

UDK 379.8(03)=882=20

Ai54

Žodyno rengimo grupės vadovė

doc. dr. *Aušrinė Armaitienė*

Žodyno kalbininkė terminologė

prof. habil. dr. *Rūta Marcinkevičienė*

Žodyno rengimo grupės nariai:

Audronė Lukšaitienė, doc. dr. *Petras Grecevičius*,

doc. dr. *Violeta Kalėdaitė*, dr. *Raminta Andreja Ligeikienė*

Žodyno rengimo grupės techninė darbuotoja

Joana Jankutė

Lietuviškų terminų redaktorė

Gita Kazlauskaitė

Spaudai parengė

Gintautas Indriūnas, *Irena Stankevičienė*,

Agota Sriubienė, *Kęstutis Šetkus*

Išleista Valstybinio turizmo departamento

prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos užsakymu

© Valstybinis turizmo departamentas

prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, 2009

© Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2009

ISBN 978-5-420-01644-2

Turinys

Pratarmė / 7

Žodyno sandara / 8

Žodynas / 11

Lietuviškos santrumpos / 112

Angliškos santrumpos / 113

Svarbesnės turizmo organizacijos / 129

Žurnalai turizmo tematika / 131

Svarbiausios oro transporto bendrovės / 133

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos / 135

Angliškų atitikmenų rodyklė / 144

Lotyniškų atitikmenų rodyklė / 164

Prancūziškų atitikmenų rodyklė / 164

Literatūra / 165

Pratarmė

Tai pirmasis turizmo terminų aiškinamasis žodynas lietuvių kalba, parengtas Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos ir skirtas turizmo praktiškams, studentams, akademiniam darbuotojams – visiems, kurie domisi turizmu ar nori prisidėti prie tolesnio lietuviškos turizmo terminijos kūrimo.

Lietuvai integruojantis į Europos ir pasaulio bendriją, turizmo terminijos problema tampa vis aktualesnė. Kita vertus, plėtojantis turizmo pramonei ir daugėjant turizmo srities tyrimų Lietuvoje bei ryškėjant įvairių turizmo sričių skirtumams, vis sunkiau susikalbėti turizmo specialistams, dažnai vartojantiems užsienio šalyse girdėtas sąvokas, kurias lietuviai supranta kitaip. Daugelis terminų užsienio kalbomis tiesiog neturi lietuviškų atitikmenų. Šiame žodyne terminai, pavyzdžiui, **įvairiarūšė kelionė, nevardinis bilieto užsakymas, pramanytoji įdomybė, spindulinė kelionė, turizmo pinklės, uždarysis kurortas** ir daugelis kitų, lietuviškai įvardijami pirmą kartą.

Žodyne pateikiama per pusantro tūkstančio lietuviškų terminų su angliškais atitikmenimis. Pateikiamos svarbiausios tarptautinės oro transporto bendrovės, turizmo organizacijos, žurnalai turizmo tematika (išversta į lietuvių kalbą, nes šie pavadinimai dažnai minimi literatūroje, internetinėse turizmo svetainėse; jie gali būti šaltiniai patiems įvairiausiems turizmo klausimams gvildinti), lietuviškos ir angliškos santrumpos. Pateikiamos pasaulio valstybių valiutos, jų kodai.

Žodyno sudarytojų grupė tikisi, kad pradėtas lietuviškų turizmo terminų kūrimas ateityje bus tobulinamas ir sėkmingai plėtojamas.

Sudarant Žodyną remtasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais, tarptautiniais standartais, Europos Sąjungos direktyvomis, spausdintais ir elektroniniais turizmo terminų žodynais užsienio kalbomis, turizmo ir kitomis enciklopedijomis bei žodynų sudarymo norminiais dokumentais.

Žodynas svarstytas Lietuvių kalbos komisijos Terminologijos bei Tarties ir kirčiavimo pakomisėse. Ačiū joms už naudingus patarimus, kurie padėjo gerinti Žodyną.

Žodyno rengimo darbo grupė dėkoja žmonėms, kurie prisidėjo prie jo rengimo – recenzentams, bendradarbiams, turizmo asociacijų vadovams ir nariams.

Žodyno rengimo grupė

Žodyno sandara

Terminai žodyne surašyti pagal abėcėlę, duodamas atitikmuo anglų kalba, pateikta apibrėžtis. Pasitaiko, kad su anglišku terminu nurodomas absoliutusias sinonimas kita kalba. Pavyzdžiui, **neįskaičiuotieji arbatpinigiai / service not included / pranc. service non compris**. Jei lietuviško termino kelios reikšmės turi skirtingus atitikmenis anglų kalba, lietuviškasis terminas nebekartojamas, bet angliški atitikmenys pateikiami po kiekvienos reikšmės numerio. Kartais termino kilmė pateikiama antraštinių terminų dalyje laužtiniuose skliaustuose, pavyzdžiui, **posh** [port out, starboard home].

Po lietuviško antraštinio termino rašomi angliški jo pavadinimai, po to – visi rūšiniai terminai, išskyrus tuos atvejus, kai jie eina tuoj po pagrindinio. Taupumo sumetimais kai kurie bendrieji terminai pateikiami be pagrindinio žodžio. Kartais pateikiamos sąvokos, besiskiriančios tik minties niuansu, pavyzdžiui, **vienviečio kambario mokestis ir vienviečio kambario priemoka / single supplement ir single room supplement**.

Kad nereikėtų dažnai kartoti tos pačios informacijos, vartojamos nuorodos. Tai kursyvu išspausdinta kito straipsnio antraštė, prieš kurią rašoma rodyklė, pavyzdžiui, termino **aikštelė** skyrelyje yra nuoroda: ↑ *apžvalgos aikštelė*.

Jeigu angliška įvardijamas moteriškosios giminės asmuo, prie lietuviško vyriškosios giminės žodžio pridedama dar moteriškosios giminės galūnė, pavyzdžiui, **air steward(ess) / skrydžio palydovas, -ė**.

Santrumpos

amer. – amerikozizmas

arab. – arabų, arabiškai

dgs. – daugiskaita

jūr. – jūrininkystė

lot. – lotynų, lotyniškai

ntk. – neteiktinas

plg. – palygink

pranc. – prancūzų, prancūziškai

psn. – pasenęs

pzd. – pažodžiui

sk. – skaityk

vns. – vienskaita

vok. – vokiečių, vokiškai

Lietuvių kalbos abėcėlė

Aa	Aą	Bb	Cc	Čč	Dd	Ee	Eę	Ėė	Ff	Gg
Hh	Ii	Jj	Kk	Ll	Mm	Nn	Oo	Pp		
Rr	Ss	Šš	Tt	Uu	Uų	Ūū	Vv	Zz	Žž	

Anglų kalbos abėcėlė

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff	Gg	Hh	Ii
Jj	Kk	Ll	Mm	Nn	Oo	Pp	Qq	Rr
Ss	Tt	Uu	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	

administrācija / administration; authority, organizācijas, īmonēs, īstaigos vadovaujantysis personalas. Dar *↑ nacionalinē turizmo administrācija; ↑ uosto administrācija*.

administrātorius / host, hostess, asmuo, pasitinkantis keliautojus oro uostuose, traukiņu stotyse, viešbučiuose, parodose, mugēse, oficiāliuose renginiuose, teikiāntis jiems reikalingā informācijā. Dar *↑ restorano administrātorius*.

āģentas / agent, retailer, tarpininkas, parduodantis īvairias prekes ar paslaugas. Dar *↑ keleiviu aptarnavimo āģentas; ↑ kelioniu āģentas; ↑ krovos āģentas*.

āģentas apsišāūkēlis / pseudo-agent, apsimetēlis, netikras kelioniu āģentas, neturintis specialaus īsilavinimo ir (ar) dokumento, patvirtinančio profesinē kvalifikācijā.

agentūra / agency, 1. tarpininko īstaiga (organizācija), teikiānti tam tikras paslaugas juridiniams ir fiziniams asmeņims arba atliekānti jū pavedimus; 2. kurios nors īstaiģos, īmonēs arba organizācijas atstovybē, skyrius, filialai. Dar *↑ atvykstamoģo turizmo kelioniu āģentūra; ↑ bilietu āģentūra; ↑ kelioniu āģentūra; ↑ Tarptautinēs oro transporto asociācijas akredituota kelioniu āģentūra; ↑ visu paslaugu kelioniu āģentūra*.

agrārinis kraštōvaizdis / agricultural landscape, antropogeninē vietovē, kurioģe vyrauja natūraliāģā augmeņiģā pakeitusi kultūrinē (laukai, pievos, sodai).

aikštēlē / area; parking; strip, nedidelis natūralus ar dirbtinis atvīras plotas tarp objektu. Dar *↑ apģzvalģos aikštēlē; ↑ automobiliu stovēģimo aikštēlē; ↑ kilimo ir tūģpimo aikštēlē; ↑ laivu stebēģimo aikštēlē; ↑ poilsio aikštēlē; ↑ rekreācinē aikštēlē*.

aklimatizācija / acclimatization, organizmu prisitaikymas prie nauģu arba pakitusiu aplinkos sālģģu.

akreditācija / accreditation, turizmo paslaugu teikēģu īģgalioģjimas viešbučiuams, kelioniu organizātoriams, daģnāusiai kelioniu āģentams ir kitiems – teisē atstovauti jiems ar parduoti jū paslaugas.

Akrōpolis / acropolis, senovēs Graikijos miesto gynybinis centras, daģnāusiai ant kalvos, nuo Mikēnu laikģ – pirmuģģ gyventoģģu sodybvietē ir tvirtovē.

aktyvīoģi kelioņs dalis / active part of a trip, kelio ruoģas, kurģ keliautoģai nuo pradģios iki pabaigos īveikia judēdami pēsģiomis, dviraģiais, slidēmis, plaukdami valtimis ar kitomis transporto priemonēmis.

aktyvūs is turizmas / active tourism, keliavimas naudojant savo fizines ir dvasines jēģas, pvz., dviraģiu, slidģiu, žyģeiviu, kalnu, urvu ir kitģ formģ turizmas.

akvalāngas / scuba [self-contained underwater breathing apparatus], aparatas kvēpuoti po vandeniu iš balionģ (oras per specialģ ītaisģ iškvepiamas tiesiog ī vandeni).

akvatorija / aquatory, basin, water area, īvairaus dydģio ir paskirties atviro vandens pavirģiaus plotas (pvz., Baltijos jūros ir Kurģiu mariģ dalis, įeinānti į Klaipėdos uosto teritorijā, vadināma Klaipėdos uosto akvatorija).

- alaūs kėlias / beer road**, turistinis maršrutas susipažinti su alaus daryklomis, tradicijomis alaus darymo technologijomis ir įranga.
- alpinizmas / mountaineering**, sporto šaka – kopimas į kalnus, dažnai per ledynus, uolas, sniegynus.
- Álpių konveñcija / Alpine convention**, 1991 m. priimtas tarptautinis susitarimas dėl Alpių regiono aplinkos apsaugos ir jo plėtos.
- alternatyvūs turizmas / alternative tourism, appropriate tourism**, turizmo rūšis, kuria siekiama mažinti neigiamą ir didinti teigiamą turizmo poveikį socialinei, kultūrinei bei fizinei aplinkai. Masinio turizmo alternatyva, siejamas su nedidelių turistų grupių veikla; propaguoja kontroliuojamą ir reguliuojamą turizmo plėtrą siekiant saugoti gamtą ir puoselėti vietinių gyventojų papročius, tradicijas, vertybes.
- amerikinis plānas / American plan**, JAV viešbučių paslauga, apimanti nakvynę, pusryčius, pietus ir vakarienę.
- āngliškieji pūsryčiai** ↑ *sotieji pusryčiai*.
- antārktnis turizmas / Antarctic tourism**, turizmo rūšis, kai keliaujama į pietus nuo Pietų poliarinio rato.
- antrōji maitinimo pamainė / second sitting**, vėlesnė iš dviejų maitinimo pamainų kruiziniame laive.
- antrōji ōro erdvės teisė / second freedom**, oro transporto bendrovės lėktuvo teisė nusileisti kitos šalies teritorijoje.
- antropogėninis pōveikis / anthropogenic impact, anthropogenic effect**, žmogaus veiklos daromas poveikis aplinkai.
- āntstata / superstructure**, kruizinio laivo dalis, iškilusi virš vandens.
- antvandeninio bōrto āukštis / freeboard**, atstumas nuo laivo denio iki vaterlinijos (vandenžymos).
- apartameñtas / apartment**, atskiras gyvenamasis būstas, kuriame yra miegamasis, svetainė ir virtuvėlė.
- apartameñtų kompleksas / apartment complex; residence**, pastatas ar grupė pastatų, kuriuose svečiai apgyvendinami vieno ar kelių kambarių būstuose.
- apartameñtų viešbutis / aparthotel, apartment hotel**, apgyvendinimo įstaiga, kurioje klientai įkurdinami vieno ar kelių kambarių būstuose. Gali veikti kaip savitar-nos įstaiga.
- apatinis gūltas / lower bed**, dviaukštės laivo lovos apatinė gulimoji vieta, esanti įprastame aukštyje.
- APEX kaina / APEX** [advance purchase excursion] **fare**, mažiausia skrydžio kaina su didžiausiais apribojimais.
- apgyvėdinimas / accommodation; location**, nakvynės suteikimas ir sudarymas sąlygų tenkinti higienos poreikius.
- apgyvėdinimo āprašas / rooming list**, turistų grupės sąrašas ir jų apgyvendinimo sąlygos. Kelionių organizatorius sąrašą iš anksto pateikia viešbučiui, kad jo darbuotojai galėtų paskirstyti kambarius.
- apgyvėdinimo įmonė / accommodation enterprise**, nakvynės paslaugas teikiantis ūkinis vienetas.
- apgyvėdinimo pāslaugos / accommodation services**, 1. visi patarnavimai, kurių reikia turistams apgyvendinti; 2. ekonominė veikla, kuria tenkinami nakvynės ir higienos poreikiai.

- apgyvendinimo paslaugų klasifikacija / accommodation rating, grading scheme**, apgyvendinimo paslaugų kokybės įvertinimas siekiant informuoti ir sudaryti galimybes pasirinkti pageidaujamo lygio apgyvendinimo paslaugas. Dažniausiai skiriamos penkios kategorijos (žymima simboliais nuo vieno iki penkių). Vertinti gali tarptautinės, valstybinės ar vietos valdžios institucijos, turizmo komisijos, prekybos bendrovės, kelionių katalogų leidėjai, viešbučių savininkai.
- apklausà / survey**, informacijos rinkimo metodas (anketa ar interviu) apie turistų ar vietinių gyventojų nuomonę kelionės, turizmo ir kitais klausimais.
- aplinkà / environment**, 1. tam tikro laikotarpio ar vietos išorinių sąlygų kompleksas; 2. gamtos elementų (Žemės paviršius ir gelmės, oras, vanduo, dirvožemis, augalai, gyvūnai, organinės ir neorganinės medžiagos, antropogeniniai veiksniai) visuma ir jų natūralios bei antropogeninės sistemos. Aplinka gali būti antropogeninė, gamtinė, degradavusi, natūrali, sveika. Dar ↑ *gamtinė aplinka*.
- aplinkosaugos vadýbos sistemà (AVS) / Environmental Management System (EMS)**, bendrosios vadybos sistemos dalis, kuri apima valdymo institucijas, planinę veiklą, atsakomybę, patyrimą, procedūras, metodus, procesus ir išteklius aplinkosaugos politikai plėtoti, įgyvendinti, analizuoti ir palaikyti.
- aplinkos estètika / environmental aesthetics**, natūraliai susiklosčiusios ar žmogaus sutvarkytos erdvės ir objektų visumos dvasinis, emocinis ir vertybinis įprasminimas.
- apmokétasis atstumas / ticketed point mileage**, kelias, už kurį sumokama įsigyjant bilietą.
- apmuítinamosios prékès / dutiable**, prekės, kurioms taikomas muito mokestis.
- àpraišas / harness**, pavojingiems žygiams iš tvirtos medžiagos ir diržų pasiūtas apsegimas, prie kurio rišama saugos ar ryšio virvė. Viršutinis apraišas apima pečių juostą, apatinis segamas aplink juosmenį ir šlaunis; abi dalys surišamos virve.
- àprašas / inventory**, objekto ypatybių arba pačių objektų, esančių tam tikroje vietoje ar teritorijoje tam tikru laiku, sąrašas, pvz., kultūrinių turizmo objektų aprašas. Dar ↑ *apgyvendinimo aprašas*.
- apsaugà / security, protection; conservation; preservation**, priemonės įrenginių, nuosavybės ar personalo saugumui garantuoti. Dar ↑ *kraštovaizdžio apsauga*.
- apsaugà nuo keliónių organizatoriaus nemokumo / insolvency protection**, finansinės garantijos keliautojui susigrąžinti sumokėtus pinigus arba būti grąžintam į pradinę išvykimo vietą, kai turizmo paslaugų teikėjas tampa nemokus. Finansinių garantijų tipus numato konkrečios šalies įstatymai ir 1990 m. liepos 13 d. Europos Bendrijos Tarybos direktyva 90/314 *Dėl kelionių, atostogų ir išvykų paketų*.
- apsauginė zonà / protection zone**, teritorija, kurioje ribojama tam tikra veikla siekiant apsaugoti kitas teritorijas, objektus ir aplinką.
- apsaugós pòstas / security service, security check**, kontrolės punktas su ekranu, pro kurį turi praeiti keleiviai prieš įlipdami į lėktuvą ar kitą transporto priemonę.
- apsigyvénimas pas gimináičius ar draugus / accommodation provided without charge by relatives or friends**, keliautojų apsistojimas pas žmones, kurie leidžia nemokamai naudotis savo gyvenamuoju būstu.
- apskaità / account; accounting; reckoning; computation**, skaitinių duomenų rinkimas ir tvarkymas. Dar ↑ *turizmo ir jam artimų sektorių statistinė apskaita*.
- aptarnávimas / service**, turistų reikmių tenkinimas. Dar ↑ *prancūziškas aptarnavimas; ↑ svečių aptarnavimas*.

- aptarnāvimas kambariuosė / room service**, maitinimo ir kitų paslaugų teikimas svečių gyvenamuose kambariuose.
- aptarnavimo mokeskis / service charge**, 1. paslaugų priemoka (paprastai 5–15 %), įtraukta į viešbučio ar restorano sąskaitą vietoj arbatpinigių; 2. kelionių agentūrų renkamas mokeskis, kuris įeina į paslaugų kainą.
- apžvalgà / viewing; survey**, kultūros ar gamtos objektų, nurodytų kelionės prognoje, apžiūrėjimas (iš toliau ar arčiau) jų neaplankant.
- apžvalginė keliōnė / panoramic tour**, trumpa ekskursija miestui ar vietai apžiūrėti neišlipant iš transporto priemonės.
- apžvalgōs aikštėlė / overlook**, aikštėlė pakelėje ar kitur su panoraminio vaizdu.
- arbatpinigiai / gratuity, tip**, papildomas tiesioginis kliento užmokeskis personalui už malonų patarnavimą ar geras paslaugas. Dar ↑ *įskaičiuotieji arbatpinigiai*; ↑ *neįskaičiuotieji arbatpinigiai*.
- archeolōginis kultūrinio kraštovaizdžio objektas / archaeological object of the cultural landscape**, senovės gyvenvietė, piliakalnis, piliavietė, gynybinis įtvirtinimas ir jo liekanos; senovės gamybos vieta, įrenginiai ir jų liekanos; senovės laidojimo vieta (pilkapis, senkapis, kapinynas, pavienis kapas); alkavietė, alkakalnis, sakralinis ir mitologinis akmuo; kūlgrinda (žemgrindas); senovės sakralinė, mitologinė ar ritualinė vieta ir objektas.
- archeolōginis kultūrinis draustinis / archaeological and cultural reserve**, teritorija, kurioje saugomas iširtas ar neiširtas archeologinis kompleksas, taip pat mitologinė, sakralinė ar ritualinė vietovė, sukurta gamtos ar žmogaus.
- architektūrà / architecture**, erdvinės žmogaus aplinkos formavimo mokslas ir menas, teritorijų, statinių ir jų kompleksų projektavimas bei statyba. Dar ↑ *kraštovaizdžio architektūra*; ↑ *smulkioji architektūra*.
- architektūrinis ansamblis / architectural ensemble**, pastatų, rūmų, tiltų, parkų, sienų tapybos, mozaikos, vitražų, skulptūrų ir želdinių darni visuma.
- architektūrinis kultūrinio kraštovaizdžio objektas / architectural object of the cultural landscape**, bažnytinis, visuomeninis, gyvenamasis, ūkinis ar pramoninis statinys ir jo ansamblis; savitas inžinerinis statinys ir jo ansamblis; savitas inžinerinis įrenginys ar jų grupė (tiltas, tunelis, užtvanka, kelias, sausinimo, drėkinimo sistema, gynybinis įrenginys ir kt.); pastatas ir statinys, susietas su svarbiu istoriniu įvykiu, asmenybe.
- árktinis turizmas / Arctic tourism, polar tourism**, turizmo rūšis, kai keliaujama į šiaurę nuo Šiaurės poliarinio rato. Paplitęs Aliaskoje, Kanadoje, Rusijoje ir kai kuriose Skandinavijos šalyse.
- asmeninis inventōrius / personal belongings**, daiktai, kuriais kelionėje naudojasi tik vienas asmuo (apraišas, šalmas, batai, kuprinė ir kt.).
- asmeniñių daiktų draudimas / personal effects coverage**, draudimo rūšis, kai draudžiama nuo asmeninių daiktų praradimo.
- asmeñs draudimas nuo nelaimingų atsitikimų / personal accident insurance**, asmens draudžiamoji apsauga nuo nelaimių (eismo, stichinių).
- asmeñs higiēnos reikmenys / sundries**, asmeniniai tualetų daiktai, kosmetika, parfumerija.
- atgalinis reisas / back-haul flight, back-haul trip**, 1. lėktuvo ar kitos transporto priemonės grįžimas į išvykimo vietą; 2. krovinio vežimas užsakovui grįžtančia transporto priemone.

- atlasas / atlas, map**, sisteminis žemėlapių rinkinys, dažniausiai knygos formos.
- atlenkiamoji lóva / murphy bed**, gulimasis baldas, įtaisomas vertikaliai prie sienos ar nišoje; atlenkiama horizontaliai.
- atlýginimas / redress; coverage**, užmokestis už padarytą darbą, turistams suteiktas paslaugas ir kita. Dar ↑ *komisinis atlygis*.
- atóstogos / vacations**, darbuotojų metinio ar tikslinio poilsio laikas, reglamentuotas įstatymu, kolektyvine ar darbo sutartimi. Dar ↑ *mokamosios atostogos*.
- atóstogų viešbutis / resort, holiday hotel, vacation hotel**, apgyvendinimo įstaiga, kurioje siūloma daug rekreacijos ir pramogų paslaugų.
- atpirkimo sutartis / buyback agreement**, sutartis, pagal kurią automobilių gamintojai iš automobilių nuomos agentūrų superka naudotus automobilius po sutarto panaudos laiko pagal nuvertėjimo lygį.
- atrákcija / attraction**, išskirtinis renginys, paslauga, objektas ar vieta, keliantys turistų susidomėjimą ir teikiantys teritorijai patrauklumo.
- atrakciónas / amusement**: **1.** įspūdingas, patrauklus koncerto, vaidinimo, cirko numeris; **2.** didelio masto įspūdinga pramoga, dažnai vykstanti per šventes ar pasilinksminimus gatvėse, aikštėse ir kitur; **3. funfair**, pramoginis parko įrenginys (karuselė, sūpuoklės ir kt.).
- atribúcija / attribution**, žmogaus psichikos ypatybių ir elgsenos priežasčių aiškinimas, interpretavimas, siejamas su aplinkybėmis. Taikoma analizuojant turistų elgseną.
- atsakingasis turizmas / responsible tourism**, viena masinio turizmo alternatyvų. Apibūdina turistų atsakingą elgesį su lankomos šalies gamta, kultūra bei vietiniais gyventojais.
- atsarginis maršrútas / alternative route**, iš anksto numatytas papildomas maršrutas, jei grupei dėl kokių nors priežasčių (pvz., stichinės nelaimės) nepavyktų pasiekti galinio kelionės punkto. Atsarginiai maršruto variantai sudaromi rengiant sudėtingus žygius, ekspedicijas į mažai žinomus rajonus.
- atsitiktinis klieńtas / casual client**, **1.** viešbučio svečias, atvykęs be išankstinio užsakymo; **2.** naujas kelionių agentūros klientas, besidomintis agentūros paslaugomis.
- atstóvas / representative**, asmuo, atstovaujantis kam nors. Dar ↑ *įgaliotasis Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo atstovas*; ↑ *pasitinkantysis atstovas*; ↑ *viešbučio atstovas*; ↑ *vietinis atstovas*.
- atstúmas / distance, mileage**, nuotolis tarp dviejų taškų. Dar ↑ *apmokėtasis atstumas*.
- atšaukimas / cancellation**, vienašalis kelionės užsakymo, kelionės sutarties, viešbučio ar lėktuvo bilieto užsakymo panaikinimas.
- atšaukimo išlyga / cancellation clause**, sutartyje numatytas straipsnis ar punktas, pagal kurį viena iš šalių gali atšaukti kelionę, paprastai už tai sumokėjusi baudą. Apibrėžiamos ir kitos atšaukimo sąlygos bei atsakomybė.
- atšaukimo mókestis / cancellation penalty, penalty fare**, **1.** pinigai, imami iš keleivio, jei jis pakeičia maršrutą arba atšaukia kelionę; **2.** suma, kuri išskaičiuojama iš keleivio sumokėtosios sumos jam atsisakius užsakytosios kelionės.
- atvykimo ir išvykimo kortelė / arrival and departure card, embarkation and disembarkation card**, anketa oro transporto keleivių statistiniams duomenims rinkti. Pildoma tarptautiniuose oro uostuose, kad šalių vyriausybės galėtų kontroliuoti tarptautinius turistų srautus.

- atvykimo laikas / arrival time**, 1. momentas, kai asmuo atvyksta į oro uostą, apgyvendinimo įstaigą ar vykimo vietą ir užsiregistruoja; 2. sutartyje nurodytos transporto paslaugos suteikimo galutinis laikas.
- atvykimo salė / arrivals, arrivals hall, arrivals lounge**, atvykstančiųjų laukimo ir sutikimo patalpa oro uoste.
- atvykstančiasis turizmas / incoming tourism**, turizmo rūšis, kai užsienio šalies gyventojai keliauja į priimančiąją šalį.
- atvykstamojo turizmo keliönių agentūra / inbound or incoming travel agency**, įmonė, kuri organizuoja keliones, sutikimą, transportą ir kitas paslaugas į šalį atvykstantiems turistams.
- atvykstamojo turizmo keliönių organizatorius / inbound operator**, asmuo ar įmonė, organizuojanti ir (ar) parduodanti keliones užsienio turistams po savo šalį.
- atvirasis užsąkomasis reisas** ↑ *viešasis užsąkomasis reisas*.
- atvirošios oro erdvės sutartis / open skies agreement**, tarptautiniais susitarimais pagrįsta laisvosios rinkos sutartis, kurią pasirašiusios valstybės savo šalyje leidžia neribotai teikti oro paslaugas.
- aukštesnysis lygis / upscale**, geresnės kokybės paslaugos.
- aukštumų oro uostas / altiport**, laukas ar teritorija, pritaikyta lėktuvui nusileisti kalnuotoje vietovėje.
- autentiškumas / authenticity**, turizmo produktų (meno, festivalių, ritualų, virtuvės, aprangos ir kt.), sukurtų ir pagamintų vietinių gyventojų, tikrumas ir patikimumas.
- autobusas / bus**, daugiavietis (ne mažiau kaip devynių sėdimųjų vietų) automobilis keleiviams vežioti. Dar ↑ *dviaukštis autobusas*; ↑ *švytuoklinio maršruto autobusas*; ↑ *turistinis autobusas*.
- automobilio klāsė / car class**, automobilio kategorija, nusakanti jo paskirtį, konstrukcinius ir eksploatacinius ypatumus, kokybę, patikimumą. Lengvieji automobiliai į klases skirstomi pagal masę, variklio cilindrų darbinį tūrį, paskirtį, kėbulo konstrukciją.
- automobilio nuoma / car rental**, paslauga, kai pagal sutartį už tam tikrą mokestį tam tikram laikui turistai įgyja teisę naudotis automobiliu.
- automobilių kėltas / car ferry**, laivas perkelti keleiviams ir jų transportui per vandens telkinį.
- automobilių stovėjimo aikštėlė / parking**, dengta ar atvira, gali būti saugoma, vieta, kurioje galima palikti transporto priemonę.
- automobilių turizmas / autotourism**, turizmo rūšis, kai visas maršrutas nuvažiuojamas automobiliu (lengvuju, turistiniu, autobusu ir kt.).
- avansas / deposit; advance**, atlyginimo dalis, kurią vienas sutarties dalyvis iš anksto moka kitam būsimojo mokėjimo sąskaita.
- avantiūra / venture**, nuotykių turizmui būdingas rizikingas žygis, veiksmas, poelgis.

B

- bagāžas / baggage**, krovinsys, keleivio daiktai, gabenami transporto priemone. Dar ↑ *neapmokestinamasis bagažas*; ↑ *neregistruotasis bagažas*; ↑ *perviršinis bagažas*; ↑ *rankinis bagažas*; ↑ *registruotasis bagažas*.
- bagāžo išdavimo vietà / baggage claim area**, vieta, kurioje atvykus keleiviams išduodamas jų bagažas.
- bagāžo kortėlė / baggage tag**, prie lagamino tvirtinamas lapelis, kuriame nurodomas jo savininkas ir kelionės maršrutas.
- bagāžo leidimas / luggage pass**, kortelė, su kuria leidžiama išnešti kliento bagažą iš viešbučio.
- bagāžo nešikas / amer. skycap**, darbuotojas, padedantis keleiviams nešti ar vežti bagažą.
- bagāžo saugyklà / baggage room**, speciali patalpa, kurioje saugomi klientų daiktai.
- bagāžo talònas / baggage check**, kontrolinis dokumentas (dažniausiai su numeriu), išduodamas bagažo savininkui.
- bagāžo tikrinimas reñtgenu / X-ray lit**, bagažo turinio peršvietimas rentgeno spinduliuote.
- bagāžo transpòrteris / carrousel**, sukamasis mechaninis įrenginys bagažui išduoti oro uoste. Keleivio bagažas atsiunčiamas ir laikomas, kol atsiims jo savininkas.
- baidarė / kayak**, siauras lengvas mažos grimzlės laivelis iš dalies arba visai uždaru viršumi, irkluojamas dvimėnčiu irklu, vairuojamas kojiniu vairu. Dar ↑ *pripučiamoji baidarė*; ↑ *pripučiamoji karkasinė baidarė*; ↑ *turistinė baidarė*.
- baidarės irklas / kayak paddle**, dvimentis 2,0–2,5 m ilgio irklas, kuriuo vienas irkluotojas pakaitomis irkluoja iš abiejų baidarės šonų.
- baidiklis, repeleñtas / repellent**, cheminė medžiaga, atbaidanti kraujasiurbius vabzdžius (uodus, mašalus), erkes ir kitus gyvius. Naudojama vasarą keliaujant po miškus, šiaurę ar taigą. Būna skystis ar kremas; tēpamos atviro kūno vietos ar drabužiai.
- balāstas / ballast**, krovinsys, sunkumas, naudojamas transporto priemonės (pvz., aerostato, laivo) ypatybėms pagerinti, jos padėčiai reguliuoti.
- balneològija / balneology**, mokslas, tiriantis mineralinius vandenis, jų fizines, chemines savybes ir poveikį žmogaus organizmui.
- balneoteràpija / balneotherapy**, gydymas gamtiniais ir dirbtiniais mineraliniais vandenimis.
- bañdomasis kruizas / shakedown cruise**, laivo reisas, skirtas jo mechaninei sistemai ir komandai patikrinti. Kartais priimami ir keleiviai; jiems taikomos nuolaidos.
- bankėtas / banquet**, specialioje patalpoje rengiami iškilmingi kviestiniai pietūs ar vakarienė kurio nors asmens ar įvykio garbei.
- bankėto paraiškà / banquet event order**, dokumentas, kuriame išdėstyti išsamūs ir tikslūs reikalavimai viešbučiui ar maitinimo įstaigai dėl banketo ar susitikimo paruošimo.

banketo scenarijus / banquet function sheet, planas, kuriame pateikiama banketo veiksmų tvarka ir jų aprašas.

banketų salė / banqueting room, viešbučio ar maitinimo įstaigos patalpa banketui.

bāras / bar / pranc. brasserie, **1.** restoranėlis arba restorano dalis, kur prie specialaus ilgo prekystalio parduodami užkandžiai, gėrimai, daromi kokteiliai. Dažnai čia pat užkandžiauama stovint ar sėdint ant aukštų kėdžių; **2.** gėrimų spintelė ar jų skyrius indaujoje. Dar ↑ *mini baras*; ↑ *sporto baras*.

bariūkas ↑ *mini baras*.

barjèrinis rīfas / barrier reef, koralų rifų virtinė, lygiagreti su žemyno ar salos krantu, nuo sausumos atskirta lagūnos (yra Ramiajame ir Indijos vandenynuose).

barkāsas / long boat, long-boat, **1.** didžiausia valtis laive įgulai su uostu ar kitu laivu susisiekti, sunkiems kroviniams ar maistui vežioti; **2.** žvejų valtis su tiesiosiomis burėmis žvejoti tinklu; **3.** nedidelis pagalbinis savaeigis laivas plaukioti uoste, upėmis ar ežerais. Juo velkami, stumiami laivai, vežiojami keleiviai ar smulkūs kroviniai.

bārmenas / barman, baro, alinės tarnautojas, priimančias lankytojų užsakymus ir pilsantantis gėrimus, parduodantis kitas prekes prie bufeto.

bāro užkandžiai / tapas, specialūs maži užkandžiai, dažniausiai prie alkoholinių gėrimų.

bārža / barge, vidaus vandens ir kanalų laivybai skirtas plokščiadugnis savaeigis arba nesavaeigis laivas kroviniams vežti. Dar ↑ *turistinė barža*.

baseīnas / swimming pool; basin; pond; reservoir, atviras ar dengtas dirbtinis vandens telkinys dekoratyviniams, technikos, sporto, poilsio ar kitiems reikalams. Dar ↑ *denio baseinas*; ↑ *vidinis baseinas*.

baseīno dēnis / pool deck, kruizinio laivo denis, kuriame yra vienas ar keli baseinai.

bāzė / base; station, **1.** teritorija su įranga kokiai nors veiklai; **2.** pagrindinė alpinistų ar turistų stovykla. Dar ↑ *turizmo bazė*.

bāzinė káina / basic price, mažiausia galima kaina už organizuotą kelionę ar turizmo paslaugą.

bāzinė paslaugà / no frills service, paslauga, pvz., skrydis, kai siūlomos tik pagrindinės paslaugos.

bendrābučio kambarys / dormitory, kambarys su daug lovų ir nakvynės reikmenimis.

bendramiñčių keliáutojų grupė / affinity group, keletas žmonių, vienijamų bendrų interesų ir keliaujančių tuo pačiu maršrutu.

bendrièji gabaritiniai mātmenys / total overall dimensions, daikto ilgio, pločio ir aukščio matmenys, dažniausiai reikalingi nustatyti, kokio dydžio bagažą galima neštis į lėktuvo saloną.

bendróji keliōnės káina / joint fare, kaina už kelionę, kai keliaujama daugiau kaip su viena oro transporto bendrove. Bendru sutarimu ją nustato oro transporto bendrovės, kurių paslaugomis naudojamosi.

bendróji óro transpòrto bendróvių sutartīs / interline agreement, oficialus, sutartyje numatomas oro transporto bendrovių sandėris dėl bilietų pardavimo, bagažo siuntimo, pelno dalijimosi ir kitų dalykų.

bendróji žvejýbos polītika / the common politics of fishery, politika, kurią vykdo ES valstybės narės priimdamos bendrus žvejybos išteklių naudojimo ir jų atnau-

jinimo sprendimus, žvejybos kvotų, įrangos, žvejų darbo ir socialinės apsaugos reikalavimus; ji daro tiesioginę įtaką rekreacinei žvejybai ir turizmo plėtrai prie vandens telkinių.

bendrėsios nuosavybės valdà / timeshare, Vakarų Europos ir JAV miestų, kurortų, vasarviečių ir poilsiviaiečių nuosavybės forma, kai savininkai tam tikrą laiką pasikeisdami gyvena tame pačiame name.

bendrovė / company, juridinis ūkinis komercinis vienetas. Dar ↑ *patronuojamoji bendrovė*.

beviziai mainai / non-visa exchange, valstybių keitimasis turistinėmis grupėmis nereikalaujant vizų.

biblinės vietos / biblical sites, Biblijoje minimos krikščionių piligriminių kelionių vietos, laikomos šventomis. Daugiausia jų yra Palestinoje ir Izraelyje.

bilietas / ticket, dokumentas, suteikiantis teisę keliauti transporto priemone, dalyvauti renginiuose (teatre, kine, stadione). Dar ↑ *elektroninis bilietas*; ↑ *lengvatinis Europos geležkelių bilietas*; ↑ *išankstinis bilietas*; ↑ *jungtinis bilietas*; ↑ *laisvasis bilietas*; ↑ *nuolatinis bilietas*; ↑ *paprastasis bilietas*; ↑ *pigusis bilietas*; ↑ *sąlyginis bilietas*.

bilietas be apribojimų / unrestricted fare, brangesnis kelionės bilietas, kuriuo suteikiama daugiau paslaugų įgijimo galimybių. Dažnai nereikia pirkti iš anksto, nebūtina įtraukti į kelionę savaitgalio nakvynės ar pirkti ciklinę kelionę; jį gražinant išmokama visa kaina be jokio mokesčio.

bilieto blánkas / accountable manual document, atskaitomybės dokumentas, kuriame nurodoma kelionei svarbi informacija.

bilieto kòdas / fare code, sutartinių ženklų rinkinys, suteikiamas bilietui užsakant jį pagal elektroninę sistemą.

bilietų agentūrà / full service ticket agency, įstaiga, užsakanti ir parduodanti kelionės bilietus.

bilietų pardavimas internetù / internetticketing, kelionės bilietų pardavimas ir įsigijimas internetu.

bilietų pardavimas telefonù / teleticketing, *psn.* kelionės bilietų užsakymas telefonu.

bilietų parùpinimo paslaugà / ticket service, kelionės bilietų pardavimas ir (ar) pristatymas klientams.

bistrò ntk. = *užkandinė*.

biudžeto sudàrymas / budgeting, planavimas, apimantis visas tam tikro laikotarpio finansines operacijas.

biùras / bureau, 1. kolegialus organas, skiriamas arba renkamas organizacijai, įstaiagai, draugijai tvarkyti ar vadovauti; 2. įstaiga ar organizacija, teikianti gyventojams tam tikras paslaugas (informacijos, reklamos, projektavimo, konstravimo ir kt.). Dar ↑ *centrinis viešbučių tinklo užsakymų biuras*.

blánkas / form; document, popieriaus lapas su išspausdintais įmonės rekvizitais. Dar ↑ *bilieto blankas*.

blòko kambarÿs / connecting room, patalpa, turinti bendrą sieną su kita ir duris į bendrą blokuotųjų kambarių koridorių.

bridimas ratù / circle type wading, persikėlimo per negilias sraunias upes būdas, kai brenama ratu susikabinus rankomis per pečius.

bridimas sienelė / wall type wading, persikėlimo per negilias sraunias upes būdas, kai brenama išilgai upės tėkmės greta vienas kito uždėjus rankas ant pečių. Daugiausia vanduo stumia pirmąjį (pagal upės tėkmę) tos grandinės narį, todėl priekyje visada eina stipriausias grupės narys. Šis dažnai pasiremia kartimi į upės dugną.

bròkeris / broker, biržos tarpininkas. Dar ↑ *oro transporto bendrovės brokeris*.

brošiūrà / brochure, nedidelės apimties spausdintas reklaminis informacinis leidinys turistams.

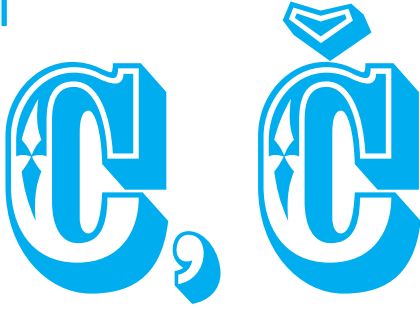
budėjimo tvarkāraštis / roster, viešbučio, oro uosto ar kitų įstaigų budėtojų darbo laiko grafikas.

buklėtas ↑ *lankstinukas*.

būrinės rōgės / ice-yacht, ice sledge, speciali lengva konstrukcija ant pačiūžų su burėmis, skirta sportinėms lenktynėms ant ledo.

būstas / lodging; dwelling, 1. vieta, kurioje gyvena žmogus ar kitas gyvas organizmas; 2. individualus gyvenamasis namas. Dar ↑ *nuomojamasis būstas*; ↑ *privatusis būstas*.

būtas / apartment, atskiras būstas, kuriame yra miegamasis, svetainė ir virtuvė.

Cèlsijaus skālė / Celsius scale, temperatūros matavimo linija, kurios intervalas nuo ledo lydymosi iki vandens virimo temperatūros normaliomis sąlygomis padalytas į 100 dalių. Naudojama daugelyje pasaulio valstybių.

centralizúotas sáskaitos pateikimas / centralized billing, procedūra, kai kelionių agentas už kelių žmonių ar grupės kelionę pasiūnčia įmonei vieną sąskaitą.

centralizúotas užsákyimas / central reservation, turizmo įmonių, esančių keliose vietose, klientų ir tarpininkų užsakymų centralizuotas tvarkymas; labiausiai centralizuota yra elektroninė užsakymo sistema.

ceñtras / centre, **1.** kieno nors vidurys; **2.** paprastai miesto, gyvenvietės vidurys su administracijos įstaigomis; **3.** vieta, kurioje koncentruota veikla ir valdymas. Dar ↑ *konferencijų centras*; ↑ *kurorto reabilitacijos centras*; ↑ *poilsio centras*; ↑ *prekybos centras*; ↑ *rekreacijos centras*; ↑ *religinis centras*; ↑ *turizmo centras*; ↑ *turizmo informacijos centras*; ↑ *vandens procedūrų centras*.

centrinė skrydžių skirstymo sistemà / amer. Hub-and-spoke, daugelio oro transporto bendrovių taikoma sistema, pagal kurią parenkami tam tikri miestai kaip didžiųjų skrydžių centrai. Į juos nukreipiama daugiau skrydžių didžiais lėktuvais. Iš ten mažesniais lėktuvais keleiviai skraidinami į mažesnius punktus. Tai naudinga bendrovėms, nes susidaro daugiau skrydžių ir gaunama daugiau pelno.

centrinis viešbučių tinklo užsákyimų biúras / Central Reservation Office, pagrindinė įstaiga, kuri priima užsakymus ir paskirsto juos viešbučių tinklui, užsako automobilių nuomos agentūrų paslaugas ir kita.

čiklinė keliõnė / roundtrip, round trip, keliavimas iš vienos vietos į kitą grįžtant atgal į tą pačią vietą.

čiklinės keliõnės apsisukimo vietà / turnaround point, geografinė vieta, nuo kurios keliaujama atgal.

cunãmis / jap. tsunami, cunami, ilgos bangos, kurias jūrų ir vandenynų paviršiuje sukelia povandeniniai žemės drebėjimai, ugnikalnių išsiveržimai, didžiulės nuo krantų į jūrą krintančios grunto ar ledo masės. Sklinda 50–1000 km/h greičiu, aukštis prie kranto – 10–50 metrų.

čekis / cheque, **1.** įstatymo nustatytos formos bankui skirtas rašytinis įsakymas išmokėti tam tikrą pinigų sumą; **2.** kasos talonas, išduodamas parduotuvėje, paslaugų įmonėje ar kitur. Dar ↑ *kelionės čekis*.

čiãbuviai / autochtons, autochtones, senieji vietiniai šalies gyventojai.

dalykinė ir laisvą laikio kelionė / *amer. business mix*, kelionė, kurios tikslas – dalykiniai reikalai ir poilsis. Dažniausiai užsakoma kelionių agentūroje; beveik niekada neorganizuojama pačių turistų.

dalykinis turizmas / *business tourism, meetings tourism*, turizmo rūšis, kai kelijama darbo ar profesiniais reikalais, įgyti profesinių žinių, jas papildyti ar pagilinti. Tai konferencijų, seminarų, parodų, sporto ir kitų renginių lankymas.

dalykinių susitikimų kaina / *meeting fare*, su oro transporto bendrove suderinta piniginė kelionės vertė, taikoma klientams, vykstantiems į dalykinius susitikimus ar suvažiavimus.

dalykinių susitikimų planuotojas / *meeting planner*, tarnautojas, kuris specializuojasi planuoti ir organizuoti dalykinius suvažiavimus ir susitikimus.

dalykinių susitikimų tarifas / *meeting rate*, ypatingas viešbučio siūlomas tarifas suvažiavimo, konferencijos ar seminaro dalyviams, dažniausiai teikiamas tada, kai renginys vyksta tame viešbutyje.

dalinio skrydžio tarifas / *directional tariff*, žemesnis mokestis už dalį maršruto, paprastai pirmyn ir atgal, arba tam tikru metu.

dalinių paslaugų agentūros padalinys / *Limited Service Agency Location*, kelionių įstaigos ar organizacijos skyrius, priimančias užsakymus, bet neduodantis bilietų.

dalinių paslaugų viešbutis / *limited service hotel*, apgyvendinimo įmonė, kurios gyventojai gauna ne visas paslaugas, pvz., nemaitinami.

darnusis turizmas / *sustainable tourism*, turizmo plėtros ir planavimo koncepcija, skatinanti plėtoti turizmą išsaugant natūralią gamtos bei kultūros aplinką.

datos keitimosi linija / *International Date Line*, sąlyginė Žemės paviršiaus linija, abipus kurios tuo pačiu metu data skiriasi viena para. Eina per Ramųjį vandenyną, daugiausia 180° dienovidiniu. Iš abiejų pusių prie pat datos keitimosi linijos juostinio laiko valandos ir minutės sutampa, tik skiriasi kalendorinis laikas. Pvz., į rytus nuo datos keitimosi linijos yra kovo 1, o į vakarus – kovo 2 diena.

daugiaūstis kruizas / *port-intensive cruise*, kelionė laivu, kurios metu aplankoma daug uostų ir nedaug dienų plaukiojama jūra.

daugiviētis kambarys / *multiple bedded room*, gyvenamoji patalpa, pritaikyta gyventi trims ir daugiau žmonių.

dažnumas / *frequency*, veiklumo ar reiškinio kartotinumasis. Dar ↑ *skrydžių dažnumas*.

deficitas / *deficit*, 1. ko nors trūkumas; 2. nuostolis. Dar ↑ *turizmo pajamų deficitas*.

degalų mokeskis / *fuel charge*, automobilių nuomos įmonės imama nustatyto dydžio pinigų suma už sunaudotus nuomojamo automobilio degalus.

degalų priēmoka / *fuel surcharge*, papildomas mokestis, įskaičiuojamas į oro transporto ar kito vežėjo bilieto kainą padidėjusioms degalų kainoms kompensuoti. Degalų priēmoka retai nurodoma bilieto kainoje.

deklaruojamoji kaina / declared price, amer. rack rate, mokestis (kartais dirbtinai padidinamas), kurį viešbutis nustato už kambarį prieš taikydamas kokias nors nuolaidas.

demografinė statistika / demographics, 1. statistikos mokslo šaka, kuri remdamasi bendraisiais statistikos metodais rengia gyventojų sudėties ir demografinių įvykių tyrimų metodus bei renka duomenis; 2. veiklos sritis, apimanti duomenų apie gyventojus, jų sudėtį ir demografinius procesus rinkimą, kaupimą bei apdorojimą, analizę ir skelbimą.

dengtóji įvaža / franc. porte cochère, dengta privažiavimo prie viešbučio vieta.

dėnio baseinas / amer. lido deck, atvirasis kruizinio laivo vandens telkinys ir teritorija aplink jį.

dėnio patarnáutojas / deck steward, laivo įgulos narys, kuris aprūpina keleivius gėrimais, rankšluosčiais, sulankstomaisiais krėslais ir kitkuo.

dėnio plānas / deck plan, brėžinys, kuriame vaizduojamas laivo denių, kajučių ir kitų patalpų išdėstymas.

dėnis / deck, horizontali vandens nepraleičianti laivo perdanga. Dar ↑ *baseino denis*; ↑ *pagrindinis denis*.

didýsis kėtvertas / big four, keturių didžiausių automobilių nuomos agentūrų – *Avis*, *Budget*, *Hertz*, *National* – grupė.

didýsis láineris / superliner, didelis prabangus kruizinis laivas ar lėktuvas.

didmeninė kaina / wholesaler rate, įkainis be komisinio atlygio už paslaugą (kelionę, apgyvendinimą ir kt.), kuris nustatomas kelionių organizatoriams ar organizuotų turistinių kelionių pardavėjams.

didmeninė sutartis / bulk contract, sutartis, pagal kurią paslaugų teikėjai (oro linijų bendrovės, viešbučiai ir kt.) kelionių organizatoriams parduoda daug vietų mažesnėmis nei įprastinėmis kainomis.

didmenininkas / wholesaler, bendrovė, kuri prekes ar paslaugas parduoda mažmenininkams, pvz., kelionių organizatoriams.

didmeninio plātinimo núolaidos / revenue sharing, kelionių agentūrų taikomos mažesnės kelionių kainos įmonėms.

didmeninis tarifas / confidential tariff, didmeninė kaina kelionių organizatoriams ar kelionių didmenininkams.

didžiausias keliáutojų skaičius / maximum number of travellers, kelionės pasiūlyme ir sutartyje nurodomas didžiausias leidžiamas keliautojų grupės skaičius.

didžiausias skrydžio núotolis / maximum flight range, ilgiausias atstumas, kurį gali nuskristi lėktuvas nepasipildęs degalų.

didžiausia láivo įkrova / load lines, leidžiama laivo krovinio masė, kai tam tikromis jo eksploataavimo sąlygomis galima saugiai plukdyti žmones ir krovinį.

didžioji keliōnė / the Grand Tour, XVI–XIX a. populiarus turtingųjų kelionių maršrutas po Europą (Prancūziją, Italiją, Vokietiją, kartais Ispaniją) kultūros, lavinimosi, sveikatos ir pramoginiams tikslais. Dabar taip vadinama kelionė po Europą, kai apilankomos pačios garsiausios jos vietos.

dienos kaina / day rate, 1. kaina, taikoma kai kuriuose viešbučiuose už apsistojimą dienos metu (~08:00–18:00 val.). Įprasta oro uostų viešbučiuose; 2. kaina, kurią dažniausiai moka konferencijų dalyviai už apsistojimą dienos metu viešbutyje. Į ją įskaičiuojama ne tik dalyvavimas konferencijoje, bet ir pusryčių kava, priešpiečiai bei arbata.

- dienos programà / daily program**, vienos kelionės dienos siūlomų renginių aprašas.
- diņgusių turistų paieškà / search**, be žinios dingusių keliautojų ieškojimas. Grupės paieška rengiama, kai praėjus kontroliniam žygio pabaigos terminui iš jos nėra žinių. Paiešką organizuoja gelbėjimo tarnybos, keliautojų sąjungos, keliautojų klubai ir kiti. Dingę grupės nariai ieškomi savo jėgomis. Turistinių ralių ar turistinių orientavimosi varžybų dingusios komandos ar pavieniai dalyviai ieškomi, jei varžybų apylinkės retai gyvenamos, įtariama, kad grupė (dalyvis) paklydo ir kyla grėsmė paklydusiųjų saugumui ar sveikatai (vaikų varžybose artėjant vakarui, gendant orams ir pan.).
- dokumeņtas / document**, raštiškas ko nors paliudijimas, pažymėjimas. Dar ↑ *kelionės dokumentai*.
- drabūžininkas / cloakroom attendant**, asmuo, kurio priežiūrai viešojoje įstaigoje paliekamas bagažas, paltai ir kiti daiktai.
- drabūžių tvarkymo paslaugà / valet service**, drabužių valymo, skalbimo ir lyginimo patarnavimas.
- draudimas / prohibition, interdiction**, būdas, kaip apsaugoti žmogų ar įmonę nuo finansinių nesėkmių, gaisro, vagystės ir kitų nelaimių. Dar ↑ *asmeninių daiktų draudimas*; ↑ *asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų*; ↑ *kelionės draudimas*.
- draudimas nuo agentų klaidų ir neatidūmo / errors and omission insurance**, draudimas nuo nuostolių, kuriuos klientas gali patirti dėl agentų kaltės, pvz., įrašius neteisingą išvykimo laiką kelionės lape, pamiršus patikrinti, ar galima vežtis gyvūnus.
- draudimo įmoka / deductible, insurance premium**, draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas pagal sutarties sąlygas moka draudikui už savo apsaugą.
- draugų ir giminaičių laņkymas / visiting friends and relatives (VFR)**, kelionė, kurios tikslas – susitikti su draugais, pažįstamais, giminaičiais.
- dukterinė bendrovė ntk.** = *patruuojamoji bendrovė*.
- dūrininkas / doorman, porter**, tarnautojas, atidarantis duris ir nunešantis klientų bagažą į jam skirtą vietą.
- dviaūkštis autobusas / double-decker**, dviejų aukštų keleivinis automobilis, kai kuriuose miestuose ir viešasis transportas, kituose – tik ekskursijų po miestą transporto priemonė.
- dviaūkštis nūmeris / duplex**, atskirą įėjimą turintis būstas viešbutyje ar kitoje apgyvendinimo įstaigoje per du aukštus, sujungtus laiptais.
- dviejų dvigūlių lóvų kambarýs / double-double room**, viešbučio kambarys su dviem dvivietėmis lovomis.
- dviejų lóvų kambarýs / twin room**, kambarys su dviem viengulėmis lovomis.
- dvigūlė lóva / double bed**, gulimoji vieta dviem žmonėms su vienu ar dviem čiužiniais.
- dviračių turizmas / bicycle tourism, cycle tourism**, turizmo rūšis, kai pavieniui ar grupėmis keliaujama dviračiais vietovėmis, kuriose yra speciali infrastruktūra (dviračių takai, stovėjimo aikštelės ir kt.).
- dviratis / bicycle, bike**, lengva vienvėžė minamoji transporto priemonė su dviem ratais. Dar ↑ *dvivietis dviratis*.

dvisluōksnė pripučiamoji valtis / double-layered inflatable boat, nedidelis laivelis, kurio viduje yra orą laikantys balionai, aptraukti tvirtu slidžiu apvalkalu, suteikiančiu tvirtumo ir norimą formą.

dvitaktis veiksnȳs / push-pull factors, turistų keliavimo motyvacijos analizės principas, grindžiamas skirtumu veiksnių, skatinančių turistą keliauti iš namų (postūmio veiksnȳs) ir traukiančių į tam tikras šalis (traukos veiksnȳs).

dvivietis dvigūlių lovų kambarys / twin double room, gyvenamoji patalpa dviem žmonėms su dviem dvigūlėmis lovomis.

dvivietis dviratis / tandem bicycle, vienvėžė minamoji transporto priemonė su dviguba blokuota pavara, veikiama dviejų važiuotojų, sėdinčių vienas už kito. Valdoma vienu judriu vairu, kitas – nejudamas. Dviečio dviračio greitis ~65 km/h.

dvivietis kambarys / double room, gyvenamoji patalpa dviem žmonėms, turinti vieną dvigulę ar dvi suglaustas viengules lovas.

džiūnglių turizmas / jungle tourism, turizmo rūšis, kai kelionės tikslas – apsilankyti atogrąžų miškuose.

egzòtika / exoticism, tolimoms šalims būdingi gamtos, visuomenės ir kultūros reiškiniai, kurie atrodo neįprasti kitos šalies gyventojams.

ekològinė ètika / ecoethics, fizinės bei biologinės aplinkos vertybių suvokimo sistema ir moralinių elgsenos principų, kurių individai ir grupės laikosi sąveikaudami su biosfera, visuma. Susijusi su turistų elgsena gamtoje.

ekològinis kuròrtas / ecoresort, poilsiavietė, kurioje turizmo vadyba ir plėtra organizuojama taip, kad būtų saugoma, nepažeidžiama natūrali aplinka.

ekològinis turizmas / ecotourism, turizmo rūšis, kai keliaujama į saugomas gamtines teritorijas norint jose apsistoti, studijuoti, stebėti augalus, gyvūnus bei vietos kultūrą ir nekenkti aplinkai, o vietiniams gyventojams suteikti socialinių ekonominės veiklos galimybių.

ekològinis ženklinimas / eco-labeling, aplinką tausojamojo ženklų skyrimas produktui ar paslaugai skatinant gaminti natūralią, sveiką produkciją, darančią mažą poveikį aplinkai. Būdingas kaimo turizmo apgyvendinimo sektoriui.

ekonòmiškoji klàsė / amer. coach, economy class, tourist class, žemesnio keleivių aptarnavimo lygio, vietų ar paslaugų kategorija.

ekonòmiškosios klàsės viešbutis / economy hotel, nebrangių ir gerų paslaugų viešbutis. Tokie viešbučiai dažniausiai siūlo mažesnę paslaugų bei patarnavimų pasirinkimą.

ekskursàntas / excursionist, ekskursijos dalyvis, vykstantis susipažinti su tam tikroje teritorijoje esančiais gamtos ir kultūros objektais, žmonėmis, kultūra, istorija, kitais vietos ypatumais.

ekskùrsija / excursion, ne ilgesnė kaip paros kelionė su gidu objektams ir vietovėms lankyti pagal nustatytą maršrutą. Dar ↑ *apžvalginė kelionė*; ↑ *specialiųjų interesų ekskursija*.

ekskùrsija į mièstą / city break, kelionė į miestą; jo įžymybių lankymas gali būti siūlomas kaip papildoma paslauga ir įtraukta į bendrą kelionės kainą.

ekskùrsija su gidù / guided tour, trumpiau kaip parą trunkantis objektų ir vietovių lankymas pagal nustatytą maršrutą vadovaujant tam pasirengusiam vadovui.

ekskùrsija su palydovù / hosted tour, pažintinė kelionė, kurioje koks nors asmuo, kartais viešbučio darbuotojas, grupės nariams gali suteikti tam tikros informacijos.

ekspedicija / expedition, baudžiamoji, karinė, mokslinė, tiriamoji ar kitokia speciali kelionė. Dar ↑ *turistinė ekspedicija*.

ekspozicija / exposition, viešas pagal tam tikrą sistemą atrinktų objektų demonstravimas specialiai įrengtose vietose. Rodomi istorinės, pažintinės, estetinės vertės objektai (gamtos, istorijos, technikos, etnologijos, dailės ir kt.). Būna laikinoji, kilnojamoji, ilgalaikė arba nuolatinė.

ekspresas / express, tolimojo ir greitojo susisiekimo autobusas, laivas, traukinys. Dar ↑ *Rytų ekspresas*; ↑ *Sibiro ekspresas*.

elektrėnėnė informācijės ir uŖsākymo sistēmā / Computer Information and Booking System, skaitmeninis tinklas, teikiantis informacijā apie turizmo paslaugas, jų kainas ir suteikiantis galimybę jas uŖsisakyti internetu iš anksto.

elektrėnėnės reklāmos priēmėnės / electronic promotion source, informacinės priēmėnės (internetas, televizija, Ŗvieslentės ir kt.), kuriomis turizmo organizacijos reklamuoja ir platina savo paslaugas.

elektrėnėnė uŖsākymo sistēmā / Computer Reservation System, skaitmeninis tinklas, per terminalus teikiantis tiesioginę interneto prieigā prie oro transporto bendrovių, vieŖbučių ir kitų paslaugų teikėjų informacinių sistemų. Ŗia sistema per kelionių agentūrose esančius terminalus arba centrinį uŖsākymų kompiuterį galima uŖsakyti vietas lėktuvuose, vieŖbučiuose.

elektrėnėnė bilietas / e-ticket, nespausdintas bilietas, įsigijamas internetu. Klientui pateikiamas uŖsākymo numeris, o paslaugos teikėjui nurodomos kliento kelionės dokumento detalės ir uŖsākymo numeris.

elektrėnėnė bilietų pardavimas / electronic ticketing, kelionės dokumentų pardavimas specialiai sukurta internetine sistema.

elĖgesio kėdeksas / codes of conduct, rekomenduojami elĖsenos principai ir normos, daŖniausiai saugomose teritorijose ar svetimoje kultūrinėje aplinkoje.

etnėnė grūpė / ethnic group, nedidelis etnėnė darinys, esantis kito, daŖnai gerokai didesnio, etnėnė darinio gyvenamojoje teritorijoje; jo narius sieja bendra kilmė, kalba, kultūra, savimėnė, gyvenamoji teritorija.

etnėnė turizmas / ethnic tourism, turizmo rūŖis, kai pagrindinis turistų kelionės tikslas yra susipaŖinti ir bendrauti su tam tikros etnėnės grupės atstovais.

etnokultūrinė draustėnis / ethnocultural reserve, teritorija, kurioje saugomas vertingas etnografinis kompleksas – statinių grupė, gyvenvietė ar jų grupė, tradicinis kultūrinis kraštovaizdis, Ŗemės naudmenos.

eurėpinė plānas / European plan, vieŖbučio nakvynės paslauga be maitinimo.

Eurėpos ceñtras / European centre, Europos geografinis centras – vietovė Lietuvoje tarp 25 ir 26 km į Ŗiaurės rytus nuo Vilniaus, Vilniaus–Molėtų plento kairėje pusėje, prie Girijos eŖero ir Bernotų piliakalnio (54°54' Ŗiaurės platumos ir 25°19' rytų ilgumos).

Eurėpos mėlynoji vėliava / European Blue Flag, paplūdimio tarptautinių reikalavimų atitikimo simbolis ir įtraukimo į tarptautinius turizmo katalogus garantas. Suteikiama savivaldybėms, plėtojančioms turizmo paslaugas savo teritorijoje ir gebančioms garantuoti, kad būtų laikomasi tam tikrų aplinkosaugos ir paslaugų teikimo reikalavimų. Mėlynosios vėliavos programa pradėta įgyvendinti 1985 m. Prancūzijoje. Lietuvoje Ŗi programa pradėta nuo 2000 m., kai joje ėmė dalyvauti Neringos miestas. 2001 m. Nidos paplūdimiui suteiktas Mėlynosios vėliavos sertifikatas, o 2002 m. įteikta ir Mėlynoji vėliava. 2006 m. Mėlynoji vėliava buvo suteikta penkiems Lietuvos paplūdimiams: Nidos ir Juodkrantės (Neringos m. savivaldybė), I Smiltynės, I Melnragės, II Melnragės (Klaipėdos m. savivaldybė) ir Botanikos parko (Palangos m. savivaldybė).

fāktinė skrydžio trukmė / actual flying time, laikas nuo lėktuvo pakilimo iki nutūpimo.

Fārenheito skālė / Fahrenheit scale (F), temperatūros lentelė, kurią 1724 m. sudarė fizikas Danielius Gabrieliūs Farenheitas (Daniel Gabriel Fahrenheit, 1686–1736).

festivālis / festival, kompleksinis daugiaplanis, dažnai periodinis renginys, skirtas kokiai nors meno šakai – teatro, kino, muzikos ar šokių.

fiksúotoji grūpės káina / guaranteed group rate, keliautojų grupei taikoma kaina nepriklausomai nuo užsakytų vietų skaičiaus.

fiksúotoji káina / fixed cost, pastovioji vertė, kuri nesikeičia kintant pajamoms.

filiālas / branch, didelės įmonės atskirai veikiantis skyrius. Dar ↑ *užsakyimų filialas*.

finānsinė núoma, išperkamoji núoma / leasing, nuomojimo forma, kai išnuomotas daiktas pereina nuomininkui nuosavybės teise pasibaigus nuomos sutarties terminui arba nepasibaigus, jei nuomininkas sumoka visą sutartyje numatytą kainą.

fotosafāris / photosafari, photo-safari, camera safari, ekskursija, kai turistai gali iš arti stebėti ir fotografuoti laukinius gyvūnus, dažniausiai Afrikos nacionaliniuose parkuose.

franšizė / franchise, 1. draudimo sutartyje numatyta draudėjo nuostolių dalis, kurios draudimo bendrovė neatlygina; 2. įmonių bendradarbiavimo forma, kai už atlyginimą (vienkartinį ar nuolatinį) viena įmonė įgyja galimybę tiksliai apibrėžtomis sąlygomis naudotis kitos įmonės tam tikromis teisėmis (pvz., teise naudoti įmonės pavadinimą, prekių ar paslaugų ženklą, jos sukauptą komercinę ir gamybinę informaciją, technologijas ir kt.).

galėriniai keleivių laiptėliai / jetway, uždaras išėjimas oro uoste iš keleivių terminalo į lėktuvą.

galinės lėktuvo vietos / bulkhead seats, lėktuvo gale esančios sėdimosios vietos, kuriose keleiviams maža vietos kojoms ištiesti.

gamtinė aplinkà / nature environment, visuma gamtos sąlygų ir gyvųjų bei negyvųjų, natūralių ir žmonių veiklos pakeistų objektų, kurie daro įtaką joje gyvenantiems žmonėms ir kitiems gyviems organizmams.

gamtinis kompleksas / nature complex, natural complex, vienos paskirties gamtos objektų visuma (pvz., pelkių, jūros, atodangų kompleksai). Pasikeitus nors vienam komponentui, keičiasi visi kiti.

gamtės ištekliai / nature resources, gyvosios ir negyvosios gamtos komponentai, kuriais žmogus tenkina ar gali tenkinti savo reikmes.

gamtės išteklių naudojimas / natural resources utilisation, natural resources exploitation, gyvosios ir negyvosios gamtos turty (organinių ir mineralinių) panaudojimas pramonės, ūkio, kultūros, žmonių reikmėms.

gamtės mėgėjų turizmas / nature tourism, turizmo rūšis, kai turistų pagrindinis kelionės tikslas – buvimas gamtoje ir jos stebėjimas.

gamtės takas / nature trail, siauras pėsčiųjų kelias natūralioje gamtoje su tam tikrais biologiniais, geologiniais ar ekologiniais elementais.

garantija / guarantee, 1. vienašalis fizinio ar juridinio asmens (garanto) įsipareigojimas kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui tam tikromis sąlygomis visiškai arba iš dalies įvykdyti kokias nors prievolės (pinigines, daiktines ir kt.) ar atlyginti nuostolius; 2. gamintojo, tiekėjo, pardavėjo, darbų atlikėjo atsakomybė už produkcijos, paslaugų, darbų kokybę tam tikrą nustatytą laikotarpį.

garantuojamasis užsākymas / guaranteed reservation, užsakyta kelionės transporto priemone vieta, kuri neparduodama kitam net jei užsakovas neatvyksta laiku. Paprastai tokios paslaugos apmokėjimą garantuoja užsakovas, nors ja ir nepasinaudoja.

garāžas / garage, parking, patalpa, pastatas arba pastatų grupė transporto priemonėms (automobiliams, motociklams, įvairiems mechanizmams ir kt.) laikyti, techniškai prižiūrėti, juos remontuoti.

garšo ir šviesos rėginys / pranc. son et lumière, pramoga, kai apie turistinę objektą pasakojama dialogo forma, klausant muzikos įrašų ir stebint menišką objekto apšvietimą.

gastronomija / gastronomy, 1. valgių gaminimo mokslas; 2. gātavos maisto prekės (sviestas, sūris, dešra, mėsa, žuvis, salotos, ikrai, gėrimai).

gebà / capacity, galėjimas perduoti galià. Dar ↑ *rekreacinė geba*.

geizeris / geyser, šaltinis, iš kurio periodiškai fontanu trykšta karštas vanduo ir garai.

- gėlbėjimo darbai / rescue operation**, individualūs ar grupiniai veiksmai nelaimingų įvykių, avarių, ekstremalių situacijų padariniams likviduoti.
- gėlbėjimo priėmonės / rescue inventory and measures**, 1. visuma priemonių avarių padariniams likviduoti; 2. tikslus ir detalus gelbėjimo priemonių ir jų būdų aprašas.
- gėlbėjimo viėvė / rescue rope**, specialiai suvyniotas ir supakuotas pluoštinis dirbiny, kurį galima greitai išvynioti ir išmesti, kai reikia iš vandens telkinio ištraukti avarią patyrusią valtį ar iškritusį žmogų.
- gėlbėjimo viėvė su plūduru / rescue rope with a float**, specialus lynas, viename gale turintis plūduru elementą su pritvirtintu kabliu (karabinu). Paprastai metama nuo kranto iškritusiems iš valtės žmonėms arba apvirtusiai plaukimo priemonei prirempti prie kranto.
- gėlbėjimosi liemėnė / life-jacket**, berankovis drabužis su standžiaisiais ar pripučiamaisiais plūduru elementais, iškritusį iš laivo ar lėktuvo žmogų išlaikanti vandens paviršiuje.
- gėlbėjimosi vėltis / life-boat**, nedidelė laive laikoma plaukimo priemonė per avarią keleiviams gelbėti(s).
- geležinkelis / railway**, inžinerinių statinių, įtaisų, mašinų ir įrenginių kompleksas keleiviams ir kroviniams vežioti. Dar ↑ *siaurasis geležinkelis*.
- geogrėfijos vadovas / gazetteer**, žinynas, kuriame straipsniai pateikti pagal aprašomų objektų geografinę padėtį.
- geogrėfinė ilgumà / geographical longitude**, žemės paviršiaus taško nuotolis nuo pradinio (Grinvičo) dienovidinio; matuojamas lanko laipsniais.
- geogrėfinė informacinė sistemà (GIS) / Geographical Information System (GIS)**, geografinių objektų, jų charakteristikų ir kitos Žemės informacijos kaupimo, tvarkymo, apdorojimo, saugojimo, paieškos ir pateikimo kompiuterizuota informacinė sistema, skirta projektavimo, modeliavimo, analizės, mokslo ir kitiems geografinės erdvės uždaviniams spręsti; erdvės informacijos sistemų dalis.
- geogrėfinė jūosta / geographical belt**, geografinės sferos skirstymo zonomis svarbiausias vienetas. Skiriama 13 juostų.
- geogrėfinė padėtis / geographical position**, objekto arba teritorijos (akvatorijos) buvimo vieta gretimų objektų arba teritorijų atžvilgiu: 1. kurio nors taško arba vietovės vieta, kurią apibūdina geografinės koordinatės – platuma ir ilguma; 2. kurio nors taško arba teritorijos vieta gamtinių geografinių objektų (žemynų, kalnų, vandenynų, jūrų, upių, ežerų ir kt.) atžvilgiu; 3. miesto, šalies, gyvenvietės vieta ekonominių ir socialinių objektų (transporto, kelių, miestų, rinkų) atžvilgiu.
- geogrėfinė platumà / geographical latitude**, Žemės paviršiaus taško nuotolis nuo pusiaujo; matuojamas lanko laipsniais.
- geogrėfinės koordinatės / geographical coordinate**, taško padėties Žemės paviršiuje apibūdinimas – geografinė platuma ir geografinė ilguma.
- geogrėfinė zonà / geographical zone**, geografinės juostos žemyninė dalis, kuriai būdingas tam tikras šilumos ir drėgmės derinys. Yra 5 geografinės zonos.
- geresnysis kambarys / superior room**, viešbutyje brangesnis kambarys su geresniais baldais; jo gyventojams teikiama daugiau paslaugų.
- gėtas / ghetto**, miesto dalis, priverstinai apgyvendinta tautinių ar kitokių mažumų. Terminas pirmą kartą pavartotas 1516 m. Venecijos žydų kvartalui apibrėžti.

gidas / tourist guide, 1. nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis turistų palydovas, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus miestus, jų muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas; **2.** speciali informacinė knyga keliautojams, jų vadovas.

gido kvalifikacija / guide qualification, 1. turistų vadovo veiklos kokybės vertinimas ir kategorijos suteikimas; **2.** turistų vadovo profesinės veiklos kokybės apibūdinimas.

gydomasis turizmas / curative tourism, turizmo rūšis, kai keliaujama įsigyti vienos ar kelių specialiųjų gydymo, reabilitacijos, mankštiniimosi ir specialiojo maitinimo paslaugų.

gydomoji rekreacija / therapeutic recreation, asmens fizinių ir protinių sutrikimų gydymas medikų paskirta ir prižiūrima rekreacine veikla.

Giņtaro kėlias / Amber Road, turistinis maršrutas, apimantis gintaro istorijos, gavybos, apdorojimo ir juvelyrikos objektus. Lietuvos gintaro kelias eina per Šventąją, Palangą, Pajūrio regioninį parką, Klaipėdą, Juodkrantę ir Nidą. Europos gintaro kelias eina per Latviją, Lietuvą, Kaliningradą, Lenkiją, Čekiją, Slovakiją, Austriją, Vengriją, Vokietiją, Slovėniją ir Italiją.

gyvėnimo ciklas / life-cycle, gyvenimo tarpsniai (nuo vaikystės iki senatvės), kuriems būdingi žmonių elgsenos, rekreacinės veiklos ir keliavimo ypatumai. Dar ↑ *vykimo vietos gyvavimo ciklas.*

gyvėntojų statistika ↑ *demografinė statistika.*

globalinė padėties nustatymo sistema / Global Positioning System (GPS), specializuotų dirbtinių Žemės palydovų ir prietaisų visuma objektų padėčiai nustatyti, pasauliniams ir valstybiniais geodeziniais tinklams sudaryti, atnaujinti ir kitoms reikmėms.

golfas / golf, sporto žaidimas su guminiu kamuoliuku ir riedmuša: stengiamasi pervaryti kamuoliuką per visus žaidimo aikštelės takus ir duobutes kuo mažiau smūgiuojant.

gražinamųjų komisinių ataskaita / recall commission statement, dokumentas sugrąžinti sumokėtiems už bilietą komisiniams, kuriuos keleiviui gražina oro linijos.

greitasis maistas / fast food, greitai paruošiamas ir patiekiamas maistas; sudaroma galimybė jį išsinešti (pica, mėšainiai, žuvis su traškučiais, skrudintos bulvės).

greitkelis / turnpike, greito ir intensyvaus automobilių eismo kelias. Kai kuriose šalyse važiavimas jais yra mokamas.

greitojo maisto įmonė / fast food outlet, viešojo maitinimo įstaiga, kurioje automatizuotomis sistemomis per keletą minučių iš tam tikro valgiaraščio švarioje aplinkoje paruošiamas standartizuotas maistas ir greitai aptarnaujama.

grynoji kaina / net fare, net rate, 1. paslaugų pardavėjo nustatyta kaina be komisinių, kuriuos prie grynojo tarifo prideda kelionės agentas arba kitas tarpininkas; **2.** mokestis už važiavimą, atskaičius komisinį atlygį.

Grinvičo laikas ↑ *pasaulinis laikas.*

grįžtamoji keliōnė tuščiomis / deadhead, komercinės transporto priemonės (lėktuvo, autobuso) grįžimas be krovinių ar keleivių.

grupė / group, visuma asmenų, turinčių bendrų interesų, tikslų. Dar ↑ *bendraminčių keliautojų grupė;* ↑ *etninė grupė;* ↑ *specialiųjų interesų grupė;* ↑ *žygio grupė.*

grupės kaina / group rate, specialioji kaina turistų grupei už kelionę ar apgyvendinimą.

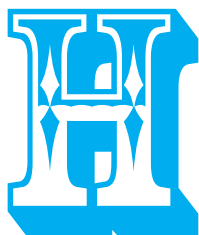
grūpinė keliōnė / group travel, plačiai paplitęs keliavimo būdas, kai į vieną kelionę susirenka grupė žmonių, vienijamų to paties kelionės tikslo.

grūpinių keliōnių rinkà / group travel market, kelionių paslaugų pasiūla ir pardavimas keliaujantiems grupėmis, o ne individualiai.

grūpinių užsākymų skýrius / group desk, padalinys, aptarnaujantis turistų grupes oro transporto bendrovėje, kelionių agentūroje, viešbutyje ar kitur.

gulimàsis krėslas / deckchair, ilgas, lengvas sulankstomas krėslas, kuriame galima sėdėti pusiau gulomis arba atsigulti.

gùltas / plank-bed, nekomfortiška gulimoji vieta, gulimoji lenta. Dar ↑ *apatinis gultas*; ↑ *viršutinis gultas*.

hidrogrāfinis draustinis / hydrological reserve, teritorija, kurioje saugomi kokie nors hidrografinio tinklo (upių, ežerų, tvenkinių) elementai ar jų dalys.

hidroplānas ↑ *vandens lēktuvas*.

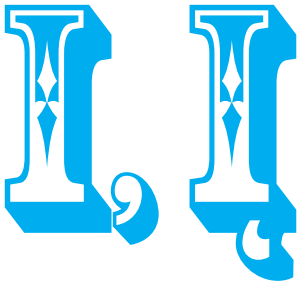
hidrostātīnė gēlbējimosi vāltis / hydrostatic release unit, savaiame išsiskleidžianti laivo gēlbējimosi priemonē.

hiperrealizmas / hyperreality, turizmo reklamoje kuriamas siurrealistinis ir linksmas keliavimo įvaizdis.

holistinis pōžiūris / holistic approach, visapūsis ir vientūsis pōžiūris į turizmā kaip verslā ir turizmo studijas kaip daugiadalykē akademinū tyrimū sritį.

horizontalioji integrācija / horizontal integration, vieno turizmo sektoriaus (pvz., apgyvendinimo) turto sujungimas siekiant didesnio konkurencingumo ir didesnės rinkos dalies.

horizōntas / horizon, atviroje vietoje esančio stebētojo matoma Žemės paviršiaus ir dangaus sferos lietimosi linija.

IATA adresų sistema ↑ *Tarptautinės oro transporto asociacijos adresų sistema.*

IATA kòdas ↑ *Tarptautinės oro transporto asociacijos kòdas.*

IATAN àgento pažymėjimas ↑ *Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo pažymėjimas.*

IATAN privilegijuotųjų sąrašas ↑ *Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo privilegijuotųjų sąrašas.*

IATAN registruotasis personalas ↑ *Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo registruotasis personalas.*

ichtiològinis draustinis / ichtiological reserve, teritorija, kurioje saugomos unikalios ar nykstančios žuvų rūšys.

įėjimo ar įvažiavimo mòkestis / entry fee, **1.** nustatyto dydžio pinigų suma, mokama norint patekti į tam tikrą vietą, varžybas ar renginį; **2.** nustatyto dydžio pinigų suma, kurią turi sumokėti į šalį įvažiuojantis asmuo.

įgaliótasis IATAN atstòvas ↑ *įgaliotasis Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo atstovas.*

įgaliótasis Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo atstòvas / IATAN endorsed location, JAV kelionių agentūra, priklausanti tam tikroms oro linijoms arba pavaldi kelionių paslaugų tarpininkams.

įgula / crew, transporto priemonės ekipažas. Dar ↑ *lėktuvo įgula.*

įkaitinis rãštas / bond, įvažiuojančiajam į šalį muitinėje išduodamas dokumentas, kol bus sumokėtas maitas už įvežamas prekes.

ikonogrãfija / iconography, **1.** meno istorijos šaka, nagrinėjanti personažų ir siužetų tipines schemas, simbolius, juos aiškinanti ir klasifikuojanti; **2.** turizmo reklamoje vizualiai pateikiamų ženklų visuma.

įlaipinimo kortelė / boarding pass, prieš įlipant į lėktuvą keleiviui išduodamas lapelis, kuriame nurodoma, kaip atlikti registracijos formalumus, taip pat skrydžio klasė, lėktuvo skyrius ir vietos numeris.

įlaipinimo laikas / boarding time, momentas, kai keleiviai pradeda laipinti į laivą ar lėktuvą.

ilgalaikio (nuolatinio) gyvenimo viešbutis / residential hotel, apgyvendinimo įstaiga, skirta nuolatiniams gyventojams ar ilgalaikiam svečių apgyvendinimui be maitinimo.

ilgàsis rekreacijos laikas / long recreation period, rekreacijai skirtas terminas, trunkantis ilgiau kaip savaitę, pvz., atostogos.

ilgesnióji viešnãgė / extended stay, gyvenimas viešbutyje ilgiau kaip 7 dienas.

ilgiàusias keliònės laikas / maximum stay, ilgiausias keliautojo praleidžiamas laikas kelionėje ar jos dalyje naudojantis teikiamomis paslaugomis, už kurias turizmo paslaugų teikėjas skaičiuoja paslaugos mokestį.

iliuminātorius / porthole, laivo, lėktuvo, sraigtasparnio, erdvėlaivio sandarus langas su storu stiklu.

įmoka / payment, vienu kartu mokama pinigų suma. Dar ↑ *draudimo įmoka*; ↑ *paskutinė įmoka*.

įmonė / firm, savarankiškas ūkinis vienetas, įsteigtas įstatymų nustatyta tvarka tam tikrai ūkinei komercinei ar kitai veiklai. Dar ↑ *apgyvendinimo įmonė*; ↑ *greitojo maitinimo įmonė*; ↑ *maitinimo įmonė*; ↑ *neapmokestinamoji įmonė*; ↑ *pervežimo įmonė*.

imunitėtas / immunity, 1. kai kurių bendrųjų įstatymų netaikymas ypatingą padėtį valstybėje užimantiems asmenims, pvz., diplomatinis imunitetas; 2. organizmo atsparumas infekciniams bei neinfekciniams veiksniams ir medžiagoms, turinčioms antigeninių ypatybių.

inėksas / index, 1. sutartinis ženklas ar jų grupė kvalifikacijos skyriams, objektams žymėti; 2. santykinis dydis, kiekybiškai apibūdinantis socialinio reiškinio pokytį laike ir erdvėje. Dar ↑ *kelionių indeksas*.

individualioji keliōnė / discretionary travel, kelionė, kurią keliautojas organizuoja pats arba padedamas turizmo paslaugų teikėjo.

individualioji užsienio keliōnė / foreign independent tour (FIT), kelionė į užsienį pagal individualų maršrutą.

informācija apie papildomas išlaidas / information about typical costs, žinios apie galimas kelionės išlaidas įsigyjant tai šaliai būdingų prekių ir paslaugų.

informācija apie vykimo vietą / destination information, bendrosios praktinės žinios apie vykimo vietą, kad keliautojai galėtų patenkinti savo reikmes.

informācija apie vizas / visa information, žinios, kaip gauti leidimą įvažiuoti ar išvažiuoti iš šalies arba per ją keliauti tranzitu.

informācija vėkstantiems į šalį / entry information about a country, žinios apie valstybės reikalavimus dėl įvažiavimo į šalį, buvimo joje, išvykimo iš jos ir būtinuosius dokumentus – pasus, visas, skiepių dokumentus.

informācinė automobilio sistemà / In-vehicle Travel Information Systems, automobilyje įrengtos suderintosios informacijos priemonės, pvz., mobilieji telefonai, GPS imtuvai, skaitmeniniai žemėlapiai ir kita.

informācinė keliōnė / briefing tour, kelionių agentams ar kitiems turizmo paslaugas teikiantiems darbuotojams skirta kelionė supažindinti juos su naujomis turizmo paslaugomis, vietovėmis bei jų infrastruktūra.

informācinės technologijos / information technology, priemonių ir būdų visuma informacijai rinkti, laikyti, persiųsti, apdoroti ar kitaip tvarkyti kompiuteriu.

infrastruktūrà / infrastructure, įrenginiai (transporto, ryšių, energijos, vandens tiekimo, atliekų šalinimo, statybos) ir įstaigos (mokyklos, rengiančios kvalifikuotus darbuotojus, ligoninės), kurių reikia normaliai gamybinių ūkio šakų ir visuomenės veiklai. Dar ↑ *viešojo turizmo infrastruktūra*.

instruktāžas / drill, vadovaujantieji nurodymai, pamokymas, kaip atlikti užduotis (pvz., prieš turistinį žygį, savarankišką darbą), praktinė pamoka (pvz., kaip naudotis gelbėjimosi valtimi kruiziniam laive).

instrūktorius / instructor, specialiai teoriškai ir metodiškai pasirengęs, turintis kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus asmuo, kuris supažindina su taisyklėmis, nurodo, kaip atlikti užduotis (pvz., turizmo instruktoriaus).

intensyvusis turizmas ↑ *masinis turizmas*.

- intensyvusis turizmo sezonas / high season**, metų laikas, kai keliauja daugiausia žmonių ir nustatytos didžiausios kelionės kainos.
- interviù / interview**, žodinis žmonių nuomonės tyrimo metodas, kurio esmė – klausimų pateikimas ir gautų atsakymų analizė. Gali būti standartizuotas ir nestandartizuotas, grupinis ir individualus ar kitoks. Naudojamas turistų, ekspertų, vadovų, vietinių gyventojų nuomonei išsiaiškinti.
- inventorius / inventory**, 1. ūkinių ir gamybinių daiktų visuma; 2. tikslus daiktų aprašas. Dar ↑ *asmeninis inventorius*; ↑ *varžybų inventorius*; ↑ *žygio grupės inventorius*.
- įplaukimo kanālas** ↑ *jūros vartai*.
- įplaukimo uostas / port of entry**, vieta, per kurią laivas įplaukia į šalies teritoriją.
- įprastinis kruizas / traditional cruise**, kelionė laivu (paprastai trunkanti 15–21 dieną), užsukant į daugiau kaip 5 uostus ir grįžtant į pradinį uostą.
- įrenginių priežiūra / facilities management**, techninė priežiūra įrenginių būklei nustatyti ir gerinti.
- įsigaliojimo datā / effective date**, laikas, kai įsigalioja bilieto kaina ar kita paslauga.
- įsipareigojimų nevykdymas / default**, prekių tiekimo ar paslaugų teikimo nutraukimas ar negažinimas už jas sumokėtų pinigų.
- įskaičiuotieji arbūpinigiai / service included / pranc. service compris**, pinigai įtraukti į sąskaitą, todėl už gerą patarnavimą nebemokami.
- istorijos mėgėjų turizmas / historical tourism**, turizmo rūšis, kurios motyvai – pažinti praeitį; kitokia su istorija susieta veikla kelionės metu.
- išankstinė registrācija / preregistration**, paslauga, kai siūloma iš anksto užsiregistruoti į konferenciją, seminarą ar kitą renginį, kad būtų lengviau užsakyti kambarius ir numatyti kitas paslaugas, pvz., vegetarišką maitinimą.
- išankstinis bilietas / ticket on departure**, kelionės dokumentas, kurį keleivis iš anksto užsako ir pasiima oro uoste prieš išvykdamas.
- išankstinis bilietų pardavimas / advance booking, advance sale of tickets**, kelionės dokumentų pardavimas iš anksto.
- išankstinis pirkimas / early booking**, kelionės pirkimas nurodytu laiku tuoj po kelionės aprašo paskelbimo; paprastai suteikiama kainų ir (ar) kitokių nuolaidų.
- išankstinis užsākymas / pre-booking**, keleivio įsipareigojimas iš anksto sudaryti kelionės sutartį, jei skelbiamos kelionės sutarties sąlygos jam priimtinos.
- iškyla / trip**, trumpiau kaip parą trunkanti (dažniausiai į gamtą, be nakvynės) kelionė laisvalaikui praleisti ir pramogauti.
- iškyla laivù / boat trip**, laisvalaikio kelionė vandens transporto priemone.
- iškylų laivas / day cruiser**, trumpai kelionei pritaikyta plaukimo priemonė su atvira vairininko kabina ir užuovėja.
- išlaidos / expenses; expenditure; spending**, pinigai, sumokėti kitam asmeniui ar įmonei už darbą, prekes, paslaugas ar žaliavas. Dar ↑ *kelionės išlaidos*; ↑ *netiesioginės turistų išlaidos*; ↑ *tiesioginės turistų išlaidos*.
- išlyga / reservation, stipulation**, kokia nors išimtinė sąlyga. Dar ↑ *atšaukimo išlyga*.
- išorinė kajūtė / outside cabin**, laivo kambarys išorinėje laivo pusėje su iliuminatoriumi, langu ar atskira terasa.
- išoriniai ištekliai / outsource**, paslaugos ir produktai, kuriuos įmonei tikslingiau įsigyti iš išorės. Dažniausiai šiais ištekliais naudojama, kai neturima žmogiškųjų ir materialųjų išteklių patirties specifinėje veiklos srityje ar kai šie produktai arba paslaugos kitur yra pigesni.

išorinis poveikis / externalities, nenumatytas ir iš anksto neįvertintas teigiamas arba neigiamas ekonominės veiklos, turizmo padariny. Aplinkos tarša, pasaulinis atšilimas, natūraliosios gamtos praradimas, vandens užterštumas suvokiami kaip ekonominės veiklos šalutinis poveikis. Turizmo plėtros teigiamas šalutinis poveikis yra vietinių gyventojų pragyvenimo lygio kilimas, neigiamas – gamtos tarša, transporto spūstys.

išperkamoji nuoma ↑ *finansinė nuoma*.

ištekliai / resources, reserves, objektai, procesai ar jų sistemos, kurios sudaro pagrindą veiklai ar paslaugai plėtoti. Yra atsinaujinantieji, neatsinaujinantieji ir kitokie ištekliai. Dar ↑ *gamtos ištekliai*; ↑ *išoriniai ištekliai*; ↑ *rekreaciniai ištekliai*; ↑ *turizmo ištekliai*.

ištraukiamoji lóva / trundle bed, gulimasis baldas, kuris ištraukiamas iš po kito.

išvyka / tour, trumpesnė negu paros pramoginė, mokslinė ar kitokia kelionė (paprastai be nakvynės, su gidu ar be jo), skirta objektams ir (arba) vietovėms lankyti bei laisvalaikiui praleisti.

išvykimas / outbound, leidimasis į kelionę iš pradinės vietos. Dar ↑ *svečių išvykimas*.

išvykimo datà / out date, tikslus laikas, kai svečias išvyksta iš apgyvendinimo įstaigos, oro uosto ar kitos vietos.

išvykimo laikas / departure time, 1. metas, kai asmuo išvyksta iš apgyvendinimo įstaigos, oro uosto ar kitos vietos ir išsiregistruoja; 2. sutartyje nurodytos transporto paslaugos suteikimo pradžios laikas.

išvykimo mókestis / departure tax, miesto ar valstybės nustatyto dydžio pinigų suma iš šalies išvykstantiems asmenims apmokestinti.

išvykimo vietà / origin, departure point, vietovė, iš kurios pagal sutarties sąlygas prasideda kelionė.

išvykimo vietos keitimo priémoka / supplement for place of departure, reduction for place of departure, kelionės kainos priémoka, kai keliautojas išvyksta iš kitos, į bazinę kainą neįtrauktos vietos.

išvykstamasis turizmas / outbound tourism, keliavimo forma, kai vykstama į kitą šalį.

įvadinė kelióne / orientation tour, trumpa kelionė, per kurią keliautojai susipažįsta su tam tikros vietovės kraštovaizdžiu ir infrastruktūra.

įvairiarūšė kelióne / intermodal trip, kelionė skirtingų rūšių transportu, pvz., lėktuvu ir laivu.

įvaizdis / image, tam tikro objekto (prekės, paslaugos, įmonės, žmogaus ar jų grupės, vietos) subjektyvus vaizdinys, emocinis suvokimas. Vietovės, miesto ar šalies įvaizdis daro įtaką sprendimui keliauti.

įvažiavimo į šalį formalúmái / entry requirements, mokesčiai ir dokumentai, būtini norint įvažiuoti į šalį, pvz., pasas, viza, skiepai, sumokėto muito įrodymas.

įvažiuojamasis kėltas / roll-on roll-off ship, Ro-Ro ship, laivas, į kurį transporto priemonės patenka nuožulniaja platforma (aparele).

įvedinio ir išvedinio módelis / input-output model, ekonominės prognozės modelis numatyti vieno sektoriaus pokyčių poveikį kitiems ekonomikos sektoriams. Turizme – ekonominio poveikio regione išlaidų paskaičiavimas įvertinant daugybinių efektą.

jachtà / yacht, burinis arba burinis variklinis laivas, skirtas vandens sportui ir vandens kelionėms. Jūrinės jachtos statomos su nuolatiniu balastiniu kiliu. Dar ↑*variklinė jachta*.

japòniškasis viėšbutis / capsule hotel, apgyvendinimo įstaiga, teikianti nakvynę mažose karsto formos miegamosiose kupė, dar vadinamose kapsulėmis. Tokie viešbučiai dažnai būna įsikūrę šalia geležinkelio stočių ir priima tik vyrus.

jaunimo nakvynės namai / youth hostel, apgyvendinimo įstaiga, dažniausiai ne pelno įmonės tipo. Joje teikiamos nakvynės ir kai kurios maitinimo paslaugos; gali būti valgio gaminimo ir kitokių reikmenų. Galima rengti įvairias pramogas atostogaujantiems jaunimui. Paprastai apgyvendinama daugiaviečiuose, kartais dviviečiuose ar šeimyniniuose bendrabučio tipo kambariuose. Šis terminas kai kuriose šalyse vartojamas kaip prekės ženklas, kurį gali naudoti tik įstaigos, priklausančios Tarptautinei jaunimo nakvynės namų federacijai (International Youth Hostel Federation, IYHF).

jaunimo turizmas / youth tourism, turizmo rūšis, kai keliauja 13–30 m. žmonės, kurių tikslai gali būti įvairūs (pramogavimas, vietinės kultūros pažinimas, dalyvavimas renginiuose ir kita).

jaunimo viešbutis / youth hostel, youth hotel, apgyvendinimo įstaiga, teikianti nakvynės ir maitinimo paslaugas jaunimui, paprastai nedidelėmis kainomis.

jungtinė mokėjimo kortelė / affinity card, mokėjimo dokumentas, reklamuojamas ir platinamas kelių įmonių – mokėjimo kortelių pardavėjo ir kitos verslo įmonės, kurios pagrindinis verslas nėra mokėjimo kortelės.

jungtinis bilietas / automated ticket and boarding pass (ATB), dokumentas, atstojantis kelionės bilietą, įsodinimo į transporto priemonę kortelę ir bagažo taloną.

jungtinis maršrutas / pool route, maršrutas, kuriame du vežėjai perpus dalijasi pajamas ir technines priemones; kai reikia, keičiasi įranga ir personalu.

jungtinis skrydis / code-sharing flight, kelionė lėktuvu, kurią viena oro transporto bendrovė pagal sutartį vykdo kartu su kita; susitarimas gali būti dėl viso skrydžio arba jo dalies.

juostinis laikas / zone time, zonal time, regional time, pagal Žemės paviršiaus padalijimą į 24 valandines juostas skaičiuojamas laikas. Jis yra vienodas visoje juostoje.

jūra / sea, 1. į žemyną įsiterpusi ar salų, pusiasalių atitverta vandenyno dalis su savitomis hidrologinėmis ir klimato sąlygomis; 2. didelis sūrus vandens plotas, susisiekiantis su vandenynu.

jūrlapiai / chart, navigaciniai jūrų žemėlapiai, kuriuose vaizduojama jūrų ir vandenynų fizinės geografinės sąlygos, navigacijos įrenginiai.

jūrligė / seasickness, liguista būklė plaukiant laivu banguota jūra.

jūrmylė / nautical mile, jūreivystėje ir aeronautikoje naudojamas tarptautinis ilgio vienetas. Žymima nmi: 1 nmi = 1852,3 metro. Priimta 1929 m. Monake vykusioje neeilinėje Tarptautinėje hidrografijos konferencijoje ir pavadinta tarptautine jūrmyle.

jūros kėlias / seaway, nustatytas jūrų transporto eismo ruožas jūroje ar vandenyne.

jūros siėksnis / fathom (F), jūr. nesisteminis ilgio vienetas. Didžiojoje Britanijoje ir JAV 1 jūros siėksnis (1 fath) = 6 anglų pėdoms, arba 1,8288 metro.

jūros vařtai / seagate, kanalas, atsiveriantis į jūrą iš uosto teritorijos.

kabanà / cabana, 1. tam tikras viešbučio numeris – nedidelis atskiras pastatas, paprastai esantis šalia paplūdimio ar baseino; 2. JAV – asmeninė persirengimo kabina šalia viešbučio paplūdimio ar baseino.

kabarėtas / cabaret, 1. nedidelis restoranas, kavinė ar naktinis baras, kuriame atliekama speciali pramoginė programa; 2. pramoginė programa, paprastai su trumpais dainavimo, šokio ar komedijos vaizdeliais.

kabinà / booth; cabin, specialioji patalpa (būdelė) tam tikriems tikslams.

kabotāžas / cabotage, jūrų laivyba tarp vienos šalies uostų; pakrančių laivyba.

kabriolėtas / cabriolet, 1. lengva aukšta dviratė vieninkė karieta su atidengiamu viršumi; 2. lengvojo automobilio kėbulas su atidengiamu brezentiniu viršumi; automobilis su tokiu kėbulu.

káimo turizmas / rural tourism, turizmo rūšis, kai keliautojai apgyvendinami kaimo vietovėje ir čia jiems teikiamas ↑ *turizmo paslaugų rinkinys*.

káimo turizmo paslaugà / rural tourism service, kaimo vietovėje ūkininko sodyboje ar individualiame gyvenamajame pastate teikiamos apgyvendinimo ir kitos papildomos paslaugos. Kambarių skaičius gali būti ribotas. Kaimo vietai gali būti priskiriami ir nedideli miesteliai.

káimo turizmo sodyba / farmhouse, kaimo vietovės gyvenamasis kompleksas, kuriame teikiamos apgyvendinimo ir kitos paslaugos. Sodybą sudaro gyvenamasis namas ir priklausiniai (svirnas, tvartas, pirtis ir kita), taip pat aplinka.

káimo viešbutis / pranc. chambre d'hôte rurale, privatus būstas kaimo vietovėje ar užmiestyje, teikiantis apgyvendinimo paslaugas.

káina / price, prekės ar paslaugos vertės pinigine išraiška. Dar ↑ *APEX kaina*; ↑ *bazinė kaina*; ↑ *bendroji kelionės kaina*; ↑ *dalykinių susitikimų kaina*; ↑ *deklaruojamoji kaina*; ↑ *didmeninė kaina*; ↑ *dienos kaina*; ↑ *fksuotoji grupės kaina*; ↑ *fksuotoji kaina*; ↑ *grynoji kaina*; ↑ *grupės kaina*; ↑ *kelionės kaina*; ↑ *kelionės kaina su nuolaida*; ↑ *kuopinė kaina*; ↑ *mažiausioji bilieto kaina*; ↑ *nakvynės ir viso maitinimo kaina*; ↑ *nakvynės, pusryčių ir vakarienės kaina*; ↑ *organizuotos turistinės kelionės kaina*; ↑ *pagodos kelionės kaina*; ↑ *pakeitimo kaina*; ↑ *reklaminė kaina*; ↑ *specialioji kaina*; ↑ *specialioji kelionės kaina*; ↑ *standartinė kaina*; ↑ *tik kambario kaina*; ↑ *trumpiausiojo atstumo kaina*; ↑ *vienoda kaina*; ↑ *viešbučio ir viso maitinimo kaina*; ↑ *vietinės kelionės kaina*; ↑ *visų paslaugų kaina*; ↑ *žemės paslaugų kaina*.

káina dviem asmenims / double occupancy rate, mokesčio dydis už kambarį, butą ar kitą gyvenamąją vietą, kai jame gyvena du žmonės, pvz., vienas žmogus už viešbučio kambarį nakčiai mokėtų 100 eurų (EUR), bet du žmonės už tą patį kambarį – 130 eurų.

káinos pagrindas / fare basis, kriterijus, kurį nustato paslaugos teikėjas, įvertinęs savo pajėgumus, paslaugos lygį ir atsižvelgęs į papildomus veiksnius – sezoną, keliautojų srautus, mokėjimo sąlygas ir kita. Nuo kainos pagrindo priklauso galutinė kaina, mokėjimo, bilieto išdavimo, užsakymo nutraukimo apribojimai.

káinų ir paslaugų struktūrà / rate and service structure, kelionių agentūros siūloma kainų ir teikiamų paslaugų bei patogumų sistema.

kajūčių patarnáutojas / cabin steward, laivo darbuotojas, atsakingas už kajučių tvarkymą.

kajūtė / cabin, tinkama gyventi patalpa laive. Dar ↑ *išorinė kajūtė*; ↑ *vidinė kajūtė*.

kajūtė su lángu į átriumą / atrium cabin, gyvenamoji patalpa laive su langu ar liuku, išeinančiu į vidinę laivo dalį, kuri dažniausiai būna natūraliai apšviesta.

kalnai / mountains, aukštai virš gretimų lygumų iškilusios ir suskaidytos Žemės paviršiaus sritys, ryškia papėde ar priekalniais pereinančios į lygumas. Pagal aukštį kalnai skirstomi į žemuosius, arba žemakalnius (500–1000 m virš jūros lygio), vidutinius, arba vidutinio aukščio (1000–3000 m virš jūros lygio), aukštuosius, arba aukštakalnius (3000–5000 m virš jūros lygio), ir aukščiausiuosius (daugiau kaip 5000 m virš jūros lygio). Pagal formą jie gali būti plokščiakalniai, kalnagūbriai. Pagal kilmę skirstomi į raukšlinius, luistinius, vulkaninius, erozinius.

kalnų kurórtas / hill station, aukštumose ar kalnuotose teritorijose įkurtos poilsia vietės (jų gausu Pietų ir Pietryčių Azijoje), kurių klimato ir temperatūros sąlygos skiriasi nuo drėgnų ir karštų žemumų sąlygų.

kalnų namėlis / mountain refuge, nuošalus būstas kalnuotoje vietovėje su bendrojo naudojimo įranga; kartais toks būstas gali būti neprižiūrimas.

kalnų turizmas / mountain tourism, kelionės pėsčiomis specialiai parengtais kalnų maršrutais.

kalnų vedlỹs / mountain guide, asmuo, kuris veda keliautojus kalnuotomis vietovėmis. Jis privalo išmąnyti šį darbą, būti patyręs, turėti kvalifikacijos dokumentus.

kambarỹs / room, specialiai įrengta patalpa apgyvendinimui skirtame pastate, paslaugų teikėjo siūloma asmenims nuomotis kaip nedalomą visumą. Dar ↑ *bendra bučio kambarys*; ↑ *bloko kambarys*; ↑ *daugiavietis kambarys*; ↑ *dviejų dvigulių lovų kambarys*; ↑ *dviejų lovų kambarys*; ↑ *dvivietis dvigulių lovų kambarys*; ↑ *dvivietis kambarys*; ↑ *geresnysis kambarys*; ↑ *karaliaus kambarys*; ↑ *karalienės kambarys*; ↑ *keturvietis kambarys*; ↑ *paprasciausias kambarys*; ↑ *pasitarimų kambarys*; ↑ *penkiavietis kambarys*; ↑ *poilsio kambarys*; ↑ *pusiau liukso kambarys*; ↑ *standartinis kambarys*; ↑ *sublokuotieji kambariai*; ↑ *svečių kambarys*; ↑ *šeiminis kambarys*; ↑ *televizijos kambarys*; ↑ *trivietis kambarys*; ↑ *užsakytieji kambariai*; ↑ *vaikų priežiūros kambarys*; ↑ *vaikų žaidimų kambarys*; ↑ *vandens procedūrų kambarys*; ↑ *vienvietis kambarys*; ↑ *žaidimų kambarys*.

kambarỹs nākčiai / room night, viešbučio gyvenamoji patalpa, išnuomojama vienai nakčiai. Paprastai pagal jį apibūdinamas statistinis kambarių užimtumas.

kambarỹs su dušu ar vonià / room with shower or bathroom, gyvenamoji patalpa su atskira dušo ar vonios įranga, paprastai su praustuve.

kambarỹs su išėjimū į sòdą / garden side room, viešbučio gyvenamoji patalpa, iš kurios galima patekti tiesiai į sodą.

kambarỹs su šáltu ir kárštu vándeniu / room with cold and hot running water, gyvenamoji patalpa su praustuve, šaltu ir karštu vandeniu.

kambarỹs su tualetū / room with toilet, gyvenamoji patalpa, turinti atskirą tualetą.

kambarỹs su vaizdū į sòdą / garden view room, viešbučio gyvenamoji patalpa su langais į sodą, bet be durų į sodą.

kambarỹs su virtuvėlė / amer. efficiency, viešbučio gyvenamoji patalpa su nedidele virtuvėle ir pietų stalu.

- kambarys su virtuvės įranga / efficiency apartment**, gyvenamoji patalpa, kurioje yra maisto gaminimo įranga.
- kambarių tvarkymo paslauga / maid service**, gyvenamąsios patalpės valymo ir kitos priežiūros paslauga.
- kanoja / canoe**, 1. sportinė valtis be įkabų, iriama vienmenčiu irklu. Nuo baidarės skiriasi forma, aukštesniais bortais, didesne keliamąja galia; 2. Šiaurės Amerikos indėnų laivelis, išduobtas, išskaptuotas ar išdegintas iš rąsto. Kanoja iriama trumpu vienmenčiu irklu.
- kanijos irklas / canoe paddle**, vienmentis, truputį trumpesnis negu vidutinis žmogaus ūgis su T formos rankena irklas, skirtas irkluoti ar valdyti laivelį iš vieno borto pusės.
- kapitonas / captain**, 1. daugelio šalių karinių pajėgų aukščiausias jaunesniųjų karininkų laipsnis; 2. civilinio laivo arba jachtos vadas, atsakantis už laivo saugumą, komandą, keleivius ir krovinį; 3. sporto varžybų komandos vadovas, renkamas iš jos narių. Dar ↑ *uosto kapitonas*.
- karaliaus kambarys / king room**, aukščiausios klasės viešbučio kambarys su labai didele lova, paprastai skirtas ypatingiems klientams.
- karalienės kambarys / queen room**, viešbučio kambarys su didele, vadinamąja karalienės, lova, kuri yra platesnė nei dvigulė, bet siauresnė nei vadinamoji karaliaus lova.
- karietė / coach; cab**, keturratis arba dviratis vieno ar kelių arklių traukiamas dengtas gražus vežimas su lingėmis. Dar ↑ *samdomoji karieta*.
- karnavālas / carnival**, iš romėnų papročių Italijoje atsiradusi ir XVIII a. Prancūzijoje, Vokietijoje, vėliau Ispanijoje, Lotynų Amerikoje paplitusi liaudies šventė su šokiais, eitynėmis, vaidinimais, cirko elementais, maskaradu.
- kāro padėtis / martial law**, ypatingas teisinis režimas, aukščiausių valstybės institucijų sprendimu įvedamas šalyje ar jos dalyje valstybės gynybos ir kitoms svarbiausioms funkcijoms garantuoti ginkluoto užpuolimo ar grėsmės atveju. Reiškiasi karinės valdžios įgaliojimų išplėtimu, piliečių papildomomis pareigomis ir tam tikrais jų apribojimais.
- karštoji linija / hot line**, telefono numeris, kuriuo galima gauti skubią pagalbą ar paslaugą.
- kartografas / cartographer**, kartografijos specialistas, kuris matuoja ir sudarinėja didesnių Žemės paviršiaus teritorijų planus ir žemėlapius.
- kartografija / cartography, mapping**, mokslas, tiriantis žemėlapius ir gaublius, jų sudarymo, spausdinimo bei naudojimo būdus; specialūs matematikos metodai Žemės rutulio paviršiui pavaizduoti plokštumoje (žemėlapyje) ar gaublyje.
- kartoschemà / cartoscheme**, labai supaprastintas žemėlapis, rodantis tik svarbiausius reiškinių ar teritorijos vienetus (upes, kelius, gyvenvietes ir kt.).
- kartotinis užsākymas / churning**, centrinėje užsakymo sistemoje nuolat kartojamas bilieto užsakymas 24 val. galiojimo terminui pratęsti.
- katalògas / cataloge**, informacinis vienaarūšių daiktų (knygų, prekių, paveikslų ir kt.) sąrašas ar kartoteka. Dar ↑ *kelionių katalogas*.
- katamarānas / catamaran**, 1. burinis ar variklinis dviejų korpusų vieno denio laivas ar vieno korpuso laivas su viena ar dviem pusiausvyrą palaikančiomis plūdėmis už bortų, skirtas regatoms, vandens turizmui; 2. iš kelių rąstų išskaptuotas nedidelis irklinis arba burinis laivas.
- kazinò** ↑ *lošimo namai*.

keitimo talonas / exchange voucher, kelionių agentūros, viešbučio, restorano ir kitų organizacijų dokumentas, kurį galima iš anksto keisti į tam tikrą prekę ar paslaugą.

keleivinis laivas / passenger ship, laivas dvylikai ir daugiau keleivių vežioti.

keleivinis miegamasis automobilvežis / car sleeper train, motorail, automobilis su sėdimosiomis ir (ar) miegamosiomis vietomis transporto priemonėms ir jas lydinčioms žmonėms vežioti.

keleivinis reaktyvnis órlaivis / super-jumbo jet, keleivinis daugiavietis lėktuvas, skraidantis tolimuoju nuolatiniu reisu. Gali skraidinti iki 560 keleivių. Šiuo metu jų atsisakya dėl didelio avarių pavojaus.

keleivio registracijos įrašas / passenger name record, keleivio užsakymo ir informacijos įrašas elektroninėje užsakymų sistemoje.

keleivis / passenger, asmuo, keliaujantis transporto priemone, vairuojama kito asmens. Dar ↑ *labai svarbus asmuo*.

keleivis su bilietu / ticketed, asmuo, nusipirkęs ir gavęs kelionės dokumentus.

keleivių aptarnavimo ágentas / passenger service agent, oro transporto bendrovės darbuotojas, padedantis keleiviams užsiregistruoti ir patekti į lėktuvą.

keleivių erdvės koeficientas / passenger space ratio, statistinis vienetas, kai, lyginant visą kruizinio laivo viešąją erdvę su keleivių vietų skaičiumi, gaunama vieno keleivio teorinė viešoji erdvė. Didelis keleivių erdvės koeficientas rodo, kad laivas yra talpus.

keleivių ir krovinių deklaracija / manifest, dokumentas, kuriame pateikiamas laivo ar lėktuvo krovinių ar keleivių sąrašas.

keleivių laiptėliai / gangway, laivo, orlaivio laiptai ar kopėčios (įlipti, išlipti, pereiti iš vieno laivo patalpų į kitas). Dar ↑ *galeriniai keleivių laipteliai*.

keleivių mylià / passenger mile, statistinis vienetas, reiškiantis vieną keleivį, keliaujantį vieną mylià. Oro transporto bendrovių nukeliautos mylios skaičiuojamos padauginus bendrą nuskristų mylių skaičių iš bendro skraidintų keleivių skaičiaus.

keleivių įmoku mylià / revenue passenger mile, oro linijų statistinis vienetas, žymintis vieno bilieto kainą mokantį keleivį, vežamą vieną mylià.

keleivių skaičiàvimas / headcount, nose count, procedūra, kai skrydžio palydovė patikrina, ar dokumentuose nurodytas keleivių skaičius atitinka faktinį.

keleivių srauto vadýbininkas / passenger traffic manager, 1. oro uoste keleivius aptarnaujantis oro transporto bendrovės vadybininkas; 2. asmuo, bendrovėje tvarkantis kitų darbuotojų kelionių reikalus.

keleivių terminàlo rodýklė / passenger terminal indicator, Tarptautinės oro transporto asociacijos (IATA) nustatytas vieno ar dviejų skaitmenų ir raidžių kodas, rodantis konkretų keleivių terminalą oro uoste.

keliàlapis / travel voucher, dokumentas, išduodamas kelionių organizatoriaus arba kelionių agentūros, patvirtinantis iš anksto apmokėtas kelionės paslaugas.

kėlias / road, way; tour, 1. sausumos, vandens paviršiaus, erdvės ir kiti ruožai transportui ar keleiviams judėti; 2. turistinis maršrutas.

keliàutojas / traveller, asmuo, keliaujantis iš vienos vietos į kitą. Dar ↑ *pakaitinis keliàutojas*.

keliàutojas dalýkiniais reikalais / business traveller, asmuo, keliaujantis profesiniais ar verslo reikalais.

keliàutojo neatvykimas / no show, default of appearance, asmens neatvykimas pasinaudoti sutartomis kelionės paslaugomis.

keliautojų klubas / travellers club, 1. visuomeninė organizacija, organizacinis metodinis masinio, sportinio ar sveikatingumo turizmo centras, vienijantis keliautojus ir visuomenines organizacijas, propaguojančias turizmą; 2. šios organizacijos patalpos.

keliaūvimas / travelling, kur nors vykimas. Dar ↑ *nemokamas darbuotojų keliaūvimas*.

kelionė / tour; trip, travel, ekskursija ar vykimas koku nors tikslu. Dar ↑ *ciklinė kelionė*; ↑ *dalykinė ir laisvalaikio kelionė*; ↑ *didžioji kelionė*; ↑ *grįžtamoji kelionė tuščiomis*; ↑ *grupinė kelionė*; ↑ *individualioji kelionė*; ↑ *individualioji užsienio kelionė*; ↑ *informacinė kelionė*; ↑ *įvadinė kelionė*; ↑ *įvairiarūšė kelionė*; ↑ *laisvalaikio kelionė*; ↑ *masinė kelionė*; ↑ *nepriklausoma kelionė*; ↑ *organizuota turistinė kelionė*; ↑ *pagyvenusių žmonių šviečiamoji kelionė*; ↑ *papildomoji kelionė*; ↑ *pardavimo skatinamoji kelionė*; ↑ *paskutinės minutės kelionė*; ↑ *piligriminė kelionė*; ↑ *prestižinė kelionė*; ↑ *pridėtinė kelionė*; ↑ *skatinamoji kelionė*; ↑ *slaptingoji kelionė*; ↑ *spindulinė kelionė*; ↑ *šviečiamoji kelionė*; ↑ *turistinė kelionė*; ↑ *valdžios ar rėmėjų finansuojama kelionė*; ↑ *vienpusė kelionė*; ↑ *žvalgomoji kelionė*.

kelionė į miestą / city break, keliavimas su bent viena nakvyne į miestą, kurio žymių vietų lankymas gali būti siūlomas kaip papildoma paslauga arba įskaičiuojamas į bendrą kelionės kainą.

kelionė oro balionu / hot air ballooning, keliavimo būdas, kai keletas žmonių skraidinami gondoloje, pritvirtintoje prie didelio, lengvesnio už orą baliono, į kurį nuolat pučiamas karštas oras.

kelionė pėsčiomis / walking tour, keliavimo būdas, ekologinio, gamtos mėgėjų turizmo ar turistinių žygių sudedamoji dalis, kurios tikslas – geriau pažinti aplinką ir nepakenkti gamtai; miestuose sietina su žymių vietų lankymu.

kelionė sraigtasparniu į slidinėjimo vietą / heli-skiing, keliavimo būdas įprastine skraidomąja transporto priemone į nuošalią, retai lankomą slidinėjimo vietą.

kelionė su gidu / guided tour, kelionė, vadovaujama gido, kai lankomi miesto ir (ar) tam tikros vietovės įdomūs kultūros ar gamtos paveldo objektai.

kelionės auditas / post trip audit, išsamus įmonės darbuotojo pasibaigusios kelionės nagrinėjimas nustatyti, ar pateiktos sąskaitos yra pagrįstos. Kartais auditą atlieka trečioji šalis, kuriai mokama tam tikra nustatytų nepagrįstų išlaidų dalis.

kelionės čekis / traveller's cheque, mokėjimo dokumentas, kuriuo suteikiama galimybė keliaujant atsiskaityti už prekes ir paslaugas, gauti nurodytą sumą grynaisiais arba ją perversi į kitą sąskaitą.

kelionės dokumentai / travel documentation, kvitai ir įvairios pažymos, suteikiančios keliautojui galimybę naudotis sutartyje numatytais turizmo paslaugomis ir sužinoti visą informaciją, kurios reikės toms paslaugoms gauti.

kelionės dokumentų tvarkymas / documentation, kelionės pažymų (vizų, skiepų liudijimų ir kitų) rengimas. Už papildomą mokesť šią paslaugą gali suteikti kelionių agentai.

kelionės draudimas / travel insurance service, apsauga nuo kelionėje galimų pavojų (kelionės atšaukimo ar sutrumpinimo, ligos, nelaimingų įvykių, bagažo praradimo ar sugadinimo ir kitų).

kelionės išlaidos / tourist expenditure, pinigai, išleisti turistų prieš kelionę, kelionėje (maistui, suvenyrams, išankstiniams užsakymams, kelionėje reikalingiems daiktams ir kitiems dalykams) ar po jos.

kelionės kaina / travel price, kaina, kurią keliautojas turi sumokėti už visas kelionės sutartyje nurodytas turizmo paslaugas, įskaitant mokesčius ir rinkliavas.

keliinės kaina su nuolaida / discount fare, speciali kaina, paprastai taikoma ribotą laiką tam tikram kelionės bilietų skaičiui.

keliinės kainos likūtis / balance payment, avanso ir tikrosios kelionės kainos skirtumas.

keliinės kòdas / IT number, elektroninės užsakymo sistemos numeris, rodantis, kad kelionė atitinka tam tikrus reikalavimus.

keliinės konsultàcija / travel consulting, paslauga, kai turizmo paslaugų teikėjas keliautojams duoda įvairių patarimų ir informacijos.

keliinės laukimas / anticipation, laikotarpis nuo bilieto įsigijimo iki išvykimo į kelionę.

keliinės organizàvimas / travel service, veikla, apimanti organizuotų turistinių kelionių rengimą ir (ar) jų pardavimą.

keliinės pabaigà / end of the journey, sutartyje nurodyta paskutinės turizmo paslaugos suteikimo pabaigos data ir (ar) laikas.

keliinės pakėtas ntk. = *organizuota turistinė kelionė*.

keliinės palydòvas / tour escort, išvykos organizatoriaus atstovas, lydintis ir teikiantis keliautojams reikiamą pagalbà.

keliinės paslaugų sutartis / tour contract, rašytinė sutartis, kuria viena šalis – kelionės organizatorius – įsipareigoja už atlyginimą kitai šaliai – turistui – parūpinti kelionę, o turistai – sumokėti už suteiktas paslaugas.

keliinės patarimai / travel advisory, patarimai, kuriuos kelionių agentūra gauna iš valstybės institucijų (pvz., užsienio reikalų ministerijos, konsulatų) ir teikia keliautojams į tam tikras šalis, dėl politinių nesklaidumų, gamtos nelaimių ar kitų priežasčių, taip pat dėl ypatingų įvykių imtis atsargumo priemonių.

keliinės patvirtinimas / firming up, aptartų kelionės sąlygų pripažinimas. Pvz., kelionių agentas patvirtina būsimosios kelionės planą prieš užsakydamas ją klientui ar prieš parduodamas bilietą. Dar ↑ *pakartotinis patvirtinimas*.

keliinės pėržiūra / pre-trip auditing, didelės įmonės ar korporacijos kelionių vadybininko atliekama maršruto pėržiūra siekiant sutaupyti ar išvengti nereikalingų išlaidų.

keliinės pirkimas / travel booking, patvirtintas kelionės sutarties sudarymas.

keliinės pradžià / beginning of the journey, sutartyje nurodyta pirmosios turizmo paslaugos data ir laikas.

keliinės programà / itinerary, išsamus kelionės planas, kuriame dažniausiai nurodoma data, laikas ir lankysimos vietos.

keliinės sutartiės sąlygos / conditions of a travel contracts, visuma sąlygų, kurių privaloma laikytis įstatymų nustatyta tvarka keliautojams ir kelionės paslaugų teikėjams.

keliinės tàktika / travel tactics, maršruto ir jo kliūčių įveikimo organizavimas minimaliomis fizinėmis, psichinėmis ir kitokiomis energijos sąnaudomis, kad keleiviai grįžtų saugūs ir sveiki.

keliinės tikslas / travel purpose, tikslas, kurio siekiama keliaujant. Paprastai būna du pagrindiniai kelionės tikslai: 1) verslo bei profesiniai (arba dalykiniai) ir 2) atostogų, poilsio bei laisvalaikio. Pasaulio turizmo organizacija skiria šiuos pagrindinius atvykstamojo, išvykstamojo ir vidinio turizmo tikslus: rekreacijà, giminaičių lankymà, dalykinius ir profesinius tikslus, gydymà, piligrimystę.

keliinės trukmė / travel time, laikas nuo sutartyje nustatyto išvykimo ir grįžimo.

- kelionės užsakymas / pre-booking**, keliautojo pageidavimas sudaryti kelionės sutartį, jei skelbiamos jos sąlygos jam priimtinos.
- kelioninė mokėjimo kortelė / limited purpose card**, atsiskaitymo dokumentas kelionės išlaidoms padengti.
- kelioninis sveikatos sutrikimas / travel health disorder**, fizinės, psichinės ar sensorinės būklės pablogėjimas dėl pasikeitusios geografinės (bioklimatinės) aplinkos, prie kurios keliautojo organizmas nesugeba laiku prisitaikyti. Pasireiškia nuovargiu, pakitusiomis emocijomis bei psichinėmis reakcijomis, viduriavimu ir kitais požymiais.
- kelionių agentas / travel agent, retail agent**, asmuo, veikiantis kaip tarpininkas ir organizuojotų turistinių kelionių ar tam tikrų turizmo paslaugų pardavėjas.
- kelionių agentūra / travel agency, travel bureau**, juridinė įstaiga, tarpininkaujanti parduodant keliautojams įvairias turizmo paslaugas.
- kelionių indeksas / trip index (TI)**, bendro vienoje vykimo vietoje praleistų naktų skaičiaus ir bendro naktų, praleistų kelionėje, skaičiaus santykis, padalytas iš 100.
- kelionių katalogas / travel brochure**, leidinys, kuriame išsamiai supažindinama su kelionės tikslu, vieta, paslaugomis, kainomis ir pardavimo sąlygomis.
- kelionių konsultantas / travel consultant**, turizmo informacijos centro darbuotojas arba pagal sutartį samdomas kelionių verslą išmanantis asmuo, konsultuojantis kelionių klausimais.
- kelionių kuponas / travel certificate**, dokumentas, kurį parduodant žadama jį iškeisti į didesnės nominaliosios vertės kelionių produktus bei paslaugas.
- kelionių organizatorių programą / tour operator program**, turizmo įstaigų administruojama programa, skatinanti kelionių agentus naudotis kelionių organizatorių paslaugomis, sudaranti palankias sąlygas kelionių agentams, organizatoriams ir jų klientams.
- kelionių organizatorius / tour operator, tour wholesaler**, asmuo, rengiantis turistines keliones ir teikiantis turizmo paslaugas (parduoda jas keliautojams tiesiogiai ar per tarpininkus).
- kelionių organizavimo partneris / tour operator's partner**, kelionių rengėjas, dalyvaujantis kelionių rinkodaros programose, kurias valdo kitas kelionių tiekėjas.
- kelionių paslaugų ataskaita / travel management report**, kelionių agentūros daug kelionių užsisakančiai organizacijai parengtas per visas keliones suteiktų paslaugų dokumentas, kuriame nurodytos ataskaitinio laikotarpio išlaidos.
- kelionių sezonas / travel season**, kelionių paklausos laikotarpis, kai turizmo paslaugų kainos padidėja ar sumažėja.
- kelionių tarpininkas / travel intermediary; wrapper**, asmuo ar organizacija (pvz., kelionių agentūra, kelionių agentas), galutiniams vartotojams parduodantis organizuotų turistinių kelionių ar tam tikras turizmo paslaugas.
- kelionių vadūbininkas / tour manager, passenger traffic manager**, 1. įmonės darbuotojas ar samdomas asmuo, planuojantis ir tvarkantis darbuotojų kelionių reikalus, teikiantis informaciją apie lankomą vietą; 2. agentūros darbuotojas, parduodantis keliones.
- kelionių vadovas / 1. tour guide, tour leader**, nustatytus kvalifikacijos reikalavimus atitinkantis fizinis asmuo, kuris suteikia kelionės informaciją ir lydi turistus šalyje ar užsienyje; 2. **guidebook**, turistams skirtas informacinis leidinys, kuriame pateikiama išsami informacija apie lankytinas vietas, apgyvendinimo galimybes, maitinimo įstaigas ir kita.

kėlio skaičiuojamoji navigācija / dead reckoning, laivo, lėktuvo ar kitos transporto priemonės kurso ir vietos nustatymas pagal greitį, kryptį, plaukimą pavėjui ar pasroviui ir kita.

kėltas / ferry, laivas kroviniams, keleiviams, traukiniams, automobiliams ir kitoms sausumos transporto priemonėms perkelti per vandens kliūtis (sąsiaurus, upes, ežerus, jūras). Dar ↑ *automobilių keltas*.

kėltuvas / rope tow, įrenginys kalnų slidininkams, šuolininkams nuo tramplyno į starto vietą, kalnų slidinėjimo mėgėjams į kalnus kelti. Dar ↑ *laivo keltuvas*; ↑ *sėdimasis keltuvas*; ↑ *slidininkų keltuvas*.

kėmperis / camper van; motor home; caravanette, namelis ant ratų arba kempingo namelis, turintis nakvynės ir valgio gaminimo įrangą.

kėmpingas / camping site; caravan park, touring park, holiday park; touring camp, apgyvendinimo paslaugoms teikti skirta, aikštelėmis suplanuota ir įrengta teritorija, kurioje turistai gyvena palapinėse, kilnojamuose ar nekilnojamuose nameliuose; sudarytos sąlygos transporto priemonėms statyti. Gali būti įranga aktyviam poilsiui, parduotuvės, kavinės ir restoranai.

kėmpingo namėlis / caravan holiday home, static caravan, holiday caravan, mobile home, poilsinė priekaba, kurią prireikus galima perkelti iš vienos vietos į kitą; gali būti naudojamas kaip papildomas gyvenamasis būstas ar išsinuomojamas atostogoms (dažniausiai kempinguose, stovyklavietėse); tokioje priekaboje yra valgio gaminimo įranga.

keturviėtis kambarys / quad, kambarys keturiems asmenims apgyvendinti.

ketvirtosios klėsės laivo patalpà / steerage, žemiau nei denis, be patogumų esanti laivo patalpa, į kurią parduodami labai pigūs bilietai.

kilimo ir tūpimo aikštėlė / landing strip, nedidelis, dažnai negrįstas takas mažiems lėktuvams kilti ir tūpti.

kilometrāžas / mileage, automobilio rida kilometrais. Dar ↑ *leidžiamasis kilometrāžas*; ↑ *neribojamas kilometrāžas*.

kilometrāžo mokeskis / mileage charge, automobilių nuomos įmonės nustatytas mokestis už nuvažiuotą vieną kilometrą.

kilomėtro sąnaudos / mileage allowance, pinigų suma, už kurią galima nuvažiuoti vieną kilometrą, kai asmuo verslo kelionėje važiuoja savo automobiliu.

klāsė / class, 1. kategorija ar grupė, kuriai paslaugos ar prekės priskiriamos pagal jų kokybę ir kainą; **2.** traukinio keleivių vagonų, laivo kajučių, lėktuvo keleivių salonų patogumo kategorija; **3.** apgyvendinimo įstaigų teikiamų paslaugų kokybės kategorija. Dar ↑ *automobilio klasė*; ↑ *ekonomiškoji klasė*; ↑ *pirmoji klasė*; ↑ *transporto klasė*; ↑ *verslo klasė*.

klasifikācija / classification, objektų skirstymas pagal bendrus požymius, matmenis, kokybę ir kita. Dar ↑ *apgyvendinimo paslaugų klasifikācija*.

klasifikūotasis maršrūtas / level of route, sportinio turistinio žygio kelias, atitinkantis kurią nors sudėtingumo kategoriją (1–6).

klieñtas / client, aptarnaujamas asmuo, paslaugos užsakytojas. Dar ↑ *atsitiktinis klientas*; ↑ *nuolatinis klientas*; ↑ *svetimas klientas*.

klieñtų kaità / consumers turnover, paslaugų užsakytojų keitimasis, kai vieni jų nu-stoja pirkti paslaugas agentūroje, o kiti pradeda.

klīmatas / climate, daugiamečių orų režimas tam tikroje Žemės paviršiaus dalyje, kurį lemia saulės spinduliuotė, atmosferos slėgis, vėjo greitis bei kryptis, oro ir dirvo-žemio temperatūra bei drėgnis, debesuotumas, sniego danga, kritulių kiekis, jų

pobūdis ir kita. Vienas svarbiausių veiksnių, darančių įtaką turistų srauto teritoriniam pasiskirstymui pasaulyje. Dar ↑ *žemyninis klimatas*.

klīmato jūosta / climate zone, Žemės sritis, kuriai būdingos panašios klimato sąlygos. Skiriamos 5 pagrindinės klimato juostos: viena karštoji, dvi vidutinės ir dvi šaltosios.

klūbas / club, 1. visuomeninė įstaiga ar organizacija, vienijanti žmones pagal interesus, pvz., sporto, turistų, bajorų klubas ir kiti; 2. įstaigos ar organizacijos būstinė. Dar ↑ *keliautojų klubas*; ↑ *kurortininkų klubas*; ↑ *naktinis klubas*; ↑ *privatusis klubas*.

klūbinis aukštas / club floor, viešbučio dalis, kurioje yra didesnė apsauga, privatūs pusryčių ir poilsio kambariai ir kitos paslaugos, teikiamos už papildomą mokestį ar kaip padėka nuolatiniam klientams.

kòdas / code, simbolių, sutartinių ženklų sistema informacijai laikyti, slėpti, perduoti, apdoroti. Dar ↑ *bilieto kodas*; ↑ *kelionės kodas*; ↑ *kvalifikacinis kodas*; ↑ *oro uosto kodas*; ↑ *Tarptautinės oro transporto asociacijos kodas*; ↑ *užsakymo registracijos kodas*.

kodāvimas / encoding, natūraliųjų kalbų užrašytos informacijos perrašymas kodų kalba ar vienos kodų kalbos pakeitimas kita pritaikant informaciją prie naudojamo informacijos kanalo ar prie informaciją apdorojančios sistemos.

koeficiēntas / coefficient, factor, įvairių sričių reiškinį, procesų apibūdinimo santykinis dydis. Dar ↑ *keleivių erdvės koeficientas*; ↑ *lankytojų ir klientų koeficientas*; ↑ *nuomos koeficientas*; ↑ *oro transporto bendrovės keleivinio pajėgumo koeficientas*.

kokybės garāntijos programā / quality assurance software, kompiuterinė programa, patikrinanti keleivio pavardės įrašą, ar tiksliai nurodyta kelionės data ir užsakymo formuluotė. Ji taip pat gali ieškoti mažiausios kainos, pageidaujamos kelionės vietos ar geresnių patarnavimo sąlygų.

kokybės pablōginimas / downgrade, keliautojams teikiamų paslaugų ar apgyvendinimo vietos kokybės lygio sumažinimas dėl įvairių priežasčių.

kombinūotosios vertės nustātymas / conjoint analysis, netiesioginio ekonominio vertinimo metodika, taikoma turizmo gamtinių išteklių vertei nustatyti, pvz., vertinant nekilnojamojo turto kainas skirtingose turistinėse vietovėse analizuojama kainų priklausomybė nuo gamtos grožio.

komērcinė kainòdara / merchant model pricing, sistema, kai paslaugų teikėjas parduoda paslaugą kelionių agentūrai už savikainą ir leidžia pačiai nustatyti mažmeninę kainą.

komērcinimas / commercialization, veiklos priderinimas prie rinkos reikalavimų; ekonominės naudos siekimas kultūrinėje veikloje. Turizmo versle daiktai, renginiai, vietovės, pasakojimai tampa turistams parduodama preke ar paslauga. Ypač būdinga masinio turizmo rajonams ir šalims.

komisīnis ātlygis / commission, kelionių organizatorių, transporto įmonių, viešbučių užmokestis tarpininkams už paslaugas (dažniausiai tam tikra dalis nuo pardavimų sumos). Komisinio atlygio dydis – susitarimo objektas, gali priklausyti nuo parduodamų paslaugų ar šalies, taip pat gali būti priemonė geriausiai dirbantiems kelionių tarpininkams skatinti.

kòmpasas / compass, prietaisas, rodantis magnetinio arba geografinio dienovidinio kryptį, padedantis orientuotis vietovėje pasaulio dalių atžvilgiu. Kompasso rodyklė, laisvai sukiodamasi ant ašies smaigalio, sąveikauja su Žemės magnetiniu lauku ir pasisuka pagal magnetinį dienovidinį: vienu galu į šiaurę, kitu – į pietus. Yra magnetiniai, giroskopiniai, radiolokaciniai ir astronominiai kompasai.

kòmpaso núokrypis / compass declination, kompasro rodyklės nukrypimas nuo geografinės šiaurės krypties. Jei rodyklė krypta į rytų pusę, kompasro nuokrypis yra teigiamas, jei į vakarus, – neigiamas. Lietuvoje kompasro nuokrypis mažas ir praktinės reikšmės orientuotis neturi. Arkties ir Antarktidos rajonuose kompasro nuokrypis yra didelis ir orientuojantis į tai reikia atsižvelgti.

kompensācijas kupònas / rain check, lapelis ar pažyma, duodama klientui, kad jis galėtų gauti pažadėtas, bet nesuteiktas paslaugas. Dažniausiai iškeičiama į tokias pat paslaugas, kurios suteikiamos vėliau, pvz., dėl lietaus nutrauktų varžybų lankytojas gauna kuponą, su kuriuo jis įleidžiamas į kitas sezono varžybas.

kompiuterizuòtas óro vežėjas / online airline, online carrier, oro transporto įmonė, įsidiegusi elektroninę užsakymo sistemą.

komplėksiniai piėtūs / pranc. prix fixe, už specialią kainą siūlomas valgis iš keleto patiekalų, kurių keisti negalima.

konferėncija / conference, vyriausybės, įstaigų, organizacijų ir kitų atstovų pasitarimas, susirinkimas. Dar ↑ *vaizdo konferėncija*.

konferėncijų cėntras / conference center, įstaiga, teikianti patalpas suvažiavimams, konferėncijoms, kursams, profesiniams mokymams, religinių bendruomenių susitikimams ir kitiems renginiams. Nakvynė paprastai suteikiama tik renginių dalyviams.

konferėncijų turizmas / conference tourism, kelionių rūšis, susijusi su konferėncijų, seminarų, parodų lankymu ir dalykiniais susitikimais.

kònsulas / consul, valstybės pareigūnas, pasiųstas jai atstovauti į kitą valstybę, ginti atstovaujamosios šalies, jos piliečių, juridinių asmenų teisių ir ekonominių interesų. Jis teikia pagalbą atstovaujamosios šalies piliečiams ir juridiniams asmenims, išduoda atstovaujamosios šalies piliečiams pasus, tvarko savo ir užsienio šalių piliečių visas.

konsulātas / consulate, valstybinė įstaiga, skirta konsuliniais santykiams palaikyti kitoje valstybėje.

konsultāntas / consultant, specialistas, duodantis savo srities patarimus. Dar ↑ *kelionių konsultantas*; ↑ *profesionalusis kelionių konsultantas*.

kontrabānda / smuggle, smuggling, **1.** neteisėtas prekių ar kitų vertybių gabenimas per valstybės sieną; **2.** per valstybės sieną neteisėtai gabenamos prekės ir kiti daiktai.

konveñcija / convention, tarptautinė sutartis. Dar ↑ *Alpių konveñcija*; ↑ *Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konveñcija*.

konveñsija / conversion, **1.** (viešbučio) nuo vieno prekių ar paslaugų ženkle perėjimas prie kito, paprastai susijęs su atnaujinimu ar papildomomis statybomis; **2.** kelionių agentūros perėjimas iš vienos kompiuterinės užsakymo sistemos į kitą.

konveñsijos mókestis / conversion payment, užmokestis konsorciumui ar franšizės davėjui už teisę tapti verslo sistemos dalimi.

koordinātės / coordinate, kurio nors Žemės ar kitos planetos paviršiaus taško ilguma ir platumas. Dar ↑ *geografinės koordinātės*.

koordinātorius / coordinator, asmuo, derinantis kitų asmenų, organizacijų veiksmus. Dar ↑ *skrydžių koordinātorius*.

kortelė / card, storesnio popieriaus ar plastikinis lapelis su tam tikru užrašu. Dar ↑ *atvykimo ir išvykimo kortelė*; ↑ *bagazo kortelė*; ↑ *įlaipinimo kortelė*; ↑ *jungtinė mokėjimo kortelė*; ↑ *kelioninė mokėjimo kortelė*; ↑ *nuolaidų kortelė*; ↑ *registracijos kortelė*; ↑ *stalo kortelė*.

kòsmoso turizmas / space tourism, turizmo rūšis, kai organizuojamos kelionės ir keliaujama į kosmosą. Pirmajam kosmoso turistui amerikiečių verslininkui Deniui Tito kelionė 2001 m. buvo organizuota pagal Rusijos kosminę programą kosminių laivų *Sojuz TM-32*.

krašto jūosta / coastal strip, apsauginė kranto zonos dalis (paprastai iki 300 m pločio) sausumoje, taip pat jūros akvatorija iki 10 m gylio izobatos.

krašto linija / shoreline, coastline, bank line, sausumos ir vandens telkinio paviršiaus sąlyčio vietos kontūras.

krašto zonà / coastal zone, shore zone, tiesioginė jūros ir sausumos sąlyčio zona, kurioje ypač dažni hidrodinaminiai, litodinaminiai, eolodinaminiai procesai. Ją sudaro paplūdimys, apsauginis paplūdimio kopagūbris, kranto kopos ar klifas, gretimos teritorijos sausumoje ir povandeninio šlaito dalis iki 20 m gylio izobatos. Kranto zonos plotas – sutartinis dydis.

kraštótyra / local lore studies, kurio nors krašto, regiono ar gyvenvietės gamtos ir visuomeninių reiškinių visokeriopas ar teminis tyrimas.

kraštótvarka / land use planning, priemonių visuma žmonių veiklai teritorijoje organizuoti, socialinei, ekonominei, ekologiškai politikai ir kultūriniam kraštovaizdžiui kurti.

kraštóvaizdis / landscape, žmonių suvokiama vietovė, kurios pobūdį lemia gamtos ir (ar) žmogiškieji veiksniai bei jų sąveika. Dar ↑ *agrarinis kraštovaizdis*; ↑ *kultūrinis kraštovaizdis*.

kraštóvaizdžio apsaugà / landscape protection, veiksmai, kuriais siekiama išsaugoti ir palaikyti kraštovaizdžiui svarbias arba būdingas ypatybes.

kraštóvaizdžio architektūrà / landscape architecture, gamtinės ir antropogeninės aplinkos elementų darnaus komponavimo menas.

kraštóvaizdžio kokybės tikslas / landscape quality objective, kompetentingų valdžios institucijų parengta žmonių siekimų formuluotė konkrečiam kraštovaizdžiui atsižvelgiant į apylinkės vaizdo ypatumus.

kraštóvaizdžio objektas / landscape object, gamtinio ar antropogeninio Žemės paviršiaus komponento įvaizdis. Dar ↑ *archeologinis kultūrinio kraštovaizdžio objektas*; ↑ *architektūrinis kultūrinio kraštovaizdžio objektas*.

kraštóvaizdžio planāvimas / landscape planning, aiškiai į ateitį orientuota veikseina, kuria siekiama tobulinti, atkurti arba kurti kraštovaizdžius.

kraštóvaizdžio politika / landscape policy, kompetentingų valdžios institucijų bendri principai, strategijos ir gairės, leidžiančios imtis konkrečių priemonių kraštovaizdžiui saugoti, tvarkyti ir planuoti.

kraštóvaizdžio tvarkymas / landscape protection, veikseina pagal darnios plėtros perspektyvą, kuria siekiama garantuoti nuolatinę kraštovaizdžio priežiūrą, atsižvelgiant į pokyčius, kuriuos sukelia socialiniai, ekonominiai ir aplinkos raidos procesai.

krovinišis laivas / freighter, laivas kroviniams gabenti. Būna sausakrūviai, įpilamieji ir mišriakrūviai.

krovinių platforma / loading apron, kilnojamoji paaukštinta aikštelė, kuria automobiliai ir kiti kroviniai patenka į laivą.

krovės agentas / ramp agent, oro turizmo bendrovės darbuotojas, atsakingas už maisto, krovinių, bagažo pristatymą į lėktuvą.

kruizas / cruise, poilsinė kelionė laivu, dažniausiai su tam tikra programa keliautojams. Dar ↑ *bandomasis kruizas*; ↑ *daugiauoštis kruizas*; ↑ *įprastinis kruizas*; ↑ *kruiz-*

zas be grynųjų pinigų; ↑ laisvasis kruizas; ↑ šviečiamasis kruizas; ↑ teminis kruizas; ↑ trumpasis kruizas.

kruizas be grynųjų pinigų / cashless cruising, turistinė kelionė laivu, kai visi pirkiniai, įsigyjami kelionės laive, įrašomi į sąskaitą ir už juos kelionės pabaigoje sumokama grynaisiais pinigais ar mokėjimo kortele.

kruizinė atostogų programà / sail 'n' stay program, kelionių planas, kurį sudaro plaukimas laivu į vykimo vietą, kurioje gyvenama 1–2 savaites. Po to plaukiama toliau ar grįžtama atgal.

kruizinis laivas / cruise ship, keleivinis laivas, pritaikytas ilgoms laisvalaikio kelionėms jūra, ežeru ar kitais vidaus vandenimis.

kruizo vadovas / cruise director, asmuo, atsakingas už pramogas kruiziniame laive ir ekskursijas krante.

kultūrinis kraštovaizdis / culture landscape, žmogaus veiklos sukurtas ir jo sambūvį su aplinka atspindintis krašto vaizdas.

kultūrinis šokas / culture shock; acute stress reaction, ypatinga psichologinė būklė, kurią atvykėliui svetimoje šalyje sukelia elgsenos ir papročių skirtumai.

kultūrinis turizmas / cultural tourism, turizmo rūšis, kai keliaujama susipažinti su vietos kultūra (menu, kalba, architektūra, papročiais ir kt.), dalyvauti meno renginiuose. Pagal kelionės tikslą gali būti skirstomas į smulkesnius porūšius (lingvistinis, pilių, pramonės, kulinarinis ir kt.).

kúopinė káina / companion fare, skrydžio lėktuvu kaina su nuolaida, kai keliauja du ir daugiau žmonių. Taip skatinamos keliauti didesnės žmonių grupės.

kupė / compartment, uždara patalpa traukinio vagonė 1–4 keleiviams. Dar ↑ *miegamojo vagono kupė*.

kurortas / spa, resort, gyvenamoji vietovė, kurioje yra gamtinių gydymųjų veiksnių (mineralinio vandens, gydomojo purvo, sveikatai palankus mikroklimatas, rekreacinių želdinių, vandens telkinių) ir speciali infrastruktūra šiems veiksniams naudoti gydymui, profilaktikai, poilsiui bei turizmui. Kurorto teritorija skirstoma į gydomąją, poilsio (poilsio namai, pensionatai, viešbučiai, stovyklos) ir turizmo (turizmo bazės, stovyklavietės) zonas. Dar ↑ *ekologinis kurortas; ↑ kalnų kurortas; ↑ uždarysis kurortas*.

kurortininkų klúbas / resort club, visuomeninė organizacija, kurios nariai gali tam tikromis sąlygomis naudotis kurorto teikiamomis paslaugomis.

kurorto reabilitácijos ceñtras / resort rehabilitation center, kurorto pastatas ar jų grupė, kur teikiamos sveikatingumo, fizioterapijos, kūno kultūros, maitinimo ir kitos reabilitacijos paslaugos naudojant rekreacinius išteklius.

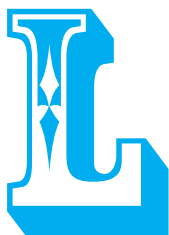
kurorto sanatórija / resort sanatorium, kurorto pastatas ar jų grupė, kur teikiamos gydymo, reabilitacijos, kūno kultūros, dietinio maitinimo ir kitos paslaugos naudojant gamtinius gydomuosius ir rekreacinius išteklius.

kurorto viešbutis / amer. resort hotel, apgyvendinimo įstaiga kurorte, dažniausiai teikianti sporto, sveikatinimo, grožio paslaugas.

kvalifikácija / qualification, specialisto pasirengimo ir tinkamumo tam tikram darbui laipsnis. Dar ↑ *gido kvalifikacija*.

kvalifikácinis kòdas / qualifying code, bilieta ar kito kelionės dokumento raidžių ir skaičių derinys, rodantis paslaugą teikiančią įstaigą, kainą ar paslaugų lygį.

kvítas / voucher, oficialus nustatytos formos pažymėjimas, rodantis pinigų, dokumentų ar kitų vertybių priėmimą arba atidavimą.

labai svarbūs asmuo (LSA) / very important person (VIP), svarbus žmogus, kuriam nustatyta ypatinga priėmimo tvarka, pvz., specialus transportas, aukštesnės kokybės ar didesnė paslaugų pasiūla ir kita.

labai svarbūs keleivis (LSK) / very important passenger (VIP) ↑ *labai svarbus asmuo*.

laikas / time, fizinio pasaulio dimensija, apibrėžianti įvykių eilės tvarką (nuoseklumą) konkrečioje vietoje. Leidžia atskirti įvykius, vykstančius toje pačioje vietoje. Dar ↑ *atvykimo laikas; ↑ įlaidinimo laikas; ↑ ilgasis rekreacijos laikas; ↑ išvykimo laikas; ↑ juostinis laikas; ↑ laisvasis laikas; ↑ numatomasis išvykimo laikas; ↑ pasaulinis laikas; ↑ realusis skrydžio laikas; ↑ registracijos laikas; ↑ rekreacijos laikas; ↑ suderintasis pasaulinis laikas; ↑ trumpasis rekreacijos laikas; ↑ vasaros laikas; ↑ vidutinis Grinvičo laikas; ↑ vidutinis rekreacijos laikas*.

laikymas muitinėje iki išvykimo / in bond, daikto, prekės laikymas muitinės sandėlyje iki maito sumokėjimo arba išvykimo, pvz., neapmuitinamos prekės pirkėjui neatiduodamos iki pat jo išvykimo iš oro uosto.

laineris / liner, 1. keleivinis daugiavietis lėktuvas, dažniausiai skraidantis tolimuoju nuolatinu reisu; 2. didelis keleivinis krovininis laivas (dažniausiai okeaninis), reguliariai plaukiojantis nustatytu maršrutu. Dar ↑ *didysis laineris; ↑ keleivinis reaktyvinis laineris*.

laisvėlaikio kelionė / leisure travel, kelionė, skirta malonumui ir pomėgiams.

laisvėlaikio klėsės bilietas ↑ *sėlyginis bilietas*.

laisvėlaikio namai / second home, būstas, kuriame dažniausiai atostogaujama arba trumpiau ilsimasi, leidžiamas laisvėlaikis. Dažnai vadinamas vasarnamiu.

laisvėlaikio organizėtorius / activity co-ordinator, asmuo, atsakingas už laisvėlaikio ir sporto programų planavimą bei priežiūrą, skatinantis keliautojus jose dalyvauti.

laisvėlaikio (spėrto) reikmenų parduotėvė / amer. outfitter, įmonė, parduodanti sporto, laisvėlaikio prekes.

laisvėlaikio turistas / leisure tourist, turistas, keliaujantis savo malonumui, dažniausiai tam tikru (pvz., atostogų) laiku.

laisvėlaikis / leisure, laisvas nuo darbo, kelionės į darbą ir atgal, fiziologinių poreikių tenkinimo ir buitinių rūpesčių laikas, skirtas asmenybės saviraiškai bei interesams. Dar ↑ *organizuotas laisvėlaikis*.

laisvės bilietas / open ticket, kelionės dokumentas be nustatyto skrydžio numerio ar datos. Bilieto savininkas šiuos duomenis gali nurodyti vėliau.

laisvės kruizas / freestyle cruising, kelionė laivu, kai keleiviai gali laisvai pasirinkti maitinimosi laiką ir vietą.

laisvas turistė laikas / free time, kelionės metas, kai turistui leidžiama pasirinkti veiklą pagal savo norą.

laisvės ūostas / free port, ūostas, kuriame keleiviai gali įsigyti prekių be maitų.

- laisvė naudotis jūra / freedom of the seas**, civilinio laivo teisė plaukioti ir karo, ir taikos metu bet kuriuose vandenyse, išskyrus kitų valstybių teritorinius vandenis.
- laisvos vietos / oversupply**, neužimtos vietos, pvz., sėdimosios vietos lėktuve ar viešbučio kambariai.
- laivas / ship, liner, vessel**, plaukiojantis inžinerinis statinys keleiviams, kroviniams vežioti, sportui. Dar ↑ *iškylų laivas*; ↑ *keleivinis laivas*; ↑ *krovininis laivas*; ↑ *kruizinis laivas*; ↑ *priplukdymo laivas*.
- laivas su povandeniniais sparnais / hydrofoil**, greitaigis vandens transportas, turintis atraminę sraigto mentę palaikančius visiškai ar iš dalies panirusius plūdurus (sparnus).
- laivo be įgulos nuoma** ↑ *transporto priemonės be įgulos nuoma*.
- laivo ekonomas / purser**, asmuo, keleiviams teikiantis įvairias paslaugas (pašto, informacijos, čekių išgryninimo, seifo ir kt.).
- laivo keliamoji galià / load capacity**, didžiausia leidžiama laivo apkrova, kai tam tikromis jo eksploatavimo sąlygomis galima saugiai plukdyti žmones ir krovinius.
- laivo kėltuvas / davit**, įrenginys inkarams, gelbėjimosi valtims ir kroviniams pakelti bei nuleisti.
- laivo vėliava / house flag**, specialus simbolis, rodantis valstybę, kuriai laivas priklauso.
- laivo virtuvė / galley**, maisto ruošimo vieta laive.
- laivo žurnālas / logbook**, minučių ar valandų tikslumu pateiktas laivo įvykių protokolas.
- laivų stebėjimo aikštėlė / widow's walk**, pakelta platforma arba pajūrio pastatų balkonai pastogėje toli jūroje esantiems laivams stebėti.
- lankytinos vietos / sights**, objektai ir vietovės, turinčios gamtinę, kultūrinę, pramoginę, estetinę, istorinę ar kitokią vertę, rekomenduojamos aplankyti turistams; turistų traukos centrai.
- lankytojas / visitor**, 1. keliautojas, iš savo nuolatinės gyvenamosios vietos atvykęs į vietą, kurioje jis negyvena; 2. kiekvienas asmuo, keliaujantis į vietovę už savo nuolatinės gyvenamosios vietos ribų trumpiau kaip dvylikai mėnesių. Dar ↑ *užsienio lankytojas*.
- lankytojų ir klieštų koeficientas / look-to-book ratio**, kelionių agentūroje ar jos internetinėje svetainėje apsilankančiųjų ir tų, kurie iš tikrųjų užsisako paslaugas, santykis.
- lankstinukas / booklet**, vieno lapo spaudinys, lenkiamas pusiau ar kitaip.
- laukiamasis / waiting-room**, laukimo patalpa. Dar ↑ *verslo klasės laukiamasis*.
- lauko rekreacija / wild recreation**, fizinių, psichinių ir dvasinių jėgų atgavimas lauko sąlygomis (stovyklavimas, vaikščiojimas, lauko žaidimai ir kita).
- lavininė juosta / lava rope**, plona ryškių spalvų ~15–25 m ilgio kaprono juosta. Prieš įveikiant pavojingus šlaitus, kur krinta lavinos, juosta išsukama ir vienas jos galas tvirtinamas prie keliautojo, kitą turi kontroliuojantysis kelionę. Patekus į laviną, juosta padeda rasti užpiltąjį.
- lėdrogės / iceboat, ice sledge**, burinės rogės, burinė valtis ar platforma ant trijų pačiųjų, pritaikyta slysti ledu iškėlus bures.
- legendà / legend**, 1. prasimanymas, neįtikėtini, nepatvirtinti dalykai, pasakojimai apie kokį asmenį, įvykį; 2. žemėlapis, kartoschemos, plano sutartinių ženklų paaiškinimas.

- leidimas / permit; licence**, nustatyta tvarka išduotas dokumentas. Dar ↑ *bagazo leidimas*; ↑ *turisto leidimas*.
- leidžiamasis kilometrāžas / mileage cap**, kilometrai, kuriuos galima nuvažiuoti išsinuomotu automobiliu per dieną be papildomo mokesčio.
- lėktūvas / aeroplane**, skraidomoji transporto priemonė, varoma varikliu. Dar ↑ *papildomasis lėktuvas*; ↑ *regioninis lėktuvas*; ↑ *siaurakorpūs lėktuvas*; ↑ *vandens lėktuvas*.
- lėktuvo bangà / backwash**, reaktyvinio orlaivio išmetamųjų dujų srauto sukelta banga.
- lėktuvo įgula / flight crew**, orlaivio personalas – pilotas, jo padėjėjas ir palydovai.
- lėktuvo pagrobimas / skyjacking**, lėktuvo paėmimas jėga.
- lėktuvo parduotuvė / flight shop**, vieta lėktuve, kurioje skrydžio metu įsigijama prekių (pvz., maisto, žurnalų ir kitko).
- lėktuvo virtuvė / flight kitchen**, vieta lėktuve, kur ruošiamas maistas keleiviams.
- lengvatinis Europos geležinkelių bilietas / Eurailpass**, traukinio bilietas, su kuriuo galima laisvai keliauti po daugelį Europos šalių tam tikrą dieną ar savaitę skaičių.
- lengvėji pūsryčiai / continental breakfast**, ryto valgis, kurį sudaro duona, sviestas, sūris arba virtas kiaušinis, uogienė ar džemas ir karštas gėrimas.
- liceñcija / licence**, valstybės institucijos išduotas oficialus dokumentas, kuriuo suteikiama teisė verstis tam tikra veikla laikantis nustatytų sąlygų bei reikalavimų. Dar ↑ *multinacionalinė licencija vežti transporto priemonę per sieną*.
- līftas / lift**, vienos kabinos šachtinis keltuvas keleiviams ir kroviniams kelti.
- ligà / disease**, organizmo veiklos sutrikimas.
- limuzīnas / limousine**, didelis prabangus lengvasis automobilis, turintis ketverias ar daugiau durų.
- līnas / hawser**, stipri, dažniausiai plieninė, kanapinė, medvilninė, asbesto ar sintetinė (kaprono, nailono, polipropileno) virvė.
- līnija / line**, 1. ko nors riba, siena, apybrėža; 2. ilga daiktų eilė, virtinė; 3. kelias tarp dviejų punktų (autobusų, aviacijos, geležinkelio); 4. įtaisų sistema kam nors perduoti (pvz., ryšių linija); 5. *psn.* senovinis ilgio vienetas, lygus 1/10 ar 1/12 colio (~1,935–2,54 mm). Dar ↑ *datos keitimosi linija*; ↑ *karštoji linija*; ↑ *kranto linija*; ↑ *oro linija*.
- linijinis maršrūtas / linear route**, nesusikertanti keliavimo linija.
- literatūrinis turizmas / literary tourism**, turizmo rūšis, kai lankomos vietos, susijusios su literatūra, rašytojais, kūriniiais.
- liūkas / hatchway**, uždengiamoji anga, pro kurią laipinami žmonės, kraunami kroviniai, pilami ar semiami skysčiai. Įtaisomas laivuose, tankuose, lėktuvuose, erdvėlaivuose, pramoniniuose statiniuose, garo katiluose, rezervuaruose, šuliniuose.
- liūkso nūmeris / suite**, aukščiausiosios kategorijos prabangus būstas, kurį sudaro du atskiri, bet tarpusavyje sujungti kambariai (miegamasis ir svetainė).
- logotīpas / logo**, įmonės, gaminio prekių ženklas.
- lošimas / gambling**, žaidimas ar abipusės lažybos pagal nustatytą reglamentą, kurių dalyviai, siekdami piniginio laimėjimo, savo noru rizikuoja netekti įmokėtos sumos, o laimėjimą ar pralaimėjimą lemia atsitiktinumas, kokio nors įvykio ar sporto varžybų rezultatas. Lošimų turizmas yra turizmo rūšis.
- lošimo namaī, kazinò / casino**, vieta, kurioje pagal patvirtintą lošimo reglamentą rengiami stalo lošimai (kortų, kauliukų, ruletė), lošimai automatais.

lóva / bed, gulimasis baldas, kurį paprastai sudaro medinis arba metalinis rėmas ir čiužinys. Dar ↑ *atlenkiamoji lova*; ↑ *dvigulė lova*; ↑ *ištraukiamoji lova*; ↑ *sulankstomoji lova su ratukais*.

lovānaktis / bed night, apgyvendinimo įstaigos lovų užimtumo apskaitos vienetas – naktis, kai lova yra užimta.

lovėlė / cot, baby bed, lova aukštais šonais kūdikiams ar mažiems vaikams.

lūkestis / expectation, emocinė būsena, siejama su įsivaizduojamais kelionės potyriais.

magistrālė / **highway**, pagrindinė susisiekimo ar tiekimo linija, nuo kurios šakojasi kitos, šalutinės, linijos, pvz., geležinkelio magistrālė, vandentiekio magistrālė.

maistas / **food**, augalinės ar gyvūninės medžiagos, vartojamos gyvųjų organizmų energijai palaikyti. Dar ↑ *greitas maistas*; ↑ *sveikas maistas*.

maisto liftas / **dumbwaiter**, mažas keltuvas nedidelėse maitinimo įstaigose maistui ir indams perkelti iš vienos patalpos į kitą, pvz., iš virtuvės į valgomąjį.

maisto pūsgaminis / **convenience foods**, pusiau pagamintas maistas, kurį galima greitai paruošti ir patiekti.

maitinimas / **catering**, maisto tiekimo paslauga. Dar ↑ *viešasis maitinimas*.

maitinimas kambaryje / **room board**, pusryčių, pietų ar vakarienės pristatymas į viešbučio kambarį.

maitinimas lėktuvė / **airlines catering**, maisto tiekimo paslauga lėktuvu skrendantiems keleiviams.

maitinimo įmonė / **catering enterprise**, maisto, gėrimų ir kitų paslaugų teikimo reikalavimus atitinkanti įmonė.

maitinimo pamainà / **sitting**, laikas, per kurį keičiasi valgančiųjų grupė.

maršrutas / **route**, iš anksto suplanuotas keliautojų, tyrėjų, kariuomenės, automobilių ir kitų transporto priemonių vykimo kelias. Turistinis maršrutas paprastai būna susijęs su kelionei būdinga tema, numato turistų lankomos vietos ir aptarnavimo objektus. Dar ↑ *atsarginis maršrutas*; ↑ *jungtinis maršrutas*; ↑ *klasifikuotasis maršrutas*; ↑ *linijinis maršrutas*; ↑ *mišrusis maršrutas*; ↑ *spindulinis maršrutas*; ↑ *vaizdingasis maršrutas*; ↑ *žiedinis maršrutas*; ↑ *žygio maršrutas*.

maršrūtinis taksi / **jitney, jet loader jitney**, nedidelė variklinė viešojo transporto priemonė, vežanti oficialiai patvirtintu keliu. Žmonės įlaipinami ar išlaipinami ten, kur jie pageidauja.

maršrūtinis transportas / **regular transport**, keleivių vežimo priemonės, kursuojančios nustatyta kelio kryptimi ir laiku.

maršruto kokybės kontrolė / **quality assurance**, veikla, kai patikrinamas turistų kelias ir pakeliui teikiamos paslaugos.

maršruto pròfilis / **excursion profile**, brėžinys, vaizduojantis kelio vietovės pjūvį vertikalojoje plokštumoje. Rodo kelio (ypač kalnuose) reljefo pobūdį ir tam tikrų ruožų, taškų absoliutųjį ar santykinį aukštį.

maršruto schemà / **excursion map**, grafikas, kuriame pažymimi maršruto azimutas, atstumas, svarbiausi orientyrai.

maršruto sudarymas / **routing**, kelionės etapų ir sustojimo vietų numatymas.

māsinė keliōnė / *pranc. en masse*, keliavimo būdas, kurį renkasi daug žmonių, paprastai keliaujančių lėktuvais ir traukiniais.

māsinė kultūrà / **mass culture**, plačiai paplitusios kultūrinės raiškos formos, pvz., komercinė televizija, populiarioji literatūra, kinas, muzika, žurnalai ir kita.

māsinė vietà / placelessness, neturinti išskirtinių požymių, neįsimeinama erdvė (oro uostų terminalai, dideli viešbučiai, masinio turizmo vietos), kurioje dažniausiai telkiasi dideli žmonių srautai.

māsinis turizmas / mass tourism, hard tourism, turizmo rūšis, kai ribotoje erdvėje susitelkia dideli srautai turistų, kuriems teikiamos standartinės paslaugos.

māsinis užsākymas / block booking, didelio vietų skaičiaus užsakymas viešbutyje, lėktuve ar kitur.

māsinis žygis / mass hike, mass trek, organizuota kelionė iš anksto numatytu maršrutu dalyvaujant daug keliautojų ar grupių, turinčių bendrą tikslą. Gali būti vienos dienos ar daugiadienė, atliekama įvairiomis aktyvaus judėjimo priemonėmis.

mastēlis / scale, sumažinto ar padidinto ilgio ir tikrojo ilgio santykis. Dar ↑ *žemėlapiu mastelis*.

mātrica / plate, 1. metalinis spaudas oro transporto bendrovės pavadinimui biliete įspausti išduodant bilietą tos bendrovės vardu; 2. paslaugos teikėjo kelionių agentūroms išduodamas metalinis spaudas bilietams spausdinti.

mažėjančios svarbės sāršas / downline, 1. visi kelionės etapai ar miestai, išvardyti pradendant pagrindiniu ir baigiant ne tokiu svarbiu (grafike ar elektroninėje užsakymo sistemoje); 2. daugiapakopės vadybos programos narių eilė, išvardyta pagal rangą.

mažiūsis keliūtojų skaičius / minimum number of travellers, žmonių skaičius, kurio reikia, kad būtų teikiama organizuotos turistinės kelionės paslauga (nurodomas kelionės pasiūlyme ir pirkimą patvirtinančiame dokumente).

mažiūsis keliūnės paslaugų rinkinys / amer. stripped package, oro kelionės patarnavimas, atitinkantis organizuotos turistinės kelionės minimalius reikalavimus.

mažiūsis paslaugų rinkinys nusilėidus / minimum land package, 1. minimalūs kelionės patarnavimai lėktuvui nusileidus, už kuriuos sumokama perkant skrydžio bilietą už specialią kainą; 2. minimalūs kelionės patarnavimai (skrydis lėktuvu ir apgyvendinimas), kurie kelionių organizatoriams suteikia teisę gauti specialias mažesnes skrydžių kainas.

mažiūsių bilieto kaina / lowest logical airfare, minimali kelionės dokumento vertė, atitinkanti įmonės rinkodaros politiką.

medžiūklė / hunting, hunt, shooting, shoot, medžiojamųjų gyvūnų tykojimas, persekiojimas, gaudymas ar šaudymas vadovaujantis teisės aktais, ekologiniais dėsningumais, etikos normomis ir kultūros tradicijomis.

memoriālinis ansāmblis / commemorative ensemble, architektūrinis meninis kompleksas, sukurtas žymiesiems žmonėms ar įvykiams prisiminti.

memoriālinis kultūrinis draustinis / memorial cultural reserve, teritorija, kurioje saugoma su istoriniu įvykiu ar žymios istorinės asmenybės gyvenimu ir veikla susiję objektai ar vietovės.

memoriālinis kultūros objektas / memorial cultural object, kultūrinės paskirties daiktas ar statinys, išsaugotas arba sukurtas svarbiam istoriniam įvykiui, asmeniui prisiminti (neveikiančios kapinės, žuvusių karo dalyvių bei rezistentų kapai ir kita).

meniū principas / menu engineering, paslaugų pramonėje, taip pat ir turizme taikomas analizės principas, kai kaip pelningumo matas nagrinėjamas visas pasirinkimo meniu, o ne pavienės jo dalys.

meteorolūgijos informācija / climate information, bendroji informacija apie orus.

metrdotelis ↑ *restorano administratorius*.

metropolitėnas / tube, subway, didelio pralaidumo miesto keleivinis geležinkelis, nutiestas dažniausiai po žeme. Paprastai statomas didžiuosiuose miestuose dideliam keleivių srautui pervežti.

miegamasis motòrlaivis / cabin cruiser, variklinis laivas su miegamosiomis patalpomis.

miegamasis vagònas / sleeping car, sleeper, wagon-lit, traukinio vagonas su miegamosiomis patalpomis, pritaikytas ilgesei kelionei su nakvyne. Būna paprasti miegamieji vagonai, kuriuose įrengta gulimoji vieta su staliu prie jos, ir prabangūs, kurių kiekvienoje kupė yra praustuvas ir tualetas.

miegamóji léktuvo vietà / dormette sleeperette, sleeper berth, atlošiamoji sėdynė léktuvo pirmosios klasės salone.

miegamóji vagòno vietà / couchette, sudedama miegamoji vieta vagono Europos traukiniuose. Vienoje kupė gali būti 4–6 miegamosios vietos, joje nėra tualetas ir praustuvas.

miėgamojo vagòno kupė / roomette, atskira traukinio patalpa su atlenkiamąja lova, praustuvu ir tualetu.

miėsto keleivių pėrvežimas / urban passenger transportation, miesto ribose organizuojama keleivių vežimo sistema, pagal kurią numatytais ir patvirtintais maršrutais miestui būdingomis transporto priemonėmis (autobusais, mikroautobusais, troleibusais, tramvajais, metro) vežami keleiviai.

miėsto terminàlas / city terminal, oro transporto bendrovės biuras, esantis ne oro uosto teritorijoje, bet mieste. Jame keleiviai gali registruotis, gauti vietą léktuve, kai kuriuose siūlomas transportas iki oro uosto.

miėsto turizmas / urban tourism, city tourism, 1. turizmo rūšis, kuriai būdingas kompleksiskumas, kai atvirose ir uždaroje miesto erdvėse (kultūros paveldo, pramogų, rekreacinėse vietose, sporto, prekybos centruose, kultūros ir meno įstaigose, per renginius bei šventes ir kt.) yra turizmo paslaugų pasirinkimo įvairovė; 2. kelionės, kurių pagrindinis tikslas – lankyti miesto įžymybes, kultūros bei istorijos objektus, kitas turistų traukos vietas.

miėstų porà / city pair, išvykimo ir atvykimo miestai oro transporto bendrovės registratūroje. Miestų porų skaičius dažnai nusako oro transporto bendrovės dydį.

migràcija / migration, gyventojų judėjimas savo šalyje ar iš vienos šalies į kitą. Dar ↑ *švytuoklinė migracija*.

mikroklimatas / microclimate, nedidelės teritorijos pažemio klimatas su jam būdingomis ypatybėmis, susidarantis dėl žemės paviršiaus įvairumo.

mylià / statute mile, nesisteminis kelio ilgio matavimo vienetas. Senovės Romoje buvo lygi 1478,7 metro. Didžiojoje Britanijoje, JAV ir kt. šalyse vartojama tarptautinė sausumos, arba pašto, mylia lygi 1609,344 m (žymima *mile, mi*). Dar ↑ *keleivių įmoku mylia*; ↑ *keleivių mylia*.

mini bāras / mini bar, viešbučio kambaryje esantis mažas šaldytuvas, kuriame laikomi mokami gėrimai, kartais ir užkandžiai.

miškas / forest, wood, ne mažiau kaip 0,1 ha žemės plotas, apaugęs medžiais ir kita miško augalija ar laikinai be jos (kirtavietės, degvietės). Miškai būna lapuočių, spygliuočių, mišrieji, apsauginiai, rezervatai. Dar ↑ *mišrusis miškas*; ↑ *rekreacinis miškas*.

miško pàrkas / forest-park, recreational forest, intensyvosios rekreacijos miško plotas su rekreacine įranga ir infrastruktūra.

mišrūsis maršrūtas / combined route, mixed route, maršrutas, susidedantis iš ruožų, įveikiamų skirtingais keliavimo būdais (pėsčiomis, plaukimo priemonėmis ir kitomis).

mišrūsis miškas / mixed forest, vidutinės juostos spygliuočių ir lapuočių miškas, kuriame vyrauja eglės, ąžuolai, liepos, klevai, uosiai, guobos, krūmų arde – lazdynai, sausmedžiai, dažnos pušys, beržai, drebulės, alksniai.

modifikuotas amerikinis plānas / modified American plan, viešbučio paslauga – nakvynė ir maitinimas dukart per dieną, dažniausiai pusryčiai ir vakarienė.

mokamas kėlias / toll road, greitkelis (dažniausiai), už kurį imamas mokestis, nustatytas pagal transporto priemonės tipą ir nuvažiuotą atstumą (myliomis ar kilometrais).

mokamos atostogos / paid vacation, laikotarpis, kai darbuotojas ilsisi, bet gauna darbo užmokestį.

mokestis / tax, 1. nustatyto dydžio pinigų suma, mokama į valstybės biudžetą. Moka privatūs asmenys, įmonės ir kt. ūkio subjektai, esantys šalies teritorijoje. Mokesčiai paprastai skirstomi į tiesioginius (mokamus nuo asmenų ir įmonių gaunamų pajamų) ir netiesioginius (mokamus perkant prekes ir paslaugas); 2. įvairūs mokėjimai turizmo paslaugų teikėjams, pvz., oro uosto mokestis, aptarnavimo mokestis ir kiti. Dar ↑ *aptarnavimo mokestis*; ↑ *atšaukimo mokestis*; ↑ *degalų mokestis*; ↑ *įėjimo ar įvažiavimo mokestis*; ↑ *išvykimo mokestis*; ↑ *mokestis už automobilio negražinimą į vietą*; ↑ *kilometražo mokestis*; ↑ *konversijos mokestis*; ↑ *mokomosios kelionės mokestis*; ↑ *netiesioginis mokestis*; ↑ *oro uosto įvažiavimo mokestis*; ↑ *oro uosto mokestis*; ↑ *paslaugos mokestis*; ↑ *skubiojo bilietų užsakymo mokestis*; ↑ *sutarties nutraukimo mokestis*; ↑ *tūpimo mokestis*; ↑ *turisto mokestis*; ↑ *uosto mokestis*; ↑ *užsakymo mokestis*; ↑ *vienviečio kambario mokestis*.

mokestis už automobilio negražinimą į vietą / drop-off charge, fiksuotas mokestis, taikomas, kai išsinuomotas automobilis ar kita transporto priemonė paliekami ne toje vietoje, iš kur buvo išsinuomota ar kuri buvo numatyta sutartyje.

mokyklinis sėdimųjų vietų išdėstymas / schoolroom setup, stalų išdėstymas taip, kad per vidurį būtų tarpas, o kėdės vienoje stalo pusėje (atsisėdus būtų žiūrima į priekį).

mokomasis tūkas / training path, siauras pėsčiųjų kelelis per įdomias saugomas teritorijas, skirtas lankytojams susipažinti ar studijuoti įvairius gamtos objektus nepadarant jiems žalos.

mokomasis žygis / instructional hike, training hike, turistinis žygis, kurio metu dalyviai mokomi rengti įvairius žygius, įgyti organizavimo patirties, taikyti teorines žinias, plėsti akiratį.

mokomosios keliinės mokesčiai / training fare, oro transporto bendrovės piniginė prievolė valstybei už darbuotojų mokomąsias keliones.

molas / jetty, pier, hidrotechninis įrenginys uosto akvatorijai apsaugoti nuo bangaavimo, ledonešio, sąnašų.

monitoringas ↑ *stebėseną*.

Morzės abėcėlė / Morse code, koduota duomenų perdavimo sistema, susidedanti iš raidžių, taškų ir brūkšnių, išrasta 1837 m. informacijai perduoti popieriaus juostoje (Morzės aparatas), atpažinti iš klausos (radijo ryšys), matyti (laivyno šviesos signalai).

motelis / motel, apgyvendinimo įstaiga turistams su automobiliais, kurioje yra aikštelė transporto priemonėms laikyti.

motyvācija / motivation, elgsenos, veiksmų, veiklos skatinimas dėl įvairių motyvų, pvz., lavinimosi motyvai, religiniai piligrimų motyvai, nostalgijos motyvai lankantis gimtojoje šalyje. Viena svarbiausių asmenybės paskatų, lemiančių pasiryžimą keliauti.

motociklas / motor cycle, 2–4 ratų, 1–3 vietų sausumos transporto priemonė, varoma variklio. Dar ↑ *vandens motociklas*.

motociklų turizmas / motorcycle tourism, kelionė motociklais iš anksto sudarytu maršrutu.

motòrlaivis / motor launch; motor ship, laivas, varomas vidaus degimo variklio. Dar ↑ *miegamasis motorlaivis*.

motoròleris / scooter, motor bike, 1–3 vietų į motociklą panaši dviejų ratų sausumos transporto priemonė su vidaus degimo varikliu, kurio darbinis tūris mažesnis kaip 250 cm³. Kojoms padėti turi lygią pakoją (pāminą), priekyje – skydą, kai kurie – gaubtą nuo lietaus.

mūgė / fair, dažniausiai reguliarus renginys supažindinti su prekėmis ir paslaugomis, jas populiarinti. Per mugę organizuojamos pramogos, teikiamos maitinimo paslaugos. Dar ↑ *turizmo mugė*.

muītas / duty, mokestis, dažniausiai mokamas už įvežamas prekes, kad būtų apsaugota vietinė gamybos rinka.

muītinė / customs, custom house (CH), įstaiga, tikrinanti krovinį (bagažo, pašto siuntinių) vežimą per valstybės sieną ir renkanti muitus.

muītinės liceñcija vėžti transporto priemonę per sieną / carnet, dokumentas, suteikiantis teisę automobilį ar kitą variklinę transporto priemonę iš vienos šalies pervežti į kitą.

muziėjus / museum, kultūros ir švietimo įstaiga, kaupianti, sauganti, restauruojanti ir konservuojanti įvairių kultūros sričių (meno, mokslo, technikos) vertybes bei rengianti parodas supažindinti su tomis vertybėmis. Pirmieji muziejai buvo įkurti prie Atėnų Akropolio (V a. pr. Kr.) ir Aleksandrijoje. Lietuvoje pirmąjį istorijos ir kraštotyros muziejų 1812 m. įkūrė Dionizas Poška Bijotuose (dab. Šilalės r.).

nacionālinē turizmo administrācija / National Tourism Administration (NTA), valstybės institūcija, teikianti šalies vyriausybei pasiūlymus dėl turizmo plėtros, įstatymų rengimo, turizmo verslo reguliavimo.

nacionālinē turizmo informācijas sistēmā / National Tourism Information System, kompiuterizuota visuma skaitinių, tekstinių ir geografinių duomenų apie turizmo išteklius, jų naudojimo sąlygas, turizmo paslaugas, jų kokybę, kaupimą, tvarkymą, apdorojimą, saugojimą, paiešką ir viešą pateikimą.

nacionālinis charākeris / national character, būdingų vienos tautos žmonių elgsenos ypatybių visuma, susijusi su tautos istorija, kultūra, atspindinti kitų žmonių požiūrį ir pačių požiūrį į save.

nacionālinis pārkas / national park, kompleksinės paskirties saugoma teritorija, steigiama nacionalinės svarbos kraštovaizdžio kompleksams ir antropoekosistemos, reprezentuojančioms valstybės etnokultūrinius, gamtinius ir kultūrinius savitumus, saugoti, tvarkyti bei jų naudojimui reguliuoti. Lietuvoje yra 5 nacionaliniai parkai: Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos, Kuršių nerijos, Trakų istorinis.

naktinė pamainā / night shift, graveyard shift, žmonių grupė, dirbanti vėlai vakare ir naktį.

naktinis budėtojas / night auditor, tarnautojas, kuris atsiskaito su apgyvendinimo įstaigos klientais, išvykstančiais iš jos naktį.

naktinis klūbas / night club, super club, pramogų įstaiga, veikianti vakare ir naktį, siūlanti suaugusiems pramoginę programą su vyraujančiais gyvos ar diskotekų vedėjų grojamos muzikos ir šokių elementais.

naktinis skrydis / night flight, red-eye flight, oro transporto skrydis tamsiuoju paros metu.

nakvynės ir dalinio maitinimo kaina ↑ *nakvynės, pusryčių ir vakarienės kaina.*

nakvynės ir pūsryčių paslaugā / bed and breakfast, apgyvendinimo ir rytinio maitinimo paslauga. Jos teikėjai privalo turėti turistams apgyvendinti pritaikytas patalpas ar atskirus kambarius, kurių skaičius gali būti ribotas.

nakvynės ir viso maitinimo kaina / full board / pranc. en pension, viešbučio kambario kaina, į kurią įeina nakvynė ir maitinimas 3 kartus – pusryčiai, pietūs, vakarienė.

nakvynės namaĩ / hostel, nebrangi bendrabučio tipo apgyvendinimo įstaiga, kuri teikia nakvynę specialioms grupėms, pvz., įmonių darbuotojams, studentams, jaunimui. Dar ↑ *jaunimo nakvynės namaĩ; ↑ pagyvenusių žmonių nakvynės namaĩ.*

nakvynės, pūsryčių ir vakarienės kaina / half board, half pension / pranc. demi-pension, paslaugos piniginė vertė, į kurią įeina nakvynė ir maitinimas 2 kartus – pusryčiai ir vakarienė.

namų mainai / home exchange, būstų kaitos būdas, kai žmonės iš skirtingų miestų ar šalių per atostogas apsistoja vieni kitų namuose.

- natūriniai mainai** / **barter**, pirkimas ir pardavimas be pinigų, apsikeičiant prekėmis ar paslaugomis. Oro transporto bendrovės prekių ir paslaugų teikėjams kartais atsisakaito vietomis lėktuvų reisuose.
- navigācija** / **navigation**, **1.** reguliarius susisiekimasis vandens keliais; **2.** laikotarpis (sezonas), kai vandenynu, jūra, upe, ežeru gali plaukioti laivai; **3.** laivų, skraidomųjų ir kosminių aparatų judėjimo bei padėties erdvėje kontrolės ir orientavimo būdai.
- navigācinės šviėsos** ↑ *navigaciniai žiburiai*.
- navigāciniai žiburiai** / **running lights, navigation lights**, lemputės, naktį uždegamos laive, kad būtų išvengta susidūrimo su kitais laivais.
- neapmokestinamasis bagāžas** / **baggage allowance**, lėktuvo keleiviui leidžiamas vežtis bagažas, atitinkantis nustatytus reikalavimus; jo vežimo kaina įskaičiuota į bilietą kainą (jame paprastai nurodomas lagaminų skaičius ir (ar) jų dydis, ir (ar) svoris).
- neapmokestinamoji įmonė** / **offshore firm**, ūkinis vienetas, nepatenkantis į valstybės reguliavimo sritį.
- neapmuitinamosios prėkės** / **duty free goods**, pardavimui skirti daiktai, kuriems netaikomas muito mokestis. Tokių prekių parduotuvės populiarios oro uostuose, prie valstybės sienos, laivuose ir kt. neutraliose teritorijose, kur negalioja mokesčių ir muitų įstatymai.
- neatrastoji vietā** / **unspoiled**, turistų dar neatrasta ar retai lankoma vieta.
- negaliójantis užsakymas** / **deadend booking, false booking**, netinkamai elektronine sistema atliktas užsakymas, kai bilietas iš tikrųjų yra neparduotas. Galimos priežastys yra nauji darbuotojai, užmaršumas ar kelionių agento nesąžiningumas.
- neįgaliųjų pagālbines priėmonės** / **facilities for disabled**, įrenginiai neįgaliesiems aptarnauti.
- neįgalūs** / **handicapped**, asmuo, turintis fizinių ar (ir) psichikos sutrikimų ir negalintis gyventi įprasto normalaus savo amžiaus, lyties, socialinės ar kultūrinės aplinkos žmonių gyvenimo. Apygyvendinimo, maitinimo ir kitose viešosiose įstaigose jam reikia specialių įrenginių.
- neįskaičiuotieji arbatpinigiai** / **service not included** / *pranc. service non compris*, į sąskaitą neįtraukti arbatpinigiai, mokami papildomai už malonų patarnavimą.
- neįvykusios keliōnės kompensācija** / **denied-boarding compensation**, atlyginimas keleiviams, kurie nepateko į skrydį, kelionę kruiziniu laivu ar sausuma.
- nekompiuterizūotas oro vežėjas** / **offline airline, offline carrier**, oro transporto įmonė, neįdiegusi elektroninės užsakymo sistemos.
- nelýdimas vaikas** / **unaccompanied minor**, nepilnametis asmuo, keliaujantis (dažniausiai oro transportu) be tėvų arba kitų suaugusiųjų.
- nemókamas darbūotojų keliāvimas** / **deadhead**, oro transporto bendrovės ar kito vežėjo darbuotojų nemokama kelionė.
- nemókami gėrimai** / **open bar**, priėmimo svečiams siūlomi gėrimai, už kuriuos nereikia mokėti.
- nemókamų prisijungimų limitas** / **free hits**, prisijungimo prie elektroninės užsakymo sistemos klientų skaičius, už kurį dar nereikia mokėti.
- nenormuojamas alkoholio pilstymas** / **free pouring**, alkoholinių gėrimų pilstymas be matavimo prietaisų.
- nenugalimóji jėgā** / **act of God** / *pranc. force majeure* [sk. fors maže], atsakomybę pateisinančios aplinkybės, kurių negalima numatyti ar daryti joms poveikį, todėl

- kelionių agentas, oro transporto bendrovė ar kiti paslaugų teikėjai už tai negali būti teisiškai atsakingi. Tokios aplinkybės gali būti stichinės nelaimės, kariniai perversmai ir kita.
- neorganizuotas turizmas / self-help tourism**, keliavimas pagal pačių turistų susidarytą maršrutą ir savarankiškai pasirūpinant turizmo paslaugomis.
- nepagrindinis oro uostas / second-tier airport**, oro uostas, įsikūręs nedideliame mieste, kuriame nėra oro linijų centrų; ten paprastai teikiamos ribotos paslaugos.
- ne piko metas / off-peak**, laikotarpis, kai sumažėja kelionių paklausa.
- nepriklausoma keliōnė / independent travel**, kelionė, kai žmogus keliauja savo nuožiūra, nevaržomas jokių reikalavimų, tačiau turi tikslą ir maršrutą.
- neregistruotasis bagažas / unchecked baggage**, keleivio daiktai, kuriuos jis pats saugo ir už juos atsako.
- neribojamas kilometrāžas / unlimited mileage**, automobilio nuomos sutarties sąlyga, kai mokestis skaičiuojamas ne už nuvažiuotą atstumą, bet už tam tikrą laiką.
- nesezōnas / off-season**, metų laikas, kai kelionių paklausa tam tikromis kryptimis sumažėja ir kainos krinta.
- nesukomplektuotas reišas / soft departure, soft sailing**, transporto priemonės maršrutas, kai lieka laisvų vietų.
- nešikas / porter**, samdomas asmuo nešuliams nešti. Dar ↑ *bagazo nešikas*.
- netiesioginės turistų išlaidos / indirect spending**, svetimoje šalyje turistų išleisti pinigai, kurie patenka į vietinę pinigų apyvartą.
- netiesioginis mōkestis / indirect tax**, pinigų suma, kuria apmokestinamos parduodamos prekės ir paslaugos; dažniausiai netiesioginiai mokesčiai (PVM, prekybos, turto mokestis).
- netikrasis pirkėjas / shopper, amer. tirekicker**, klientas, kuris prašo kelionių agento konsultacijų, tačiau dažniausiai kelionių neužsako.
- nevardinis bilieto užsakymas / no name booking**, išankstinis vietos užsakymas, kai laikinai neįrašoma keleivio pavardė.
- nežymėtos sėdimosios vietos / open seating, open sitting**, vietos prie stalo, be kortelių su svečių pavardėmis.
- nostalgija / nostalgia**, liguistas tėvynės ilgesys, kurį sukelia jos netektis, asmeninių ryšių, reikšmingų vietų, kultūros ir istorijos vertybių praradimas.
- nukrypimas nuo kūrso / yaw**, laivo ar lėktuvo kūrso keitimas dėl audrų, didelio bangavimo ar kitų priežasčių.
- nūlinis dienovidinis / prime meridian**, geografinė kreivė, einanti per karališkąją Grinvičo observatoriją, todėl vadinama ir Grinvičo, kartais – pradiniu dienovidiniu.
- numatytas pōstovis / stopover**, iš anksto suplanuota stovėjimo vieta keliaujant nuo išvykimo iki atvykimo taškų, numatyta tam tikroje vietoje ir nurodyta kelionės dokumentuose.
- numatytoji transporto priemonės talpa / standard passenger capacity**, keleivių skaičius, kurį transporto priemonės gamintojas ar platintojas nurodo kaip optimalų. Dažniausiai saugi talpa gali būti didesnė.
- numātomas išvykimo laikas (NIL) / estimated time of departure (ETD)**, momentas, kai transporto priemonė, dažniausiai lėktuvas, turi išvykti, arba svečias ar jų grupė turi išsiregistruoti iš viešbučio ar kitos vietos.
- nūmeris / room**, vienas ar keli kambariai apgyvendinimui skirtame pastate. Dar ↑ *dviaukštis numeris*; ↑ *liukso numeris*; ↑ *skrydžio numeris*.

- nùmeris su vonià** / *pranc. en suite*, viešbučio kambarys, kuriame šalia miegamojo yra vonios patalpa.
- núolaidos** / **discounts; concessions**, nuo pradinės kainos nuleidžiama suma. Dar ↑ *didmeninio platinimo nuolaidos*.
- núolaidų kortėlė** / **discount card**, dokumentas, suteikiantis jos savininkui teisę gauti nuolaidų už tam tikras paslaugas.
- nuolatinis bilietas** / **commutation ticket**, daugkartinis važiavimo dokumentas vykti traukiniu, autobusu (pvz., kasdien į darbą ir atgal).
- nuolatinis klieñtas** / **frequent flyer, frequent lodger**, asmuo, dažnai perkantis paslaugas, ypač tas, kurios suteikia galimybę dalyvauti oro transporto bendrovių ar viešbučio lojalumo programose.
- nuolatinis turist** / **repeat tourist**, keliautojas, kuris vyksta į tą pačią vietą ar perka turizmo paslaugas ar reikmenis iš to paties agento.
- nuolatinų klieñtų programà** / **frequent lodger program, frequent flyer program**, viešbučių, jų tinklų ar oro vežėjų nuolaidų sistema klientų lojalumui skatinti. Dalyviai gauna taškų už gyvenimą viešbutyje ar keliones lėktuvu. Surinkus tam tikrą taškų sumą, galima nemokamai apsistoti viešbutyje ar nemokamai skristi ir gauti išskirtinių paslaugų.
- núoma** / **lease**, už tam tikrą mokestį nuomotojo suteikta teisė nuomininkui sutartą laiką valdyti ir naudoti turtą. Dar ↑ *automobilio nuoma*; ↑ *finansinė nuoma*; ↑ *privatioji nuoma*; ↑ *transporto priemonės be įgulos nuoma*.
- núomininkas** / **lessor**, nuomos sutarties šalis, nuomojanti turtą už sutartą atlyginimą.
- núomojamasis automobilis** / **rented car, rent-a-car**, keliautojo laikinai išsinuomota ir paties vairuojama transporto priemonė.
- núomojamasis būstas** / **dwellings rented from private individuals or professional agencies**, butai, vilos, namai, vasarnamiai ar kitos gyvenamosios patalpos, kurios ribotam laikui nuomojamos turistams ar kitiems gyventojams.
- núomojamų kambarių su baldais nãmas** / **lodging-house**, būstas, kuriame nuomojami kambariai su baldais, bet be maitinimo.
- núomos koeficieñtas** / **utilization rate**, pastovus dydis, mašinų nuomos versle rodantis tam tikrą laikotarpį nuomojamų ir visų turimųjų transporto priemonių santykį.
- nuoseklùsis užsãkymas** / **back-to-back**, dvi nepertraukiamos skirtingos kelionės, kurias klientas nusiperka iš vienos turizmo agentūros.
- núostolių atlyginimo sãlyga** / **liquidated damages clause**, kelionių agentūros ir elektroninės užsakymo sistemos pardavėjo sutarties reikalavimas, kad agentūra, pakeitusi pardavėją dar tebegaliojant sutarčiai, sumokėtų mokesčius, kuriuos pirminis pardavėjas būtų gavęs iki sutarties galiojimo pabaigos.
- núostolių atlyginimo rezervas** / **breakage**, maitinimo ar apgyvendinimo įstaigos biudžete numatyta pinigų suma nuostoliams už sugadintus daiktus padengti (pvz., už restorane sudaužytas stiklines).
- núotykių turizmas** / **adventure tourism**, turizmo rūšis, kai kelionės tikslas – patirti naujų jaudinamų ir rizikingų įspūdžių bei pavojų ir save išbandyti natūralioje ar egzotiškoje aplinkoje.
- nuotolinis bilietų pardavimas** / **remote ticketing**, bilietų platinimas per elektroninę užsakymo sistemą, kai klientas bilietą atsiima savo nurodytoje vietoje.

oficialūsiai valiūtos kūrās / **bank rate**, kaina, už kurią bankai parduoda valiūtą vieni kitiems. Dažniausiai jis palankesnis už keliautojui siūlomą banko kainą.

omnibūās *psn.* / **omnibus**, pirmoji viešojo transporto priemonė; daugiavietė arklių traukiama karieta keleiviams miestuose ir tarp miestų reguliariai gabenti.

organizācija / **organization; establishment**, koordinuojama ir valdoma žmonių grupė, susibūrusi ar sudaryta tam tikrai veiklai ar darbui. Dar ↑ *turizmo organizacija*; ↑ *turizmo rinkodaros organizacija*; ↑ *vietinė turizmo organizacija*.

organizātorius / **organizer**, asmuo, organizuojantis kurią nors veiklą. Dar ↑ *atvyksta- mojo turizmo kelionių organizatorius*; ↑ *kelionių organizatorius*; ↑ *laisvalaikio organi- zatorius*; ↑ *prabangių kelionių organizatorius*; ↑ *skatinamojo turizmo organizatorius*.

organizmo parōs ritmo sutrikimas / **jetlag**, fiziologinė būsena, kai sutrinka žmogaus organizmo ritmas perskridus keletą laiko juostų. Tokiai būsenai būdingas irzlumas, mieguistumas, nemiga ir kiti simptomai.

organizūotas laisvālaikis / **animated action**, rekreacinė veikla, kuri organizuojama klientams praleisti laisvą nuo darbo laiką laivuose, viešbučiuose, atostogų ir laisva- laikio centruose (pramogos, sporto ir kt. renginiai).

organizūotas turizmas / **organized tourism**, kelionių organizatoriaus parengta pro- grama pagal reikiamas paslaugas keliautojams.

organizūota turistinė keliōnė / **inclusive tour**, iš anksto už tam tikrą kainą pareng- tas ir parduodamas (arba siūlomas įsigyti) turizmo paslaugų rinkinys, kurį sudaro ne mažiau kaip dvi paslaugos (transporto, apgyvendinimo ar kitos), o jų trukmė yra daugiau kaip 24 valandos. Tokio paslaugų rinkinio bendroji kaina yra mažes- nė negu rinkinio kaina perkant atskiromis paslaugomis. Dažniausiai sudaromas atostogų kelionės paslaugų rinkinys. Dar ↑ *mažiausias kelionės paslaugų rinkinys*; ↑ *mažiausias paslaugų rinkinys nusileidus*.

organizūotos turistinės keliōnės kaina / **inclusive tour fare**, visų organizuotos turis- tinės kelionės paslaugų, teikiamų kelionėje, pinigine vertė.

orientācija / **orientation**, žmogaus suvokimas, kokioje vietoje jis yra, mokėjimas vie- tovėje nustatyti pasaulio šalis.

ornitolōginis turizmas / **ornithological tourism, bird watching**, turizmo rūšis, kai vykstama stebėti ir tyrinėti paukščių.

ōro drėgnis / **air humidity**, ore esančių vandens garų ir sočiųjų vandens garų slėgio toje pačioje temperatūroje dalmuo procentais. Kuo oras šiltesnis, tuo jame gali būti daugiau vandens garų, pvz., 1 m³ 20 °C temperatūroje būna 17 g vandens garų, o 0 °C – 5 g, –20 °C – 1 gramas.

ōro kondicionāvimo sistemā / **air conditioning**, individuali ar centralizuota įrengi- nių visuma oro temperatūrai reguliuoti.

ōro līnija / **airline**, oro transporto skrydžių maršrutas tarp oro uostų.

ōro pasipriešinimas / **drag**, aerodinaminė jėga, stabdanti skrendantį lėktuvą.

oro pėrkėla / air ferry, įrenginys, kurio pagrindinė dalis – nutiesta virvė ar lynas persikelti per vandens (pvz., upę) ar kitą (pvz., kanjoną) kliūtį naudojant asmens bei grupės saugos priemonės.

oro srovė / windblast, airflow, aukštai virš jūros lygio pučianti stipraus vėjo srovė, kuri pagal vėjo kryptį gali padėti ar trukdyti skrydžiui.

oro taksė / air taxi, lėktuvas, skraidinantis mažiau kaip devyniolika keleivių, skrendančių nereguliariais reisais mažesniu nei 400 km atstumu.

oro transporto bendrovės brėkeris / aviation broker, bill broker, užsakomuosius reišus registruojantis nepriklausomas oro transporto bendrovės tarpininkas, sudarantis ir krovinų vežimo, taip pat keleivių bei krovinų draudimo sutartis.

oro transporto bendrovės keleivinio pajėgumo koeficiėntas / available seat miles (ASMs), turimų keleivių vietų skaičius, padaugintas iš nuskristų kilometrų skaičiaus.

oro transporto bendrovės lojalumo programà / frequent flyer program, rinkodaros priemonė, grindžiama keliautojų lojalumu, kai už nuolatinius skrydžius skiriamė taškai. Surinkę tam tikrą taškų skaičių klientas apdovanojamas arba jam suteikiamas nemokamas skrydis ar kitos papildomos paslaugos.

oro uostas / airport, 1. vieta, kur kyla ir leidžiasi lėktuvai, pagrindinė oro linijų, turistinių vietovių ir vykimo vietų sąsajos grandis; 2. transporto įmonė, reguliariai aptarnaujanti išskrendančius ir atskrendančius keleivius, išsiunčianti ir priimanti krovinius, paštą, bagažą.

oro uosto įvažiavimo mokestis / airport access fees, oro uostui mokama nustatyto dydžio pinigų suma, kurią turi mokėti kai kurių oro uosto paslaugų teikėjai, pvz., automobilių nuomos, viešbučių ar ekskursijų biurai už teisę įvažiuoti į oro uosto teritoriją.

oro uosto kėdas / airport code, trijų simbolių raidinis kodas, pagal kurį atpažįstamos oro transporto bendrovės ir oro uostai visame pasaulyje. Šį kodą skiria Tarptautinė oro transporto asociacija (IATA). Keturių simbolių raidinį ir skaitmeninį kodą skiria Tarptautinės civilinės aviacijos organizacija (ICAO).

oro uosto mokestis / airport service charge, airport tax, nustatyta pinigų suma, kurią išvykstantysis moka oro uostui už paslaugas. Dažniausiai pridedama prie bilieto kainos.

oro uosto viešbutis / airport hotel, apgyvendinimo įstaiga netoli oro uosto. Dažnai teikia ir maitinimo bei kitas paslaugas. Tokio viešbučio klientai – lėktuvų personalas, tranzitu keliaujantys ar atidėtų oro transporto reišų keleiviai.

oro vežėjas / carrier, airline, įmonė, kuri verčiasi keleivių, bagažo ir (ar) krovinų vežimu oro transportu ir atitinka įstatymų nustatytas sąlygas bei reikalavimus. Dar ↑ kompiuterizuotas oro vežėjas; ↑ nekompiuterizuotas oro vežėjas; ↑ regioninis oro vežėjas; ↑ vietinis oro vežėjas.

orų turistas / weather tourist, asmuo, kuris keliauja stebėti meteorologinių reiškių, pvz., uragano arba tornado.

- pagálba keliõnéje / assistance during travel**, informacija ir pagalba, teikiama keliautojams sutartyje numatytu laikotarpiu, taip pat ir nurodytu telefonu visą parą.
- pagálbinės viešbučio pátalpos / back of the house, back office**, techninės priežiūros, virtuvės ir kitos paslaugų patalpos, paprastai esančios už viešbučio ar pramogų parko lankytojams skirtos teritorijos.
- pagėrinti lengviejį pùsryčiai / expanded breakfast**, ryto valgis, kurį sudaro duona, sviestas, kelių rūšių uogienė ar džemas, karštasis gėrimas, šaltieji gėrimai, sūrio ir šaltos mėsos patiekalai.
- pagyvėnės turistas / senior, senior citizen**, keliautojas, kuriam sukako 60 ir daugiau metų. Kelionių versle jiems dažniausiai taikomos specialios kainos ir tarifai.
- pagyvėnusių žmonių nakvynės namaĩ / elderhostel**, apgyvendinimo įstaiga pagyvėnusiems turistams.
- pagyvėnusių žmonių turizmas / senior tourism**, turizmo rūšis, kai keliauja vyresni kaip 60 metų žmonės. Sudaro didelę ekonomiškai stiprių šalių keliautojų dalį.
- pagyvėnusių žmonių šviečiamóji keliõnė / elderly study trip**, specialusis pažintinis maršrutas, kurį vyresniojo amžiaus žmonėms organizuoja kolegija ar universitetas. Keliautojai apsistoja bendrabučiuose; pageidaujantys gali išklaudyti trumpą mokomųjų dalykų kursą.
- pagrindinės sąlygos / general conditions**, turistų priėmimo, aptarnavimo tvarkos ir taisyklių sąrašas.
- pagrindinis dēnis / sun deck**, laivo viršutinis denis.
- pagrindinis pátiekalas / pranc. entrée**, pagrindinis pietų valgis.
- pagrindinis tiekėjas / preferred supplier**, įmonė, įstaiga ar organizacija, su kuria kelionių agentūra sudera dėl garantuotos kelionės ar iš kurios uždirba didesnius komisinius.
- pagúodos keliõnės káina / bereavement fare**, mažesnė bilieto kaina keliaujantiems dėl artimųjų netekties ar ligos.
- paieškós sistemà / Navigator**, internetinė kompiuterinė programa, kuri vartotojams padeda rasti informaciją pasauliniame žiniatinklyje (pvz., *Searchengine, Google, Altavista, Yahoo*).
- pajėgumo deĩpingas / capacity dumping**, oro transporto bendrovių strategija, kai tuo pačiu maršrutu rengiami papildomi skrydžiai siekiant pašalinti konkurentus iš verslo ar to paties maršruto.
- pajúris / seaside**, platus sausumos ruožas palei jūrą.
- pakaitinis keliáutojas / replacement of a traveller**, asmuo, kuris naudojasi turizmo paslauga vietoj kelionę nusipirkusiojo pagal kelionės sutartyje numatytas sąlygas.
- pakartótinio tikrinimo sistemà / Recheck System**, elektroninės užsakymo sistemos ar kitos programinės įrangos automatinė funkcija, nuolat tikrinanti ir ieškanti pigiausios kelionės kainos.

- pakartotinis bilietas / reissue**, dėl maršruto ar kainos pasikeitimo išspausdintas naujas kelionės dokumentas.
- pakartotinis patvirtinimas / reconfirm**, lėktuvo bilietų užsakymas, patvirtintas antrąjį kartą. Kai kurie užsakymai atšaukiami, jei jie nepatvirtinami.
- pakeitimo kaina / replacement cost**, nuvertėjusio daikto kaina, pagal kurią jis gali būti pakeistas tokiu pačiu nauju.
- pakeleivėngasis ir pagrindinis keleivių srautas / origin and destination traffic (O & D traffic)**, lėktuvo keleiviai, įlipantys ar išlipantys kitoje vietoje negu tie, kurie tuo pačiu lėktuvu skrenda toliau.
- pakylà / dais**, kambario ar salės paaukštinimas, ant kurio stovi kalbėtojo pultas ar stalas svarbiems asmenims.
- palapinė / tent**, iš audeklo, brezento, odos ar kitos medžiagos padarytas kilnojamas laikinas būstas, lengvai išardomas ir kompaktiškai suvyniojamas, patogus gabenti. Dar ↑ *priekabinė palapinė*.
- palydovas / escort**, 1. lydintysis vieną asmenį ar grupę ir teikiantis jiems įvairią pagalbą; 2. kartu su ekskursijos grupe keliaujantis vadovas. Dar ↑ *kelionės palydovas*; ↑ *skrydžio palydovas*.
- palydovinis bilietų spausdinimo tinklas / Satellite Ticket Printer Network**, kelionės dokumentų įsigijimo sistema, paprastai viešbučiuose, tvarkoma oro transporto bendrovių operatyviosios informacijos korporacijos, kuri savo bilietų platinimo paslaugas parduoda kitoms korporacijos agentūroms.
- palikimas / patrimony**, darbai, paminklai, reiškiniai, išlikę iš ankstesnių laikų, turizmo antropologijoje vertinami kaip kultūriniai turizmo ištekliai.
- pamainà / sitting, shift**, 1. laikas, kurį dirba tam tikra grupė žmonių, o skirtam laikui pasibaigus juos pakeičia kiti; 2. grupė tam tikrą laiką dirbančių žmonių, kuriuos jų darbo laikui pasibaigus pakeičia kiti. Dar ↑ *antroji maitinimo pamaina*; ↑ *maitinimo pamaina*; ↑ *naktinė pamaina*; ↑ *pirmoji maitinimo pamaina*; ↑ *popietinė pamaina*.
- papildomasis draudimas / supplemental liability coverage**, asmens apsauga nuo sužeidimo rizikos ir žalos atlyginimas, kuris nėra įtrauktas į pagrindinę sutartį, pvz., automobilių nuomos.
- papildomasis lėktuvas / extra section**, orlaivis keleiviams gabenti itin populiarių kelionių laikotarpiu, pvz., per atostogas, skrendantis tuo pačiu metu kaip įprastinio reiso.
- papildomoji keliōnė / extension tour**, papildomos ekskursijos ir maršrutas, kuris pridedamas prie esamos kelionės ir ją pailgina.
- papildomoji sąskaita / debit memo**, pardavėjo ar paslaugos teikėjo išrašytas finansinis dokumentas antriniam mokesčiui apmokėti.
- paplūdimys / beach, lido**, 1. patogus ilsėtis, maudytis smėlio (žvyro, žvirgždo ar kriauklelių) ruožas aukščiau atabrado nuolaidžiam jūros, ežero ar upės krante; 2. sausumos ir su ja besiribojančio vandens telkinio dalis, skirta poilsiui organizuoti.
- paprasčiausias kambarys / minimum room**, užsakomasis nebrangus viešbučio kambarys, kurio galima atsisakyti, jei atvykus būna laisvų kitų kambarių.
- paprastasis bilietas / normal fare**, bilietas be apribojimų už vidutinę kainą.
- paprastasis vežimas / ship it freight**, krovinių gabenimas ne greituoju, bet įprastuoju būdu.

pardavimas / sale, vieno asmens perdavimas kitam prekių ar paslaugų už sutartą pinigų sumą ar jų ekvivalentą. Dar ↑ *elektroninis bilietų pardavimas*; ↑ *išankstinis bilietų pardavimas*; ↑ *nuotolinis bilietų pardavimas*; ↑ *perviršinis pardavimas*; ↑ *tiesioginis pardavimas*.

pardavimo parodà / trade show, ekspozicijos forma pateikiamų turizmo paslaugų reklamavimas ir tiesioginis pardavimas pirkėjams.

pardavimo skatinamoji keliönė / sales promotion tour, vienos ar kelių dienų kelionė, suderinta su pardavimu, paskelbtu kelionės pasiūlyme.

pardavimo viršijimo programà / market share override program, priemokos sistema, pagal kurią tiekėjas sumoka pardavėjui už parduotų prekių, paslaugų perviršį tik kai parduotų produktų tam tikra dalimi yra daugiau už nustatytą tiekėjo rinkos dalį. Pvz., kelionių agentūroje parduodamų vienos oro transporto bendrovės (agentūros rinkoje turinčios 30 % dalį) bilietų turėtų būti 33 % nuo viso oro transporto bendrovės pardavimo, kad oro linija sumokėtų agentūrai už perviršį.

parduotuvė / store; shop, prekių pardavimo įmonė ar patalpa. Dar ↑ *lėktuvo parduo-tuvė*; ↑ *prabangioji parduo-tuvė*.

párkas / 1. depot, transporto priemonių stovėjimo ir remonto vieta; **2. park**, žmogaus sukurta ar jo pertvarkyta želdynų teritorija, kurioje yra meniškai sukomponuotų želdinių, inžinerinių įrenginių, mažųjų architektūros formų, skirta poilsiui, pramogoms ar mokslo, kultūros reikmėms ir aplinkos kokybei gerinti. Dar ↑ *miško parkas*; ↑ *nacionalinis parkas*; ↑ *povandeninis parkas*; ↑ *pramogų parkas*; ↑ *valstybinis parkas*.

parodà / exhibit, exhibition, dažniausiai vienai temai skirtų kokių nors daiktų ar paslaugų rinkinys, pateiktas viešai susipažinti, apžiūrėti, kartais įsigyti. Dar ↑ *pardavimo paroda*.

párteris / stalls, **1.** žiūrovų salės (kino, teatro, koncertų) žemutinė dalis su vietomis; **2.** parko ar sodo dekoratyvinis žemųjų augalų žolynas ar gėlynas, primenantis kilimą.

pāsas / passport, dokumentas, įrodantis, kad asmuo yra konkrečios šalies pilietis, ir patvirtinantis jo tapatybę bei galimybę laisvai keliauti.

Pasáulinė plátinimo sistemà / Global Distribution System (GDS), tarptautinė elektroninė užsakymo priemonių visuma oro transporto bendrovių ir kitoms paslaugoms platinti, kitaip dar – kompiuterinė (KUS) ar globalioji (GUS) užsakymo sistema.

pasáulinis láikas / Universal Time (UT), Greenwich Time, Grinvičo (nulinio) dienovidinio vietinis vidutinis saulinis laikas.

Pasáulinis turizmo ètikos kòdeksas / Global Code of Ethics for Tourism, elgsenos normų rinkinys visiems turizmo srityje dirbantiems asmenims.

Pasáulio jaunimo diènos / World Youth Days, piligriminio turizmo rūšis – Romos katalikų bažnyčios renginys, vykstantis kas trejus metus kurioje nors pasaulio dalyje, trunkantis apie dvi savaites. Atvyksta katalikų piligrimai iš viso pasaulio, taip pat kiti krikščionys, dalyvauja ir kitų religijų tikinčiųjų. Jie susitinka su popiežiumi; kulminacinis renginys – bendros Mišios paskutinę renginio dieną.

Pasáulio kultūros ir gamtòs pàveldo apsaugòs konveñcija / World Heritage Convention, 1972 m. priimta tarptautinė sutartis, kuria siekiama apsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą, globoti jį, demonstruoti ir perduoti ateities kartoms.

pasibaigęs teřminas / discontinued date, laikas, kai kelionės mokestis ar kitas pasiūlymas nebegalioja.

- pasirenkamasis užsakymas / double booking, duplicate reservation**, dviejų ir daugiau viešbučio kambarių ar vietų transporto priemonėje užsakymas vienam asmeniui tai pačiai nakčiai ar kelionei.
- pasirenkamoji turizmo paslauga / optional tourism service**, turizmo paslauga, neįeinanti į planuotos kelionės kainą, kurią keliautojas gali pasirinkti už papildomą mokestį.
- pasirinkimas iš valgiaraščio / *pranc. à la carte***, patiekalų užsakymas iš valgiaraščio, kuriame nurodyta kiekvieno patiekalo kaina.
- pasitarimų kambarys / breakout room**, patalpa konferencijos ar kito susitikimo organizatoriams ar dalyviams darbui grupėmis.
- pasitikėjimo sistema / Honor System**, patikli prekybos tvarka, suteikianti pirkėjui galimybę pačiam rinktis prekes ar naudotis paslauga, pasitikint, kad po to jis už viską susimokės.
- pasitiškantysis atstovas, -ė / host, hostess**, asmuo, pasitinkantis keleivius traukinio stotyje, oro uoste, viešbutyje, parodoje, mugėje, kt. renginiuose ir teikiantis jiems reikiamą informaciją, pasirūpinantis transportu.
- pasiuntinukas / bellhop**, asmuo, kuris įneša ar išneša viešbučio svečių lagaminus ir teikia kitas smulkias paslaugas.
- pasiuntinukų vadovas / bell captain**, asmuo, atsakingas už viešbučio pasiuntinukų darbą.
- pasyvioji keliinės dalis / passive part of a trip**, turistinio maršruto dalis, kurią keliautojas įveikia įvairiomis transporto priemonėmis.
- pasyvūs turizmas / passive tourism**, keliavimas transporto priemonėmis (automobiliais, lėktuvais, traukiniais).
- pasyvūs užsakymas / passive booking, passive segment**, kelionės bilieto pažymėjimas elektroninėje užsakymo sistemoje. Dažniausiai juo naudojasi agentai sudarydami maršrutus.
- paskelbimas / disclosure**, veiksmas, kai apie ką nors pranešama. Pvz., pagal įstatymus oro transporto bendrovių reklama privalo skelbti informaciją apie visus apribojimus, taikomus jų reklamuojamoms ypatingoms kelionių kainoms.
- paskirtoji vieta prieš stalo / table assignment**, maitinimo patalpoje nurodyta vieta ir stalas, prie kurio keleivis maitinasi.
- paskutinė įmoka / final payment**, pinigų suma, kuria klientas visiškai padengia gautą kreditą. Pvz., jei klientas grąžina kreditą ir moka dvi įmokas, antroji įmoka yra paskutinė.
- paskutinės minutės kelionė / last-minute tour**, kelionė, parduodama likus nebe daug laiko iki išvykimo, dažniausiai su didele nuolaida.
- paskutinio kambario pardavimas / last-room availability**, kelionių agentūroje teikiama elektroninės užsakymo sistemos informacija apie paskutinius laisvus viešbučio kambarius.
- paskutinis vorės asmuo / the last person in a line**, laikina (pvz., vienos dienos) turistinės grupės dalyvio pareiga eiti grupės gale ir sekti, kad niekas neįsijungtų. Apie atsilikimą laiku pranešti grupei.
- paskutinių lėktuvo vietų pardavimas / last-seat availability**, kelionių agentūroje teikiama elektroninė užsakymo sistemos informacija apie paskutines laisvas lėktuvų vietas.
- paslauga / favour, service**, teikėjo patarnavimas klientui, kai sukuriama atlyginama ar neatlyginama vertė. Dar ↑ *apgyvendinimo paslaugos*; ↑ *bazinė paslauga*; ↑ *bilie-*

ty parūpinimo paslauga; ↑ drabužių tvarkymo paslauga; ↑ kaimo turizmo paslauga; ↑ kambarių tvarkymo paslauga; ↑ nakvynės ir pusryčių paslauga; ↑ pasirenkamoji turizmo paslauga; ↑ skrydžio ir automobilio paslauga; ↑ skrydžio ir kruizo paslauga; ↑ specialiojo apgyvendinimo paslauga; ↑ sutikimo paslauga; ↑ turistinės stovyklos paslauga; ↑ turizmo paslaugos; ↑ užsakomosios paslaugos; ↑ vakarinio lovos klojimo paslauga; ↑ vandens turizmo paslauga; ↑ viešojo maitinimo paslauga; ↑ vizų parūpinimo paslauga.

pāslaugos atskrīdus / land arrangements, kelionės patarnavimai keleiviui atskridus į vietą, pvz., informacijos, viešbučio, ekskursijos ir kitos paslaugos.

paslaugōs mōkestis / service fee, kliento mokestis kelionių agentūrai už kelionės paslaugų užsakymą.

patogēs apartamēntas / penthouse, prabangus būstas viršutiniame viešbučio aukšte arba viršutiniame laivo denyje.

pataisų lipdūkas / revalidation sticker, lapelis, klijuojamas ant oro transporto bendrovės bilieto pataisoms nurodyti, pvz., keičiant skrydžio numerį, datą, laiką, klasę ir kita.

pātiekalas / dish, vienas iš kelių atskirų valgių, paprastai patiekiamas vienoje lėkštėje. Dar ↑ *pagrindinis patiekalas; ↑ šaltasis patiekalas.*

patogūmai turistams / amenity, user-oriented, 1. sporto, pramogų įranga ir infrastruktūra; 2. turistų kelionę lengvinančios priemonės, paslaugos ir įranga; 3. nakvynės, higienos, kita patarnavimo įranga ir priemonės viešbutyje ar kitoje apgyvendinimo įstaigoje.

patrauklūmas / attractivity, šalies ar lankomo objekto apibūdinimas pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius potencialiems turistų ir lankytojų srautams nustatyti.

patronūojamoji bendrovė / subsidiary, akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurioje kita (pagrindinė) akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė turi balsų daugumą, tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą poveikį jos veiklai.

pāveldas / heritage, išskirtinė materialinė ir dvasinė kultūra, perduodama vėlesnėms kartoms. Kultūrinio turizmo pagrindas.

pedomētras ↑ *žingsniamatis.*

penkiaviētis kambarys / quin, quintuplet, viešbučio gyvenamoji patalpa penkiems asmenims.

pensiōnas / pension, poilsio įstaiga ar nedidelis privatus viešbutis, kurio gyventojai gauna nakvynę ir maistą.

pėrkėla / floating, perkėlimo įrenginys. Dar ↑ *oro pėrkėla.*

pėrpardavimo rīzika / inventory risk, finansiniai nuostoliai, kuriuos gali patirti kelionių agentūra, įsipareigodama išpirkti užsakytas kelionės vietas, kai neaišku, ar jas pavyks parduoti.

pėrsėdimas į kitōs ōro transporto bendrovės lėktūvą / interline connection, persėdimas į kitą lėktuvą, priklausantį kitai oro transporto bendrovei.

pėrsėdimas į tōs pačios ōro transporto bendrovės lėktūvą / online connection, persėdimas iš vieno lėktuvo į kitą, kai abu priklauso tai pačiai oro transporto bendrovei.

personālas / staff, 1. visi darbuotojai, įdarbinti organizacijoje ar verslo įmonėje; 2. įmonės administracijos padalinys, kurio paskirtis – darbuotojų paieška ir įdarbinimas. Dar ↑ *Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo registruotasis personalas.*

- pértrauka / break**, trumpalaikis rekreacinis periodas (ar mikroperiodas), per kurį nutraukiama veikla, kad žmonės atgautų jėgas.
- pértvara / bulkhead**, lengva siena lėktuve ar laive, dalijanti patalpą į atskiras dalis.
- pérvežimas / transfer**, pergabenimas iš vienos turizmo paslaugos teikimo vietos į kitą, kurioje baigiasi jos teikimas ir (ar) prasideda kita turizmo paslauga. Turizmo paslaugos teikimo vietos gali būti šios: oro uostai, traukinių ir autobusų stotys, vandens uostai, viešbučiai, restoranai, turistų lankytinos vietos. Įskaičiuojama į kelionės kainą perkant organizuotąsias turistines keliones. Dar ↑ *miesto keleivių pervežimas*.
- pérvežimo įmonė / drive-away company**, bendrovė, kuri gabena lengvuosius automobilius ir kitas transporto priemones į tam tikrą vietą.
- pérviršinis bagažas / excess baggage**, keliautojo nešulys, kuris lagaminų skaičiumi ir (arba) dydžiu bei svoriu viršija leidžiamąjį vežti be priemokos.
- pérviršinis pardavimas / oversale**, pardavimas, viršijantis tiekimo galimybes.
- piētūs / 1. dinner**, keleto patiekalų pagrindinis valgymas pusiaudienyje, kai kuriose šalyse – pavakary ar vakare. Dar ↑ *kompleksiniai pietūs*; **2. south(s)**: **1.** svarbiausias pietinio horizonto taškas; **2.** pietinė šalies teritorija.
- pīgūsis bilietas / budget fare**, kelionės dokumentas, įsigyjamas už daug mažesnę nei įprasta kainą. Jų kiekis paprastai būna ribotas.
- pīgūsis sezōnas / value season, low season**, laikas, kai siūlomos kelionių ir paslaugų kainos yra mažesnės.
- pīgūsis skrydis / low cost flight**, pigesnė nei įprasta kelionė lėktuvu su galimais įvairiais apribojimais.
- pīgūsis viešbutis / budget hotel**, žemesnės nei ekonomiškoji klasės viešbutis, kuriame teikiama mažiau paslaugų mažesnėmis kainomis.
- pīko tarīfas / peak fare**, didesnė kaina, taikoma kai kelionės į kurią nors vietą paklausa yra didžiausia.
- pilietybės įrodymas / proof of citizenship**, dokumentas, kuriame nurodoma asmens pilietybė, pvz., gimimo liudijimas, rinkėjo pažymėjimas ar pasas.
- piligrīmas / pilgrim**, asmuo, religiniais ar pažinimo tikslais keliaujantis į šventąsias vietas (šventyklas, prie šventųjų kapų, religinį centrą ar kitur).
- piligrīminė keliōnė / pilgrimage**, individuali ar kolektyvinė tikinčiųjų kelionė į šventąsias vietas.
- pilōtas / pilot**, lakūnas, turintis teisę vairuoti skraidomąjį aparatą, vadovauti įgulai.
- pirmāsis įveikimas / first attempt**, maršruto sudėtingo etapo (perėjos, upės slenksčio ir kt.) įveikimas, kai nėra duomenų, jog jį kas nors įveikė anksčiau.
- pirmýkštis turīzmas / prototypical tourism form**, ankstyvojo turizmo rūšis, būdinga tų laikų visuomenei, dažniausiai keliavusiai piligrimystės tikslais.
- pirminės pasiūlōs užsākymas / first screen booking**, galimybė kelionių agentui pasirinkti paslaugos teikėją iš kompiuterio ekrane pasirodžiusio elektroninės užsakyimo sistemos sąrašo, neperžiūrėjus papildomų galimybių.
- pirmōji klāsė / first class**, aukštos kokybės (paprastai brangiausių) vietų ar paslaugų kategorija.
- pirmōji maitinimo pamainā / first sitting**, ankstesnioji iš dviejų ar daugiau maitinimo pamainų valgykloje ar kitoje maitinimo vietoje.
- pirmōji oro erdvės teisė / first freedom**, oro transporto bendrovės teisė skristi jos lėktuvui per kitos šalies teritoriją.

pirmosios klāsės viešbutis / first class hotel, apgyvendinimo įstaiga, teikianti aukščiausios kokybės paslaugas, paprastai esanti itin geroje vietoje ir su tinkama infrastruktūra.

pirmumo teisė / right of way, pirmenybė plaukti ar plaukti pirmam, pvz., plaukiant kanalu.

plānas / layout, 1. brėžinys, kuriame sutartiniais ženklais plokštumoje pagal tam tikrą mastelį pavaizduota Žemės paviršiaus dalis (topografinis planas) arba statinys; 2. kuriam nors laikui numatyti darbai, siektini rezultatai, užduoties vykdymo tvarka. Dar ↑ *amerikinis planas*; ↑ *denio planas*; ↑ *europinis planas*; ↑ *modifikuotas amerikinis planas*; ↑ *strateginis turizmo planas*; ↑ *šeimos planas*; ↑ *turizmo planas*.

planavimas / planning, mokslinėmis prognozėmis ir tyrimų metodais numatyti detalūs sistemingi raidos etapai. Dar ↑ *regiono planavimas*; ↑ *turizmo paslaugos planavimas*.

plaukimas vieniėchiš plāustais / tubing, pripučiama automobilio ar sunkvežimio padangos kamera judėti žemyn upe ar kitu vandens keliu.

plāukiojimas bārža / barge cruising, pramoginė išvyka upėmis ir kanalais perdarytomis baržomis ar jas primenančiais naujais laivais.

plāustas / raft, stačiakampė plaukimo priemonė (iš rąstų, pripučiamųjų talpų ir kt.), valdoma priekyje ir gale įrengtais vairais ar irklais.

plūdrioji priēplauka / float, plūduriuojanti laivų, valčių ir plaukikų sustojimo vieta, pritvirtinta netoli kranto.

plūduras / buoy, 1. vandens navigacijos ženklas – didelė metalinė plūdė su signaliniu antstatu; 2. žymeklis vandenyje, nurodantis maudymosi vietos ribas.

poilsiautojų namēlis / lodge, nedidelė medinė gyvenamoji patalpa kaime medžiotojams, slidininkams, poilsiautojams apgyvendinti ir vakarėliams rengti.

poilsio aikštēlė / rest area, stovėjimo vieta, kur neišvažiuodami iš greitkelio vairuotojai gali ilsėtis. Joje būna tualetai, prekybos automatai, kavinė, turistų informavimo stendai, stalai ir kita.

poilsio ceņtras / relaxation center, 1. pasyvaus poilsio erdvė, kurioje ilsimasi po aktyvios sporto veiklos ar procedūrų; 2. pastatų kompleksas, kuriame teikiamos įvairios poilsio paslaugos, įskaitant ir nakvynę.

poilsio kambarys / lounge, bendra svetainė ar tam tikras plotas svečių poilsiui.

poilsio namaĩ / holiday hotel, apgyvendinimo įstaiga, teikianti nakvynės ir rekreacinės paslaugas, pritaikytas šeimoms ar pavieniams asmenims. Lietuvoje poilsio namai privalo turėti klasifikacijos pažymėjimą.

poilsio namēlis / chalet, bungalow, atskiros gyvenamosios patalpos su valgio gaminimosi įranga.

poilsis / rest, pailsėjimas dirbus, keliavus, kai nekeliami šviečiamieji, kūrybiniai ir kiti tikslai.

poilsis miškē / bushwalking, aktyvus poilsis gamtoje, kai keliaujama miškingų vietovių takais, keliukais, renkamos miško gėrybės ir kita.

pōkylis / feast, pramoginis renginys, kuris vyksta prabangoje aplinkoje su pramogomis ir geros kokybės maistu.

poliārinis turizmas / polar tourism, keliavimas į Žemės ašigalius.

politinis priēglobstis / political asylum, gyventi šalyje leidimas, kurį suteikia viena šalis kitos šalies piliečiui, kad apsaugotų jį nuo arešto, persekiojimo ar susidorojimo.

- pómėgių turizmas / amateur tourism**, kelionė, kurios tikslas – patenkinti kurį nors pomėgį (pvz., žvejoti, medžioti).
- popietinė pamainà / swing shift**, 1. darbo laikas nuo 16 iki 24 valandos; 2. pamaina, dirbanti ir dieną, ir naktį (nuo 16 iki 24 valandos, tarp dieninės ir naktinės pamainų).
- póstovis / stopover**, planuota nakvynė ar trumpas ilgesnės kelionės tarpnis, kai nekeliaujama. Dar ↑ *numatytas postovis*; ↑ *priverstinis postovis*.
- povandeninis pàrkas / submarine park**, jūrų akvatorija, kurios vandenyje ir dugne saugomos ten esančios augalų ir gyvūnų rūšys.
- póveikio àplinkai vėrtinimas (PAV) / environmental impact assessment (EIA)**, planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai nustatymas, apibūdinimas ir išvadų teikimas. Aplinkos poveikis gali būti įvertinamas dėl vieno objekto (kelio, oro uosto) statybos ar rengiant kompleksinius planus bei turizmo plėtros studijas.
- prabangióji parduotuvėlė / boutique**, nedidelė specializuota labai madingų drabužių ir kitų prabangos prekių parduotuvėlė (kartais būna ir viešbučiuose).
- prabangių keliónių organizàtorius / boutique operator**, asmuo, sudarantis aukštos kokybės turizmo paslaugų rinkinius ir siūlantis juos įsigyti.
- prabangùsis keleivinis vagònas / pullman**, miegamasis traukinio vagonas, kuriame įrengtos patogesnės keleivių vietos ir siūlomas geresnis maistas negu paprastame. Dizainerio G. M. Pulmano vardu vadinami aukštos klasės traukinio miegamieji vagonai JAV ir Europos traukiniuose.
- prabangùsis viešbutėlis / boutique hotel**, dažniausiai nedidelė privati apgyvendinimo įstaiga, kurios išskirtinumas – labai geros kokybės paslaugos, komfortas, dizainas. Dažniausiai įrengiamas unikaliose, savitai restauruotuose pastatuose.
- prabangùsis viešbutis / all-suite hotel**, aukštos kategorijos apgyvendinimo įstaiga, kurioje klientai įkurdinami dviejų ar daugiau kambarių numeriuose.
- pramanýtoji įdomybė / pseudo-event**, netikras įvykis ar vieta, dažniausiai skirta masiniams turistams, kuriems nesvarbi autentika.
- pramoginė rekreàcija / entertainment recreation**, jėgų atgavimas dalyvaujant pramoginėje veikloje (vakarėlių, renginių, poilsio ir kitokių pramogų lankymas).
- pramoginė transpòrto priėmonė / recreational vehicle**, važiavimo įrenginys (pvz., smėliaeigis ar sniegaeigis), naudojamas pramogoms.
- pramogų gàtvė / entertainment street, entertainment strip**, vietovė, kurioje yra daug naktinių klubų, lošimo namų, barų ir kitokių pramogų vietų suaugusiems.
- pramogų pàrkas / amusement park, theme park**, rekreacinė teritorija, kurioje sutelkti pramogų įrenginiai, vyksta pramoginės programos. Įėjimas mokamas. Dažniausiai pramogos, programos, maitinimo tipas ir pastatai skirti vienai temai, istoriniam laikotarpiui ar geografiniam regionui (Disneilendas (*Disneyland*), Jūros pasaulis (*Sea World*) ir kt.).
- pramogų turistas / pleasure tourist**, keliautojas, kurio pagrindinis motyvas – malonumo paieška kelionėje; kai kada tapatinamas su fizinio malonumo ieškotoju.
- pràmonės turizmas / factory tourism, industrial tourism**, turizmo rūšis, kai lankomi fabrikai bei gamyklos, susipažįstama su esamu ar buvusiu gamybos procesu bei gaminiais.
- prancūziškas aptarnàvimas / French service**, maisto patiekimo būdas, kai padavėjas serviravimo vežimėliu iš virtuvės veža patiekalus į salę ir deda juos klientams į lėkštes prie stalo, ne virtuvėje.

pranešimo siuntimas elektrone užsakymo sistema / **queue**, informacijos (pvz., įrašo apie keleivį ar kita) siuntimas į tam tikrą vietą (pvz., kelionių agentūrą) elektrone užsakymo sistema.

prekyba / **trade; commerce**, dviejų ir daugiau dalyvių prekių ar paslaugų mainai.

prekybos centras / **shopping center, strip mall**, vienas ar keletas pastatų su daug vienoje eilėje esančių vieno aukšto parduotuvių, sujungtų pėsčiųjų takais.

prekybos rajonas ↑ *prekybos centras*.

prestižinė keliönė / **prestige**, autoritetą ir pagarbą pelnyti padedanti kelionė į madingas pasaulio vietas; kelionė į prabangų kurortą.

pridėtinė keliönė / **pre- or postconvention tour**, išvyka ar ekskursija, registracijos vietoje parduodama atvykusiems į susirinkimą ar susitikimą.

priekabinė palapinė / **trailer tent**, transporto priemonės traukiama palapinė, sumontuota ant priekabos.

priekabinis namelis / **caravan, touring caravan, tourer**, transporto priemonės traukiama poilsinė priekaba su nakvynės ir valgio gaminimo įranga. Dar ↑ *surenkamasis priekabinis namelis*.

priemoka / **surcharge**, mokestis už papildomai suteiktas paslaugas ar dėl ypatingų aplinkybių. Dar ↑ *degalų priemoka*; ↑ *išvykimo vietos keitimo priemoka*; ↑ *saugumo priemoka*; ↑ *vienviečio kambario priemoka*.

priepilauka / **quay; pier**, tvirta konstrukcija išilgai kranto, dažniausiai ant polių, pritaikyta švartuoti laivams; gali turėti krovinių iškrovimo, laivų iškėlimo ir kitų įrenginių. Dar ↑ *plūdrioji priepilauka*.

priešinamoji reklamos funkcija / **binary function of advertisements**, brošiūrose, kelionių vadovuose ir kituose reklaminiuose leidiniuose priešpriešos principu kuriamas viliojantis kelionės vietos vaizdas, priešinamas namų monotonijai.

priimamųjų sistema / **Front Office System**, viešbučių ir kelionių agentūrų užsakymo, pasitikimo ir priėmimo padalinių visuma.

priplūkdymo laivas / **tender**, nedidelė vandens transporto priemonė, kursuojanti tarp kranto ir laivo, perkeltanti keleivius, kai neįmanoma prisišvartuoti prie krantinės.

pripučiamoji baidarė / **inflatable kayak**, berėmė plaukiojimo priemonė, kuriai formą ir standumą suteikia kelių pripučiamų elementų konstrukcija.

pripučiamoji karkasinė baidarė / **frame-inflatable kayak**, valtis su papildomais pripučiamais elementais tarp karkaso ir apvalkalo.

privačioji nuoma / **single entity charter**, asmeniui ar įmonei išnuomotas lėktuvas, laivas ar kita transporto priemonė, kuria naudojasi tik šios įmonės darbuotojai ar nariai.

privatusis būstas / **privat accommodation**, privati patalpa ar namas, kuriame suteikiama nakvynė, dažnai ir pusryčiai.

privatusis klubas / **proprietary club**, patentuotas klubas (pvz., sveikatingumo), kuris parduoda narystės teises bet kuriam pageidaujančiam asmeniui.

priverstinis pöstovis / **amer. layover, compulsory**, neišvengiamas trumpas kelionės nutraukimas, trunkantis nuo atvykimo į tam tikrą vietą viena transporto priemone ir kelionės tęsimu ta pačia ar kita transporto priemone.

profesionalusis keliönių konsultantas / **certified travel counselor (CTC)**, asmuo, turintis specialių žinių ir profesinę kompetenciją konsultuoti kelionių klausimais.

profesionalusis vartotojų interesų specialistas / certified niche specialist (CNS), asmuo, išėjęs specialų vartotojų interesų kursą ir besidomintis suaugusiųjų, šeimos ar specialiosiomis kelionėmis.

programà / programme; schedule, kokio nors veikimo planas. Dar ↑ *dienos programa*; ↑ *kelionės programa*; ↑ *kelionių organizatorių programa*; ↑ *kokybės garantijos programa*; ↑ *kruizinė atostogų programa*; ↑ *nuolatinių klientų programa*; ↑ *oro transporto bendrovės lojalumo programa*; ↑ *pardavimo viršijimo programa*; ↑ *viešbučio administravimo programa*.

psichogrāfija / psychographics, turizmo rinkos tyrimų metodologija turistų požiūriui, vertybėms, motyvams ir veiklos pasirinkimui nustatyti.

pūgà / blizzard, snowstorm, atmosferos reiškiny, kai vėjas neša sniegą arti žemės paviršiaus; kartu gali snigti. Vyksta esant puriai sniego dangai. Pūga perskirsto sniego dangą horizontaliai, susidaro sniego pusnys.

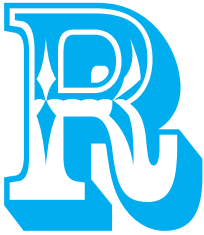
pūsgaminis / semi-finished product, ne visiškai baigtas gaminy. Dar ↑ *maisto pusgaminis*.

pusiáujas / equator, lygiagretė, juosianti Žemės rutulį vienodu nuotoliu nuo abiejų ašigalių.

pusiáu liūkso kambarỹs / junior suite, vieno kambario būstas su papildoma poilsio zona.

pūsryčiai / breakfast, rytinis valgymas. Dar ↑ *lengvieji pusryčiai*; ↑ *pagerinti lengvieji pusryčiai*; ↑ *savitarnos pusryčiai*; ↑ *sotieji pusryčiai*.

pušýnas / pine forest, spygliuočių miškas, kuriame vyrauja pušys.

rámpinis keltas ↑ *įvažiuojamasis keltas*.

rañkdarbiai / handicraft, iš molio, siūlų, stiklo, metalo, odos, akmens, medžio ir kitų medžiagų rankomis pagaminti daiktai, kuriems dažniausiai būdinga vietinė tradicinė spalvų gama, motyvai ir dizainas. Turistų perkami kaip suvenyrai.

rañkinis bagāžas / hand baggage, keleiviui leidžiamas įsinešti į transporto priemonės saloną nešulys.

rāštas apie pasikeitusį saviniñką / joint notice of change, Tarptautinei oro transporto asociacijai siunčiamas dokumentas, kuriuo pranešama, kad kelionių agentūra pereina kitam savininkui.

raudóna ir žalià / red and green, muitinės sistema, kuri keleivius, neturinčius deklarotinių daiktų, nukreipia ten, kur pažymėti žali simboliai, o turinčius apmuitinamų prekių, kurias reikia deklaruoti, – kur raudoni simboliai.

Raudonóji knygå / Red Book, sąrašas retų ir nykstančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių bei bendrijų, kurios įstatymu skelbiamos saugomomis, taip pat informacija apie šių rūšių ir bendrijų retumą, joms gresiantį išnykimo pavojų, rūšių ir jų populiacijų, bendrųjų radaviečių ir augaviečių (buveinių) būklę bei jų išsaugojimo priemones.

realióji skryðzio trukmė / elapsed flying time, laikas, kurį lėktuvas praleidžia ore, neskaičiuojant sugaištojo oro uoste riedant žeme nuo vienu vartų prie kitų ir trumpų stabtelėjimų.

regatà / regata, jachtų, irklinių valčių, burlaivių, variklinių valčių, baidarių, kanojų lenktynės.

regyklà / viewpoint, vieta, iš kurios kas rėgima – vietovė, vaizdas.

reginýs / view, matoma vietovė, vaizdas. Dar ↑ *garso ir šviesos reginys*.

regiõnas / region, area, tam tikrų bendrų ūkinių, geografinių, kultūrinių bruožų turinti teritorija, kurioje plėtojamas savitas turizmas, pvz., Vakarų Lietuvos regionas, Aukštaitijos regionas, Žemaitijos regionas.

regiõninis lėktuvas / regional jet, mažesnių oro uostų lėktuvas, paprastai turintis 50 arba mažiau vietų.

regiõninis óro vežėjas / regional carrier, oro transporto įmonė, teikianti paslaugas tam tikrame regione.

regiõno planāvimas / regional planning, moksliniais metodais grįstas efektyvus veiklos sričių ir infrastruktūros išdėstymas didelėje teritorijoje ir suskirstymas zonomis dėl darnesnės tos teritorijos plėtos.

regiõno pardavimo vadýbininkas / district sales manager, asmuo, atsakingas už viešbučio, oro transporto bendrovės, turizmo bendrovės ar kitos prekybos srities vadybą tam tikroje teritorijoje.

registracija / check-in, svečių ir keleivių įrašymas į tam tikrą sąrašą oro uostuose, transporto priemonėse, viešbučiuose ir kitose apgyvendinimo įstaigose. Dar ↑ *iš-ankstinė registracija*.

- registracijos kortelė / registration card, registration form**, apskaitos kortelė, pildoma į apgyvendinimo įstaigą atvykusio svečio.
- registracijos laikas / check-in time**, terminas, iki kurio keliautojas turi atvykti, kad galėtų pasinaudoti įsigyta turizmo paslauga.
- registracijos vietà** ↑ *registratūra*.
- regiŝtras / register**, pagal vieną kriterijų sudarytas sąrašas, rodyklė, apskaitos dokumentas, turintis teisinę galià.
- regiŝtratorius / registrar, registering clerk**, registruojantysis asmuo. Dar ↑ *viešbučio registratorius*.
- regiŝtraturà / front desk, registration desk**, viešbučio patalpa, kurioje registruojami į viešbutį atvykę klientai, įteikiami raktai, korespondencija ir atsiskaitoma už paslaugas.
- regiŝtruotasis bagàžas / checked-in baggage**, nešulys, už kurio pervežimą atsako vežėjas.
- regiŝtruotasis paŝtas / certified mail**, aukščiausiosios klasės pašto paslauga, kai adresatui asmeniškai įteikiama siunta.
- reglamentàvimo panaikinimas / deregulation**, valstybės reguliavimo atsisakymas oro transporto rinkoje, atsiradus nekonkurencingumo ir ekonominio neracionalumo požymiams. Pradėta įgyvendinti 1977 m. JAV krovininių pervežimo oro linijose.
- regrėsinis privilegijàvimas / grandfather clause**, asmenų ar bendrovių atleidimas nuo laikymosi naujų įstatymų ar taisyklių remiantis praeityje buvusiomis aplinkybėmis. Pvz., kelionių agentūra gali nuspręsti sumažinti uždirbtų komisinių dalį nuo 60 iki 50 % ir taikyti išimtį anksčiau įsidarbinusiems agentams. Tokiu atveju senieji darbuotojai ir toliau uždirbtų 60 %, o naujai priimtieji gautų 50 %.
- reiŝas / trip**, transporto priemonės maršrutas, kelias į vienà galà. Dar ↑ *atgalinis reiŝas*; ↑ *nesukomplektuotasis reiŝas*; ↑ *trumpasis reiŝas*; ↑ *užsakomasis reiŝas*; ↑ *užsakomasis reiŝas su atsargomis*; ↑ *viešasis užsakomasis reiŝas*.
- reklamà / advertising**, užsakovo apmokamas neasmeniŝkos informacijos apie idėjas, prekes, įmones ar paslaugas skleidimas pasirinktai auditorijai siekiant užsakovo numatytų tikslų.
- reklamà paŝtù / direct mail**, rinkodaros forma, kai pardavėjai siūlo savo produktus ar paslaugas pirkėjams siųsdami reklaminię medžiagà paŝtu.
- reklàminė kàina / promotional fare**, specialioji kaina už turizmo paslaugà, nustatoma per tam tikrà reklamos akcijà.
- reklàmos spaudinỹs su vietà aňtspaudui / shell**, broŝiūra ar skrajutė, kurioje numatyta vieta kelionių agentūrai uždėti antspaudà su savo logotipu ar adresu.
- reklàmos teisingùmas / truth-in-advertising**, įstatymais reglamentuojamos normos, kurių būtina laikytis reklamuojant įmones, paslaugas.
- rekomentàvimas / recommendation, referral**, asmens ar organizacijos paslaugų siūlymas kitiems asmenims ar organizacijoms, pvz., visi viešbučiai, priklausantys vienai grupei, gali rekomenduoti, kartu ir reklamuoti, kitus tos grupės viešbučius.
- rekreàcija / recreation**, 1. žmogaus fizinų, psichinių ir dvasinių jėgų, sveikatos atgavimas, atgaiva; 2. ypatinga laisvalaikio forma ar veikla įskaitant keliavimą ir turizmà. Dar ↑ *gydomoji rekreacija*; ↑ *lauko rekreacija*; ↑ *pramoginė rekreacija*; ↑ *sporto rekreacija*; ↑ *ŝviečiamoji rekreacija*.
- rekreàcijos ceňtras / recreation center**, sporto, sveikatinimo paslaugų, bibliotekų, pramogų ir bendravimo erdvių kompleksas.

- rekreacijos laikas / recreation period**, laikotarpis, skirtas žmogaus fizinėms, psichinėms ir dvasinėms jėgoms atgauti.
- rekreacijos turistas / recreational tourist**, keliautojas, kurio pagrindinis tikslas – visokeriopas jėgų atgavimas (nuo relaksacijos, sveikatinimo iki dalyvavimo kultūrinėje švietėjiškoje veikloje).
- rekreacijos vadūbininkas / recreation manager**, darbuotojas, atsakingas už rekreacinių paslaugų planavimą, kūrimą, pasiūlą ir jų teikimą.
- rekreacijos valdymas / recreation management**, 1. vadovavimas rekreaciją organizuojančios įmonės (įstaigos) darbuotojams, materialiujų ir kitų išteklių planavimui, veiklos įgyvendinimui ir kontrolei; 2. rekreacinės veiklos planavimas, organizavimas ir stebėseną.
- rekreacinė aikštėlė / recreation field**, gamtoje, ypač saugomose teritorijose, įrengta speciali aikštėlė lankytojams, paprastai su suoliukais, stalu, laužaviete, šiukšlinėdėmis ir kitais būtiniais dalykais.
- rekreacinė geba / recreational carrying capacity**, galimybė poilsio teritorijoje priimti žmones ir įtaisyti rekreacijos priemones bei įrenginius nepažeidžiant aplinkos.
- rekreacinė geogrāfija / recreational geography**, mokslo šaka, tirianti pasyviąją ir aktyviąją laisvalaikio veiklą, rekreacinius išteklius įvairiuose geografiniuose regionuose.
- rekreacinė patirtis / recreation experience**, žinios ir patirtis, įgyta dalyvaujant rekreacinėje veikloje.
- rekreacinė teritorija / recreational territory**, vietovė, kurios gamtinės ir (ar) kultūrinės aplinkos savybės ir galimybės tinka žmonių visaverčiam fiziniam ir dvasiniam poilsiui organizuoti.
- rekreacinė žvejyba / recreational fishing**, žuvų ir kitų vandens gyvūnų gaudymas mėgėjiškosios žūklės įrankiais; rekreacinės veiklos forma, skatinanti vietines ir tarptautines keliones. Saugomose teritorijose apmokestinama.
- rekreaciniai ištekļiai / recreation resources**, gamtos, kultūros ir socialiniai objektai bei jų kompleksai, skirti žmonių fizinėms, psichinėms ir dvasinėms jėgoms atgauti.
- rekreacinis miškas / recreational forests**, miško parkas, kurortinis arba valstybinių parkų rezervacinių zonų miškas, rekreacinis miško sklypas ar kitoks miškas, kuriamė ūkininkaujama norint sukurti ir išsaugoti natūralią miško aplinką. Leidžiami atkuriamieji brandžių medynų, visų rūšių ugdomieji, sanitariniai ir kraštovaizdžio formavimo kirtimai.
- rekreacinis žemės sklypas / land for recreational purposes**, nustatytų ribų teritorija, naudojama rekreacijai ir jos objektams, įrenginiams statyti bei eksploatuoti.
- rekrealogija / recreology**, kompleksinis mokslas, tiriantis žmogaus jėgų atkūrimo procesus, metodus, rekreacijos teritorijų sistemas.
- relaksācija / relaxation**, ramybės, atsipalaidavimo būseną, kurią žmogus patiria, kai po dvasinių išgyvenimų ar fizinio darbo nebejaučia nervinės įtampos. Relaksacija gali būti nevalinga (žmogus atsipalaiduoja užmigdamas) ar valinga (atsisėdęs arba atsigulęs žmogus įsivaizduoja situacijas, kurios jam sukelia ramybės pojūtį).
- religija / religion**, tikėjimai, aiškinantys pasaulį, žmoniją ir žmogų, tuos tikėjimus atitinkantys ir realizuojantys apeiginiai veiksmai ir tikinčiųjų visuomeninė organizacija.

- religinis ceñtras / religious center**, vietovė, susijusi su tam tikros religijos atsiradimu, ją skelbusių pranašų gyvenamąja vieta, aktyvia religine veikla. Skirstomi į uždaruosius, kuriuose lankosi tik dvasininkai, ir atviruosius, skirtus masiniam lankymui.
- religinis turizmas / religious tourism**, kelionių rūšis, kurios pagrindinis tikslas – susipažinti su religiniu paveldu (bažnyčiomis ar religine patirtimi); kelionės į šventąsias vietas, pvz., Jeruzalę (Yerushalaym), Meką (Makka), Lurdą (Lourdes).
- reljėfas / relief, conformation**, Žemės paviršiaus formų visuma (kalnai, aukštumos, kalvos, slėniai ir kt.). Pagal matmenis skiriamas megareljėfas, makroreljėfas, mezo-reljėfas, mikroreljėfas.
- renginys / event**, tam tikros formos meninių, informacinių ir organizacinių priemonių visuma, kuria siekiama perteikti tam tikrą idėją. Turizme tai gali būti vienkartinė pramoga ar atrakcija. Yra ir savarankiška turizmo forma – renginių turizmas.
- renginių animėtorius / animator**, asmuo, atsakingas už pramogų, sporto ir kitos rekreacinės veiklos bei renginių klientams organizavimą ir įgyvendinimą viešbučiuose, laivuose, kurortuose ar kitose vietose.
- restorėnas / restaurant**, viešojo maitinimo įstaiga, turinti didelę maisto, gėrimų pasiūlą bei aukštos klasės patarnavimą ir nustatytas taisykles atitinkantį servravimą. Dar ↑ *teminis restoranas*.
- restorėno administrėtorius, -ė / amer. captain, mostess / pranc. maitre d'hôtel**, asmuo, pasitinkantis restorano lankytojus ir palydintis juos prie staliuko salėje, taip pat priimantis išankstinius užsakymus.
- restorėnų tinkle abone meñtas / dine-around plan**, iš anksto apmokėtas maitinimo planas, pagal kurį svečiai gali rinktis iš daugelio restorėnų, paprastai priklausančių tai pačiai įmonei.
- rezervėtas / reservation**, griežtai saugomos teritorijos, įsteigtos moksliniu požiūriu vertingam gamtos arba kultūros kraštovaizdžiui saugoti ir tirti; jame visiškai draudžiama ūkinė veikla.
- Richterio skėlė / Richter scale**, logaritminė lentelė, fiksuojanti žemės drebėjimų stiprumą.
- riedėjimo tãkas / taxiway**, oro uosto dešinioji kelio dalis, kuria lėktuvai įvažiuoja ar išvažiuoja iš kilimo tako.
- rinkà / market**, prekių, paslaugų, informacijos ir kitų mainų sritis. Dar ↑ *grupinių keilionių rinka*; ↑ *turizmo rinka*.
- rinkódara / marketing**, 1. rinkos tyrimo priemonių sistema; įmonės ir jos tarpininkų gamybinės bei komercinės veiklos strategija ir taktika, skirta tam tikrų vartotojų grupių reikmėms tenkinti; sistemingas rinkodaros problemų duomenų rinkimas, kaupimas ir apdorojimas; 2. įmonių veiklos organizavimo ir valdymo sistema, kuri padeda atsižvelgti į visą rinkoje vykstančių procesų kompleksą. Dar ↑ *žalioji rinkodara*.
- riñkos lankstumas / market elasticity**, prekės ar paslaugos paklausos kitimas dėl jų kainų pokyčių. Pvz., verslo kelionių paslaugų paklausa dažnai apibūdinama kaip palyginti nelanksti.
- riñkos plótas / trading area**, geografinė teritorija, iš kurios atvyksta paslaugų pirkėjai; priklauso nuo įmonės rūšies, pvz., aukštos klasės restorėno paslaugų pardavimų teritorija apima ~80 km teritoriją, o užkandinės – mažiau kaip 8 km.
- rytaĩ / east (E, e)**, 1. svarbiausias rytinio horizonto taškas; 2. rytinė šalies teritorija.

rytietiškas tuīgus / *arab. souk*, didelis, triukšmingas tradicinis turgus šiaurės Afrikos ir kitose arabų šalyse.

rýto paslaugų lāpas / *early morning call sheet*, blankas, kuriame viešbučio tarnautojas užrašo, kada ir kokių paslaugų (laikraščių, arbatos, kavos ar prikelti nurodytu laiku) klientas norėtų gauti į kambarį anksti rytą.

rituālas / *ritual*, 1. religinės apeigos, atliekamos pagal nustatytą žodžių, judesių, simbolių veiksmų tvarką; 2. stilizuotas vaidinimas ir (ar) apeigos, kai vartojami bendruomenei reikšmingi simboliai ir simboliniai veiksmai (pvz., kelionė kaip ritualas, turistų veiksmų ritualiniai aspektai ir kt.).

Rytų ekspresas / *Orient Express*, 1883 m. per šešių šalių sienas pradėjęs kursuoti traukinys iš Paryžiaus į Stambulą, išsiskyręs prabanga (penkių patiekalų prancūziškais pietumis ir kt.) bei keleiviais, kurie dažniausiai buvo diplomatai, karališkieji ir vyriausybės kurjeriai.

rīzika / *risk*, suvokta grėsmė sveikatai, gyvybei ar turtui. Dar ↑ *perpardavimo rizika*.

rīzikos anālizė / *risk analysis*, galimės grėsmės turistų sveikatai, gyvybei bei turtui nustatymas ir numatymas; jos pašalinimo ar sumažinimo būdai.

rōgės / *sledge, sleight*, važiavimo žiemos keliu priemonė, šliaužianti pavažomis.

Lenktyninių pavažų rogės Skandinavijoje minimos XV a., Lietuvoje – XVI a. Iš tokių rogių atsirado sportinės. Yra ir vairinės rogės. Dar ↑ *burinės rogės*.

rōjaus kampēlis / *shangri-la, Shangri-La*, išgalvota vieta, kurioje žmonės gyveną nesirūpindami ir niekada nesenstą; reklamoje taip apibūdinamas labai gražus kelionės maršrutas.

safaris / safari, 1. Afrikos draustinis, kuriame įsigijus specialų leidimą ir lydint vadovui medžiojami ar stebimi gyvūnai; 2. ilga nuotykių kelionė visureigėmis mašinomis ir su palapinėmis po egzotiškas šalis; 3. lenktynės Afrikoje norint nepalankiomis sąlygomis išbandyti automobilių važumo galimybes; 4. drabužių stilius; medžiotojo apdaras Rytų Afrikoje.

sālė / hall, didelė patalpa susibūrimams. Dar ↑ *atvykimo salė*; ↑ *banketų salė*; ↑ *sporto salė*; ↑ *treniruoklių salė*.

sąlyginė sąskaita / escrow account, specialioji sąskaita banke ar kitoje finansų įstaigoje, kur laikomi pinigai, kol asmuo ar įmonė, kuriai skirti tie pinigai, įvykdys tam tikrą sąlygą, pvz., kol bus suteikta tam tikra paslauga ar išspręstas teisinis ginčas.

sąlyginis bilietas / conditional fare, leisure-class fare, kelionės dokumentas, suteikiantis teisę keleiviui nemokamai skristi kitu reisų, jeigu jo užsakyto reiso lėktuve nėra vietų.

salynas / archipelago, grupė salų, esančių netoli viena kitos ir sudarančių salų junginį. Paprastai yra tos pačios kilmės, panašios geologinės sandaros ir bendro vardo, pvz., Maršalo Salos.

salonas / salon, 1. erdvus reprezentacinis svečių priėmimo kambarys; 2. paslaugų įmonė (pvz., grožio salonas).

saloninis vagonas / parlor-car, prabangus keleivinis vagonas su individualiomis sėdynėmis keliauti dieną.

saūdomoji kariatė / hansom cab, arklių traukiama dviratė transporto priemonė; dažniausiai ja važiuojama per apžvalgines ekskursijas.

sanatorija / sanatorium, 1. gydykla, įsikūrusi šalia gydomųjų mineralinių šaltinių, jūros ar esanti palankioje tam tikroms ligoms gydyti klimato zonoje; 2. apgyvendinimo paslaugoms skirtas pastatas ar jų grupė, kuriame teikiamos gydymo, antirecidyvinės, reabilitacinės, fizinės kultūros, dietinio maitinimo ir kitos paslaugos. Tam tikslui naudojami gamtiniai, gydomieji ir rekreaciniai ištekliai. Dar ↑ *kurorto sanatorija*.

sanitārija / sanitation, higieniškų ir sveikų sąlygų sudarymas ir palaikymas.

santykiniis aukštis / comparative hight, kokiōs nors Žemės paviršiaus vietos aukštis virš kito taško, lygus tų taškų absoliučiujų aukščių skirtumui.

sāskaita / invoice, bill, pirkėjo atsiskaitymo su pardavėju dokumentas, kuriame nurodomas įsigytas tam tikro pirkinio kiekis, kaina ir data. Dar ↑ *papildomoji sąskaita*; ↑ *sālyginė sąskaita*.

sāskaitos lāpas / folio, blankas, kuriame įrašomi viešbučio kliento sąskaitos duomenys.

sāskrydis / jamboree, asmenų, organizacijų ar įmonių suvažiavimas, kuriame oficialioji dalis yra nedidelė ir nesvarbi, o pagrindinę dalį sudaro pramogos; paprastai vyksta lauke.

- sáugomoji teritòrija / protected area, preservation area**, nustatytas apribotas sausumos ir (ar) vandens plotas, turintis pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ar kitokią vertę, kuriam teisės aktais nustatyta speciali apsaugos ir naudojimo tvarka.
- saugùmas / safety**, apsaugotumas nuo nesėkmės, nuostolio, klaidų, nelaimingų atsitikimų, skriaudos.
- saugùmo priémoka / security surcharge**, papildomas mokestis, įskaičiuotas į keleivio bilietą už saugumą oro uoste.
- saugùmo tarnýba / security**, viešbučio, oro uosto padalinys, atsakingas už klientų saugumą.
- saulės smūgis / sunstroke**, galvos smegenų pažeidimas perkaitus nuo tiesioginių saulės spindulių.
- sáuna / sauna**, suomiška pirtis, kuri kaitinama sausu karštu oru.
- sausumòs pasiròdymas / landfall**, pirmasis žemės pasirodymas horizonte, pvz., plaukiant kruiziniu laivu.
- saváiminio saúsinimo sistemà / Self-bailing Floor**, specialioji laivo dugno konstrukcija, staigiai šalinanti į kokpitą patekusį vandenį. Dažniausia šiuolaikinių pripučiamųjų turistinių plaukiojimo priemonių įranga.
- savitarna / self-catering**, apgyvendinimas be maitinimo, kai klientai patys rūpinasi maistu ir skalbiniais.
- savitarnos pùsryčiai / buffet breakfast**, ryto valgymas, kai žmonės apsitar nauja patys – įsideda užkandžių ir patiekalų, įsipila šaltųjų ir karštųjų gėrimų.
- savitarnos užkandinė / cafeteria**, nedidelė valgykla, kurioje padavėjai neaptarnauja – žmonės patys pasiima maistą ir gėrimus.
- schëminis žemëlapis / schematic map**, apytikslis geografinis brėžinys (schema), kuriam nebūtinai visi žemėlapių požymiai (geografinis tinklulis, reljefas ir kt.).
- sëdimàsìs këltuvas / chairlift**, elektros variklio traukiamas lynas, prie kurio pritvirtintos sėdimosios vietos keleiviams. Dažniausiai keliama žmonės į kurortų slidinėjimo vietas ir į stačius šlaitus.
- sëdimùjù vietù išdëstymas / setup**, pasitarimo, konferencijos, koncerto ar kitokio renginio sėdimųjų vietų (kėdžių, suolų) tvarka kambaryje ar salėje. Dar ↑ *mokyklinis sėdimųjų vietų išdėstymas*; ↑ *teatrinis sėdimųjų vietų išdėstymas*.
- sëdimùjù vietù išdëstymas aplink stâlà / board of directors setup**, posėdžių kambario planas, kai kėdės sustatomos aplink stačiakampį ar apskritą stalą.
- sëdimùjù vietù išdëstymas eglutè / chevron setup**, kėdžių eilės, sustatytos V formos linijomis ir atsuktos į prezidiumo stalą ar pranešėją.
- sëdimùjù vietù išdëstymas ketùrkampiu / hollow square setup**, stalų išdėstymas kvadratu ar stačiakampiu, kai kėdės sustatomos vienoje stalo pusėje, o viduryje – tuščia.
- segmeñtas / segment**, kelionės dalis, paprastai tarp dviejų miestų.
- sëktorìaus prëmija / sector bonus**, papildomas komisinis atlygis už tam tikras oro transporto bendrovės tarptautines paslaugas, siūlomas tam tikru laikotarpiu.
- sertifikãtas / certificate**, dokumentas, kuriuo sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad produktas, gaminys, paslauga ar fizinio asmens kvalifikacija atitinka nustatytus reikalavimus.
- sertifikãvimas / certification**, procedūra, kuria sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad produktas ar paslauga atitinka nustatytus reikalavimus.

sezònas / season, metų dalis, kuriai būdinga kokie nors darbai, renginiai, kelionės, gamtos reiškiniai; laikas, kai klimato sąlygos leidžia verstis tam tikra veikla, pvz., teatro sezonas, turistinis sezonas ir kita. Dar ↑ *intensyvusis turizmo sezonas*; ↑ *kelionių sezonas*; ↑ *pigusis sezonas*; ↑ *tarpinis sezonas*.

sezoniškūmas / seasonality, su metų laikų kaita susiję turizmo pokyčiai – laikinas turistų srautų ir turizmo masto kitimas.

siaurakòrpusis lèktūvas / narrow-body, orlaivis, kuriame yra tik vienas pagrindinis takas.

siauràsis geležinkelis / narrow-gauge railway, geležinkelis, kurio vėžės plotis (atstumas tarp bėgių galvučių) – 600, 750, 900, 1000 mm.

siaurūkas ↑ *siaurasis geležinkelis*.

Sìbiri ekspresas / Trans-Siberian Express, traukinys, nuo 1898 m. vykstantis maršrutu Maskva–Vladivostokas per tris šalis (Rusiją, Mongoliją ir Kiniją). Tai ilgiausia ir įžymiausia kelionė traukiniu pasaulyje: per 9 dienas įveikiama daugiau kaip 7500 km ir sustojama maždaug 90 stočių.

siestà / siesta, popietė, popiečio poilsis daugelyje ispaniškai kalbančių šalių. Parduotuvės ir kitos įstaigos tuomet neveikia.

sirenà / foghorn, įspėjamasis prietaisas, skleidžiantis stiprų garsą arba ultragarsą.

sistemà / system, tarpusavyje susietų, sąveikaujančių ir abipusiškai priklausomų elementų visuma. Dar ↑ *aplinkosaugos vadybos sistema (AVS)*; ↑ *centrinė skrydžių skirstymo sistema*; ↑ *elektroninė informacijos ir užsakymo sistema*; ↑ *elektroninė užsakymo sistema*; ↑ *geografinė informacinė sistema (GIS)*; ↑ *globalinė padėties nustatymo sistema*; ↑ *informacinė automobilio sistema*; ↑ *nacionalinė turizmo informacijos sistema*; ↑ *oro kondicionavimo sistema*; ↑ *paiėškos sistema*; ↑ *pakartotinio tikrinimo sistema*; ↑ *pasaulinė platinimo sistema*; ↑ *pasitikėjimo sistema*; ↑ *priimamųjų sistema*; ↑ *savaiminio sausinimo sistema*; ↑ *Tarptautinės oro transporto asociacijos adresų sistema*; ↑ *turizmo sistema*; ↑ *užsakomųjų kabinetų sistema*.

siuntinių ir korespondeñcijos registràcijos knyga / parcels book, knyga, kurioje registruojama viešbučio klientų laišakai ir siuntos.

skaityklà / reading room, nuošalus bendrasis viešbučio kambarys ar jo dalis, kuriame svečiai gali skaityti spaudą ar knygas.

skàtinamasis turizmas / incentive tourism, turizmo rūšis, kai darbuotojams ar agentams už kelionę (dažnai su šeimos nariais) sumoka įmonė skatindama už pasiektus ir būsimums darbo rezultatus.

skàtinamoji keliònė / incentive travel, administracijos rinkodaros priemonė, kai darbuotojai už gerą darbą ar kad geriau jį atliktų apdovanojami turistine kelione.

skàtinamoji prièmonė / incentive, prekė, kelionė, pinigai ar paslauga, suteikiama darbuotojui už tam tikrą atliktą ar būsimą darbą.

skàtinamojo turizmo organizàtorius / incentive company, incentive house, bendrovė, kuri rengia skatinamąsias, dažnai ir kelionių, programas, skirtas kitoms bendrovėms.

skiepijimas / vaccination, būdas suteikti imunitetą kai kurioms infekcinėms ligoms. Skiepijama suleidžiant nekenksmingą vakcinos dozę. Reikalaujama vykstant į kai kurias užsienio šalis.

sklandytūvas / glider, sparnų keliamas, savo masės varomas, sunkesnis už orą skraidomasis aparatas be variklio. Dauguma sklandytuvų pradinį aukštį ir greitį gauna velkami lèktuvo, žemės vilkiko, amortizavimo lyno (vilkties). Yra sportiniai ir trans-

- portiniai sklandytuvai. Pagal vietų skaičių sportiniai sklandytuvai skirstomi į vienviečius, dviviečius ir daugiaviečius. Tinkamas rekreacijai, sportui ir žvalgymuisi po vietovę.
- skrajūtė / flyer**, reklamos lapelis su informacija, išspausdinta vienoje ar abiejose jo pusėse.
- skrydis / flight**, objekto judėjimas tam tikra terpe, erdve ar žemės atmosfera. Dar ↑ *jungtinis skrydis*; ↑ *naktinis skrydis*; ↑ *pigusis skrydis*; ↑ *tarpinis skrydis*; ↑ *tiesioginis skrydis*; ↑ *tiesioginis skrydis be nusileidimo*; ↑ *tiesioginis tarptautinis skrydis*.
- skrydžio ir automobilio paslauga / fly-drive package**, paslauga, į kurią įeina kelionė lėktuvu ir automobilio nuoma.
- skrydžio ir kruizų paslauga / fly cruises**, paslauga, į kurią įeina reguliarusis ar užsakovasis skrydis ir kelionė laivu.
- skrydžio kuponas / flight coupon**, lėktuvo bilieto dalis, kurią registruodama keleivio atvykimą išduoda oro uosto tarnyba. Pateikiamas lipant į lėktuvą.
- skrydžio numeris / flight number**, tam tikro skrydžio raidžių ir skaitmenų kodas, dažnai dviejų raidžių, rodančių oro transporto bendrovę, ir trijų (gali būti ir keturių) skaičių, rodančių maršrutą.
- skrydžio palydovas, -ė / flight attendant, air steward(ess), air hostess**, kvalifikuotas lėktuvo įgulos narys, patarnaujantis keleiviams lėktuve: nešiojantis maistą ir gėrimus, prižiūrintis, ar keleiviai laikosi saugumo reikalavimų, ir informuojantis apie gelbėjimosi veiksmus ištikus avarijai.
- skrydžio trukmė / flight time**, skrydžio laikas nuo orlaivio pajudėjimo kilimo tako link ir pasirengimo kilti momento iki visiško sustojimo pasibaigus skrydžiui. Dar ↑ *faktinė skrydžio trukmė*.
- skrydžių dažnumas / frequency**, oro transporto bendrovės skrydžių skaičius tam tikru maršrutu per tam tikrą laiko tarpą.
- skrydžių koordinėtorius / flight coordinator**, kruizinių kelionių laivais agentūros darbuotojas, atsakingas už kelionės organizavimą lėktuvu vykstantiesiems į kruizą.
- skubiojo bilietų užsākymo mokeskis / late booking fee**, papildoma įmoka, imama kai kurių kelionių organizatorių už bilieto užsakymą likus nebedaug laiko iki skrydžio.
- skučdas / complaint**, nepatenkintųjų kelionės paslaugų kokybe ar forma pareiškimas.
- slaptinjoji keliōnė / mystery tour**, kelionė, kurios maršrutas keliautojams nežinomas.
- sleñkantysis tākas / people mover**, variklio varomas įrenginys žmonėms trumpu atstumu perkelti. Dažniausiai tai guminis takas oro uosto terminalo koridoriuose, metro, prekybos centruose.
- sleñkstis / weir**, hidrotechninis įrenginys vandens lygiui viršutiniame bjeje palaikyti ir debitui matuoti.
- slidininkų kėltuvas / ski lift**, sėdimosios vietos, prikabinotos prie elektra varomo kabelio ir kartu su sėdinčiaisiais slidininkais keliamos į kalną.
- slidžių turizmas / ski tourism**, turizmo rūšis, kai keliaujama slidėmis.
- smulkioji architektūrā / small architecture**, nedideli statiniai atvirose erdvėse, papildantys urbanistinę ir sodų bei parkų kompoziciją.
- sociālīnė kontrolė / social control**, 1. poveikio formos ir būdai, kuriais visuomenė ir socialinės grupės reguliuoja žmonių elgseną; 2. turistiniuose leidiniuose, kataloguose, plakatuose, vadovuose pateikiami patarimai turistui, kaip šalyje elgtis norint išvengti neigiamo socialinio, kultūrinio ir gamtinio poveikio vietos aplinkai.

sociālinis turizmas / social tourism, turizmo rūšis, kai įvairių sluoksnių žmonėms siekiama sudaryti galimybę keliauti; paprastai kelionės remiamos negalintiems jų įsigyti.

sodyba / farmstead, 1. žemė apie namus su visais statiniais; 2. privati valda su gyvenamuoju namu bei priklausiniais (klėtis, tvartas, daržinė, pirtis, kiti pagalbiniai namų ūkio pastatai) ir aplinka. Dar ↑ *kaimo turizmo sodyba*.

soliariumas / solarium, 1. patalpa, kurioje galima degintis natūraliai arba dirbtiniu būdu; 2. kai kuriose šalyse tik ta vieta, kur degintis galima natūraliai (saulėje).

someljė / pranc. sommelier, restorano tarnautojas, padedantis klientams išsirinkti alkoholinius gėrimus, dažniausiai vyną.

sočiaiji pusryčiai / full breakfast, ryto valgymas, prie kurio papildomai siūloma daug įvairių šaltų ir karštų mėsos patiekalų bei gėrimų. Kai kuriose šalyse jie vadinami angliškaisiais arba amerikietiškaisiais pusryčiais.

spa ceñtras ↑ *vandens procedūrų centras*.

spa kambarys ↑ *vandens procedūrų kambarys*.

spa viešbutis ↑ *vandens procedūrų viešbutis*.

spausdintinė dokumento kòpija / hard copy, popieriuje išspausdintas kompiuteriniam tapatus dokumentas.

specialioji kaina / special fare, prekės vertė, dažniausiai mažesnė už įprastą.

specialioji kelionės kaina / excursion fare, ypatinga kelionės vertė, kai taikomi tam tikri apribojimai, pvz., išankstinis bilieto pirkimas ir mažiausia išvykos trukmė.

specialioji transporto priemonė / specialty vehicle, važiavimo priemonė (kitokia nei paprastas automobilis), kurią galima išnuomoti turistams: visureigis, greitaeigis kateris ir kitos.

specialiojo apgyvendinimo paslaugà / special accommodation service, apgyvendinimo poreikių tenkinimas ar tam tikrų sąlygų sudarymas apgyvendinti skirtame pastate, jų grupėje ar tam tikslui įrengtoje teritorijoje. Specialaus apgyvendinimo paslaugas teikia kurorto sanatorijos, reabilitacijos centrai, kempingai, turizmo centrai, poilsio namai, jaunimo nakvynės namai.

specialiųjų interesų ekskursija / special interest tour, ekskursija, kurioje parenkami ir lankomi objektai, atitinkantys tam tikrus turistų interesus.

specialiųjų interesų grupė / special interest group, turistai, turintys ypatingų interesų, norintys tam tikros veiklos ar tenkinti laisvalaikio pomėgius, pvz., nardymo, golfo, alpinizmo, paukščių stebėjimo, Europos istorijos pažinimo ir kitų.

specialiųjų paslaugų pràšymas / special service requirement, paraiška oro linijoms pageidaujant specialių paslaugų ar patogumų, pvz., invalido vežimėlio, specialaus maisto ir kitų.

specialūs kelionės pasiūlymas / special offer of travel, turizmo paslauga, siūloma už specialią kainą tam tikromis sąlygomis.

specifikacija / specification, smulkus ko nors išvardijimas, sąrašas su nurodymais, apibūdinimais, pvz., prekių ar gaminių technologinių ar vartojamųjų ypatybių, medžiagų, išlaidų smulkus išvardijimas.

speleoturizmas ↑ *urvų turizmas*.

spindulinė kelionė / hub and spoke tour, maršrutas, kai keliautojai kasdien iš pagrindinės vietos vyksta į kitą ir iš ten grįžta atgal.

spindulinis maršrutas / radial route, ėjimas pirmyn ir grįžimas tuo pačiu keliu į pradinį maršruto punktą.

spòrtinis turizmas / sports tourism, turizmo forma, kai pagrindinis turistų motyvas yra dalyvauti sporto varžybose ar stebėti jas ir renginius, lydėti į varžybas mėgstamą sporto komandą.

spòrto bāras / sports bar, viešojo maitinimo įmonė ar restoranas, kuriame sporto varžybos žiūrimos per televizorių.

spòrto rekreācija / sports recreation, jėgų atgavimas ir fizinės formos palaikymas individualiai ar grupine sportine veikla arba stebint sporto renginius.

spòrto sālė / fitness room, gym, apgyvendinimo įstaigos patalpa, kurioje yra sporto įranga, treniruokliai; sportuojantieji nebūtinai prižiūrimi atsakingo asmens.

stālo kortėlė / table tent, restorane ant stalo sulenktas lapelis, kuriame surašytos specialios valgių ar gėrimų kategorijos, reklamuojamos svarbios jų rūšys ar teikiama kita informacija.

standārtas / standardization, 1. standartizacijos dokumentas, nustatantis normas, taisykles ir reikalavimus produkcijai, metodams, sąvokoms, simboliams arba kitiems objektams; 2. pavyzdinis gaminytis, atitinkantis tam tikras kokybės, cheminės sudėties, fizikinių ypatybių, mato, masės ir kitas sąlygas.

standārtinė kaina / regular fare, nustatyta tipinė paslaugos kaina, kuri nepriklauso nuo sezono ar kitų veiksnių.

standārtinis kambarys / standard room, prastesnis, pigesnis viešbučio kambarys.

statistika / statistics, 1. kiekybiniai duomenys; 2. mokslas, tiriantis reiškinų kiekybinius aspektus. Dar ↑ *demografinė statistika*.

statumà / escarpment, tam tikras kampas; įkalnė, status šlaitas; uolienos atodanga.

stebėsenà / monitoring, stebėjimo ir užrašymo veiksmai sistemos pokyčiams fiksuoti. Būtina sistemai palaikyti, standartams gerinti, saugumui garantuoti ir rekomendacijoms pateikti.

stebyklà / viewpoint, vieta, iš kurios kas stebima; stebėjimo vieta.

stereotipas / stereotype, visuomenės sąmonėje funkcionuojantis supaprastintas, schematizuotas, emociškai nuspalvintas kokio nors objekto vaizdinys. Dažniausias turistų ir šeiminių santykių stereotipas.

stipri valiutà / hard currency, piniginis vienetas, kurio palyginti ilgą laiką neveikia infliacija ar defliacija.

stovyklà / camp, 1. palapinių ar kitokių laikinų statinių miestelis, pritaikytas kurį laiką gyventi organizuotai žmonių grupei; 2. organizuota žmonių grupė, laikinai gyvenanti palapinių miestelyje.

stovyklāvimas / camping, laikinas gyvenimas gamtoje, dažnai kilnojamosiose nameliuose, palapinėse, priekabiniuose nameliuose ir kitur.

stóvinčiosios bāngos / seiche, visos vandens masės judėjimas nenutekamuose ežeruose, nors kiek nuo vandenyno atskirtose jūrose, įlankose, įlankėlose.

stratėginis turizmo plānas / tourism master plan, nacionalinio ir regioninio turizmo planavimo būdas, kai išteklių, produktų, paklausos ir pasiūlos elementai sujungiami į vieną schemą siekiant tolimųjų plėtros tikslų.

struktūrà / structure, sistemos ar reiškinio sandara, jos dalių tarpusavio išdėstymas ir ryšys. Dar ↑ *kainų ir paslaugų struktūra*; ↑ *turizmo struktūra*.

studeñto vizà / student visa, įvažiavimo į šalį dokumentas, išduodamas tiems, kurie mokosi oficialiai pripažintoje švietimo įstaigoje ir pateikia įrodomąjį dokumentą.

stūdijs / studio, vieno kambario būstas su virtuvele.

- sublokúotieji kambariai** / **connected rooms, adjoining rooms**, šalimais esantys, bet nesujungti durimis viešbučio kambariai, turintys bendrą išorinį įėjimą; gali būti naudojami kaip atskiri numeriai.
- sudėrintasis pasaulinis laikas** / **Coordinated Universal Time (UTC)**, laiko skaičiavimo sistema, kuria tarptautinis atominis laikas (TAI) suderinamas su pasauliniu laiku.
- sudėrintasis vežimas** / **connecting transport**, keleivių vežimas dviem transporto priemonėmis suderinus jų maršrutų laiką.
- suašūotasis asmuo** / **stakeholder**, bet kuris žmogus ar ūkinis vienetas, turintis interesų tam tikroje ūkinės veiklos srityje, pvz., viešbučių, uostų savininkai, žvejai, žvejybinės organizacijos ir įmonės, vietinė valdžia, turizmo paslaugų teikėjai, aplinkosaugos organizacijos ir kita.
- sūkurinė vonia** / **jacuzzi**, šilta cirkuliuojančio vandens vonia ar pusvonė.
- sulaňkstomji lóva su ratúkais** / **rollaway**, sulankstoma, dažniausiai naudojama viešbučiuose, lova su ratukais, kad būtų galima pervežti iš vienos vietos į kitą.
- surenkamasis priekabinis namelis** / **folding caravan**, poilsinė priekaba, kurią galima išardyti ir vėl surinkti, kad būtų lengviau gabenti prikabinus prie transporto priemonės; joje yra valgio gaminimo įranga ir galima nakvoti.
- susaistymas** / **tying**, praktika, kai oro transporto bendrovė iš savo vartotojų reikalauja turėti tam tikrą elektroninę užsakymo sistemą, dažnai tą, kuria oro transporto bendrovė finansiškai suinteresuota. Už tai siūlomos bilietų nuolaidos.
- susitarimas** / **contract**, oficialus pažadas užsiimti kuo ar susilaikyti nuo veiksmų.
- susitarimo láiškas** / **letter of agreement**, raštiška asmens ir įmonės sutartis, kurią privalo pasirašyti abi šalys, kad ji įsigaliotų.
- susitelkimo vieta** / **mustering station**, vieta laive, kur ištikus nelaimei privalo susirinkti keleiviai ar įgulos nariai.
- sustojimo trukmė** / **length of stay**, laikas, kurį turistai praleidžia tam tikroje stovėjimo vietoje.
- sutartiės nutraukimas keliáutojo sprendimù** / **cancellation by traveller**, sutarties paneigimas, kai keliautojas, prieš išvykdamas į organizuotą turistinę kelionę ar prieš pasinaudodamas tam tikra turizmo paslauga, nusprendžia jos atsisakyti. Paprastai sutarties sąlygose dėl kelionės, apgyvendinimo ar vežimo nurodomas galutinis sutarties nutraukimo terminas ir specialus sutarties nutraukimo mokestis (fiksotas ar tam tikros sumos dalis).
- sutartiės nutraukimas turizmo paslaugų teikėjo sprendimù** / **cancellation by a provider of tourism services**, turistams paslaugas teikiančiojo sprendimas nutraukti kelionės sutartį prieš suteikiant paslaugas.
- sutartiės nutraukimo mókestis** / **cancellation charge**, su sutarties nutraukimu susijusi pinigų suma, kurią moka keliautojas.
- sutartinė atsakomybė** / **contractual liability**, visų sutarties šalių terminų ir įsipareigojimų visuma.
- sutartinė srautų teritorija** / **Traffic Conference Area**, pasaulio dalys, kurioms galioja tam tikros kainų grupės. Yra 3 sutartinės srautų teritorijos: SST1 (TC1) – Šiaurės ir Pietų Amerika, SST2 (TC2) – Europa, Afrika ir Vidurio Rytai; SST3 (TC3) – Azijos ir Ramiojo vandenyno šalys.
- sutartinis káinų nustátymas** / **price fixing**, neteisėta veikla, kai konkuruojančios įmonės susitaria nekelti ar nenuleisti kainų iki tam tikros ribos.

sutartinis užmokestis / open pay, open rate, mokesčio ar kompensacijos dydis, nustatomas per derybas.

sutartis / agreement, kliento ir paslaugos teikėjo sutarimas dėl tam tikros paslaugos (pvz., organizuotos turistinės kelionės) teikimo. Dar ↑ *atpirkimo sutartis*; ↑ *atvirosios oro erdvės sutartis*; ↑ *bendroji oro transporto bendrovių sutartis*; ↑ *didmeninė sutartis*; ↑ *kelionės paslaugų sutartis*; ↑ *sutartis su privilegijuotoju tiekėju*; ↑ *užsakymo sutartis*; ↑ *vežimo sutartis*; ↑ *viešbučio vadybos sutartis*.

sutartis su privilegijuotoju tiekėju / preferred supplier agreement, korporacijos ir tiekėjo rašytinė sutartis, kuria remdamasi korporacija, atsidėkodama už nuolaidas ir kitus tiekėjo suteiktus privalumus, iš savo darbuotojų reikalauja, kad jie pirktų to tiekėjo produktus ir paslaugas.

sitikimo paslauga / receptive service, paslauga (pervežimas, pinigų keitimas, vertėjai ir kt.), kurią teikia sutikimo vadybininkas.

sitikimo vadybininkas / receiving agent, receptive service operator, įmonė ar asmuo, kuris pasitinka atvykstančius turistus ir teikia pervežimo, pinigų keitimo, vertėjų paieškos paslaugas.

suvenyras / souvenir, kelionėje įsigytas daiktas, primenantis žmones, lankytas vietas, įvykius ar potyrius.

suvokimo žemėlapis / perceptual map, grafinė schema, kuria produktai, paslaugos, vykimo vietos geografiniame žemėlapyje ar koordinacijų sistemoje pateikiami sutartiniais ženklais.

svečiai / guest, atvykėliai, kurie pagal svetingumo taisyklės ir ritualus laikinai priimami į socialinę aplinką.

svėčio vizà / visitor's visa ↑ *tranzito viza*.

svečių aptarnavimas / hospitality, atvykusiųjų priėmimas ir jų reikmių tenkinimas apgyvendinimo ir maitinimo įstaigoje.

svečių aptarnavimo vežslas / hospitality industry, turizmo pramonės dalis, apimanči apgyvendinimo, maitinimo, pramogų ir kurortų paslaugų visumą.

svečių atvykimas / arrivals of residents and non-residents, keliautojų prisistatymas į apgyvendinimo įstaigą ir įsiregistravimas joje.

svečių išvykimas / departure of residents and non-residents, keliautojų išvykimas ir išsiregistravimas iš apgyvendinimo įstaigos.

svečių kambarys / hospitality suite, viešbučio patalpa, kurioje rengiami užsakovieji priėmimai, paprastai su vaišėmis.

svečių namai / guesthouse, viešbučio tipo nedidelė apgyvendinimo įstaiga, teikianči ir maitinimo paslaugas.

sveikas maistas / spa cuisine, spa food, lengvas, nekaloringas sveikatą gerinantis maistas, daugiausia daržovės, vaisiai, grūdų produktai ir kita.

sveikatos ir skiepų reikalavimai / health and vaccination information, informacija apie privalomąjį skiepimąsi keliaujantiems po šalį ar vykstantiems į kitas šalis žmonėms ir gyvūnams.

svėtimas klieñtas / walker, viešbučio svečias, kuris apgyvendinamas kitoje apgyvendinimo įstaigoje, dažnai viešbučio sąskaita, kai viešbutis negali suteikti jam užsakymo kambario.

šaltasis užkandis / starter / *pranc. entrée*, pietų (dažniausiai mėsos) patiekalas, patiekiamas po lengvojo užkandžio.

šaltasis patiekalas / *pranc. hors d'oeuvre*, lengvasis užkandis, patiekiamas prieš pagrindinį patiekalą.

šeiminis kambarys / family room, gyvenamoji patalpa, pritaikyta šeimai – trims ir daugiau asmenų, iš kurių du yra suaugusieji.

šeimės planas / family plan, apgyvendinimo įstaigoje – mokėjimas, kai kartu keliaujantiems šeimos nariams taikoma nuolaida. Pvz., daugelyje apgyvendinimo įstaigų vaikai iki 12 metų gali nemokamai gyventi tėvų kambaryje; lėktuvais keliaujantiems šeimos nariams, vykstantiems su šeimos galva, daromos nuolaidos visai šeimai.

šeimės stilius / family style, maisto patiekimo būdas viešojo maitinimo įstaigoje, kai maistas nededamas kiekvienam asmeniui į atskirą lėkštę, bet patiekiamas servavimo induose, iš kurių valgantieji patys gali įsidėti.

šežlòngas / sunlounger, deckchair, ilgas, lengvas sulankstomas krėslas, kuriame galima sėdėti pusiau gulomis (degintis saulėje).

šiaurė / north (N), 1. svarbiausias šiaurinio horizonto taškas; 2. šiaurinė šalies teritorija.

Šilko kėlias / the Silk Road, karavanų kelias, jungęs Kiniją su Vidurio ir Vakarų Azija. Atrastas II a. prieš Kristų. Daugiausia buvo gabenamas kinų šilkas. 1994 m. Pasaulio turizmo organizacijos atgaivintas kaip kultūros paveldo turizmo tarp valstybių plėtros projektas, skirtas skatinti tarptautiniam turizmui Vidurio Rytuose ir Vakarų Kinijoje. Šilko kelias eina nuo Italijos ir Uzbekistano iki Japonijos.

škvėlas / squall, ypač stiprūs vėjo gūšiai, staigus vėjo greičio padidėjimas (daugiau kaip 20–30 m/s) per trumpą laiką (iki 2 min), paprastai pakeičiantis vėjo kryptį. Dažniausiai būna vasarą.

šòkas / shock, sukrėtimas dėl staigaus, didelio išgyvenimo ar netikėtų įspūdžių. Dar ↑ *kultūrinis šòkas*.

švartāvimas(is) / moor, laivo tvirtinimas lynais prie prieplaukos ar kito laivo.

šveĩcorius ↑ *durininkas*.

šventė / gala, nekasdieniškas, iškilmingas didesnio masto renginys kuriam nors žymesniam įvykiui atminti. Susideda iš iškilmių, pramogų, vaišių. Būna reguliariosios ir ypatingosios, asmeninės ir visuomeninės, religinės ir tautinės, sportinės ir kitos šventės.

šviečiamasis kruizas / educational cruise, kelionė laivu, organizuojama mokiniams ar studentams, keliaujantiems su mokytojais ar dėstytojais. Keleiviai apgyvendinami bendrabutinėse kajutėse; studentams ar mokiniams laive rengiami specialūs kursai.

šviečiamasis turizmas / educational tourism, turizmo rūšis, kai keliaujama susipažinti su įdomiomis vietovėmis, istorijos ar gamtos paminklais, žymiais žmonėmis.

šviečiamoji keliūnė / study trip, speciali pažintinė kelionė šviečiamaisiais tikslais.

šviečiamoji rekreacija / educational recreation, jėgų atgavimas šviečiamąja veikla – kultūros objektų lankymu, literatūros skaitymu, mokymusi.

švytuoklinė migracija / pendulous drift, kasdienis gyventojų vykimasis iš vienos gyvenvietės į kitą (dirbti arba mokytis), kai įmonė ar mokykla yra ne jų gyvenamojoje vietoje.

švytuoklinio maršruto autobūsas / shuttle, transporto priemonė, paprastai nemokamai kursuojanti trumpu atstumu tarp dviejų taškų, pvz., tarp viešbučio ir oro uosto, oro uosto ir automobilių nuomos agentūros.

švytuoklinio maršruto transportas / shuttle transport, transporto priemonė vežioti keliautojams iš vieno nustatyto taško į kitą; kursuoja reguliariai ar paslaugos teikėjo nustatytu dažnumu.

švyturys / lighthouse, beacon, bokštas prie kranto su signalinėmis lempomis, rodančiomis laivams kelią.

tabldòtas / table of the landlord / *pranc. table d'hôte*, 1. maitinimo tipas viešbučiuose, restoranuose, kavinėse, kai sumokama fiksuota kaina už keletą patiekalų (nepriklauso nuo to, ar visi jie bus užsisakyti); 2. valgiaraštis, kuriame nustatyta patiekalų komplekso kaina; 3. *psn.* pensionų, kurortų valgyklų ir restoranų bendras pietų stalas.

tadžikiškasis bridimas ↑ *bridimas ratu*.

tàkas / path; trail, pėsčiųjų ar dviratininkų keliukas, eismo juosta. Dar ↑ *gamtos takas*; ↑ *mokomasis takas*; ↑ *riedėjimo takas*; ↑ *slenkantysis takas*.

taksi / taxi, transporto priemonė su vairuotoju nuvežti keleivius į jų pasirinktas vietas už mokestį. Dažniausiai mokama pagal skaitiklio (taksometro) rodmenis. Dar ↑ *maršrutinis taksi*; ↑ *oro taksi*.

talònas / voucher, kontrolinis dokumentas, duodantis teisę ką nors gauti, įgyti, pasinaudoti paslaugomis. Dar ↑ *bagažo talonas*; ↑ *keitimo talonas*; ↑ *viešbučio talonas*.

talpà / capacity, tūris, plotas ar erdvė, kurioje gali tilpti tam tikras žmonių, medžiagų ar daiktų kiekis, pvz., rekreacinės teritorijos antropogeninė talpa nurodo, kiek žmonių gali patogiai jaustis vienu metu toje teritorijoje. Dar ↑ *numatytoji transporto priemonės talpa*; ↑ *transporto priemonės talpa*.

tam tikròs kàinos viètų skaičius / fare bucket, viena kaina parduodamų vietų skaičius, pvz., lėktuve.

tàndemas ↑ *dvivietis dviratis*.

tarnýba / service, 1. darbas, paprastai dirbamas įstaigoje; 2. tarnautojų visuma konkreitiems darbams. Dar ↑ *saugumo tarnyba*; ↑ *tiesioginio klientų aptarnavimo tarnybos*; ↑ *viešbučio valymo tarnyba*.

tàrpinis sezònas / shoulder season, laikas tarp intensyviojo ir neintensyviojo turistinių sezonų, kuriam kainos nustatomos atsižvelgiant į kitus sezonus.

tàrpinis skrydis / funnel flight, kelionė lėktuvu iki vietos, iš kurios skrendama toliau kitu lėktuvu.

Tarptautinės oro transporto asociacijos adresų sistema / IATA Predesignated Point, tarptautinė institucija, kuri rūpinasi adresų sistema ir garantuoja, kad keleivių užsakymai būtų nusiųsti į reikiamą oro transporto bendrovę.

Tarptautinės oro transporto asociacijos akredituota keliøniø agentūra / International Air Transport Association (IATA) Accredited Passenger Agency, kelioniø agentūra, įgaliota parduoti bilietus Tarptautinės oro transporto asociacijos nariø vardu.

Tarptautinės oro transporto asociacijos kòdas / IATA number, Tarptautinės oro transporto asociacijos skiriamas aštuoniø skaitmenø kòdas, kuriuo žymimos kelioniø agentūros ir kitos organizacijos, besiverčiančios kelioniø organizavimu.

Tarptautinio oro transporto bendrøviø agentø tinkle pažymėjimas / IATAN card, Tarptautinės oro transporto asociacijos kelioniø agentui išduodama tapatybės

kortelė su nuotrauka. Dažnai pripažįstama kaip vienintelis kelionių agentų pažymėjimas.

Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo privilegijuotųjų sąrašas / IATAN list, kelionių agentūros sudaromas sąrašas darbuotojų, kurie pagal Tarptautinės oro transporto asociacijos nuostatus gali įgyti kelionės privilegijų.

Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo registruotasis personalas / IATAN registered personnel, Tarptautinės oro transporto asociacijos akredituotų agentūrų darbuotojai ar savininkai, kurie įtraukti į Tarptautinės oro transporto asociacijos duomenų bazę.

tarptautinė oro linijų liberalizacija / international aviation liberalization, laisvasis vietinių ir tarptautinių keliavimo oru paslaugų teikimas, sukurtas panaikinus ekonominčius ribojimus.

teatrinis sėdimųjų vietų išdėstymas / theater setup, kėdžių išdėstymas eilėmis, atgręžtomis į priekį kaip teatre.

teisė / law; right, 1. visuomenės normų ir elgsenos taisyklių visuma; 2. teisingumo sampratos nustatoma laisvė, galimybė ką daryti. Dar ↑ *pirmumo teisė*.

teisės atsisakymas / waiver, 1. raštiškas keleivio atsisakymas kurio nors teisėto siūlymo, pvz., draudimo; 2. dokumentas, kurį pasirašo klientas nurodydamas kelionių agentūrai, kad atsisako tam tikros draudimo formos ar kitos jam pasiūlytos apsaugos priemonės.

telekonferencija / teleconference, pasitarimas, kurio dalyviai telekomunikacijos priemonėmis bendrauja per atstumą.

televizijos kambarys / TV room, apgyvendinimo įstaigos bendrojo naudojimo patalpa ar tam tikras plotas, kur svečiai gali žiūrėti televizijos programas ar video-filmus.

tėminis kelias / theme road, vienos temos turizmo objektų išdėstymas tam tikra seka ir jų lankymas, pvz., pilių ir dvarų kelias, parkų ir sodų kelias, baroko kelias, vienuolynų kelias ir kiti. Dar ↑ *alaus kelias*; ↑ *Gintaro kelias*; ↑ *jūros kelias*; ↑ *Šilko kelias*.

tėminis kruizas / theme cruise, kelionė laivu, rengiama klientams, suinteresuotiems tam tikra tema.

tėminis restoranas / theme restaurant, viešojo maitinimo ir pramogų įstaiga, kurioje didžiausias dėmesys skiriamas koncepcijai (pvz., teatro ar muzikos stiliui), kuriai kryptingai sukurta aplinka ir valgiaraštis.

teñtas / tent, 1. storas audeklas, kuriuo dengiama laivo denio, paplūdimio ar kita pavėsinė; 2. apdanga (brezentinė arba kitokia) kam nors, pvz., automobiliui uždengti, apsaugoti nuo kritulių, saulės, dulkių.

teritorija / territory, tam tikru požiūriu išskirtas, apibrėžtas, kieno nors valdomas, kontroliuojamas, prižiūrimas žemės plotas, pvz., valstybės, apskrities, parko, gamyklos, uosto teritorija. Dar ↑ *rekreacinė teritorija*; ↑ *saugoma teritorija*; ↑ *sutartinė srautų teritorija*.

teritorijos plėtrės gebà / territory capacity, galimybė plėsti ūkinę veiklą tam tikrame plote be didelių kapitalinių įdėjinių, išlaidų jai užstatyti ar naujų papildomų lėšų.

teritorijos plėtrės režimas / regime of territorial regulation, routine of territorial regulation, teritorijos naudojimo būdo ir veiklos plėtojimo joje reikalavimų bei apribojimų visuma, privaloma rengiant statybų, turizmo plėtros ar kitokius projektus.

- teritòriniai vandenys / territorial waters**, jūros juosta, esanti prie valstybės krantų arba vidaus vandenų ribos ir įeinanti į valstybės teritoriją. Lietuvos Respublikos tarptautiniai vandenys yra 12 jūrmylių pločio Baltijos jūros vandenų juosta, kuri yra Lietuvos Respublikos teritorijos dalis ir kurios ribas su kaimyninėmis valstybėmis nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.
- terminālas / terminal**, oro ar jūrų uostas, traukinių ar autobusų galinė stotis, kurioje baigiama kelionė ir laikomos transporto priemonės. Dar ↑ *miesto terminalas*.
- tiesiòginė keliònė / through traffic**, kelionė be tarpinių sustojimų, pvz., iš Vilniaus į Berlyną ar kita.
- tiesiòginės turistų išlaidos / direct spending**, kelionėse turistų išleisti pinigai, kurie iš karto patenka į vietinę apyvarą.
- tiesiòginis klieñtų aptarnāvimo tarnýbos / front of the house**, viešbučio ar restorano tarnybos ir padaliniai, aptarnaujantys klientus.
- tiesiòginis pardavimas / agent bypass**, prekyba be tarpininkų.
- tiesiòginis sándoris / direct deal**, sandoris, kuriuo paslaugos teikėjas parduoda paslaugą vartotojui be tarpininkų, pvz., be turizmo agentūrų.
- tiesiòginis skrydis / direct flight, through service**, skrydis lėktuvu iš vienos vietos į kitą ta pačia transporto priemone (galimas tarpinis nusileidimas, tačiau kelionė tęsiama tuo pačiu lėktuvu).
- tiesiòginis skrydis be nusileidimo / non-stop flight**, skrydis lėktuvu iš vienos vietos į kitą be tarpinio nusileidimo.
- tiesiòginis tarptautinis skrydis / uninterrupted international air transportation**, skrydis lėktuvu, kai skrendama daugiau kaip 12 valandų be nusileidimo.
- tik kañbario kaina / room only**, nakvynės paslaugos vertė be maitinimo kainos.
- tiñklas / net; chain**, kompleksinė tam tikrais ryšiais susieta objektų grupė. Dar ↑ *palydovinis bilietų spausdinimo tinklas*; ↑ *viešbučių tinklas*.
- tipològija / typology**, tyrimo objektų grupavimas pagal tipus. Dar ↑ *turistų tipologija*.
- tonāžas / tonnage**, 1. civilinio laivo vidaus patalpų tūris registrinėmis tonomis (1 registrinė tona = 2,832 m³); 2. transporto priemonės keliamoji galia tonomis.
- tradicija / tradition**, istoriškai susiklosčiusių ir įsitvirtinusių kultūros formų (papročių, vaizdinių, simbolių, idėjų) perdavimas iš kartos į kartą.
- transpòrtas / transportation**, 1. ūkio šaka, apimanti krovinių ir keleivių gabenimą įvairiomis priemonėmis sausumos keliais (automobiliais, traukiniais), vandeniui (jūromis, upėmis) ir oru (lėktuvais, kosminėmis stotimis); 2. keleivių ir krovinių gabenimo priemonės (automobiliai, traukiniai, laivai, lėktuvai). Dar ↑ *maršrutinis transportas*; ↑ *švytuoklinio maršruto transportas*; ↑ *užsakomasis transportas*; ↑ *vandens transportas*.
- transpòrteris / transporter; conveyer, conveyor**, krovinių gabenimo mechanizmas, konvejeris. Dar ↑ *bagažo transporteris*.
- transpòrto klāsė / classes of transport**, transporto priemonių patogumo, paslaugų ir kainų lygmuo.
- transpòrto priemonės be įgulos nùoma / bareboat charter, dry lease**, laivo ar kitos transporto priemonės nuoma be įgulos ar atsargų.
- transpòrto priemonės talpà / transportation carrying capacity**, didžiausias žmonių skaičius, kurį galima vežti transporto priemone nesukeliant pavojaus žmonėms ar infrastruktūrai.

transporto priemonė / vehicle, keleivių vežimo ar krovinių gabenimo priemonė.

Dar ↑ *pramoginė transporto priemonė*; ↑ *specialioji transporto priemonė*.

tranzitas / transit, keleivių vežimas ir krovinių gabenimas iš vienos vietos į kitą per tarpines šalis ar didelius šalies vidaus regionus be keleivių persėdimo ar krovinių perkrovimo.

tranzito stotėlė / transit point, tarpinis sustojimas kelionėje, dažnai lėktuvų arba kitų transporto priemonių pakeitimas.

tranzito vizà / transit visa, ribotų sąlygų visa, išduota vykti tik per ją išdavusios šalies teritoriją.

traukės modelis / gravity model, schema kelionių srautui tarp išvykimo šalies ir vykimo vietos prognozuoti. Kelionių tarp išvykimo šalies ir vykimo vietos srautas yra tiesiogiai susijęs su išvykimo šalies gyventojų skaičiumi, vykimo vietos patrauklumu ir atvirkštine proporcija susijęs su atstumu tarp šių šalių.

travėrsas / traverse, 1. manevras, kai laivas pasuka į šoną statmenai kursui. Paprastai atliekamas sraumenyje, laivą pasukant įžambiai srovės krypties; 2. alpinisto žygis maršrutu, einančiu kalvagūbrio ketera, kurioje yra keletas viršūnių.

treniruoklių sàlė / fitness room, gym, viešbučio ar kitos apgyvendinimo įstaigos bendrasis kambarys ar tam tikras plotas, kuriame yra sporto įranga, treniruokliai; nebūtinai prižiūrima atsakingo asmens.

trimarànas / trimaran, 1. motorlaivis iš trijų korpusų, sujungtų vienu deniu; 2. kateris su trimis kiliais; 3. siauras burlaivis su plūdėmis iš šonų stovumui padidinti.

trinėtas / trinet [Tourist Research Information Network], elektroninių skelbimų lenta turizmo srities mokslininkams ir dėstytojams.

triūkšmo slopintūvas / hush kit, įrenginys, slopinantis lėktuvo variklių garsą.

triviėtis kambarys / triple room, apgyvendinimo įstaigos kambarys trimis žmonėmis.

trukmė / length; time, laiko kiekis ar intervalas, kuriuo kas nors vyksta ar egzistuoja.

Dar ↑ *faktinė skrydžio trukmė*; ↑ *ilgiausias kelionės laikas*; ↑ *kelionės trukmė*; ↑ *skrydžio trukmė*; ↑ *sustojimo trukmė*; ↑ *trumpiausioji buvimo trukmė*; ↑ *trumpiausioji persėdimo trukmė*.

trumpàsis kruizas / mini cruise, 2–5 dienų kelionė laivu ne turizmo sezono metu, paprastai už mažesnę kainą.

trumpàsis reišas / short-haul, riboto ilgio ir trukmės lėktuvo skrydis, dažnai tarp ne pagrindinių oro uostų.

trumpàsis rekreàcijos laikas / short recreation period, laikas, trunkantis nuo keleto minučių iki visos dienos, skirtas žmogaus fizinėms, psichinėms ir dvasinėms jėgoms atgauti.

trumpiàusias keliònės laikas / minimum stay, mažiausias keliautojo praleidžiamas laikas kelionėje ar jos dalyje (skaičiuojama naktimis ar valandomis, jei apsistojama trumpiau nei dienai), už kurią turizmo paslaugų teikėjas skaičiuoja paslaugos mokestį.

trumpiàusioji persėdimo trukmė / minimum connection time, nurodytas laiko tarpas, per kurį keliautojui iš vienos transporto priemonės reikia persėsti į kitą; persėdimo laikas pradedamas skaičiuoti nuo tvarkaraštyje numatyto transporto priemonės atvykimo iki kitos transporto priemonės išvykimo laiko.

trumpiàusiojo atstūmo kàina / shortest operated mileage, kaina už kilometrus trumpiausiu atstumu tarp dviejų maršruto taškų.

- tùnelis / tunnel**, požeminis ar povandeninis koridorius, skirtas transporto priemonėms ar pėstiesiems. Kai kuriose šalyse tuneliu vadinamas ne trumpesnis kaip 0,16 km požeminis ar povandeninis koridorius.
- tūpimo mókestis / landing fee**, oro uosto nustatyta pinigų suma, taikoma jame tupiantiems oro transporto bendrovių lėktuvams.
- tuřgus / bazar, bazaar; market / arab. souk**, viešoji vieta, kur perkami arba parduodami daiktai ar maisto produktai, dažnai žemesnėmis nei parduotuvėje kainomis. Dar ↑ *rytietiškasis turgus*.
- turiadà / turiada**, masinis mokomasis renginys su sportiniais žygiais viename geografiniame rajone vienu metu. Bazinėje stovykloje visos grupės dalyvauja teoriniuose kursuose ir pratybose, po to iškeliauja skirtingais maršrutais. Dažniausios kalnų, pėsčiųjų, vandens, slidžių turiados.
- tuřistas / tourist**, turizmo mėgėjas, žygeivis, keliaujantis šviečiamaisiais, pramoginiais, sportiniais ir kitokiais tikslais. Dar ↑ *laisvalaikio turistai*; ↑ *nuolatinis turistai*; ↑ *orų turistai*; ↑ *pagyvenę turistai*; ↑ *pramogų turistai*; ↑ *rekreacijos turistai*; ↑ *žiemų turistai*.
- tuřistinė baidarė / tourist canoe**, lengvas laivelis išvykoms, turistiniams žygiams upėmis ir ežerais.
- tuřistinė bārža / canal barge**, laivas, kuriame teikiamos nakvynės paslaugos, yra valgio gaminimo įranga; ja plaukiojama vidaus vandenimis.
- tuřistinė ekspedicija / tourist research expedition**, daugiadienis žygis (ar keli žygiai su gretimais maršrutais), dažniausiai naujame geografiniame rajone siekiant iširti ir pasiūlyti turistams naujus turistinius maršrutus, patikslinti žinomų maršrutų ir jų ruožų (kliūčių) klasifikaciją, surinkti duomenis, parengti rekomendacijas, išbandyti naują inventorių ir kita.
- tuřistinė erdvė / tourist space**, fiziškai ir socialiai apribotas plotas turistams lankyti.
- tuřistinė keliõnė / tourist journey**, ilgiau kaip parą trunkanti individuali ar grupės asmenų kelionė pagal nustatytą maršrutą ir laiką.
- tuřistinė schemà / scheme**, supaprastintas kurios nors teritorijos, turistinio maršruto rajono pavaizdavimas sutartiniais ženklais žymint pagrindinius, keliautojus dominančius objektus, ne visada laikantis mastelio. Dar ↑ *maršruto schema*; ↑ *turizmo ir rekreacijos schema*.
- tuřistinės stovýklos paslaugà / tourist camp service**, trumpalaikio poilsio organizavimas ir nakvynės suteikimas palapinėse ar apgyvendinimo patalpose.
- tuřistinis autobùsas / motor coach**, specialus keleivinis automobilis su dideliais langais ir bagažo skyriumi (dažn. ir su tualetu).
- tuřistinis sezõnas / tourist season**, metų dalis, kuriai būdinga tam tikrų kelionių specifika (pvz., pelno, atostogų, slidinėjimo).
- tuřistinis traukinýs / tourists-excursion train**, specialus traukinys, pritaikytas turistams. Dar ↑ *turistinis vagonas*.
- tuřistinis vagõnas / dome car**, traukinio vagonas su kupolo formos organiniu stiklu vietoj stogo, skirtas vietos įžymybėms apžiūrėti keliaujant.
- tuřistinis žýgis / trek**, žygis minimalaus komforto sąlygomis dviračiais, valtimis, baidarėmis ar pėsčiomis aplankant atokesnes vietas, miegant palapinėse. Dažniausiai trunka keletą dienų.
- tuřisto leidimas / tourist card**, dokumentas, išduodamas turistui vietoj vizos ir leidžiantis trumpam įvažiuoti į šalį.

turisto mokeskis / head tax, tourist tax, nustatyta pinigų suma, kurią kai kuriuose miestuose ir šalyse turi sumokėti kiekvienas atvykstantis ar išvykstantis turistas.

turistų lokalizacijos kreivė / tourist localization curve, keliautojų veiklos sutelkimo lygio grafinis vaizdas, pvz., nakvynių skaičiaus tam tikroje geografinėje vietovėje.

turistų māsalas / tourist trap, **1.** menkavertis keliautojų lankomas objektas; **2.** keliautojų masiškai lankoma vieta.

turistų tipologija / tourist typology, keliautojų grupavimas pagal kelionės motyvų, gyvensenos, interesų ir vertybių įvairovę ar kitus ypatumus.

turizmas / tourism, **1.** sporto, laisvalaikio ar aktyvaus poilsio viena veiklų – kelionė, išvyka, žygis pavieniui arba grupėmis sveikatai stiprinti, fizinėms ir asmenybės ypatybėms ugdyti, pramogai ar šviečiamuoju tikslu; **2.** kelionių organizavimo, apgyvendinimo, maitinimo, kultūros paslaugų turistams teikimo verslas; **3.** veikla, susijusi su kelionėmis ir jų tikslų įgyvendinimu. Dar ↑ *aktyvusis turizmas*; ↑ *alternatyvusis turizmas*; ↑ *arktinis turizmas*; ↑ *atsakingasis turizmas*; ↑ *atvykstamasis turizmas*; ↑ *automobilių turizmas*; ↑ *dalykinis turizmas*; ↑ *darnusis turizmas*; ↑ *dviračių turizmas*; ↑ *džiunglių turizmas*; ↑ *ekologinis turizmas*; ↑ *etninis turizmas*; ↑ *gamtos mėgėjų turizmas*; ↑ *gydomasis turizmas*; ↑ *istorijos mėgėjų turizmas*; ↑ *išvykstamasis turizmas*; ↑ *jaunimo turizmas*; ↑ *kaimo turizmas*; ↑ *kalnų turizmas*; ↑ *konferencijų turizmas*; ↑ *kosmoso turizmas*; ↑ *kultūrinis turizmas*; ↑ *literatūrinis turizmas*; ↑ *masinis turizmas*; ↑ *miesto turizmas*; ↑ *motociklų turizmas*; ↑ *neorganizuotas turizmas*; ↑ *nuotykių turizmas*; ↑ *ornitologinis turizmas*; ↑ *pagyvenusių žmonių turizmas*; ↑ *pasyvusis turizmas*; ↑ *pirmykštis turizmas*; ↑ *pomėgių turizmas*; ↑ *pramonės turizmas*; ↑ *religinis turizmas*; ↑ *skatinamasis turizmas*; ↑ *slidžių turizmas*; ↑ *socialinis turizmas*; ↑ *sportinis turizmas*; ↑ *šviečiamasis turizmas*; ↑ *ūkinis turizmas*; ↑ *urvų turizmas*; ↑ *užsienio turizmas*; ↑ *vandens turizmas*; ↑ *vidaus turizmas*; ↑ *virtualusis turizmas*; ↑ *žygeivių turizmas*.

turizmo aglomeracija / tourism agglomeration, teritorinė rekreacijos sistema su įvairiais integruotais rekreacijos ir turizmo pramonės kompleksais.

turizmo antropologija / tourism anthropology, sociokultūrinės antropologijos šaka, tirianti turistų ir vietinių gyventojų suvokimo ir elgsenos aspektus, išmybes, lankomas vietas, jų reikšmę, vietinių gyventojų ir turistų sąveiką, jos sociokultūrinį poveikį, stereotipus, mitus ir kita.

turizmo bāzė / camp, bivouac, paslaugų kompleksas, pastatytas aktyvaus turizmo maršruto trasoje, skirtas turistams apgyvendinti ir kitai veiklai per sezoną ar ištiesus metus.

turizmo ceñtras / holiday center, holiday village, holiday camp, **1.** apgyvendinimui ir poilsiui pritaikytų statinių kompleksas, kuriame dar teikiamos centralizuotos maitinimo, higienos ir kitos turizmo paslaugos. Turizmo centras turi turėti aktyviojo poilsio ir turistinių žygių įrangą; **2.** gyvenamoji vietovė (miesto, miestelio), turinti įvairių turizmo išteklių ir išplėtotą turizmo paslaugų infrastruktūrą bei galimybes formuoti turistų srautus.

turizmo fōrma / tourism form, kelionių pobūdis, nesusijęs su jo turiniu, pvz., atvykstamasis turizmas, išvykstamasis turizmas, vidaus turizmas.

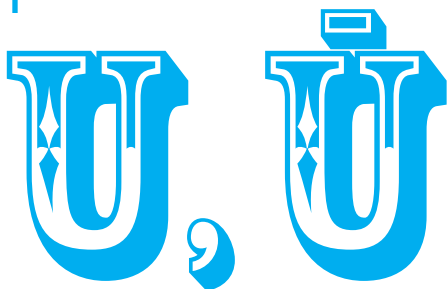
turizmo geogrāfija / tourism geography, mokslas, analizuojantis turizmą kaip teritorijos, aplinkos ir žmonių keliavimo ryšį bei kaitą. Tiriamos turistų išvykimo, nuvykimo vietos, verslo infrastruktūra jose, maršrutai ir turistų motyvai bei ekonominiai aspektai.

- turizmo informacijos centras (TIC) / Tourism Information Centre (TIC)**, įstaiga, teikianti informaciją turizmo klausimais, atliekanti užsakymus vykimo vietoje ir teikianti kitokias papildomas paslaugas.
- turizmo ir aplinkos darnà / environmental compactibility**, turizmo verslo, jo infrastruktūros ir paslaugų sandrauga su aplinka.
- turizmo ir jám artimų sèktorių statistinë apskaità / tourism satellite account**, kelionių verslo balansas ekonominiam indèliui į šalies bendrąjį visuminį produktą (BVP) nustatyti ir esantis tarsi analizės sistema visiems kiekybiniais duomenims rinkti bei nagrinėti. Susideda iš keturių lygių finansinių duomenų šaltinių: paslaugos pasiūlos, paklausos, planavimo ir turizmo politikos.
- turizmo ir rekreacijos schemà / tourism and recreation special planning scheme**, specialiojo planavimo dokumentas, kuriame numatoma rekreacinės infrastruktūros ir turizmo paslaugų objektų plėtojimo bendroji koncepcija.
- turizmo įstatymas / tourism law**, teisinis dokumentas, kuris nustato turizmo verslo organizavimo principus, turizmo paslaugų teikimo ir turistų (vartotojų) teisių apsaugos reikalavimus bei valstybės, savivaldybių institucijų kompetenciją turizmo reguliavimo, planavimo ir turizmo išteklių naudojimo srityje.
- turizmo ištekliai / tourism resources**, **1.** tam tikros teritorijos, gamtos, kultūros, ūkio ir valdymo paskirties objektai turistų reikmėms tenkinti; **2.** objektai, kurie domina turistus.
- turizmo išteklių vèrtinimas / tourism resource evaluation**, turizmo išteklių tinkamumo turizmui ir jo plètrai nustatymas.
- turizmo mugė / tourist fair**, turistinių reikmių ir paslaugų paroda, dažniausiai organizuojama prieš turizmo sezono pradžią. Lietuvoje organizuoja *Vivatour*. Žymiausias tarptautinės turizmo mugės vyko Berlyne (Berlin), Londone (London), Madride (Madrid), Honkonge (Hong Kong), Čikagoje (Chicago), Geteborge (Göteborg), Tesalonikuose (Thessaloniki).
- turizmo organizacija / tourism organization**, asmenų grupė, vienijama bendros turizmo veiklos ir tų pačių tikslų, pvz., Pasaulinė turizmo organizacija ir kitos. Dar ↑ *turizmo rinkodaros organizacija*; ↑ *vietinė turizmo organizacija*.
- turizmo pajamų deficitas / tourist deficit**, finansiniai nuostoliai, susidarantys, kai turizmo plètrai išleidžiama daugiau lėšų negu gaunama pajamų.
- turizmo pàslaugos / tourism service**, **1.** fizinių ir juridinių asmenų turistinės kelionės organizavimo, apgyvendinimo, maitinimo, vežiojimo, informacijos, pramogų ir kita veikla; **2.** veikla, susijusi su turistų ir kitų lankytojų poreikių tenkinimu.
- turizmo paslaugos kokybė / tourism service quality**, paslaugos atitiktis kiekybiniais ir kokybiniais reikalavimams, suformuotiems klientų lūkesčių pagrindu.
- turizmo paslaugos planavimas / tourism product planning**, veikla, kai turizmo organizacijos nustato, įvertina ir pasirenka sprendimus turizmui plètoti ir keisti.
- turizmo paslaugų rinkinys / package of tourist services**, už bendrąją kainą parduodamos daugiau kaip dvi paslaugos (tarp jų transportas ir apgyvendinimas), kai paslaugų trukmė ilgesnė kaip para.
- turizmo paslaugų teikėjas / provider of tourism services**, fizinis ar juridinis asmuo, organizuojantis turistines keliones ir teikiantis keliautojams visas su jomis susijusias paslaugas.
- turizmo pìnklys / tourist trap**, turistų lankomų vietų reiškinys, kurį sukelia daugybė apgavysčių, vagysčių, nusikaltimų. Jį sukuria neigiamoji stereotipinė turizmo

- aplinka (minios žmonių, transporto gausa, daugybė reklamos, neoninės šviesos, pigūs suvenyrai, turintys patrauklią išorę, bet prastą turinį).
- turizmo plėnas / tourism plan**, specialiojo planavimo dokumentas, kuriame numatomas viešosios turizmo (rekreacinės) infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų ir su jais susijusių teritorijų naudojimo bei apsaugos priemonės.
- turizmo poveikis / impact**, pokyčiai, kurie atsiranda kaip turizmo veiklos padarinys gamtai, bendruomenės socialinei aplinkai ir ekonomikai. Dar ↑ *antropogeninis poveikis*; ↑ *išorinis poveikis*.
- turizmo pramonė / tourism industry**, ūkio šaka, apimanti turistų apgyvendinimą, maitinimą, informacijos teikimą, transporto, valdymo, mokymo, kelionių kūrimo bei pardavimo ir pramogų organizavimo paslaugas.
- turizmo rinkà / tourism market**, mainų sfera, kurioje prekiaujama turizmo paslaugomis.
- turizmo rinkodaros organizacija / destination marketing organization**, kelionių verslo institucija, populiarinanti turizmo paslaugas tam tikroje vietoje ar gerinanti tos vietos įvaizdį.
- turizmo rūšys / tourism types, tourism sorts**, kelionių kategorijos, kurios skiriasi savo tikslais ir turiniu, pvz.: ekoturizmas, kultūrinis turizmas, gydomasis turizmas, dalykinis turizmas, poilsio turizmas ir kita.
- turizmo sezonas / touring season**, metų laikas, tinkamas turistinėms išvykoms.
- turizmo sistemà / tourism system**, 1. penkių turizmo elementų visuma – informacijos, keliautojų, transporto, pramogų, paslaugų ir įrenginių; 2. šešių turizmo elementų visuma – bendraminčių subūrimo, išvykimo, animavimo, sugrįžimo, įsijungimo, neveikimo.
- turizmo sociologija / tourism sociology**, mokslas, tiriantis turizmo sistemos ir jo institucijų struktūrą bei dinamiką, turistinių įdomybių ir įžymių prigimtį, jų reprezentavimą, turizmo poveikį visuomenei.
- turizmo struktūrà / tourism structure**, turizmo pramonės sudedamosios dalys (apgyvendinimas, maitinimas, informavimas, transportas, valdymas, mokymas, kelionių kūrimas bei pardavimas ir atrakcijos).
- turizmo tarýba / tourism board**, vietinis, regioninis ar nacionalinis turizmo valdymo organas, dažniausiai vykdančias turizmo politikos formavimo, administravimo, kartais rinkotyros, rėmimo ir kitas funkcijas.
- turizmo vadýbininkas / tourism manager**, asmuo, vadovaujantis turizmo veiklai, tvarkantis reikalus, susijusius su turistinėmis kelionėmis ar išvykomis.
- tvirtovė / fortress**, miestas ar strateginis objektas prie svarbių sausumos ar vandens kelių, sustiprintas mūro siena, fortais ir požeminiais įrenginiais.

ūkinis turizmas / agrotourism, farm tourism, turizmo rūšis, kai paslaugos teikiamos žemės ūkiu besiverčiančių ūkininkų sodybose, o turistai dalyvauja (jei pageidauja) žemės ūkio darbuose ar prižiūri gyvulius.

uostas / port; harbour, jūros arba vidaus vandens kranto ruožas (teritorija) ir gretimas nuo bangavimo apsaugotas vandens plotas (akvatorija) laivams įplaukti, stovėti, aptarnauti, prikrauti ir iškrauti. Dar ↑ *aukštumų oro uostas*; ↑ *įplaukimo uostas*; ↑ *laisvasis uostas*; ↑ *nepagrindinis oro uostas*; ↑ *oro uostas*; ↑ *viešnagės uostas*.

uosto administracija / port authority, vietinės ar regioninės valdžios institucija, prižiūrinti uosto infrastruktūrą.

uosto kapitonas / harbour master, uosto veiklą koordinuojantis pareigūnas.

uosto mokesčiai / port charges, port tax, įmoka, kurią vietinė valdžia ima iš atvykstančių ir išvykstančių kruizinių laivų keleivių. Paprastai šis mokestis kruizinių kelionių reklamoje nurodomas atskirai.

urbanistinis kultūrinis draustinis / townscape cultural reserve, teritorija, kurioje saugoma istorinio miesto, miestelio, architektūrinio ansamblio, istorinio inžinerinių įrenginių ir jo sistemų, dvaro, parko bei jo aplinkos ypatumai.

urvų turizmas / speleotourism, turizmo rūšis, kai keliaujama pėsčiomis ar (ir) valtimis kalnų bei uolų urvų takais, vandens telkiniais.

uždarasis kurortas / resort enclave, svetimų valdų apsupta teritorija, masinio turizmo kompleksas, dažniausiai Trečiojo pasaulio šalyse. Jam būdinga užsienio nuosavybės forma.

ūžeiga / greasy spoon, inn, pigus, dažnai ne itin tvarkingas baras ar kavinė.

ūžeigos namai / guest house, pigi apgyvendinimo įstaiga, kurioje teikiamas maistas ir gėrimai, dažnai yra ir nakvynės paslaugos.

užimtumo rodiklis / load factor, lėktuve, transporto priemonėje, apgyvendinimo įstaigoje esamų ir užimtų vietų santykis procentais.

užkandinė / bistro, snack bar, nebrangiais karštais ir šaltais užkandžiais prekiaujanti nedidelė maitinimo įstaiga, kurioje greitai aptarnaujama. Dar ↑ *savitarnos užkandinė*.

užkandžiai / snack, patiekalai, valgomi prieš pagrindinį valgymą. Dar ↑ *baro užkandžiai*; ↑ *šaltasis užkandis*.

užmiesčio svečių namai / inn, įstaiga, dažniausiai įsikūrusi užmiestyje ir teikianti maitinimo, dažnai ir apgyvendinimo paslaugas.

užsākymas / booking, išankstinė paraiška dėl vietos viešbutyje, maitinimo įstaigoje ar kelionės grupėje. Dar ↑ *centralizuotas užsākymas*; ↑ *garantuojamasis užsākymas*; ↑ *išankstinis užsākymas*; ↑ *kartotinis užsākymas*; ↑ *kelionės užsākymas*; ↑ *masinis užsākymas*; ↑ *negaliojantis užsākymas*; ↑ *nevardinis bilieto užsākymas*; ↑ *nuoseklusis užsākymas*; ↑ *pasirenkamasis užsākymas*; ↑ *pasyvusis užsākymas*; ↑ *pirminės pasiūlos užsākymas*; ↑ *vietos užsākymas*.

užsākymas dėnyje / pier head jump, kelionės laivu bilieto pirkimas paskutinę minutę, dažniausiai denyje, kad reikėtų mokėti pigiau.

- užsākymo galiójimo pabaigà / hold time**, apgyvendinimo įstaigose nustatytos valandos, nuo kurių užsakytieji kambariai, už kuriuos nesumokėta, laikomi laisvi (dažniausiai nuo 16.00 ar 18.00 val.).
- užsākymo mókestis / booking fee**, įmoka, imama kelionių agentūrų, elektroninių užsakymo sistemų už kliento užsakymo priėmimą.
- užsākymo patvirtinimo teřminas / option date**, laikas, per kurį būtina patvirtinti ar atsisakyti išankstinio užsakymo.
- užsākymo registrācijas kódas / booking code**, iš anksto užsakomos vietos šifras, suteikiamas elektronine sistema užsakant vietą už tam tikrą kainą.
- užsākymo scenārijus / script**, renginio detalusis planas, kuriame išdėstyta atlikėjų veiksmų laikas ir tekstai, būtinos renginiui priemonės, jo aplinkos parengimo detalės. Dar ↑ *banketo scenarijus*.
- užsākymo sutartis / option**, turizmo paslaugų teikėjo ir keliautojo sutartis dėl tam tikrų turizmo paslaugų užsakymo, suteikianti keliautojui teisę iki tam tikros datos jas nusipirkti.
- užsākymų filiālas / outplant**, korporatyviojo kliento patalpose esantis kelionių agentūros skyrius, priimančias užsakymus bilietams, kurie vėliau išduodami kitur.
- užsākymų knygà / function book**, viešbučio ar konferencijų centro žurnalas, kuriame registruojami kambarių užsakymai susitikimams ir kitiems renginiams.
- užsākymų pėrviršis / overbooking**, atvejis, kai užsākymų viešbutyje ar kitoje apgyvendinimo įstaigoje užregistruota daugiau negu yra vietų ar kambarių tikintis, kad kai kuriems neatvykus vietų užteks.
- užsākýtasis plótas / block(ed) space**, sėdimosios ir miegamosios vietos autobuse ar kambariai viešbutyje, rezervuoti turistų grupėms.
- užsākýtieji kambariai / room block**, iš anksto užsakyti viešbučio kambariai.
- užsākýtų vietų skaičius / allocation, allotment**, apgyvendinimo įmonėse, transporto priemonėse iš anksto užsākýtų vietų skaičius.
- užsākomasis reišas / charter**, vandens, sausumos ar oro transporto priemonės ar tam tikro vietų skaičiaus juse (dalinė nuoma) nuomojimas vienai kelionei ilgesniam laikui ar sezonui.
- užsākomasis reišas su atsargomis / provisioned charter**, užsākomoji kelionė, pvz., laivu, kuriame yra maisto ir kitų atsargų, bet nėra įgulos.
- užsākomasis transpórtas / charter transport**, iš turizmo paslaugų teikėjo išsinuomota transporto priemonė ar jos dalis.
- užsākomosios pāslaugos / outsourcing**, specializuotų įstaigų samdymas tam tikroms vidinėms verslo funkcijoms atlikti.
- užsākomųjų kabinėtų sistemà / amer. hotelling**, kabinetų skirstymo įstaigoje tvarka, kai dažnai keliaujantys darbuotojai neturi nuolatinio kabineto, bet jį turi užsisakyti tam laikui, kai nekeliauja.
- ūžsienio lankýtojas / international visitor**, kitos šalies gyventojas, atvykęs į šalį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui ir kurio kelionės tikslas nėra darbas, apmokamas lankomoje šalyje.
- ūžsienio turizmas / international tourism**, keliavimas po svetimas šalis.
- ūžstatas / 1. bond**, pinigų suma, kurios turi užtekti sumokėti už visą paslaugos kainą arba kitą šalį apdrausti nuo galimų finansinių nuostolių; **2. deposit**, pinigai, mokami užsisakant vietą kelionėje ar viešbutyje. Gali būti visiškai ar iš dalies kompensuojama, jei keleivis palyginti anksti atšaukia užsākymą.
- užvažiuojamoji vietà / drive-in**, viešojo aptarnavimo įstaiga, kurioje klientams patarnaujama automobilyje (restoranas ar kavinė, kino teatras po atviru dangumi ar kita).

- vademėkumas** *psn.* / *lot. vade mecum* [eik su manim], kišeninis kelionių vadovas, kišeninis žinynas.
- vadovas** / **1. guide-book, itinery**, kišeninis kelionių žinynas; **2. manager, leader**, vadovaujantis asmuo, vedėjas. Dar ↑ *geografijos vadovas*; ↑ *kelionių vadovas*; ↑ *kruizo vadovas*; ↑ *pasiuntinukų vadovas*; ↑ *žygio vadovas*.
- vagėnas** / **coach**, lokomotyvo traukiama ar savaeigė bėginė transporto priemonė, skirta keleiviams vežioti ar kroviniams gabenti. Dar ↑ *miegamasis vagonas*; ↑ *prabangusis keleivinis vagonas*, ↑ *saloninis vagonas*; ↑ *turistinis vagonas*.
- vaikas** / **child; kid**, tam tikro amžiaus berniukas ar mergaitė, paprastai keliaujantis lydimas suaugusiojo. Į kai kurias keliones dėl amžiaus (mažiau kaip 12 m.) keliauja nemokamai. Dar ↑ *nelydimas vaikas*.
- vaikų priežiūros kambarys** / **day nursery** / *pranc. crèche*, specialusis vaikams skirtas kambarys ar plotas, kuriame juos prižiūri atsakingas žmogus.
- vaikų žaidimų kambarys** / **children's play room**, bendrasis kambarys ar plotas, kuriame yra įranga ir daiktų vaikų pramogoms.
- vaizdingasis maršrutas** / **scenic route**, rekreacinei kelionei numatytas kelias automobiliu, kurį supa gražūs kraštovaizdžiai ar kiti reginiai.
- vaizdingoji vietà** / **sight**, įspūdinga vieta gamtoje, rekomenduojama turistų rekreacijai.
- vaizdo konferencija** / **videoconference**, pasitarimas, kai bendraujama audiovizualinėmis priemonėmis kai kuriems ar visiems jos dalyviams esant skirtingose geografinėse vietose. Juos sieja vaizdas, perduodamas per kosminį palydovą.
- vakaraĩ** / **west (W)**, **1.** svarbiausias vakarinio horizonto taškas; **2.** vakarinė šalies teritorija.
- vakarinio lėvos klojimo paslauga** / **turndown service**, viešbučiuose lovos klojimas vakare; kartais ant pagalvės padedama kvapnių augalų šakelė ar ant naktinio stalielio – gaiviųjų gėrimų. Paprastai nemokama.
- valdà** / **property**, teisiškai nustatyta tvarka valdomas tam tikras turtas. Dar ↑ *bendrosios nuosavybės valda*.
- valdymas** / **management**, privačios ar valstybinės organizacijos žmonių, finansų, materialinių ir informacinių išteklių planavimo, organizavimo, vadovavimo ir kontrolės procesas. Dar ↑ *rekreacijos valdymas*.
- valdžios ar rėmėjų finansuojama keliėnė** / **junket**, **1.** kelionė, į kurią vykstama tariamai dalykiniais reikalais, bet iš tikrųjų poilsio; **2.** kelionė, kurios išlaidas sumoka rėmėjas, pvz., kai į turistų lankomą vietą iš užsienio kviečiamas žurnalistas, kad apie ją parašytų.
- valgio gaminimosi priemonės** / **self-catering facilities**, virtuvės reikmenys, kuriais klientas gali gamintis valgi.
- valiutà** / **currency**, **1.** valstybės pinigų sistemos tipas; **2.** užsienio valstybių depozitiniai pinigai, piniginiai ženklai, kredito bei mokamieji dokumentai, paversti už-

- sienio pinigais ir naudojami tarptautiniams atsiskaitymams; **3.** valstybės piniginis vienetas. Dar ↑ *stipri valiuta*.
- valiutos keitėjas / cambist**, asmuo, atliekantis valiutos keitimo operacijas.
- valiutos keityklà / currency exchange, foreign exchange**, pinigų keitimo įstaiga, kuri nacionalinę valiutą pagal kursą keičia užsienio valiuta ir atvirkščiai.
- valstybinis parkas / state park**, saugoma teritorija, įsteigta gamtinių, kultūros požiūriu vertingose vietovėse. Apsauga ir tvarkymas siejamas su teritorijos suskirstymu zonomis (nacionaliniai ir regioniniai parkai).
- váltis / boat**, nedidelis, paprastai medinis laivelis, varomas irklais. Dar ↑ *dvisluoksnė pripučiamoji valtis*; ↑ *gelbėjimosi valtis*; ↑ *hidrostatinė gelbėjimosi valtis*; ↑ *variklinė valtis*.
- vandens lėktuvas / seaplane**, orlaivis, galintis kilti nuo vandens paviršiaus, tūpti ir manevruoti ant vandens paviršiaus, kai bangų aukštis mažesnis kaip trys metrai.
- vandens motociklas / jet ski**, motorinė vandens transporto priemonė 1–2 žmonėms, turinti į slides panašų pagrindą; vairuojama kaip motociklas.
- vandens procedūrų ceňtras / spa**, sveikatingumo paslaugas (pirčių, masažo, grožio procedūrų, relaksacijos ir kt.) teikianti įmonė. Nuo vandens procedūrų viešbučio skiriasi tuo, kad neteikia apgyvendinimo paslaugų.
- vandens procedūrų kambarys / spa room**, patalpa ar vieta viešbutyje arba kurorte, kuriame teikiamos pirčių, masažo, mineralinių vonių ir kitos sveikatingumo paslaugos.
- vandens procedūrų viešbutis / spa hotel**, apgyvendinimo įstaiga, teikianti įvairias mineralinių vandenų gydomąsias procedūras, sveikatingumo paslaugas (pirtis, atpalaiduojančias vonias, grožio procedūras ir kita).
- vandens režimas / water ration**, vandens naudojimo per parą tvarka, laikas ir kiekis. Ypač aktualus kalnų, dykumų kelionėse, žiemą.
- vandens transportas / water transportation**, keleivių vežiojimo ir krovinių gabenimo vandeniu priemonės.
- vandens turizmas / water tourism**, keliavimas vandeniu baidarėmis, burlaiviais, plaustais, valtimis ir kitomis plūdriosiomis priemonėmis.
- vandens turizmo paslaugà / water tourism service**, plukdymas laivais turistiniais maršrutais, turistų apgyvendinimas, maitinimo ir kitų paslaugų teikimas laivuose.
- variklinė jachtà / motor yacht**, už motorlaivį didesnis variklinis laivas, kuriame yra gultų, kabinų ar kitų gyvenamųjų patalpų.
- variklinė váltis / motor boat**, nedidelis laivas su varikliu.
- variklinės rögės / motor sledge, skimobil**, variklio varomos rögės su varomaisiais vikšrais užpakalyje ir pavažomis.
- vařtai / gate**, 1. oro uosto vieta, pro kurią keleiviai eina prieš sėsdami į lėktuvą; 2. bet kokia įėjimo ar įvažiavimo vieta. Dar ↑ *jūros vartai*.
- vartotojo sprendimas / buying decision, customer decision**, veiksmas, kuriuo klientas savo noru pasirenka prekę ar paslaugą.
- varžybos / contest, competition**, keliautojų komandų ar pavienių dalyvių varžymasis specialiai įrengtoje trasoje ar maršrute nurodytoje vietovėje, užduotis ir dalyvių veiksmus iš dalies priartinant (imituojant) prie turistinio žygio sąlygų. Dalyviai trasoje ar maršrute turi įveikti natūralias arba dirbtines kliūtis, atlikti technikos veiksmus, taktikos ir kitas užduotis.
- varžybų inventorius / gear**, įranga, kurios reikia varžybų trasos dirbtinėms kliūtims įrengti, trasa žymėti, informacijai, dalyvių ir teisėjų patogumui.

- varžybų technika / contest technique**, geriausi būdai dirbtinėms, gamtinėms bei sąlyginėms kliūtims įveikti trumpiausiu laiku.
- vasárnamis / summer cottage**, laisvalaikio namas patogiose, poilsiui ir rekreacijai tinkamose vietose, dažniausiai naudojamas vasaros sezoną.
- vāsaros laīkas / daylight savings time**, vietinis tam tikro regiono laikas, įvedamas pavasarį ir atšaukiamas rudenį (nuo oficialaus laiko paprastai skiriasi viena valanda). Pirminė šio laiko įvedimo paskirtis – efektyviau išnaudoti dienos šviesą.
- vedlīs / guide**, turistinės grupės dalyvis, turintis teisę laikinai (pvz., vieną dieną) eiti pirmas, parinkti ėjimo kelią ir greitį. Dar ↑ *kalnų vedlys*.
- vėliava / flag; jack**, prie koto ar kitaip pritvirtintas tam tikros formos ir spalvos medžiagos gabalas – valstybės ar organizacijos simbolis. Dar ↑ *Europos mėlynoji vėliava*; ↑ *laivo vėliava*.
- velodrōmas / velodrome**, specialia dviratininkų lenktynių vieta, stadionas.
- veřslo klāsė / business class**, šiek tiek pigesnių nei pirmosios klasės, tačiau brangesnių ir patogesnių nei ekonomiškiosios klasės oro kelionės paslaugų kategorija, kuriai būdingos geresnės ir platesnės sėdimosios vietos, specialus maistas, daugiau nemokamų gėrimų, didesnis laikraščių ir žurnalų pasirinkimas bei specialūs laukiamieji oro uoste. Šios klasės bilieto kodas yra C arba J.
- veřslo klāsės laukiamāsīs / executive club, business club**, atskira keleivių laukiamojo salė oro uoste, skirta privilegijuotiesiems keleiviams. Čia paprastai yra nemokamų gėrimų baras, patogūs krėslai, gausu laikraščių ir žurnalų.
- veřslo mīšija / trade mission**, organizuota verslo atstovų kelionė, kuria norima nustatyti verslo galimybes kitoje šalyje.
- veřslo turīzmas / business tourism**, turizmo rūšis, kai dalyvaujama su profesija ar verslu susijusioje veikloje ir renginiuose. Dar ↑ *dalykinis turizmas*.
- vertikalioji integrācija / vertical integration**, turizmo organizacijos susijungimas su kito sektoriaus, pvz., viešbučio, oro transporto bendrovės ir kelionių agentūros organizacija.
- vėrtinimas / estimation; assessment; judgement**, aplinkos, situacijos, žmonių ar įvykių lyginimas su etalonu. Dar ↑ *poveikio aplinkai vertinimas*; ↑ *turizmo išteklių vertinimas*.
- vestūvės turīstinėje vietōvėje, turīstinės vestūvės / destination wedding**, vestuvių pobūvis, paprastai vykstantis turistų pamėgtoje vietoje.
- vežimas be sustojimo / non-stop carriage**, vežimas vienu etapu, t. y. be tarpinių stočių.
- vežimo sutartis / contract of transport**, teisinę galią turinti rašytinė transporto paslaugų teikėjo ir keliautojo sutartis dėl vežimo paslaugos teikimo.
- Via Baltica lot.** [Baltijos kelias], europinis automobilių kelių tinklas, jungiantis Skandinaviją su Vidurio ir Vakarų Europa. Lietuvoje eina per Panevėžio, Kauno, Marijampolės apskritis. Žemėlapiuose žymimas E67 kodu.
- Via Hanseatica lot.** [Hanzos kelias], europinis automobilių kelių tinklas, kuris nutiestas per penkias šalis, – Latviją, Lietuvą (Šiaulių ir Tauragės apskritis), Rusiją (Kaliningrado sritis), Lenkiją ir Vokietiją – siekiant atgaivinti XIII–XIV a. susikūrusios Šiaurės Vokietijos miestų prekybinės sąjungos Hanzos (*vok.* Hanse) idėjas.
- vidaūs turīzmas / internal tourism, domestic tourism**, atvykstamasis ir vietinis šalies turizmas.
- vidinė kajūtė / inside cabin**, kajūtė be lango ar liuko.

- vidinis baseinas / plunge pool**, nedidelis baseinas viešbučio numeryje ar privačiame kieme, esančiame greta viešbučio kambario.
- vidinis išpardavimas / self sales, in-house sales**, įmonės prekių ar paslaugų pardavimas savo darbuotojams, pvz., kelionių pardavimas kelionių agentūros darbuotojams.
- vidutinis Grinvičo laikas / Greenwich Mean Time (GMT)**, Grinvičo observatorijos, per kurią eina nulinis meridianas, vietinis laikas.
- vidutinis rekreacijos laikas / medium recreation period**, 1–7 dienas (pvz., savaitgalį) trunkantis laiko tarpas, skirtas žmogaus fiziniems, psichiniems ir dvasiniams jėgoms atgauti.
- vidutinių kainų viešbutis / mid-priced hotel**, apgyvendinimo įstaiga, teikianti kokybiškas, bet ne prabangias paslaugas.
- vienadienis lankytojas / day tripper**, 1. asmuo, kuris išvyksta į kelionę ir iš jos grįžta tą pačią dieną. Per ilgesnę kelionę toks iškylautojas gyvena tame pačiame viešbutyje ir vyksta į vienos dienos keliones, esančias skirtingose vietose; 2. keliautojas, kuris lankomoje vietovėje (ar šalyje) praleidžia mažiau kaip parą arba neapsistoja nakvynei.
- vienoda kaina / common rated**, tų pačių kainų taikymas dviem ar daugiau vykimo vietoms, esančioms netoli viena kitos.
- vienoda norma / flat rate**, nekintantis įkainis ar mokestis, nepriklausantis nuo perkamų paslaugų kiekio ar dažnumo.
- vienodų kainų akcija / bundling**, prekybos veikla, kai skirtingi produktai ar paslaugos parduodamos už vienodą kainą.
- vienpusė keliونė / one-way trip**, kelionė, kai neužsakoma atgalinio bilieto.
- vienviečio kambario mokestis / single supplement**, papildomas mokestis, kurį sumokėjęs svečias apgyvendinamas kambariame vienas. Paprastai tokį mokestį moka į organizuotą turistinę kelionę vykstantieji su grupe.
- vienviečio kambario priemoka / single room supplement**, keliautojo mokamas mokestis už atskirą vienvietį būstą.
- vienvietis kambarys / single room**, patalpa, kurioje gali gyventi tik vienas žmogus.
- viešasis maitinimas / catering**, veikla, apimanti maisto gamybą, pardavimą ir jo tiekimą maitinimo įmonėms.
- viešasis užsąkomasis reišas / public charter**, kelionė lėktuvu ar laivu, kurią gali užsisakyti ir pageidaujama maršrutu vyksti bet kuri įmonė ar organizacija, nebūtinai teikianti turizmo paslaugas.
- viešbučio administravimo programą / property management system**, kompiuterinė viešbučio valdymo sistema.
- viešbučio atstovas / hotel representative**, agentūra ar agentas, priimančias viešbučio kambarių užsakymus.
- viešbučio ir viso maitinimo kaina / full board**, gyvenimo viešbutyje paslaugų vertė.
- viešbučio priimamasis / reception**, tarnyba, registruojanti svečius ir skirstanti jiems kambarius, išduodanti raktus, teikianti informaciją ir kitas paslaugas.
- viešbučio registratorius / receptionist, room clerk**, apgyvendinimo įstaigos tarnautojas, registruojantis svečius, skirstantis kambarius ir priimančias jų užsakymus.
- viešbučio talonas / hotel voucher**, kelionių organizatoriaus ar kelionių agentūros išduodamas dokumentas, patvirtinantis iš anksto apmokėtas paslaugas (pvz., apgyvendinimą, maitinimą).

- viešbučio teritorijos prižiūrėtojas / hotel groundkeeper**, darbuotojas, kuris prižiūri viešbučio sodą ir teritoriją.
- viešbučio užimtumas / occupancy rate**, tam tikru laikotarpiu turimų ir užimtų viešbučio kambarių santykis procentais. Netinkami turistams kambariai į šį skaičių neįeina.
- viešbučio vadymos sutartis / management contract**, viešbučio savininko ir kokios nors įmonės pasirašytas susitarimas dėl viešbučio paslaugų vadybos.
- viešbučio vėlymo tarnyba / housekeeping**, padalinys, atsakingas už viešbučio kambarių ir viešųjų erdvių valymą bei priežiūrą.
- viešbučio ūkvedys / housekeeper**, asmuo, vadovaujantis viešbučio priežiūros ir valymo skyriui.
- viešbučių telkimas / hotel clustering**, verslo strategija, kai keletas viešbučių atidaromi toje pačioje teritorijoje.
- viešbučių tinklas / Chain Hotels**, to paties pavadinimo viešbučių grupė, priklausanti tam pačiam valdytojui.
- viešbutis / hotel**, įstaiga, teikianti klientų apgyvendinimo, dažniausiai ir maitinimo paslaugas bei turinti papildomą įrangą kitoms paslaugoms teikti. Dar ↑ *apartamentų viešbutis*; ↑ *atostogų viešbutis*; ↑ *dalinių paslaugų viešbutis*; ↑ *ekonomiškosios klasės viešbutis*; ↑ *ilgalaikio (nuolatinio) gyvenimo viešbutis*; ↑ *japoniškasis viešbutis*; ↑ *jaunimo viešbutis*; ↑ *kaimo viešbutis*; ↑ *kurorto viešbutis*; ↑ *oro uosto viešbutis*; ↑ *pigusis viešbutis*; ↑ *pirmosios klasės viešbutis*; ↑ *prabangusis viešbutis*; ↑ *vandens procedūrų viešbutis*; ↑ *vidutinių kainų viešbutis*.
- viešbutis ant vandeňs / boatel**, į viešbutį pertvarkytas laivas, kuris visada ar laikinai stovi prieplaukoje.
- viešnagės uostas / port of call**, uostas, į kurį laivas įplaukia kelionės metu.
- viešoji turizmo infrastruktūra / tourism public infrastructure**, valstybei ar savivaldybei priklausanti visuomenės lankymui ar poilsio veiklai organizuoti skirta stacionari ar laikinoji higienos bei atliekų surinkimo, teritorijos lankymo, informacijos įranga ir kita infrastruktūra: turistinės trasos ar takai, poilsio, nakvynės aikštelės ir įrenginiai.
- viešjojo maitinimo paslauga / catering service**, maitinimo įmonės teikiama valgio ir gėrimų paslauga.
- vietà / place**, 1. konkreti padėtis, kurioje kas yra ar vyksta; 2. vietovė. Dar ↑ *bagazo išdavimo vieta*; ↑ *biblinės vietos*; ↑ *ciklinės kelionės apsisukimo vieta*; ↑ *galinės lėktuvo vietos*; ↑ *išvykimo vieta*; ↑ *laisvos vietos*; ↑ *lankytinos vietos*; ↑ *masinė vieta*; ↑ *miegamoji lėktuvo vieta*; ↑ *miegamoji vagono vieta*; ↑ *neatrastoji vieta*; ↑ *nežymėtos sėdimosios vietos*; ↑ *susitelkimo vieta*; ↑ *vaizdingoji vieta*; ↑ *vykimo vieta*.
- vietà gėlbėjimosi valtyje / boat station**, per treniruotes ar laivui skęstant keleiviu numatytoji vieta gėlbėjimosi valtyje.
- viėtinės kelionės káina / domestic fare**, kelionės kaina po savo šalį keliaujantiems vietiniams gyventojams.
- viėtinė turizmo organizácija / local tourism organization**, nevalstybinė, savivaldybės ar valstybinė vietos turizmo bendrija specifiniams miesto ar bendruomenės interesams tenkinti (savivaldybės turizmo taryba, kaimo turizmo paslaugų teikėjų draugija ir kt.).
- viėtiniai gyvėntojai / indigenous people**, žmonės, nuo senų laikų gyvenantys tam tikroje geografinėje teritorijoje, kalbantys viena kalba, artimai susiję su vietine gamta ir kultūra. Patiria teigiamą ir neigiamą turizmo poveikį.

- viėtinis atstovas / local representative**, atvykimo vietoje esantis kelionės organizatoriaus įgaliotasis asmuo ar agentūra, keliautojams teikianti praktinę pagalbą ir tvarkanti administracinius reikalus.
- viėtinis oro vežėjas / domestic airline, domestic carrier**, oro transporto įmonė, skraidinanti keleivius po savo šalį.
- viėtinis turistas / internal tourist**, asmuo, keliaujantis po savo šalį, išvykęs iš nuolatinės gyvenamosios vietos ne trumpiau kaip vienai parai.
- viėtos pakeitimas / position, positioning**, lėktuvo ar laivo perkėlimas iš vieno terminalo į kitą siekiant juos efektyviau panaudoti ar gauti daugiau pelno.
- viėtos užsąkymas / seat reservation**, pasirenkamasis ar privalomasis išankstinis vietos transporto priemonėje prašymas.
- viėtų rotacija / seat rotation**, keleivių transporto priemonėje perkėlimas iš vienos vietos į kitą kelionės metu, kad visi turėtų lygias galimybes sėdėti geroje vietoje.
- vykimo vietà / destination**, atvykimo teritorija, kurioje turistai numato apsistoti. Dažnai suprantama kaip kelionės galutinis tikslas – žemynas, šalis, regionas, miestas ar kita vieta.
- vykimo viėtos gyvavimo ciklas / destination life cycle**, XIX a. pabaigoje atsiradusi sąvoka, apibūdinanti kurortų (pagal šiuolaikinę sampratą bet kurios vykimo vietos) veiklos dėsningumus nuo įsikūrimo ir suklestėjimo iki nuosmukio, pasikeitus gyvenimui ar padidėjus konkurencijai.
- vykimo viėtos pasirinkimas / destination choice**, galimybė, kai turistai iš daugybės išsirenka vieną vykimo vietą. Turizmo tyrimų apie vartotojo sprendimų priėmimą viena svarbiausių krypčių.
- vykimo viėtos vadýba / destination management**, koordinuoti veiksmai, kuriuos sudaro 4 elementai: vykimo vietos pasiūla, lankytojų tyrimas, rinkodaros komunikacijos, organizacijos atsakomybė.
- vilà / second home / lot. villa**, ištaigingas užmiesčio gyvenamasis namas.
- vyno rūšys / bodega**, patalpa, kurioje laikomas vynas. Keliami reikalavimai: šilumos, kvapų ir vibracijos izoliacija, pastovi oro temperatūra (ne aukštesnė kaip 10–15 °C) ir drėgnis (ne mažesnis kaip 60 %).
- viršutinis gūltas / upper berth**, dviaukštės laivo lovos aukštesnysis gūltas, dažniausiai 140–150 cm aukštyje.
- virtualūs turizmas / virtual tourism, armchair tourism**, įsivaizduojamasis keliavimas po pasaulį naršant internete, skaitant knygas ar žiūrint televiziją.
- virtuvė / kitchen**, patalpa, kurioje ruošiamas, gaminamas ar tiekiamas valgis.
- virtuvėlė / kitchenette**, maža virtuvė, kartais gyvenamajame kambaryje, su valgio gaminimo priemonėmis.
- virusai / viruses**, neląštelinės sandaros mažiausi mikroorganizmai, neturintys baltymų sintetinančių ir energijos sistemų; paplitę visur, kur yra gyvybė. Sukelia augalų, gyvūnų ir žmogaus virusines ligas, kartais ir tokias, kurios tampa turizmo trukdžiais, pvz., paukščių, kiaulių gripo virusas.
- visuomenės dalyvavimas / public participation**, turizmo privataus sektoriaus, nevalstybinių organizacijų, gyventojų grupių, individualių asmenų ir kitų neinstitucinių organizacijų veika bei bendradarbiavimas plėtojant turizmą. Visuomenė gali būti skatinama dalyvauti įvairiais būdais – forumais, informaciniais biuleteniais; gali būti specialiai suburtas suinteresuotųjų asmenų komitetas.

visų paslaugų kaina / all inclusive (AI), nakvynės, maitinimo (įskaitant kai kuriuos gėrimus) ir kai kurių kitų paslaugų kaina. Gali būti įskaitomos ir transporto paslaugos.

visų paslaugų keliönių agentürà / fully appointed agency, juridinis asmuo ar įstaiğa, įgaliota parduoti oro, jūros ir kitomis transporto priemonėmis kelionių paslaugas.

visureiğė transporto priemonė / off-road vehicle, transporto priemonė, pritaikyta važiuoti blogais keliais (pvz., džipas, kalnų dviratis, smėliaeigis, sniegaeigis ir kt.).

visureiğis su oro pagálve / hovercraft, žemės, jūros ar mišrioji transporto priemonė, judanti ant oro pagalvės.

vizà / visa, 1. įklijos formos leidimas, įklijuojamas į asmens kelionės dokumentą, ar sprendimas, kuris suteikia teisę jo turėtojui įvažiuoti į kitą šalį; 2. pareigūno daromas dokumente ar akte įrašas, kuris patvirtina, kad dokumento turiniui priitariama, kad jis yra tikras ir turi teisinę galią. Dar ↑ *studento viza*; ↑ *svečio viza*; ↑ *tranzito viza*.

vizos priėdas / visa support, dokumentas (pvz., organizacijos ar privataus asmens iškvietimo laiškas ar patvirtinimas), kurio reikalauja užsienio vyriausybė prieš išduodama vizą.

vizų parūpinimo paslaugà / visa service, konsulato ar vietinės migracijos tarnybos pagalba gauti leidimą įvažiuoti ir (ar) išvažiuoti iš šalies ar vykti per ją tranzitu.

zonà / zone, teritorija, kuri nuo gretimų skiriasi savitais bruožais ir ypatybėmis. Dar

↑ *apsauginė zona*; ↑ *geografinė zona*; ↑ *kranto zona*.

zonāvimas / zoning, aplinkos planavimo priemonė teritoriją suskirstyti į tam tikrus plotus, turinčius tikslinę paskirtį, pvz., rekreacinė zona miesto teritorijoje.

žaidimas / play, vieno ar kelių asmenų rekreacinė veikla siekiant nustatyto tikslo sutartomis priemonėmis. Žaidimui būdingas malonumas, laisvė, spontaniškumas, varžybų elementas; paskirtis dažniausiai sietina su pramogavimu, tačiau gali būti skirti lavinimui ir įgūdžiams formuoti. Nustatytos taisyklės padeda išvengti apgauldinėjimo žaidžiant.

žaidimų kambarys / games room, bendrojo naudojimo patalpa ar tam tikras plotas, kuriame svečiai gali žaisti įvairius žaidimus.

Žaliasis gaublys / Green Globe, pasaulinė darniojo turizmo ženkinimo, sertifikavimo ir tobulinimo sistema. Paremta aplinkosaugos strategija – darniosios plėtros „Darbotvarkė 21“ (Agenda 21) sistema, skirta Baltijos jūros regionui. Palaiko įmonių, bendruomenių ir vartotojų siekius plėtoti darnųjį turizmą.

žalióji rinkódera / green marketing, turizmo paslaugų rinkodaros būdas, ypač tausojantis šalies aplinką.

žemėlapiro mastėlis / map scale, sutartinis matas, rodantis, kiek kartų žemėlapyje ar plane sumažintas tikrasis vietovės atstumas ir objektai; linijos ilgio žemėlapyje (plane, nuotraukoje) ir to paties ilgio vietovėje santykis. Gali būti skaitmeninis (pvz., 1 : 100 000) ir linijinis.

žemėlapis / map, sumažintas ir apibendrintas Žemės paviršiaus objektų atvaizdas plokštumoje, išreikštas matematine projekcija, nustatytu masteliu, sutartiniais ženklais. Pagal mastelį skirstomi į topografinius (stambaus mastelio) ir apžvalginius (smulkaus mastelio – 1 : 1000 000 ir smulkesnio). Dar ↑ *scheminis žemėlapis*; ↑ *suvokimo žemėlapis*.

žemės paslaugų káina / land only, lėktuvo bilietų kaina be skrydžio išlaidų.

žemýninis klímatas / continental climat, žemynų ir kai kurių vandenynų pakrančių, kur vyrauja žemyninės oro masės, klimatas. Jam būdingas vidutinis vėjo greitis ir vidutinis kritulių kiekis; vidutinėse platumose – didelė metinė temperatūros amplitudė; šilčiausias mėnuo – liepa, šalčiausias – sausis.

žénklinimas / marking, trumpas aprašas ar simbolio priskyrimas atpažinimui palengvinti. Dar ↑ *ekologinis ženkinimas*.

žiedinis maršrútas / circular tour, kelionė, per kurią aplankomi ratu išdėstyti objektai. Maršrutas prasideda ir baigiasi toje pačioje vietoje.

žiemós turístas / amer. snowbird, 1. keliautojas, perkantis turizmo paslaugas žiemos sezonu; 2. šiaurės šalių turistai, kurie į pietų šalis keliauja žiemą, norėdami išvengti žiemos nepatogumų savo šalyje.

- žygeivis / backpacker**, turistas, keliaujantis pėsčiomis.
- žygeivių turizmas / hiking, travelling on foot**, keliavimas pėsčiomis iš anksto nustatytu maršrutu.
- žygio ataskaita / excursion report**, keliautojų grupės kelionės atsiskaitymas žodžiu ar raštu kelionę surengusiai organizacijai. Atsispindi žygio sudėtingumas, dalyvių kelionėje įgyta turistinė patirtis. Raštiška ataskaita yra informacijos šaltinis kitoms grupėms.
- žygio bātai / hiking boots**, turistinės kelionės avalynė, atitinkanti turizmo šakos ir žygio regiono specifika.
- žygio dalývio pāreigos / participants duties**, užduotis, kurią dalyvis privalo atlikti žygyje. Grupės dalyviai gali būti pasiskirstę tokiomis pareigomis: vadovas, vadovo pavaduotojas, ūkvedys, medikas, remontininkas, finansininkas, fotografas ir kita.
- žygio dalývis / hike member, participant**, asmuo, dalyvaujantis žygyje ir atitinkantis reikalavimus pagal amžių, patirtį, fizinės sveikatos būklę, fizinį bei kvalifikacinį pasirengimą ir sutinkantis vykdyti nustatytas taisykles bei reikalavimus.
- žygio grāfikas / hike schedule**, kelionės maršruto skirstymas dienomis, nurodant sudėtingas kliūtis. Svarbus atliekant paieškos ir gelbėjimo darbus.
- žygio grūpė / hike party, trek party**, keliautojų grupė, susibūrusi kokiam nors žygiui.
- žygio grūpės inventōrius / hike group inventory**, žygeivių bendrasis inventoriųs, kuris būtinas normalioms gyvenimo sąlygoms, saugiai įveikti sudėtingas kliūtis (palapinės, virvės, plaukimo, valgio gaminimosi reikmenys ir kt.).
- žygio kliūtys / natural hike obstacles**, gamtinės kliūtys, kurias reikia įveikti norint sėkmingai nueiti žygio maršrutą ar varžybų trasą. Tam reikia atitinkamų turistinės technikos naudojimo įgūdžių. Turistinėse varžybose kliūtys dažnai yra imituojamos (pievutė tarp dviejų medžių atstoja vandens kliūtį, per kurią reikia persikelti kabančiaja perkėla), imituojamas kliūčių sudėtingumas (reikalaujama per upelį keltis rąstu, nors visai paprasta jį perbristi). Kliūtys įrengiamos dirbtinai (vandens slalomo vartai), todėl jos vadinamos dirbtinėmis. Dėl neįveiktų žygio kliūčių (pvz., pernešus valtį per pagrindinius upės slenksčius) sumažėja žygio sudėtingumas; neįveikusiai kliūtis varžybose komandai skiriama bauda ar ji šalinama iš varžybų.
- žygio kontrolinis tērminas / hike deadlines, trek deadlines**, laikas, iki kurio grupė turi pranešti kontroliuojančiai organizacijai apie žygio pabaigą ar atvykimą į tarpinius kontrolinius punktus. Laiku negavus žinios, organizuojama grupės paieška.
- žygio maršrūtas / hike route, trek route**, grupės judėjimo nuo pradinio iki galinio punktų aktyviais keliavimo būdais kelias, jungiantis visus numatytus objektus.
- žygio maršrūto knygėlė / hike record book, trek record book**, pagrindinis žygio grupės dokumentas su įrašais apie kelią, judėjimo grafiką, dalyvius, kontrolinius terminus ir kita.
- žygio maršrūto lāpas / hike record sheet, trek record sheet**, pagrindinis poilsio dienos ar daugiadienio žygio grupės dokumentas, kuriame pateikiamos žinios apie žygio kelią ir dalyvius.
- žygio pōbūdis / trek technique**, maršruto gamtinių kliūčių įveikimo technika asmeniniu ar grupiniu inventoriųmi, patirtimi ir fizinėmis pastangomis.
- žygio slidės / cross-country skis**, slidės, skirtos šliuožti per sniegą, firną, ledą. Jos platesnės (patogiausios yra 9–11 cm pločio) negu paprastos slidės, tvirtos ir elastingos, kad išlaikytų keliautoją su kuprine, manevringos (svarbu šliuožiant per mišką, tarp didelių akmenų, ledų sangrūdų ir kt.). Slidžių kraštai kaustyti metalu, kad geriau būtų galima šliuožti šoniniais kalnų šlaitais.

žygio sudėtingumo kategorija / level of difficulty, sportinių turistinių žygių organizavimo ir vykdymo taisyklėse nurodyti maršruto trukmės, ilgio, kliūčių, kurias grupė turi įveikti, skaičiaus ir kiekvienos turizmo šakos techninio sudėtingumo reikalavimai. Yra šešios sudėtingumo kategorijos.

žygio vadovas / trek leader, turintis tam tikrą kvalifikaciją ir patyrimą žygio organizatorius, vadovaujantis kelionės parengimui ir pačiai kelionei.

žygio žvalgyba / reconnaissance, grupės dalyvių vietovės ar atskirų kliūčių, jų sudėtingumo ištyrimas ir jų įveikimo sąlygų įvertinimas; buvimo vietos nustatymas.

žygis / hike, trek, naujo ar žinomo maršruto įveikimas gamtoje aktyviomis priemonėmis (pėsčiomis, slidėmis, dviračiais, plaukimo priemonėmis ir kt.) pažinimo, ugdymo, sveikatingumo, sportiniais ir kitais tikslais. Skirstomi pagal trukmę (vienadieniai, dvideniai, daugiadieniai), pagal keliavimo būdą (pėsčiomis, slidėmis, kalnų, vandens dviračiais), pagal sudėtingumo kategorijas (1–16). Dar ↑ *masinis žygis*; ↑ *mokomasis žygis*; ↑ *turistinis žygis*.

žymėklis / validator, įtaisas bilietams arba kitiems dokumentams žymėti.

žymių vietų laikymas / sightseeing, kelionė, per kurią supažindinama su žymiais objektais ir vietomis natūralioje aplinkoje.

žingsniāmatis / pedometer, elektroninis prietaisas žingsniams skaičiuoti. (Ankstesni mechaniniai prietaisai sudarė laisvai kabantis svarelis, fiksuojantis kiekvieną kojos pakėlimą ir spyruoklė, gražinanti svarelį į pradinę padėtį.) Žinant vidutinį dvigubo žingsnio dydį, galima apskaičiuoti nueitą kelią. Žingsniamačiu nustatomas vienos dienos fizinis krūvis ekspedicijose, turistiniuose žygiuose, žygeivių kelionėse.

žinutės į kambarius / in-room messaging, viešbučio klientų gaunamos elektroninės žinutės ir faksogramos, matomos jų kambaryje esančio televizoriaus ekrane.

žvalgomasis laikotarpis / prospecting cycle, terminas, kai kelionių agentūros tarpininkas ieško galimų turistų, po to kelionių agentas susisiečia su asmenimis ar grupe asmenų, su kuriais jau bendravo tarpininkas.

žvalgomoji kelionė / familiarization trip or tour, bandomoji ar žurnalistams, kelionių organizatoriams arba kelionių agentams surengta kelionė susipažinti su maršrutu ir jame teikiamomis paslaugomis.

žvejyba / fishing, žuvų ir jūros gyvūnų gaudymas. Lietuvoje ši veikla yra reguliuojama įstatymų. Dar ↑ *rekreacinė žvejyba*.

Lietuviškos santrumpos

- AVS** – aplinkosaugos vadybos sistema / Environmental Management System (EMS)
- cab** – kabeltovas / cable length, cable
- FAA** – federalinė aviacijos administracija / Federal Aviation Administration
- GIS** – geografinė informacinė sistema / Geographical Information System
- GUS** – globalioji užsakymo sistema / Global Distribution System
- IKZV** – integruotasis kranto zonos valdymas / Integrated Coastal Zone Management (ICZM)
- JT** – Jungtinės Tautos / United Nations
- KUS** – kompiuterinė užsakymų sistema / Computerized Reservation System
- LAA** – Lietuvos alpinizmo asociacija / Lithuanian Mountaineering Association
- LAL** – Lietuvos avialinijos / Lithuanian Airlines
- LAS** – Lietuvos automobilinekų sąjunga / Association of Lithuanian Automobilists
- LDB** – Lietuvos dviratininkų bendrija / Lithuanian Cyclists' Community
- LGS** – Lietuvos gidų sąjunga / Lithuanian Guides Association
- LJNNA** – Lietuvos jaunimo nakvynės namų asociacija / Lithuanian Youth Hostels Association
- LKS** – Lietuvos keliautojų sąjunga / Lithuanian Travellers Union
- LKTA** – Lietuvos kaimo turizmo asociacija / Lithuanian Rural Tourism Association
- LMA** – Lietuvos muziejų asociacija / Lithuanian Museum Association
- LRTEA** – Lietuvos rekreacijos ir turizmo edukologų asociacija / Lithuanian Recreation and Tourism Educologists Association
- LSA** – labai svarbus asmuo / very important person (VIP)
- LSK** – labai svarbus keleivis / very important passenger (VIP)
- LST** – Lietuvos standartas / Lithuanian Standard
- LTA** – Lietuvos turizmo asociacija / Lithuanian Tourism Association
- LTICA** – Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacija / Lithuanian Association of Tourist Information Centres
- LVRA** – Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija / Lithuanian Association of Hotels and Restaurants
- NIL** – numatomasis išvykimo laikas / estimated time of departure (ETD)
- OOIK** – Oro transporto bendrovių operatyviosios informacijos korporacija / Airline Reporting Corporation (ARC)
- PAV** – poveikio aplinkai vertinimas / environmental impact assessment (EIA)
- TIC** – turizmo informacijos centras / Tourism Information Center (TIC)

Angliškos santrumpos

- A** – 1. availability / tinkamas; 2. will display flights with seats available / skrydžiai, kuriuose yra laisvų vietų; 3. an arunk or surface segment of a trip / kelionės etapas, kai nesikrendama; 4. American plan / amerikinis planas; 5. code for a class of service / aptarnavimo klasės (paprastai aukščiausiosios) kodas
- AAA** – American Automobile Association / Amerikos automobilinekų asociacija
- AAAE** – American Association of Airport Executives / Amerikos oro uostų vadovaujančiųjų darbuotojų asociacija
- AAD** – agent automated deduction / automatizuota agento atskaita
- AATTA** – African-American Travel and Tourism Association / Afrikos ir Amerikos kelionių ir turizmo asociacija
- ABC** – advanced booking charters / išankstiniai užsakomieji reisai
- ABTA** – Association of British Travel Agents / Britanijos kelionių agentūrų asociacija
- A/c** – 1. air conditioned / su oro kondicionieriumi; 2. additional collection / papildoma rinkliava
- AC** – 1. alternating current / kintamoji srovė; 2. access card / leidimo kortelė; 3. air-conditioning / oro kondicionavimo sistema
- ACAP** – Aviation Consumer Action Project / Oro transporto paslaugų vartotojų asociacija
- ACEAN** – Association of South East Asian Nations / Šiaurės rytų Azijos tautų asociacija
- ACED-I** – Association of Conference and Events Directors-International / **Tarptautinė konferencijų ir renginių vadovų asociacija**
- ACI** – assist card international / tarptautinė dalyvio kortelė
- ack(n)** – acknowledge / 1. pripažinti; 2. patvirtinti
- ACON** – air conditioned / su oro kondicionieriumi
- ACTA** – Alliance of Canadian Travel Associations / Kanados kelionių asociacijų sąjunga
- ACTE** – Association of Corporate Travel Executives / Kelionių vadovų asociacija
- ACV** – 1. air cushioned vehicle hovercraft / transporto priemonė su oro pagalve; 2. air-cushion vehicle / laivas su oro pagalve
- AHMA, AH & MA** – American Hotels and Motels Association / Amerikos viešbučių ir motelių asociacija
- AI** – all inclusive / visų paslaugų kaina
- AID** – automatic interaction detection / automatinio ryšio detektorius
- AIDS** – Acquired Immune Deficiency Syndrome / įgyto imuniteto deficito sindromas
- AIT** – Alliance of International Tourism / Tarptautinė turizmo sąjunga
- AMFORHT** – *pranc.* Association Mondiale pour la Formation Hôtelière et Touristique / **Pasaulinė turizmo ir svečių aptarnavimo mokymo asociacija**
- A1** – A-1 *šnek.* / indeksas, žymintis puikią būseną: sveikatos, finansinės padėties, turizmo bendrovės nuomojamo laivo ar lėktuvo
- APEX** – advance purchase excursion fare / **mažiausia skrydžio kaina su didžiausiais apribojimais**
- ARC** – Airline Reporting Corporation / Oro transporto bendrovių operatyviosios informacijos korporacija
- arr.** – arrival / atvykimas, atplaukimas
- asap, a.s.a.p.** – as soon as possible / kuo greičiau
- ASMs** – available seat miles / oro transporto bendrovės pajėgumo koeficientas

ASTA	– American Society of Travel Agents / Amerikos kelionių agentų organizacija
ATA	– 1. African Travel Association / Afrikos kelionių asociacija; 2. actual time of arrival / tikrasis atvykimo (atplaukimo) laikas
ATAA	– Air Transport Association of America / Amerikos oro transporto asociacija
ATB	– automated ticket and boarding pass / jungtinis bilietas
ATD	– actual time of departure / tikrasis išvykimo (išplaukimo) laikas
ATME	– Association of Travel Marketing Executives / Kelionių rinkodarininkų asociacija
BA	– 1. BankAmericard / Amerikos banko išleista mokėjimo kortelė; 2. British Airways / Britanijos avialinijos
B & B	– bed and breakfast / nakvynės ir pusryčių paslauga
BB	– buffet breakfast / švediškasis pusryčių stalas
BBML	– baby meal / kūdikių maistas
BBR	– bank buying rate / banko supirkimo kursas
BCHFT	– beachfront / su vaizdu į jūrą
BEO	– banquet event order / banketo užsakymas
BG	– business group / verslo grupė
BHC	– backhaul check / atgalinio krovinio tikrinimas
BI	– beverage included / įskaitant gėrimus
BIC	– bank identifier code / banko atpažinties kodas
BK	– breach / pažeidimas
BLCY	– balcony / balkonas
BLND	– passenger is blind / aklasis keleivis
BP	– breakfast plan or Bermuda plan / pusryčių arba Bermudų planas
BPR	– boarding pass reserved or boarding pre-reserved / įlaipinimo talonas su užsakyta vieta
BSTC	– Baltic Sea Tourism Commission / Baltijos jūros turizmo komisija
BTD	– Business Travel Department (usually of a large corporation) / verslo kelionių skyrius (paprastai didelėje įmonėje)
BTH	– bath / vonia
C	– Celsius, Celsius scale / temperatūros laipsniai pagal Celsijų, Celsijaus skalė
CAR	– intermediate-size car / vidutinio dydžio automobilis
CAS	– computer-assisted selling / elektroninė prekyba
CBBG	– cabin baggage / kabinoje laikomas bagažas
CBI	– computer-based instruction / kompiuterinis mokymas
CBN	– cabin / kabina, kajutė
CCAR	– compact car / nedidelis automobilis
CCRN	– credit card return notice / kredito kortelės grąžinimo pranešimas
CCS	– change segment status / pakeisti duomenis
CCTE	– certified corporate travel executive / licencijuotasis kelionių vadovas, priklausantis tam tikrai organizacijai
CCTV	– closed circuit television / vietinė kabelinė televizija
CDC	– Centres for Disease Control and Prevention / ligų kontrolės ir prevencijos centrai
CD-ROM	– compact disc, read-only memory / tik skaitomas kompaktinis diskas
CDW	– Collision Damage Waiver / žalos atsisakymas (žalos atsisakymo dokumentas)
CEO	– chief executive officer / vadovaujantis darbuotojas ar pareigūnas
CFM	– confirmation / patvirtinimas
CFMD	– confirmed / patvirtinta
CFO	– chief financial officer / vyriausiasis finansininkas
CFY	– clarify / paaiškinkite
CH, CHD	– child / vaikas
CH, CHTR	– charter / užsakomasis reisas; laivo, lėktuvo užsakymas ir užsakymo sutartis
CHNG	– change / grąža; keisti; persėsti į kitą traukinį, lėktuvą
CHNT	– change name to / pakeisti vardą

- CIEE** – Council on International Educational Exchange / Tarptautinių švietimo mainų taryba
- CIS** – Confederation of Independent States / Nepriklausomųjų valstybių sąjunga (NVS)
- CIT.** – charter inclusive tour / užsakomoji organizuota turistinė kelionė
- CLIA** – Cruise Lines International Association / Tarptautinė kruizinių kelionių agentūrų asociacija
- CMP** – 1. certified meeting professional / profesionalusis susirinkimų organizavimo specialistas; 2. complete meeting package / visa susirinkimo medžiaga; 3. confirm phone / patvirtinkite skambutį
- CNL** – cancel / atšaukti
- CNS** – certified niche specialist / profesionalusis vartotojų interesų specialistas
- COC** – country of commencement / šalis, kurioje prasideda kelionė
- C.O.D** – 1. cash on delivery / mokama grynaisiais pristačius; 2. collect on delivery / išperkamasis mokėjimas
- COLA** – 1. cost of living allowance / pragyvenimo pašalpos dydis; 2. cost of living adjustment / pragyvenimo minimumo nustatymas
- COMM** – commission / įgaliojimas, užsakymas, komisinis atlyginimas
- COND.** – conditional / sąlyginis
- CONV** – convertible (car) / automobilis su atidengiamu stogu
- COO** – chief operating officer / techninio personalo viršininkas
- COTAL** – Latin American Confederation of Tourism Organizations / Lotynų Amerikos turizmo organizacijų konfederacija
- CP** – continental plan / lengvieji pusryčiai
- CPM** – cost per thousand / kaina už tūkstantį vienetų
- CPU** – central processing unit / centrinis procesorius
- CR** – change record / keitimų registravimas
- CRN** – cash refund notice / grynųjų pinigų išmokėjimo pranešimas
- CRS** – computerized reservation system / elektroninė užsakymo sistema
- CRT** – cathode ray tube / katodo spindulių vamzdis
- CSM** – convention services manager / konferencijų tarnybos vadybininkas
- CSML** – child's meal / vaikų maistas
- CT** – 1. circle trip / ciklinė kelionė (kelionė su sustojimais, kai sugrįžtama į išvykimo vietą kitu keliu); 2. Central Time / centrinis laikas
- CTA** – condominium travel associates / kelionių agentūrų bendratūriai
- CTC** – 1. certified travel counselor / profesionalusis kelionių konsultantas; 2. contact / kontaktinis asmuo
- CTCA** – contact's address / kontaktinio asmens adresas
- CTCB** – contact's business phone / kontaktinio asmens darbo telefonas
- CTCH** – contact's home phone / kontaktinio asmens namų telefonas
- CTD** – Corporate Travel Department / įmonės kelionių skyrius
- CTG** – cottage / namelis, vasarnamis
- CTIP** – Coalition for Travel Industry Parity / Kelionių pramonės lygių galimybių sąjunga
- CTM** – 1. circle trip minimum / mažiausia galima ciklinės kelionės kaina; 2. consolidated tour manual / patvirtintas kelionės vadovas
- CTO** – city ticket office / miesto bilietų kasa
- CV** – container vessel / konteinerių laivas
- CVB** – Conventions and Visitors Bureau / Konferencijų ir svečių biuras
- CVR** – cockpit voice recorder / kabinos balso rašytuvas
- CWGN** – compact station wagon / universalas (automobilio kėbulas)
- C.W.O.** – cash with order / gryniesi pinigai, mokami užsakant
- CYBA** – Charter Yacht Brokers Association / Užsakomųjų jachtų brokerių asociacija
- DAPO** – do all possible / daryti, kas įmanoma
- DATAS II** – a computer reservation system which is now part of Worldspan® / elektroninė užsakymo sistema (dabar yra Worldspan® dalis)

- D.b.a.** – doing business as / komercinės veiklos vykdymas užpildžius tam tikrą formą. Nekeičiamas oficialusis korporacijos pavadinimas, bet leidžiama rašyti papildomus pavadinimus
- DBLB** – double room with bath / dvivietis kambarys su vonia
- DBL** – double / dvigubas
- DBLN** – double room without shower or bath / dvivietis kambarys be dušo ar vonios
- DBLS** – double room with shower / dvivietis kambarys su dušu
- DC, d.c.** – direct current / nuolatinė srovė
- DCSN** – decision / sprendimas
- DEA** – Drug Enforcement Agency / Narkotikų prekybos kontrolės agentūra
- DEAF** – deaf passenger / kurčiasis keleivis
- Dep.** – 1. departure / išvykimas; 2. deposit / banko indėlis; depozitas
- DEP** – 1. departure / išvykimas, išskridimas; 2. scheduled departure time / numatytas išvykimo laikas; 3. after departure, the time the flight departed / po išvykimo, lėktuvui išskridus
- DET** – domestic escorted tour / vietinė kelionė su palydovu
- DEW-line** – Distant Early Warning Line / išankstinio įspėjimo linija. Radarų stočių linija iš anksto perspėti apie priešo oro ataką
- Dis** – discontinued / nutraukta, sustabdyta
- DIT** – domestic independent tour or traveler / vietinė savarankiška kelionė ar savarankiškas keliautojas
- DLX** – deluxe room / liukso kambarys
- DM** – district manager / regiono valdytojas
- DMC** – 1. directional minimum check / krypties minimumo patikrinimas; 2. destination management company or consultants / vadybos vykimo vietoje įmonė ar konsultantai
- DMO** – 1. destination marketing organization / vykimo šalies rinkodarą; 2. District Marketing Office / regiono rinkodaros biuras
- docs rec'd** – documents received / dokumentai gauti
- DO** – drop-off / kritimas, (su)mažėjimas
- Dom** – domestic / vietinis, vidaus, krašto
- DPLX** – duplex / dvipusis, dvigubas
- DPP** – 1. default protection plan / apsaugos nuo finansinių įsipareigojimų nevykdymo planas; 2. an insurance policy / draudimo rūšis, apsauganti savininką nuo nuostolių, tiekėjui nepristačius produktų ar nepateikus paslaugų arba negrąžinant pinigų, sumokėtų už juos
- DPST** – deposit / (banko) indėlis; depozitas
- Dptr** – departure / išvykimas
- DRS** – Direct Reference System / tiesioginių nuorodų sistema
- DTIA** – Dive Travel Industry Association / Nardymo kelionių asociacija
- DUI** – driving under the influence (of alcohol or another drug) / vairavimas apsvaigus nuo alkoholio ar narkotikų
- DWB** – double room with bath / dvivietis kambarys su vonia
- DXA** – deferred cancellation area / atidėto atšaukimo sritis
- E, e** – east / rytai
- E & O** – errors and omissions insurance / draudimas nuo klaidų ir aplaidumo
- EATA** – East Asia Travel Association / Rytų Azijos kelionių asociacija
- EB** – 1. eastbound / vykstantis į rytus; 2. English breakfast / angliškieji pusryčiai
- ECAR** – economy car / ekonomiška transporto priemonė
- EC** – European Community / Europos Bendrija (EB)
- EDI** – electronic data interchange / elektroniniai duomenų mainai
- EDT** – Eastern Daylight Time / Rytų juostinis laikas
- EEC** – *psn.* European Economic Community / Europos Ekonominė Bendrija (EEB)
- eff.** – effective / įsigaliojantis

EIA	– environmental impact assessment / poveikio aplinkai vertinimas
ELD	– electronic liquor dispenser / elektroninis alkoholio seikėtuvas
EMA	– extra mileage allowance / papildomo kilometražo transporto išlaidos
E-Mail	– electronic mail / elektroninis paštas
EMAN	– economy car with manual transmission / ekonomiška transporto priemonė su rankine pavara
EMER	– emergency travel / priverstinė kelionė (avarijos atveju)
EMS	– 1. emergency medical service / greitoji medicinos pagalba ; 2. excess mileage surcharge / papildomo kilometražo priemoka ; 3. Environmental Management System / aplinkosaugos vadybos sistema (AVS)
EP	– European plan / europinis planas (apgyvendinimas be maitinimo)
ERQ	– endorsement request / patvirtinimo užklausa; paraiška
ERSP	– electronic reservations service provider / elektroninio užsakymo paslaugos teikėjas
E.T.A., eta	– estimated time of arrival / numatomasis atvykimo laikas
ETC	– European Travel Commission / Europos kelionių komisija
ETD	– estimated time of departure / numatomasis išvykimo laikas
ETDN	– Electronic Ticket Delivery (Distribution) Network / elektroninis bilietų platinimo tinklas
EU	– a global indicator meaning via Europe / Europos kelio kodas
EUROCONTROL	– European Organization for the Safety Air Navigation / Europos oro navigacijos saugumo organizacija
EWGN	– economy station wagon / universalas (automobilio kėbulas)
Ex, Exch	– exchange / 1. keitimas; 2. užsienio valiuta
EXST	– extra seat / papildoma sėdimoji vieta
EZS	– easy SABRE / supaprastinta elektroninės užsakymo sistemos versija
F	– 1. Fahrenheit; Fahrenheit scale / farenheitas, Farenheito skalė; 2. fadomas, jūros sieksnis
FAA	– Federal Aviation Administration / Federalinė aviacijos administracija
FA	– families / šeimos
FAP	– full american plan / išplėstinis amerikinis planas (viešbučio planas, kur į paros kainą įeina nakvynė ir trys maitinimai)
FCU	– fare construction unit / sudedamoji mokesčio dalis
FDOR	– four-door car / keturių durų automobilis
Fete	– a party / vakarėlis
FET	– foreign escorted tour / užsienio kelionė su palydovu
FFP	– frequent flyer program / programa dažnai skraidantiems
FHTL	– first-class hotel / pirmosios klasės viešbutis
FIA	– Federation International of Automobiles / Tarptautinė automobilių federacija
FIJET	– <i>pranc.</i> Fédération internationale des journalistes et écrivains du tourisme / <i>plg.</i> World Federation of Travel Writers / Pasaulinė kelionių žurnalistų ir rašytojų federacija
FIM	– flight interruption manifest / skrydžio sutrukdymo manifestas (deklaracija)
FIT	– foreign independent tour / individualioji užsienio kelionė
FIYTO	– Federation of International Youth Travel Organizations / Tarptautinių jaunimo kelionių organizacijų federacija
FLIFO	– flight information / informacija apie skrydį
FLT	– flight / skrydis
F.O.B.	– freight on board / pirkėjo atsakomybė nuo pakrovimo į laivą ar lėktuvą
F.O.C.	– flag of convenience / patogiosios šalies vėliava
FONE	– telephone / telefonas
FOP	– form of payment / mokėjimo forma

- FOTL** – Front of the line / priekinė linija, dažnai žymintis priėmimo pirmenybę teminiuose parkuose
- FP** – final payment (qv) or full pension / paskutinis mokėjimas arba visas išlaikymas
- FQTV** – frequent traveler / d ažnas keliautojas
- FRAG** – fragile / trapus
- FRAV** – first available / pirmą kartą
- FS** – free sale / laisvasis pardavimas
- FUNTS** – Finnish University Network for Tourism Studies / Suomijos universitetų turizmo studijų centras
- FYI** – for your information / jūsų žiniai
- GDP** – gross domestic product / bendrasis vidaus produktas
- GDS** – Global Distribution System / pasaulinė platinimo sistema
- GETS** – Gabriel Extended Travel Services / Išplėstinė kelionių tarnyba. Kelionių lėktuvu, automobilių nuomos, viešbučių užsakymų ir kai kurių keltų (nepriklausančių jokioms oro linijoms ar kitiems kelionių organizatoriams) paslaugų pasaulinė sistema
- GFAQ** – general facts / pagrindiniai faktai
- GG rate** – guaranteed group rate / garantuotoji grupės kaina (viešbučio kaina, kai atvyksta žmonių grupė ir įsipareigojama sumokėti net keliautojams neatvykus)
- GIANTS** – Greater Independent Association of National Travel Services / Didžioji nepriklausoma nacionalinių kelionių tarnybų asociacija
- GI** – global indicator / visuotinis kodas (kodas šalia bilieto kainos, rodantis kelionės maršrutą)
- GIS** – Geographical Information System / geografinė informacinė sistema (GIS)
- GIT** – group inclusive tour / grupinė organizuota turistinė kelionė, kuri įvyksta tik ją užsakius tam tikram žmonių skaičiui
- GIT fares** – lėktuvo bilietų kaina, galiojanti parduodant bilietus kartu su mokesčiu už grupinę kelionę
- GM** – general manager / generalinis direktorius
- G.M.** – “gentil membre” / svečias „Med resort“ klube
- GMT** – Greenwich Mean Time / vidutinis Grinvičo laikas
- GNP** – gross national product / bendrasis nacionalinis produktas
- GNR** – guest name record / svečių registracija
- G.O.** – “gentil organisateur” / personalo darbuotojas „Med resort“ klube
- GO** – value car rental company / prabangių automobilių nuomos įmonė
- GPS** – Global Positioning System / globalinė padėties nustatymo sistema – tikslios buvimo vietos nustatymo sistema pagal duomenis iš kosminio palydovo
- GPST** – group seat request / grupės vietų paskirstymas
- GRPS** – groups / grupės
- GRT, g.r.t.** – gross registered tonnage / bendrasis registruotasis tonažas
- GST** – goods and services tax / prekių ir paslaugų mokestis
- GTD, gtd** – guaranteed, guarantee / apdrausta (garantuota); garantinis raštas
- GTIA** – Golf and Travel Industry Association / Golfo ir kelionių pramonės asociacija
- guar** ↑ *GTD*
- H** – 1. harbour / uostas; 2. helicopter / sraigtasparnis
- H & C** – hot and cold / karšta ir šalta
- HCC** – Hotel Clearing Corporation / Viešbučių tarpuskaitos korporacija (bendrovė, įkurta tam, kad viešbučiams rinktų pagrindinį komisinį atlyginimą)
- HEDNA** – Hotel Electronic Distribution Network Association / Viešbučių elektroninės prekybos tinklo asociacija
- HIP** – higher intermediate point / aukštesnės klasės tarpinis punktas
- HK** – hold confirmed / užsakymas patvirtintas
- HL** – holds list / užsakymų sąrašas

- HNML** – Hindu meal / hinduistiški valgiai
- HSMAI** – Hospitality Sales and Marketing Association International / **Tarptautinė svečių aptarnavimo ir rinkodaros asociacija**
- HTL** – hotel / viešbutis
- HX** – have cancelled / atšaukti
- IAAPA** – International Association of Amusement Parks and Attractions / **Tarptautinė pramogų parkų ir atrakcionų asociacija**
- IACC** – International Association of Conference Centers / **Tarptautinė konferencijų centrų asociacija**
- IACVB** – International Association of Convention and Visitors Bureaus / **Tarptautinė konferencijų centrų ir svečių biurų asociacija**
- IAFE** – International Association of Fairs and Expositions / **Tarptautinė mugių ir parodų asociacija**
- IAMAT** – International Association for Medical Assistance to Travellers / **Tarptautinė keliautojų medicinos pagalbos asociacija**
- IAPA** – International Air Passenger Association / **Tarptautinė oro transporto keleivių organizacija**
- IAR** – Interactive agent reporting system / elektroninė pardavimo informacinė sistema
- IAS** – insert a segment / įterpti segmentą
- IATA** – International Air Transport Association, Air Transport Association / **Tarptautinė oro transporto asociacija**
- IATAN** – International Airlines Travel Agent Network / **Tarptautinis oro transporto bendrovių kelionių agentų tinklas**
- IAWT** – International Association of World Tourism / **Tarptautinė pasaulio turizmo asociacija**
- ICAO** – International Civil Aviation Organization / **Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija**
- ICAR** – intermediate-size car / vidutinio dydžio automobilis
- ICCL** – International Council of Cruise Lines / **Tarptautinė kruizinių kelionių agentūrų taryba**
- IC** – friendly / kelionių tiekėjas, norintis mokėti komisinį atlyginimą tiesiai nepriklausomam kelionių agentui, o ne Tarptautinių oro kelionių agentų tinklui priklausančiam kelionių agentui
- IC** – independent contractor (an outside sales representative for a travel agency) / **nepriklausomas sutarties dalyvis (kelionių agentūros užsienio prekybos atstovas)**
- ICZM** – Integrated Coastal Zone Management / integruotasis kranto zonos valdymas
- ID** – Identification / tapatybės nustatymas
- IDL** – International Date Line / datos keitimosi linija (linija, žyminti vietą, kur oficialiai prasideda diena)
- IFTAA** – International Forum of Travel and Tourism Advocates / **Tarptautinis kelionių ir turizmo propaguotojų forumas**
- IFUN** – if unable / nesant galimybės
- IFWTO** – International Federation of Women's Travel Organizations / **Tarptautinė moterų kelionių organizacijų federacija**
- IGN** – ignore / nepaisyti, neatsižvelgti
- IH & RA** – International Hotel and Restaurant Association / **Tarptautinė viešbučių ir restoranų asociacija**
- IMO** – International Maritime Organization / **Tarptautinė jūrų organizacija**
- IN, INF** – infant / kūdikis
- IN** – 1. international / tarptautinis; 2. check-in / registracija
- INAD** – inadmissible passenger / nepriimtinas keleivis (kuriam draudžiama įvažiuoti dėl vizos neturėjimo, negaliojančio paso ir kt.)
- INS** – Immigration and Naturalization Service / **Imigracijos ir natūralizacijos tarnyba**
- int.** – international / tarptautinis

- IRC** – 1. international route charge / tarptautinis kelių mokestis; 2. international transfer / tarptautinis vežimas
- ISA** – International Sociological Association / Tarptautinė sociologų asociacija
- ISDN** – Integrated Services Digital Network / skaitmeninis visuminių paslaugų tinklas
- IS** – if not holding, sell / jei nėra galimybės laikyti sandėliuose, parduokite
- I/S** – inside (as of a ship's cabin) / vidus (pvz., laivo kajutės)
- ISLWV** – island view / salų vaizdas
- ISO** – International Standards Organization / Tarptautinė standartizacijos organizacija
- ISP** – internet service provider / interneto paslaugų teikėjas
- ISTTE** – International Society of Travel and Tourism Educators / Tarptautinė kelionių ir turizmo edukologų draugija
- IT** – 1. inclusive tour / organizuota turistinė kelionė; 2. international tour / tarptautinė kelionė
- ITAG** – International Travel Agent Guild / Tarptautinė kelionių agentų sąjunga
- IT fare** – inclusive tour fare / organizuotos turistinės kelionės kaina
- IT number** – number used in airline CRS systems to indicate that a tour has met certain requirements / skaičius oro linijų elektroninėje užsakymo sistemoje nurodyti, kad kelionė atitinka tam tikrus reikalavimus
- ITTA** – Independent Travel Technology Association / Nepriklausomoji kelionių technologijų asociacija
- ITX** – 1. inclusive tour excursion fare / organizuotos turistinės kelionės (ekskursijos) mokestis; 2. ITXFARES / organizuotų turistinių kelionių kainynas
- IWGN** – intermediate-size station wagon / vidutinio dydžio mikroautobusas
- IYHF** – International Youth Hostel Federation / Tarptautinė jaunimo viešbučių federacija
- JATO** – jet-assisted take off / pakilimas reaktyviniu lėktuvu
- JRSTE** – junior suite / didesnis viešbučio kambarys su miegamąja zona, kuri neatskirta nuo svetainės
- jt.** – 1. joint / bendras, jungtinis; 2. joint fare / bendrasis mokestis
- K** – confirmed / patvirtinta
- kg** – kilogram / kilogramas
- KIP** – keep alone if possible / esant galimybei, laikyti atskirai
- KK** – confirmed / patvirtintas
- KL** – confirmed waitlist / patvirtintas laukiančiųjų sąrašas
- km.** – kilometre / kilometras
- KP** – commission percentage / komisinio atlyginimo dydis
- kph** – kilometres per hour / kilometrų per valandą
- KSML** – kosher meal / košerinis maistas
- LCAR** – luxury car / prabangus automobilis
- LDW** – loss damage waiver / 1. žalos atlyginimo atsisakymo dokumentas; 2. išplėstinis transporto priemonės draudimas
- LHTL** – luxury hotel / prabangus viešbutis
- LO** – domestic transportation tax / šalies vidaus transporto mokestis
- LRA/LRO** – local receptive agent, local receptive operator / vietinis priėmėjas. Vartojama tarp miestinių autobusų susisiekime
- LSF** – local selling fare / vietinė pardavimo kaina
- LUX** – luxury / prabanga
- M** – 1. main / pagrindinis; 2. maintenance / remontas ir eksploatacija; techninė priežiūra; 3. majesty / didenybė; 4. master / magistras; 5. medical / medicinos, gydymo; 6. member / narys; 7. meridian / meridianas; 8. message / pranešimas, žinia; 9. metal / metalas; 10. midnight / vidurnaktis; 11. Monday / pirmadienis
- MAAS** – meet and assist / sutikti ir padėti
- Maglev** – magnetic levitation / magnetinė levitacija
- MAP** – modified American plan / modifikuotas amerikinis planas

- Marad** – maritime administration / laivybos administracija
- MARS** – Multi Access Reservations System / daugiakanalės priegaus užsakymo sistema
- MCO** – miscellaneous charge order / įvairių išlaidų, mokesčių orderis
- MCT** – minimum connecting time / trumpiausias sujungimo laikas
- MICE** – meetings, incentives, conferences, events / susitikimų, skatinamųjų, konferencijų, renginių turizmas
- MIN** – minimum room / paprastasis kambarys
- MINR** – minimum rate / mažiausiasis tarifas
- MIS** – 1. Management Information System / vadybos informacinė sistema; 2. Marketing Information System / rinkodaros informacinė sistema
- MLM** – multi-level marketing / daugiapakopė rinkodara
- M/M** – Mr. and Mrs. / ponas ir ponija
- MNC** – Multinational Corporation / tarptautinė korporacija
- MNS** – minutes / protokolas
- MOD** – moderate room / nedidelis kambarys
- MODR** – moderate rate / vidutinis tarifas
- MOML** – muslim meal / musulmonų maistas
- m.p.h.** – miles per hour / mylių per valandą
- MPI** – meeting professionals international, formerly meeting planners international / tarptautinis specialistų susitikimas, anksčiau vadintas tarptautiniu dalykinių susitikimų rengėjų susitikimu
- MPM** – maximum permitted mileage / didžiausias leidžiamasis nuvažiuoti atstumas, mylių. Dar ↑ *MS*
- MSCN** – misconnection / blogas sujungimas
- MS** – 1. motor ship / variklinis laivas; 2. mileage system ↑ *MPM*
- MTS** – motor turbine ship / laivas su turbininiu varikliu
- MV** – motorized vessel / motorizuotas laivas
- MY** – motorized yacht / motorizuota jachta
- N, n** – north / šiaurė
- NA** – 1. not available / negalimas; 2. not applicable / netaikytinas; 3. no answer / nėra atsakymo; 4. need alternative / reikia alternatyvos
- NABTA** – National Association of Business Travel Agents / Nacionalinė dalykinių kelionių agentų asociacija (JAV)
- NAC** – no action taken on communication / veiksmų nesiimta
- NACOA** – National Association of Cruise Only Agencies / JAV nacionalinė kruizinių kelionių agentūrų asociacija
- NAR** – new arrival information / informacija apie naujai atvykstančiuosius
- NB** – northbound / vykstantis į šiaurę
- NBR** – number / numeris
- NBTA** – National Business Travel Association / Nacionalinė dalykinių kelionių asociacija
- NC** – no charge / nemokamai
- NCH** – number changed / numeris pakeistas
- NIBS** – Neutral Industry Booking System / neutralioji pramoninių užsakymų sistema
- NO** – no action taken (on segment) / veiksmų nesiimta
- NOCN** – no connection / nėra ryšio
- NOOP** – not operating / neveikia
- NOREC** – no record / nėra įrašų
- NOSH** – no show / neparodo
- NOTR** – no traffic rights / eismas draudžiamas
- NP** – National park / Nacionalinis parkas
- NPS** – National Park Service / Nacionalinė parkų tarnyba
- NPTA** – National Passenger Traffic Association / Nacionalinė keleivinio transporto organizacija

NR	– no rate; no payment required / nemokamai
NRC	– no record / įrašų nėra
NRCF	– not reconfirmed / pakartotinai nepatvirtinta
NRP	– non-revenue (i.e. not paying) passenger / už kelionę nemokantis keleivis
NRS	– no rate specified (i.e. none available at time of reservation) / mokestis nenurodytas
NSML	– no-salt meal / bedruskis maistas
NSST	– non-smoking seat / nerūkomoji vieta
NTA	– 1. National Tour Association / Nacionalinė kelionių asociacija (JAV); 2. National Tourism Administration / Nacionalinė turizmo administracija
NTBA	– 1. name to be announced (i.e. name will be provided later) / vardas, pavardė ar pavadinimas bus pranešti vėliau; 2. National Tour Brokers Association / Nacionalinė kelionių agentų asociacija
NTHP	– National Trust for Historic Preservation / Nacionalinė istorinio paveldo globa
NTI	– need ticketing information / reikia informacijos apie bilietų įsigijimą
NV	– nuclear vessel / branduolinis laivas
O	– stopover / trumpasis sustojimas
OAG	– official airline guide / oficialusis oro linijų vadovas
O & D traffic	– origin and destination traffic / pakeleivvingasis ir pagrindinis srautas
OCNFT	– oceanfront / su vaizdu į vandenyną
OCNVW	– ocean view / vandenyno vaizdas
OECD	– Organization for Economic Cooperation and Development / Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
OHG	– official hotel guide / oficialusis viešbučių gidas
OJ	– open jaw / atviros žiotys
OMFG	– official meeting facilities guide / oficialusis dalykinių susitikimų sąlygų vadovas
OOO	– out of order / sugedęs, netvarkoje
OPNS	– operations / operacijos
OPT	– 1. option / pasirinkimas; 2. option date / pasirinkite datą
ORG	– official recreation guide / oficialusis poilsio vadovas
ORIG	– origin, originating, originated / kilmė; kilęs
ORML	– asian meal / azijietiškas maistas
OS	– outside sales, outside sales representative / 1. sandėrių sudarymas ne prekybos vietoje; 2. darbuotojas, sudarinėjantis sandėrius ne prekybos vietoje
O/S	– on a ship, an insider cabin / vidinė laivo kajutė
OSI	– other service information / kita informacija apie paslaugas
OTC	– one-stop inclusive tour charter / užsakomoji organizuota turistinė kelionė su vienu sustojimu
OTD	– official tour directory / tarnybinis kelionių katalogas
OTHS	– other services. Other service information / kitos paslaugos. Informacija apie kitas paslaugas
OUT	– departure date (as from a hotel) / išvykimo data (pvz., iš viešbučio)
OW	– one way / į vieną pusę
OX	– cancel if requested segment is available, otherwise hold / atšaukite, jei yra galimas norimas segmentas, kitu atveju gali likti
PAC	– personal accident coverage / asmens padarytos avarijos žalos atlyginimas. Dar ↑ PAI; PAP; PIP
PAHO	– Pan-American Health Organization / Panamerikos sveikatos organizacija
PAI	– personal accident insurance / asmens padarytos avarijos draudimas
P & L	– profit and loss / pelnas ir nuostolis
PAP	– personal accident protection / apsauga nuo asmeninių sužalojimų
PATA	– Pacific Asia Travel Association / Ramiojo vandenyno Azijos šalių kelionių asociacija
PAWOB	– passenger arriving without baggage / keleivis, atvykstantis be bagažo

Pax	– passenger, passengers / keleivis, keleiviai
PC	– public charter / valstybinis užsakomasis reisas
PDM	– possible duplicate message / pranešimas, kurį galima įrašyti, daugini
PDQ (pretty darn quick)	– immediately, as soon as possible / tuoj pat, kaip galima greičiau
PDW	– personal damage waiver / asmeninės žalos kompensavimo atsisakymo dokumentas. Dar ↑ <i>CDW</i>
PEC	– personal effects coverage / asmeninių nuostolių kompensavimas
PETC	– pet in cabin / gyvūnas kajutėje
PF	– prix fixe / fiksuotoji kaina
PFC	– passenger facility charge / mokestis už keleiviui suteikiamas paslaugas ir patogumus
PIP	– personal injury protection / apsauga nuo asmeninių sužeidimų
PITA	– Professional Internet Travel Alliance / Profesionali internetinė kelionių sąjunga
PLC	– please / prašau
PLVW	– pool view / vaizdas į baseiną
p.m.	– post meridiem / popiet (12–24 h)
PMS	– property management system / turto valdymo sistema
PNR	– passenger name record / keleivio pavardės įrašas
PNSC	– Passenger Network Services Corporation / Keleivių aptarnavimo tinklo korporacija (Tarptautinių oro linijų kelionių agentų tinklas)
P.O.E.	– point of embarkation / 1. įlaipinimo į laivą vieta; 2. laipinimo (krovimo) uostas
POT	– point of turnaround / apsisukimo vieta
PP	– per person / vienam asmeniui
PPDO	– per person, double occupancy / vienam asmeniui dviviečiame kambaryje
PPR	– passenger profile record / trumpa keleivio charakteristika
PRF	– partial refund message / dalinio išlaidų apmokėjimo pranešimas
PRM	– premium / priemoka
Promo	– 1. promotion, promotional / propagavimas, propaguojantis; 2. a promotional announcement or advertisement / reklamos skelbimas
Prop	– 1. property; proprietor / turtas; savininkas; 2. a propeller / propeleris
PROT	– protected reservation / saugomasis užsakymas
PSA	– passenger service agent / keleivių aptarnavimo agentas
Psg	– passenger / keleivis
PSR	– passenger service representative / keleivių aptarnavimo atstovas
PST	– 1. Pacific Standard Time / Ramiojo vandenyno juostinis laikas; 2. Provincial Standard Time / provincijos juostinis laikas
PT	– 1. port taxes / uosto mokesčiai; 2. Pacific Time / Ramiojo vandenyno laikas; 3. physical training / fizinis lavinimas
PTA	– prepaid ticket advice / pranešimas apie iš anksto apmokėtą bilietą (kai bilietą apmoka kažkas kitas, ne keleivis)
PTHSE	– penthouse / penthausas
PTM	– passenger traffic manager / keleivių eismo reguliuotojas
PTP	– point-to-point / kompiuterio prijungimas prie interneto per telefono liniją
P/U	– pick up / užvažiuoti, užsukti, paimti
PUP	– pick up / užvažiuoti, užsukti, paimti
PWCT	– passenger will contact / keleivis susisieks (telefonu ir kt.)
QADB	– quad (qv) with bath / keturvietis kambarys su vonia
QADN	– quad without bath or shower / keturvietis kambarys be vonios ar dušo
QADS	– quad with shower / keturvietis kambarys su dušu
Qd	– quad / keturvietis kambarys
QINB	– quin with bath / penkiavietis kambarys su vonia
QINN	– quin without bath or shower / penkiavietis kambarys be vonios ar dušo

- QINS** – quin with shower / penkiavietis kambarys su dušu
QTD – quarter to date / paskutinis ketvirtis
r. – receive / gauta
R & R – rest and relaxation/rehabilitation/recreation / poilsis ir relaksacija, reabilitacija arba rekreacija
RCVD – received / gautas
RDB – reply to duplicate booking enquiry / patvirtinkite dar kartą užsakymą
REN – refund or exchange notice / pinigų grąžinimo ar prekių keitimo kvitas
REQ – request / prašymas, pageidavimas; pareikalavimas
Res – reservation / užsakymas
REYL – reference your letter / nurodykite savo laišką
RFD – 1. refund / pinigų grąžinimas; 2. rural free delivery / nemokamas pristatymas kaimo vietovėje
RFI – 1. request further information / prašykite papildomos informacijos; 2. request for information / informacijos prašymas
RFP – request for proposal / pasiūlymo prašymas
RHYA – release for handling by your agency / perdavimas į jūsų agentūrą
RLNG – releasing / perdavimas
RLSE – release / teisės ar turto perdavimas, teisės ar turto perdavimo dokumentas
RMKS – remarks / pastabos
ROC – 1. record of charge / mokesčio įrašas; 2. rodeo / kaubojų jodinėjimo ir virvės tempi-
mo parodomoji pramoginė programa
ROE – rate of exchange / keitimo kursas
RPM – revenue passenger mile / keleivio mylia
RPT – repeat previous transaction / pakartoti ankstesnį sandėrį
RQID – request is desired / pageidavimas galioja
RQ – on request / pagal pageidavimą
RQR – request for reply / pageidaujamas atsakymas
RQST – request seat / pageidaujama vieta
RR – reconfirmed / pakartotinai patvirtinta
RSA – reservations sales agent / pardavimo užsakymų agentas
RSO – receptive service operator / paslaugų užsakymo operatorius
RS – reserved seat / užsakyta vieta
RSVP – *pranc.* répondez s'il vous plaît / malonėkite atsakyti (dažnai vartojamas raštiškuose kvietimuose, ir, esant tokiam įrašui, pagal etiketą reikia atsakyti)
RT – round trip / ciklinė kelionė
RV – recreational vehicle / pramoginė transporto priemonė
SA – space available / laisva vieta
SAI – system assisted instruction / mokymas elektroninėmis sistemomis
S & he – Sundays and Holidays excepted / išskyrus sekmadienius ir švenčių dienas
S & T – shower and toilet / dušas ir tualetas
SARS – Severe Acute Respiratory Syndrome / sunkus ūminis kvėpavimo takų sindromas
SATH – Society for the Advancement of Travel for the Handicapped / Neįgaliųjų kelionių propagavimo draugija
SATO – scheduled airline ticket offices / tvarkaraštyje numatytų skrydžių bilietų kasos
SB – 1. steamboat / garlaivis; 2. school bus / mokyklinis autobusas
SC – schedule change / tvarkaraščio pakeitimas
SCAR – standard (full-size) car / standartinio dydžio automobilis
SCH – scheduled service / numatytosios paslaugos
SDR – special drawing right / tarptautinio valiutos fondo subsidijuojama rezervinė valiuta
SEDM – schedule exchange data message / tvarkaraščio pakeitimo pranešimas
SFML – sea food meal / jūrų gėrybės

- SGLB** – single room with bath / vienvietis kambarys su vonia
SGLN – single room without bath / vienvietis kambarys be vonios
Sgl – single / vienvietis
SGLS – single room with shower / vienvietis kambarys su dušu
SGMT – segment / segmentas
SHTL – second-class hotel / antrosios klasės viešbutis
SI – service information, supplementary information / informacija apie paslaugas, papildoma informacija
SIC – Standard Industrial Classification / standartinė pramoninė klasifikacija
SIPP – standard interline passenger procedures / standartinės keleivių procedūros, kai skrendama su persėdimu
SITE – Society of Incentive Travel Executives / Kelionių vadovų skatinimo draugija
SITI – sold inside, ticketed inside; a ticket sold and issued in the same country / toje pačioje šalyje parduotas bilietas
SITO – sold inside, ticketed outside; a ticket sold in one country and issued in a country not included in the itinerary / bilietas, parduotas vienoje šalyje, bet išspausdintas kitoje šalyje, neįeinančioje į kelionės maršrutą
SKD – schedule; schedule change / tvarkaraštis, grafikas; tvarkaraščio, grafiko pasikeitimas
SKED – schedule / tvarkaraštis, grafikas
SLPR – sleeperette / miegamoji sėdimoji lėktuve
SM – sales manager / komercijos direktorius
SMST – smoking seat / rūkomoji vieta
SOLAS – safety of life at sea (a set of international procedures designed to enhance safety aboard ships) / gyvybės saugumas jūroje (tarptautinės žmonių saugumo laivuose priemonės)
SOM – 1. shortest operated mileage / mažiausiasis nukeliautų mylių skaičius; 2. start of message / pranešimo pradžia
SOS – Save our souls (the international Morse code distress signal) / *pžd.* Gelbėkite mūsų sielas, SOS (Morzės abėcėlė perduodamas nelaimės signalas – 3 taškai, 3 brūkšniai, 3 taškai)
SOTI – sold outside, ticketed inside / bilietas, parduotas vienoje šalyje, bet išspausdintas kitoje šalyje, kuri įeina į kelionės maršrutą
SOTO – sold outside, ticketed outside / bilietas, išspausdintas ir parduotas šalyje, neįtrauktoje į kelionės maršrutą
SPCL – special class (of rental car) / specialioji klasė (nuomojamo automobilio)
SPML – special meal / specialusis maistas
SP – special operations / ypatingosios operacijos
SQ – space requested / reikalaujamas atstumas
SR – senior, seniors / vyresnysis, vyresnieji
SRO – standing room only, as in a theatre / tik stovimos vietos, pvz., teatre
SRVS – 1. serves / aptarnauja; 2. servicing / aptarnavimas
SSR – special service requirement / reikia specialiojo aptarnavimo
SST – 1. supersonic transport / viršgarsinis transportas; 2. self-service terminal / savitarnos terminalas
STCR – (passenger on a) stretcher / keleivis ant neštuvų ar neštuvai
STD – 1. standard room / standartinis kambarys; 2. sexually transmitted disease / lytiškai plintančios ligos
STO – studio / studija
STP – satellite ticket printer / palydovinis bilietų spausdintuvas
STPN – satellite ticket printer network / bilietų spausdinimo palydovinis tinklas
STTE – *psn.* Society of Travel and Tourism Educators / Kelionių ir turizmo edukologų draugija. Dar ↑ *ISTTE*

- STVR** – stopover / numatytas trumpasis sustojimas
- Supl. Info** – supplementary information / papildomoji informacija
- SUP** – superior room / aukščiausios kokybės kambarys
- SUR** – surface / paviršius
- S.V., s/v** – sailing vessel / burinis laivas
- SVW** – sea view / vaizdas į jūrą
- SWAP** – severe weather avoidance procedure / priemonės išvengti atšiauraus oro
- SWB** – single room with bath / vienvietis kambarys su dušu
- TA** – travel agent / kelionių agentas
- TAAD** – travel agent automated deduction / automatinis išskaitymas kelionių agentui apmokėti
- TAC** – travel agency commission / kelionių agentūros komisinis atlyginimas
- TAI** – International Atomic Time / tarptautinis atominis laikas
- T & D** – training and development / mokymas ir tobulėjimas
- T & E** – travel and entertainment / kelionės ir pramogos
- TAT** – transitional automated ticket / pereinamasis automatinis bilietas
- TAW** – ticket at will-call / bilietas iki pareikalavimo
- t.b.a.** – to be announced / praneštinas
- TCP** – to complete party / suorganizuoti visą vakarėlį
- TD** – ticket designator / bilieto žymėtojas
- TDOR** – two-door car / dviejų durų automobilis
- TEE** – Trans-European Express / Europos ekspresas
- TEN** – ticket exchange notice / bilieto keitimo pranešimas
- TES** – The Ecotourism Society / Ekologinio turizmo organizacija
- TFC** – traffic / transportas
- TGC** – travel group charters / užsakomasis kelionių grupės reisas
- THRU** – through / per
- THTL** – tourist hotel / turistinis viešbutis
- Ti** – trip index / kelionių indeksas
- TIC** – Tourism Information Centre / Turizmo informacijos centras (TIC)
- TKNO** – ticket number / bilieto numeris
- Tkt, tktd** – ticketed / su bilietu
- TKTL** – ticket time limit / bilieto galiojimo terminas
- TN** – telephone number / telefono numeris
- TOD** – 1. total overall dimensions, of luggage / bendrasis bagažo dydis; 2. ticket on departure, primarily European / bilietas perkamas išvykstant; 3. tour of duty / į pareigas įeinanti oro transporto bendrovės pilotų ir kito personalo kelionė; 4. time of departure / išvykimo laikas
- TOE** – ticket order exception / bilietų užsakymo išimtis
- TOP** – Tour Operator Program / kelionių organizatorių programa
- TOTL** – total / iš viso
- TO** – tour order / kelionės užsakymas
- Tpl** – triple / trivietis
- TPM** – ticketed point mileage / mylių skaičius iki biliete nurodytos vietos
- TR** – 1. international transportation tax / tarptautinio vežimo mokestis; 2. tour / kelionė
- Transcon** – transcontinental / tarpžemyninis
- TRPB** – triple with bath / trivietis kambarys su vonia
- TRPN** – triple without bath / trivietis kambarys be vonios
- TRPS** – triple with shower / trivietis kambarys su dušu
- TRUE** – Travel Retailer Universal Enumeration / universalusis kelionių platintojų mažmeninkų sąrašas
- TSIA** – Travel Service Intermediary Agency (an IATAN term) / Kelionių paslaugų tarpininkų agentūra (tarptautinių oro kelionių agentų tinklo terminas)

- TSI** – Travel Service Intermediary / prekybos paslaugų tarpininkas
- TSS** – turbine steam ship / turbininis garinis laivas
- TST** – transitional stored ticket record / tranzitinio bilieto registracijos žyma
- TTGAC** – Travel and Tourism Government Affairs Council / Kelionių ir turizmo valstybinių reikalų taryba
- TTRA** – Travel and Tourism Research Association / Kelionių ir turizmo tyrimo organizacija
- T-12** – 11 Europos oro linijų internetinio puslapio sutrumpintas pavadinimas, panašus kaip JAV oro linijų T-2. T-12 oro linijos parduoda įvairius kelionės produktus tiesiogiai vartotojui be kelionių agentų tarpininkavimo
- T-2** – neformalus pavadinimas interneto svetainės, kurios bendraturtės yra penkios JAV oro transporto bendrovės, parduodančios įvairias kelionės paslaugas visuomenei ir parduodančios jas kelionių agentams.
- TV** – 1. turbine vessel / turbininis laivas; 2. television / televizija
- TWB** – twin room with bath / dvivietis kambarys su vonia
- TWNB** – twin room with bath / dvivietis kambarys su vonia
- TWNN** – twin room without bath / dvivietis kambarys be vonios
- TWNS** – twin room with shower / dvivietis kambarys su dušu
- TWOV** – transit without visa / tranzitas be vizos
- TWR** – tower / bokštas
- TZ** – time zone / laiko juosta
- UATP** – Universal Air Travel Plan / universalusis oro kelionių planas
- UC** – unable to accept request (not waitlisted) / prašymo negalima priimti (nėra eilėje laukiančiųjų sąraše). Dar ↑ *US*
- U-drive** – a rental car / nuomojamas automobilis
- UFO** – unidentified flying object / neatpažintas skraidantis objektas
- UFTAA** – Universal Federation of Travel Agents Associations / Visuotinė kelionių agentų asociacijų federacija
- UK** – United Kingdom / Jungtinė Karalystė
- UMNN** – unaccompanied minor, where NN denotes the child's age / nelydimas nepilnametis, kur NN rodo vaiko amžių
- UMNR** – unaccompanied minor / nelydimas nepilnametis
- UM** – unaccompanied minor / nelydimas nepilnametis
- UN** – 1. unable / negalintis; 2. United Nations / Jungtinės Tautos (JT)
- UNA** – unable / negalimas
- UNESCO** – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija
- UNK** – unknown / nežinomas
- URL** – 1. the address of a web site / interneto svetainės adresas; 2. universal resource locator / universalusis adresas
- US** – unable to accept request (not waitlisted) / prašymo negalima priimti (nėra laukiančiųjų eilėje)
- USTOA** – United States Tour Operators Association / Jungtinių Valstijų kelionių organizatorių asociacija
- USTS** – *psn.* United States Travel Service / Jungtinių Valstijų kelionių tarnyba
- USTTA** – United States Travel and Tourism Administration / Jungtinių Valstijų kelionių ir turizmo administracija
- UT** – Universal Time / pasaulinis laikas
- UTC** – 1. **unable to contact / ryšys negalimas**; 2. **Coordinated Universal Time / suderintas pasaulinis laikas**
- UTDN** – unattended ticket delivery network / neprižiūrimas bilietų pristatymo tinklas
- UTR** – unable to reach / nepasiekiamas
- UTV** – universal travel voucher / universalusis kelionės bilietas
- UU** – unable / negalima
- VAT** – value-added tax / pridėtinės vertės mokestis

VDT	– video display terminal / videotermino ekranas
VFR	– visiting friends and relatives / draugų ir giminaičių lankymas
VGML	– vegetarian meal / vegetariškas maistas
vice lot.	– instead of / užuot
VIP	– 1. very important person / labai svarbus asmuo (LSA); 2. very important passenger / labai svarbus keleivis (LSK)
VLA	– villa / vila
WAPTT	– World Association for Professional Training in Tourism / Pasaulinė turizmo darbuotojų profesinio rengimo asociacija
WATA	– World Association of Travel Agents / Pasaulinė turizmo agentų organizacija
WB	– westbound / vakarų kryptimi
WCHC	– wheelchair (passenger immobile) / neįgaliojo vežimėlis. Nevaikštantis keleivis
WCHR	– wheelchair / neįgaliojo vežimėlis
WCHS	– wheelchair (passenger cannot negotiate stairs) / neįgaliojo vežimėlis (lipti negalintis keleivis)
WC	– water closet (toilet) / tualetas
w/c	– will call / paskambins; sustos stotyje ar uoste
w/fac	– with facilities / su patogumais
WHO	– World Health Organization / Pasaulio sveikatos organizacija (PSO)
WK	– was confirmed / buvo patvirtintas
WL	– 1. World Leisure / Pasaulio laisvalaikis; 2. waitlist / laukiančiųjų sąrašas
WOAG	– Worldwide Official Airline Guide / Oficialusis pasaulio oro linijų vadovas
w/o fac	– without facilities / be patogumų
WRU	– who are you / kas Jūs?
WTO	– World Tourism Organization / Pasaulio turizmo organizacija
WTRVW	– water view / vaizdas į vandenį
WTTC	– World Travel and Tourism Council / Pasaulinė kelionių ir turizmo taryba
WWW, the	– 1. the World-Wide-Web / žiniatinklis; 2. World Weather Watch / pasaulinė orų prognozės tarnyba
XA	– animal and plant health inspection fee / gyvūnų ir augalų sveikatos patikrinimo mokestis
XBAG	– excess baggage / perteklinis bagažas
X	– connection / ryšys
XF	– 1. cancelled phone / telefonas panaikintas; 2. passenger facility charge / keleivio patogumų mokestis
XL	– cancel; cancel waitlist / atšaukti; atšaukti laukiančiųjų sąrašas
XLD	– cancelled / atšaukta
Xmas	– Christmas / Kalėdos
XN	– cancelled name / atšauktas vardas
XO	– exchange order / keitimo tvarka
XR	– cancellation recommended / rekomenduojama atšaukti
XS	– cancelled segment / atšauktas segmentas
XSEC	– extra section / papildoma skiltis
XTN	– extension / išplėtimas
XX	– cancelled / atšaukta
XY	– immigration INS fee / imigracijos mokestis
YA	– young adult / jaunas suaugęs žmogus
YC	– customs user fee / muitinės mokestis

Svarbesnės turizmo organizacijos

- Afrikos kelionių asociacija / African Travel Association (ATA)
- Amerikos turizmo agentų sąjunga / American Society of Travel Agents (ASTA)
- Amerikos viešbučių ir motelių asociacija / American Hotel and Motels Association (AHMA)
- Baltijos jūros turizmo komisija / Baltic Sea Tourism Commission
- Ekologinio turizmo organizacija / The Ecotourism Society (TES)
- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija / Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)
- Ekumeninė Trečiojo pasaulio turizmo koalicija / Ecumenical Coalition on Third World Tourism
- Europos kelionių komisija / European Travel Commission (ETC)
- Europos oro navigacijos saugumo organizacija / European Organization for the Safety Air Navigation (EUROCONTROL)
- Golfo ir kelionių pramonės asociacija / Golf and Travel Industry Association (GTIA)
- Jungtinių Valstijų kelionių ir turizmo administracija / United States Travel and Tourism Administration (USTTA)
- Kanados kelionių pramonės asociacija / Travel Industry Association of Canada (TIAC)
- Lietuvos alpinizmo asociacija / Lithuanian Climbing Association
- Lietuvos automobilininkų sąjunga / Lithuanian Automobile Association
- Lietuvos dviratininkų bendrija / Lithuanian Bike Society
- Lietuvos gidų sąjunga / Lithuanian Guide Union
- Lietuvos jaunimo nakvynės namų asociacija / Lithuanian Youth Hostel Association
- Lietuvos kaimo turizmo asociacija / Lithuanian Rural Tourism Association
- Lietuvos keliautojų sąjunga / Lithuanian Travelers Union
- Lietuvos muziejų asociacija / Lithuanian Museum Association
- Lietuvos rekreacijos ir turizmo edukologų asociacija / Lithuanian Recreation and Tourism Educologists Association
- Lietuvos turizmo asociacija / Lithuanian Tourism Association
- Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacija / Lithuanian Tourism Information Centers Association
- Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija (LVRA) / Lithuanian Hotels and Restaurants Association
- Lotynų Amerikos turizmo organizacijų konfederacija / Latin American Confederation of Tourist Organizations (COTAL)
- Nacionalinė dalykinių kelionių agentų asociacija (JAV) / National Association of Business Travel Agents (NABTA)
- Nacionalinė kelionių asociacija (JAV) / National Tour Association (NTA)
- Neįgaliųjų kelionių propagavimo draugija / Society for the Advancement of Travel for the Handicapped (SATH)
- Panamerikos (visos – Šiaurės, Pietų ir Vidurio Amerikos) sveikatos organizacija / Pan-American Health Organization (PAHO)
- Pasaulinė kelionių ir turizmo taryba / World Travel and Tourism Council (WTTC)
- Pasaulinė turizmo agentų organizacija / World Association of Travel Agents (WATA)
- Pasaulinė turizmo darbuotojų profesinio rengimo asociacija / World Association for Professional Training in Tourism (WAPTT)
- Pasaulinė turizmo ir svečių aptarnavimo mokymo asociacija / *pranc.* Association Mondiale pour la Formation Hôtelière et Touristique (AMFORHT)

- Pasaulio laisvalaikis / WL (World Leisure)
- Pasaulio sveikatos organizacija / World Health Organization (WHO)
- Pasaulio turizmo organizacija / World Tourism Organization (WTO)
- Ramiojo vandenyno Azijos šalių kelionių asociacija / Pacific Asia Travel Association (PATA)
- Suomijos universitetų turizmo studijų tinklas / Finnish University Network for Tourism Studies (FUNTS)
- Šiaurės rytų Azijos tautų asociacija / Association of South East Asian Nations (ACEAN)
- Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija / International Civil Aviation Organization (ICAO)
- Tarptautinė darbo organizacija / International Labour Organization (ILO)
- Tarptautinė jaunimo viešbučių federacija / International Youth Hostel Federation (IYHF)
- Tarptautinė jūrų organizacija / International Maritime Organization (IMO)
- Tarptautinė keliautojų medicinos pagalbos asociacija / International Association for Medical Assistance to Travellers (IAMAT)
- Tarptautinė kelionių agentų sąjunga / International Travel Agent Guild (ITAG)
- Tarptautinė kelionių ir turizmo edukologų draugija / International Society of Travel and Tourism Educators (ISTTE)
- Tarptautinė konferencijų centrų asociacija / International Association of Conference Centers (IACC)
- Tarptautinė konferencijų ir renginių vadovų asociacija / Association of Conference and Events Directors-International (ACED-I)
- Tarptautinė konferencijų ir svečių biurų asociacija / International Association of Convention and Visitors Bureaus (IACVB)
- Tarptautinė kruizinių kelionių agentūrų taryba / International Council of Cruise Lines (ICCL)
- Tarptautinė moterų kelionių organizacijų federacija / International Federation of Women's Travel Organizations (IFWTO)
- Tarptautinė mugių ir parodų asociacija / International Association of Fairs and Expositions (IAFE)
- Tarptautinė oro transporto asociacija / International Air Transport Association (IATA), Air transport Association (IATA)
- Tarptautinė pasaulio turizmo asociacija / International Association of World Tourism (IAWT)
- Tarptautinė pramogų parkų ir atrakcionų asociacija / International Association of Amusement Parks and Attractions (IAAPA)
- Tarptautinė sociologų asociacija / International Sociological Association (ISA)
- Tarptautinė standartizacijos organizacija / International Standards Organization (ISO)
- Tarptautinė svečių aptarnavimo ir rinkodaros asociacija / Hospitality Sales and Marketing Association International (HSMAI)
- Tarptautinė turizmo mokslinių ekspertų asociacija / *pranc.* Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme (AIEST)
- Tarptautinė turizmo studijų akademija / International Academy for the Study of Tourism
- Tarptautinė viešbučių ir restoranų asociacija / International Hotel and Restaurant Association (IH & RA)
- Tarptautinis jaunimo turizmo ir bendradarbiavimo biuras / *pranc.* Bureau International pour le Tourisme et les Échanges de la Jeunesse
- Tarptautinis kelionių ir turizmo propaguotojų forumas / International Forum of Travel and Tourism Advocates (IFTTA)
- Tarptautinis oro transporto bendrovių kelionių agentų tinklas / International Airlines Travel Agent Network (IATAN)
- Tarptautinis socialinio turizmo biuras / *pranc.* Bureau International de Tourisme Social
- Tarptautinių jaunimo kelionių organizacijų federacija / Federation of International Youth Travel Organization (FIYTO)
- Turizmo tyrimų institutas / Instituto de Estudios Turísticos (IET)
- Turizmo organizacija ar bendruomenė / Tourism Society
- Viešbučių elektroninės prekybos tinklo asociacija / Hotel Electronic Distribution Network Association (HEDNA)

Žurnalai turizmo tematika

ACTA turistica – kroatų ir anglų kalbomis leidžiamas žurnalas.

Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research (Anatolija: tarptautinis turizmo ir svetingumo tyrimų žurnalas) – tarptautinis turizmo ir svečių aptarnavimo tyrimų žurnalas.

Annals of Tourism Research (Turizmo tyrimų analai) – socialinių mokslų krypties turizmo tyrimų mokslinis žurnalas.

Cahier Espaces – prancūzų kalba nuo 1970 m. leidžiamas žurnalas turizmo planavimo ir plėtros, laisvalaikio, kultūros, transporto, nacionalinių ir regioninių turizmo organizacijų, švietimo institucijų klausimais.

Estudios y Perspectivas en Turismo (Turizmo tyrimai ir perspektyvos) – akademiniais turizmo tyrimams skirtas žurnalas, ispanų kalba nuo 1992 m. leidžiamas Lotynų Amerikoje.

Estudios Turísticos (Turizmo tyrimai) – ispanų kalba nuo 1961 m. leidžiamas daugiadisciplinis žurnalas, skirtas Ispanijos turizmo pramonės tyrimams.

Information Technology and Tourism: Application Methodologies (Informacinės technologijos ir turizmas: taikymo metodologijos) – daugiadisciplinis žurnalas, pradėtas leisti 1998 m.

International Journal of Contemporary Hospitality Management (Tarptautinis šiuolaikinio svečių aptarnavimo vadybos žurnalas) – leidžiamas nuo 1989 m.

International Journal of Hospitality Management (Tarptautinis svečių aptarnavimo vadybos žurnalas) – leidžiamas nuo 1982 m.

International Journal of Tourism Research (Tarptautinis turizmo tyrimų žurnalas) – leidžiamas nuo 1995 m.

International Tourism Reports (Tarptautinės turizmo ataskaitos) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1983 m.

Journal of Applied Recreation Research (Taikomųjų rekreacijos tyrimų žurnalas) – leidžiamas nuo 1996 m. Kanadoje.

Journal of Hospitality and Leisure Marketing (Svečių aptarnavimo ir laisvalaikio rinkodaros žurnalas) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1993 m.

Journal of Hospitality and Tourism Research (Svečių aptarnavimo ir turizmo tyrimų žurnalas) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1976 m.

Journal of International Hospitality, Leisure and Tourism Management (Tarptautinio svetingumo, laisvalaikio ir turizmo vadybos žurnalas) – leidžiamas nuo 1997 m.

Journal of Leisure Research (Laisvalaikio tyrimų žurnalas) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1968 m.

Journal of Park and Recreation Administration (Parkų ir rekreacijos administravimo žurnalas) – leidžiamas nuo 1983 m. JAV.

Journal of Restaurant and Foodservice Marketing (Restoranų ir maitinimo paslaugų rinkodaros žurnalas) – leidžiamas nuo 1996 m.

Journal of Sustainable Tourism (Darniojo turizmo žurnalas) – leidžiamas nuo 1993 m.

Journal of Tourism Studies (Turizmo studijų žurnalas) – leidžiamas nuo 1990 m.

Journal of Travel Research (Kelionių tyrimų žurnalas) – leidžiamas nuo 1963 m.

Journal of Travel & Tourism Marketing (Kelionių ir turizmo rinkodaros žurnalas) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1992 m.

Journal of Vacation Marketing (Atostogų rinkodaros žurnalas) – leidžiamas nuo 1994 m.

Leisure Sciences (Laisvalaikio mokslai) – tarptautinis žurnalas, leidžiamas nuo 1979 m.

Leisure Studies (Laisvalaikio studijos) – žurnalas, leidžiamas nuo 1982 m.

Managing Leisure: An International Journal (Laisvalaikio vadyba: tarptautinis žurnalas) – leidžiamas nuo 1996 m.

Revue de Tourisme – The Tourist Review (Turizmo apžvalga) – prancūzų, anglų, vokiečių kalbomis nuo 1946 m. leidžiamas praktinis žurnalas.

Tourism Analysis: An Interdisciplinary Journal (Turizmo analizė: tarpdisciplininis žurnalas) – daugiadisciplinis, referuojamas laisvalaikio, rekreacijos, turizmo ir svetingumo mokslinis praktinis žurnalas, leidžiamas nuo 1996 m. JAV

Tourism Economics (Turizmo ekonomika) – mokslinis referuojamas turizmo verslo klausimams skirtas žurnalas, leidžiamas nuo 1995 m.

Tourism Management : Research, Policies, Practice (Turizmo vadyba: tyrimai, politika, praktika) – referuojamas turizmo planavimo ir vadybos tyrimų žurnalas, leidžiamas nuo 1980 m.

Tourism Recreation Research (Turizmo ir rekreacijos tyrimai) – daugiadisciplinis žurnalas, leidžiamas nuo 1976 m. Indijoje.

Tourisme: Systèmes–Environment–Cultures (Turizmas: sistemos–aplinka–kultūros) – Tulūzos universiteto prancūzų kalba nuo 1993 m. leidžiamas žurnalas.

Turizam (Turizmas) – referuojamas vienas seniausių praktinių ir mokslinių turizmo žurnalų, nuo 1953 m. leidžiamas Kroatijos nacionalinės turizmo tarybos.

World Leisure and Recreation (Pasaulio laisvalaikis ir rekreacija) – oficialus Pasaulio laisvalaikio organizacijos žurnalas, leidžiamas nuo 1965 m.

Svarbiausios oro transporto bendrovės

Oro linija	IATA kodas
Aer Lingus / Airijos nacionalinės oro linijos	EL
Aeroflot, Aeroflot – Russian International Airlines / Rusijos tarptautinės oro linijos	SU
Air Canada / Kanados nacionalinės oro linijos	AC
Air France, Compagnie National Air France / Prancūzijos nacionalinės oro linijos	AF
Air India / Indijos nacionalinės oro linijos	AI
Air Malawi / Malavio nacionalinės oro linijos	QM
Air Malta / Maltos nacionalinės oro linijos	KM
Air Namibia / Namibijos nacionalinės oro linijos	SW
Air Zimbabwe / Zimbabvės tarptautinės oro linijos	UM
Alitalia / Italijos nacionalinės oro linijos	AZ
All Nippon Airways, ANA / Visuotinės Japonijos oro linijos	NH
American Airlines, Inc. / Amerikos oro linijos	AA
Ansett Australia / Australijos oro linijos	AN
Ansett New Zealand / Naujosios Zelandijos oro linijos	ZQ
Austrian Airlines / Austrijos oro linijos	OS
British Airways / Britanijos oro linijos	BA
British Midland / Britanijos Midlandai	BD
BWIA (British West Indian Airways) / Britanijos Vest Indijos oro linijos	BW
Canadian Airlines / Kanados tarptautinės oro linijos	CP
China Airlines / Kinijos valstybinės oro linijos	CI
Cyprus Airw / Kipro nacionalinės oro linijos	CY
Continental Airlines / Žemyninės oro linijos (JAV)	CO
Czech Airlines / Čekijos nacionalinės oro linijos	OK
Delta Air Lines / Delta oro linijos (JAV)	DL
El Al Israel Airlines / Izraelio nacionalinės oro linijos	LY
Emirates / Jungtinių Arabų Emyratų oro linijos	EK
Estonian Air / Estijos oro linijos	OV
Finnair / Suomijos nacionalinės oro linijos	AY
Garuda / Indonezijos oro linijos	GA
Gulf Air / Persijos įlankos oro linijos (Bahreino, Omano ir Abu Dabio)	GF
Iberia Airlines of Spain / Ispanijos oro transporto bendrovė „Iberia“	IB
Icelandair / Islandijos nacionalinės oro linijos	FI

Oro linija	IATA kodas
Japan Airlines / Japonijos oro linijos	JL
Kenya Airways / Kenijos nacionalinės oro linijos	KQ
KLM (Koninklijke Luchtvaart Maatschappij) / Olandijos karališkosios oro linijos	KL
Korean Air / Korėjos oro linijos	KE
Lauda Air / Lauda oro linijos (Austrija)	NG
LOT, Polskie Linie Lotnicze / Lenkijos oro linijos	LO
Lufthansa, Deutsche Lufthansa AG / Vokietijos oro linijos	LH
Malaysian Airlines / Malaizijos nacionalinės oro linijos	MH
Malev (Magyar Légiközlekedési Vállalat) / Vengrijos nacionalinės oro linijos	MA
Olympic Airways / Graikijos nacionalinės oro linijos	OA
Pakistan International Airlines / Pakistano nacionalinės ir tarptautinės oro linijos	PK
Philippine Airlines / Filipinų nacionalinės oro linijos	PR
Royal Brunei Airlines / Brunėjaus karališkosios oro linijos	BI
SAS AB (Scandinavian Airlines System) / Skandinavijos (Norvegijos, Danijos ir Švedijos) oro linijų sistema	SK
Saudia / Saudo Arabijos nacionalinės ir tarptautinės oro linijos	SV
Singapore Airlines / Singapūro nacionalinės oro linijos	SQ
SN Brussels Airlines / Belgijos oro linijos	SN
South African Airways / Pietų Afrikos oro linijos	SA
Swiss International Air Lines / Šveicarijos tarptautinės oro linijos	LX
TAP Portugal (Transportes Aéreos Portugueses) / Portugalijos nacionalinės oro linijos	TP
Thai Airways International / Tailando nacionalinės oro linijos	TG
United Airlines / Jungtinės (JAV) oro linijos	UA
USAir / JAV oro linijos	US
Varig (Viação Aérea Rio-Grandense SA) / Brazilijos tarptautinės oro linijos	RG
Virgin Atlantic Airways Ltd. / Didžiosios Britanijos tarpžemyninės oro linijos	VS

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos*

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Afganistano Islamo Respublika (AF/AFG; aut. AFG)	afganis (AFN)	afghani
Airija (IE/IRL; aut. IRL)	euras (EUR)	euro
Albanijos Respublika (AL/ALB)	lekas (ALL)	lek
Alžyro Liaudies Demokratinė Respublika (DZ/DZA)	Alžyro dinaras (DZD)	Algerian dinar
Amerikos Samoa (AS/ASM)	JAV doleris (USD)	US dollar
Andoros Kunigaikštystė (AD/AND; aut. AND)	euras (EUR)	euro
Angilija (Didžiosios Britanijos valda) (AI/AIA)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Angolos Respublika (AO/AGO; aut. ANG)	kvanza (AOA)	kwanza
Antigva ir Barbuda (AG/ATG)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Argentinos Respublika (AR/ARG)	Argentinos pesas (ARS)	Argentine peso
Armėnijos Respublika (AM/ARM)	dramas (AMD)	dram
Aruba (Nyderlandų autonominė teritorija) (AW/ABW; aut. –)	Arubos guldenas (AWG)	Aruban guilder
Australija (AU/AUS; aut. AUS)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Austrijos Respublika (AT/AUT; aut. A)	euras (EUR)	euro
Azerbaidžano Respublika (AZ/AZE; aut. ASE)	Azerbaidžano manatas (AZN)	Azerbaijani manat
Bahamų Sandrauga (BS/BHS)	Bahamų doleris (BSD)	Bahamian dollar
Bahreino Karalystė (BH/BHR)	Bahreino dinaras (BHD)	Bahraini dinar
Baltarusijos Respublika (BY/BLR)	Baltarusijos rublis (BYR)	Belarussian rouble
Bangladešo Liaudies Respublika (BD/BGD)	taka (BDT)	taka
Barbadosas (BB/BRB)	Barbadoso doleris (BBD)	Barbados dollar
Belgijos Karalystė (BE/BEL; aut. B)	euras (EUR)	euro
Belizas (BZ/BLZ)	Belizo doleris (BZD)	Belize dollar
Benino Respublika (BJ/BEN; aut. DY)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Bermuda (Didžiosios Britanijos valda) (BM/BMU; aut. –)	Bermudos doleris (BMD)	Bermudian dollar (Bermuda dollar)
Birma ↑ Mianmaro Sąjunga		
Bisau Gvinėjos Respublika (GW/GNB)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

136

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Bolivijos Respublika (BO/BOL; aut. BOL)	bolivianas (BOB)	boliviano
Bosnija ir Hercegovina (BA/BIH; aut. BIH)	konvertuojamoji markė (BAM)	convertible mark
Botsvanos Respublika (BW/BWA)	pula (BWP)	pula
Brazilijos Federacinė Respublika (BR/BRA)	Brazilijos realas (BRL)	Brazilian real
Brunėjaus Darusalamas (BN/BRN)	Brunėjaus doleris (BND), cirkuliuoja Singapūro doleris (SGD)	Brunei dollar, Singapore dollar
Bulgarijos Respublika (BG/BGR)	levas (BGN)	lev
Burkina Fosas (BF/BFA)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Burundžio Respublika (BI/BDI; aut. RU)	Burundžio frankas (BIF)	Burundian franc
Butano Karalystė (BT/BTN)	ngultrumas (BTN), dar cirkuliuoja Indijos rupija (INR)	ngultrum, Indian rupee
Centrinės Afrikos Respublika (CF/CAF; aut. RCA)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Čado Respublika (TD/TCD; aut. TCH)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Čekijos Respublika (CZ/CZE)	Čekijos krona (CZK)	Czech krone
Čilės Respublika (CL/CHL; aut. RCH)	Čilės pesas (CLP)	Chilean peso
Danijos Karalystė (DK/DNK)	Danijos krona (DKK)	Danish krone
Didžioji Britanija, Jungtinė Karalystė ↑ Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė		
Didžiosios Britanijos Mergelių Salos (VG/VGB; aut. BVI)	JAV doleris (USD)	US dollar
Dominikos Respublika (DO/DOM; aut. DOM)	Dominikos pesas (DOP)	Dominican peso
Dominikos Sandrauga (DM/DMA; aut. WD)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Dramblio Kaulo Kranto Respublika (CI/CIV)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Džibučio Respublika (DJ/DJI)	Džibučio frankas (DJF)	Djibouti franc
Egipto Arabų Respublika (EG/EGY; aut. ET)	Egipto svaras (EGP)	Egyptian pound
Ekvadoro Respublika (EC/ECU)	JAV doleris (USD)	US dollar
Eritrėja (ER/ERI)	nakfa (ERN)	nakfa
Estijos Respublika (EE/EST; aut. EST)	Estijos krona (EEK)	kroon
Etiopijos Federacinė Demokratinė Respublika (ET/ETH; aut. ETH)	Etiopijos biras (ETB)	Ethiopian birr
Farerų Salos (Danijos valda) (FO/FRO; aut. FR)	Danijos krona (DKK)	Danish krone
Fidžio Salų Respublika (FJ/FJI; aut. FJI)	Fidžio doleris (FJD)	Fiji dollar
Filipinų Respublika (PH/PHL; aut. RP)	Filipinų pesas (PHP)	Philippine peso

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Falklando, Folklandų (Malvinų) Salos (Didžiosios Britanijos valda) (FK/FLK; aut. –)	Folklandų svaras (FKP)	Falkland Islands pound
Gabono Respublika (GA/GAB; aut. G)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Gajanos Respublika (GY/GUY; aut. GUY)	Gajanos doleris (GYD)	Guyanese dollar
Gambijos Respublika (GM/GMB; aut. WAG)	dalasis (GMD)	dalasi
Ganos Respublika (GH/GHA)	sedis (GHC)	cedi
Gibraltaras (Didžiosios Britanijos valda) (GI/GIB; aut. GBZ)	Gibraltarso svaras (GIP)	Gibraltar pound
Graikijos Respublika (GR/GRC)	euras (EUR)	euro
Grenada (GD/GRD; aut. WG)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Grenlandija (savivaldi Danijos užjūrio administracinė teritorija) (GL/GRL; aut. –)	Danijos krona (DKK)	Danish krone
Gruzija (GE/GEO)	lari (GEL)	lari
Guamas (JAV valda) (GU/GUM; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Gvadelupa (Prancūzijos užjūrio departamentas) (GP/GLP; aut. –)	euras (EUR)	euro
Gvatemalos Respublika (GT/GTM; aut. GCA)	kecalis (GTQ)	Quetral
Gvinėjos Respublika (GN/GIN; aut. RG)	Gvinėjos frankas (GNF), Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	Guinean franc, CFA franc BEAC
Haičio Respublika (HT/HTI; aut. RH)	gurdas (HTG), dar cirkuliuoja JAV doleris (USD)	gourde, US dollar
Herdo ir Makdonaldo Salos (Australijos valda) (HM/HMD)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Hondūro Respublika (HN/HND; aut. HCA)	lempira (HNL)	lempire
Honkongas (Kinijos Liaudies Respublikos specialus administracinis regionas) (HK/HKG)	Honkongo doleris (HKD)	Hong Kong dollar
Indijos Respublika (IN/IND; aut. IND)	Indijos rupija (INR)	Indian rupee
Indijos Vandenyno Britų Sritis (IO/IOT; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Indonezijos Respublika (ID/IDN; aut. RI)	Indonezijos rupija (IDR)	Indonesian rupiah
Irako Respublika (IQ/IRQ; aut. IRQ)	naujasis Irako dinaras (IQD)	new Iraqi dinar
Irano Islamo Respublika (IR/IRN)	Irano rialas (IRR)	Iranian rial
Islandijos Respublika (IS/ISL)	Islandijos krona (ISK)	Iceland krona
Ispanijos Karalystė (ES/ESP; aut. E)	euras (EUR)	euro
Italijos Respublika (IT/ITA; aut. I)	euras (EUR)	euro
Izraelio Valstybė (IL/ISR)	naujasis Izraelio šekelis (ILS)	Israeli new shekel
Jamaika (JM/JAM; aut. JA)	Jamaikos doleris (JMD)	Jamaican dollar
Japonija (JP/JPN; aut. J)	jena (JPY)	yen

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

138

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Jemeno Respublika (YE/YEM; aut. YAR)	Jemeno rialas (YER)	Yemeni rial
Jordanijos Hašimitų Karalystė (JO/JOR; aut. HKJ)	Jordanijos dinaras (JOD)	Jordanian dinar
Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (GB/GBR)	svaras sterlingų (GBP)	pound sterling
Jungtinės Amerikos Valstijos (US/USA; aut. USA)	JAV (Jungtinių Amerikos Valstijų) doleris (USD)	US dollar
Jungtiniai Arabų Emyratai (AE/ARE; aut. UAE)	Jungtinių Arabų Emyratų dirhamas (AED)	United Arab Emirates dirham
Jungtinių Valstijų Mergelių Salos (VG/VGB; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Juodkalnijos Respublika (ME/MNE; aut. MNE)	euras (EUR)	euro
Kaimanų Salos (Didžiosios Britanijos valda) (KY/CYM; aut. –)	Kaimanų Salų doleris (KYD)	Cayman Islands dollar
Kalėdų Sala (Kiribačio valda) (CX/CXR; aut. –)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Kambodžos Karalystė (KH/KHM; aut. K)	rijelis (KHR)	riel
Kamerūno Respublika (CM/CMR; aut. CAM)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Kanada (CA/CAN; aut. CDN)	Kanados doleris (CAD)	Canadien dollar
Kataro Valstybė (QA/QAT; aut. Q)	Kataro rialas (QAR)	Qatari rial
Kazachstano Respublika (KZ/KAZ)	tenge	tengė (KZT)
Kenijos Respublika (KE/KEN; aut. EAK)	Kenijos šilingas (KES)	Kenyan shilling
Kinijos Liaudies Respublika (CN/CHN)	ženminbi juanis, juanis (CNY)	renminbi
Kipro Respublika (CY/CYP)	euras (EUR), Šiaurės Kipre cirkuliuoja naujoji Turkijos lira (TRY)	euro, new Turkish lira
Kirgizijos Respublika (KG/KGZ; aut. KS)	somas (KGS)	som
Kiribačio Respublika (KI/KIR)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Kokosų (Kilingo) Salos (Australijos valda) (CC/CCK; aut. –)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Kolumbijos Respublika (CO/COL)	Kolumbijos pesas (COP)	Columbian peso
Komorų Sąjunga (KM/COM)	Komorų frankas (KMF)	Comoro franc
Kongo Demokratinė Respublika (CD/COD; aut. ZRE)	Kongo frankas (CDF)	Congolais franc
Kongo Respublika (CG/COG; aut. RCB)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Šiaurės Korėja (KP/PRK; aut. –)	Šiaurės Korėjos vonas (KPW)	North Korean won
Korėjos Respublika, Pietų Korėja (KR/KOR; aut. ROK)	Pietų Korėjos vonas (KRW)	Souf Korean won
Kosta Rikos Respublika (CR/CRI)	Kosta Rikos kolonas (CRC)	Costa Rican colon
Kroatijos Respublika (HR/HRV)	kuna (HRK)	kuna

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

139

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Kubos Respublika (CU/CUB)	Kubos pesas (CUP)	Cuban peso
Kuko Salos (Naujosios Zelandijos valda) (CK/COK; aut. –)	Naujosios Zelandijos doleris (NZD)	New Zealand dollar
Kuveito Valstybė (KW/KWT; aut. KWT)	Kuveito dinaras (KWD)	Kuweiti dinar
Laoso Liaudies Demokratinė Respublika (LA/LAO; aut. LAO)	kipas (LAK)	kip
Latvijos Respublika (LV/LVA)	latas (LVL)	lats
Lenkijos Respublika (PL/POL)	zlotas (PLN)	zlot
Lesoto Karalystė (LS/LSO)	lotis (LSL), dar cirkuliuoja randas (ZAR)	loti, rand
Libano Respublika (LB/LBN; aut. RL)	Libano svaras (LBP)	Lebanese pound
Liberijos Respublika (LR/LRB; aut. LB)	Liberijos doleris (LRD)	Liberian dollar
Libijos Arabų Socialinė Liaudies Džamahirija (LY/LBY; aut. LAR)	Libijos dinaras (LYD)	Libyan dinar
Lichtenšteino Kunigaikštystė (LI/LIE; aut. FL)	Šveicarijos frankas (CHF)	Swiss franc
Lietuvos Respublika (LT/LTU)	litas (LTL)	litas
Liuksemburgo Didžioji Hercogystė (LU/LUX; aut. L)	euras (EUR)	euro
Madagaskaro Respublika (MG/MDG; aut. RM)	Madagaskaro ariaris (MGA)	Malagasy ariary
Makao (Kinijos Liaudies Respublikos specialus administracinis regionas) (MO/MAC; aut. –)	pataka (MOP)	pataka
Makedonijos Respublika (MK/MKD)	Makedonijos denaras (MKD)	Macedonian denar
Malaizija (MY/MYS; aut. MAL)	Malaizijos ringitas (MYR)	Malaysian ringgit
Malavio Respublika (MW/MWI)	Malavio kvača (MWK)	Malawi kwacha
Maldyvų Respublika (MV/MDV)	Maldyvų rufija (MVR)	Maldives rufiyaa
Malio Respublika (ML/MLI; aut. RMM)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Maltos Respublika (MT/MLT; aut. M)	euras (EUR)	euro
Marianų Salos, Šiaurės Marianų Salos (MP/MNP; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Maroko Karalystė (MA/MAR)	Maroko dirhamas (MAD)	Moroccan dirham
Maršalo Salų Respublika (MH/MHL; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Martinika (Prancūzijos užjūrio departamentas) (MQ/MTQ; aut. –)	euras (EUR)	euro
Mauricijaus Respublika (MU/MUS; aut. MS)	Mauricijaus rupija (MUR)	Mauritius rupee
Mauritanijos Islamo Respublika (MR/MRT; aut. RIM)	ugija (MRO)	ouguiya
Meksikos Jungtinės Valstijos (MX/MEX; aut. MEX)	naujasis Meksikos pesas (MXN)	new Mexican peso
Meno Sala (Britanijos Karūnos teritorija) (IM/IMN; aut. GBM)	svaras sterlingų (GBP)	pound sterling

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

140

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Mianmaro Sąjunga (MM/MMR; aut. BUR)	kijatas (MMK)	kyat
Mikronezijos Federacinės Valstijos (FM/FSM; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Moldovos Respublika (MD/MDA)	Moldovos lėja (MDL)	Moldovan leu
Monako Kunigaikštystė (MC/MCO)	euras (EUR)	euro
Mongolija (MN/MNG; aut. MGL)	tugrikas (MNT)	tugrik
Montseratas (Didžiosios Britanijos valda) (MS/MSR; aut. –)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Mozambiko Respublika (MZ/MOZ; aut. MOC)	metikalas (MZM)	metical
Namibijos Respublika (NA/NAM; aut. NAM)	Namibijos doleris (NAD)	Namibian dollar
Naujoji Kaledonija (Prancūzijos užjūrio teritorija) (NC/NCL; aut. –)	CFP frankas (XPF)	CFP franc
Naujoji Zelandija (NZ/NZL)	Naujosios Zelandijos doleris (NZD)	New Zealand dollar
Nauru Respublika (NR/NRU; aut. NAU)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Nepalo Federacinė Demokratinė Respublika (NP/NPL; aut. NEP)	Nepalo rupija (NPR)	Nepalese rupee
Nyderlandai ↑ Nyderlandų Karalystė		
Nyderlandų Antilai (AN/NLD; aut. NL)	Nyderlandų (Olandijos) Antilų guldenas (ANG)	Netherlands Antillean guilder
Nyderlandų Karalystė (NL/NLD)	euras (EUR)	euro
Nigerijos Federacinė Respublika (NG/NGA; aut. WAN)	naira (NGN)	naira
Nigerio Respublika (NE/NER; aut. RN)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Nikaragvos Respublika (NI/NIC; aut. NIC)	kordoba, Kordobos auksinas (oras) (NIO)	Cordoba oro
Niujės Respublika (Naujosios Zelandijos valda) (NU/NIU; aut. –)	Naujosios Zelandijos doleris (NZD)	New Zealand dollar
Norfolko Sala (Australijos valda) (NF/NFK; aut. –)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Norvegijos Karalystė (NO/NOR; aut. N)	Norvegijos krona (NOK)	Norwegian krone
Olandija ↑ Nyderlandų Karalystė		
Olandijos Antilai ↑ Nyderlandų Antilai		
Omano Sultanatas (OM/OMN; aut. –)	Omano rialas (OMR)	rial Omani
Pakistano Islamo Respublika (PK/PAK)	Pakistano rupija (PKR)	Pakistan rupee
Palau Respublika (PW/PLW; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Panamos Respublika (PA/PAN)	balboja (PAB), dar cirkuliuoja JAV doleris (USD)	balboa, US dollar
Papua Naujoji Gvinėja (PG/PNG; aut. PNG)	kina (PGK)	kina
Paragvajaus Respublika (PY/PRY)	gvaranis (PYG)	guarani
Peru Respublika (PE/PER)	naujasis solis (PEN)	nuevo sol

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

141

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Pietų Afrikos Respublika (ZA/ZAF)	randas (ZAR)	rand
Pietų Džordžijos ir Pietų Sandvičo Salos (britų užjūrio teritorija) (GS/SGS; aut. –)	svaras sterlingų (GBP)	pound sterling
Pietų Korėja ↑ Korėjos Respublika		
Pitkernas (PN/PCN; aut. –) (Didžiosios Britanijos valda)	Naujosios Zelandijos doleris (NZD)	New Zealand dollar
Portugalijos Respublika (PT/PRT; aut. P)	euras (EUR)	euro
Prancūzijos Gviana (Prancūzijos užjūrio departamentas) (GF/GUF; aut. –)	euras (EUR)	euro
Prancūzijos Polinezija (Prancūzijos autonominė užjūrio teritorija) (PF/PYF; aut. –)	CFP frankas (XPF)	CFP franc
Prancūzijos Respublika (FR/FRE; aut. F)	euras (EUR)	euro
Puerto Rikas (PR/PRI; aut. –) (Amerikos valda)	JAV doleris (USD)	US dollar
Pusiaujo Gvinėjos Respublika (GQ/GNQ; aut. –)	Centrinės Afrikos CFA (BEAC) frankas (XAF)	CFA franc BEAC
Rejunjonas (Réunion, Prancūzijos užjūrio departamentas) (RE/REU; aut. –)	euras (EUR)	euro
Rytų Timoro Demokratinė Respublika (TL/TLS; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Ruandos Respublika (RW/RWA; aut. RWA)	Ruandos frankas (RWF)	Rwanda franc
Rumunija (RO/ROU)	naujoji Rumunijos lėja (RON)	Romanian new leu
Rusijos Federacija (RU/RUS; aut. RUS)	Rusijos rublis (RUB)	Russian rouble
Saliamono Salos (SB/SLB; aut. –)	Saliamono Salų doleris (SBD)	Solomon Island dollar
Salvadoro Respublika (SV/SLV; aut. ES)	Salvadoro kolonas (SVC), dar cirkuliuoja JAV doleris (USD)	El Salvador colon, US dollar
Samoa Nepriklausomoji Valstybė (WS/WSM)	Samoa tala (WST)	Samoa tala
San Marino Respublika (SM/SMR; aut. RSM)	euras (EUR)	euro
San Tomė ir Prinsipės Demokratinė Respublika (ST/STP; aut. –)	dobra (STD)	dobra
Saudo Arabijos Karalystė (SA/SAU)	Saudo Arabijos rialas (SAR)	Saudi riyal
Seišelių Respublika (SC/SYC; aut. SY)	Seišelių rupija (SCR)	Seychelles rupee
Senegalio Respublika (SN/SEN)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Sen Pjeras ir Mikelonas (Prancūzijos užjūrio teritorija) (PM/SPM; aut. –)	euras (EUR)	euro
Sent Kitsas ir Nevis (KN/KNA; aut. –)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Sent Lusija (LC/LCA; aut. WL)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar

Pasaulio valstybių (valdų ir kraštų) valiutos

142

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Sent Vinsentas ir Grenadinai (VC/VCT; aut. WV)	Rytų Karibų doleris (XCD)	East Caribbean dollar
Serbijos Respublika (RS/SRB; aut. –)	Serbijos dinaras (RSD)	Serbian dinar
Siera Leonės Respublika (SL/SLE; aut. WAL)	leonė (SLL)	leone
Singapūro Respublika (SG/SGP; aut. SGP)	Singapūro doleris (SGD)	Singapore dollar
Sirijos Arabų Respublika (SY/SYR; aut. SYR)	Sirijos svaras (SYP)	Syrian pound
Slovakijos Respublika (SK/SVK)	euras (EUR)	euro
Slovėnijos Respublika (SI/SVN; aut. SLO)	euras (EUR)	euro
Somalia Respublika (SO/SOM)	Somalia šilingas (SOS)	Somali shiling
Sudano Respublika (SD/SDN; aut. SUD)	Sudano svaras (SDG)	Sudanese pound
Suomijos Respublika (FI/FIN; aut. FIN)	euras (EUR)	euro
Surinamo Respublika (SR/SUR; aut. SME)	Surinamo doleris (SRD)	Surinam dollar
Svazilando Karalystė (SZ/SWZ; aut. SD)	lilangenis (SZL)	lilangeni
Šiaurės Korėja ↑ Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika		
Šri Lankos Demokratinė Socialistinė Respublika (LK/LKA; aut. CL)	Šri Lankos rupija (LKR)	Sri Lanka rupee
Švedijos Karalystė (SE/SWE; aut. S)	Švedijos krona (SEK)	Swedish krona
Šveicarijos Konfederacija (CH/CHE)	Šveicarijos frankas (CHF)	Swiss franc
Šv. Elenos Sala (Didžiosios Britanijos valda) (SH/SHN; aut. –)	šv. Elenos svaras (SHP)	Saint Helena pound
Tadžikistano Respublika (TJ/TJK; aut. TAD)	somonis (TJS)	somoni
Tailando Karalystė (TH/THA; aut. T)	batas (THB)	baht
Taivanas (Kinijos provincija) (TW/TWN; aut. –)	naujasis Taivano doleris (TWD)	new Taiwan dollar
Tanzanijos Jungtinė Respublika (TZ/TZA; aut. –)	Tanzanijos šilingas (TZS)	Tanzanian shilling
Terkso ir Kaikoso Salos (Didžiosios Britanijos valda) (TC/TCA; aut. –)	JAV doleris (USD)	US dollar
Togo Respublika (TG/TGO)	Vakarų Afrikos CFA (BCEAO) frankas (XOF)	CFA franc BCEAO
Tokelau (Naujosios Zelandijos valda) (TK/TKL; aut. –)	Naujosios Zelandijos doleris (NZD)	New Zealand dollar
Tongos Karalystė (TO/TON; aut. –)	panga (TOP)	pa'anga
Trinidado ir Tobago Respublika (TT/TTO)	Trinidado ir Tobago doleris (TTD)	Trinidad and Tobago dollar
Tuniso Respublika (TN/TUN)	Tuniso dinaras (TND)	Tunisian dinar
Turkijos Respublika (TR/TUR)	naujoji Turkijos lira (TRY)	new Turkish lira
Turkmėnistanas (TM/TKM)	Turkmėnijos manatas (TMM)	Turkmenistan manat
Tuvalu (TV/TUV; aut. –)	Australijos doleris (AUD)	Australian dollar
Ugandos Respublika (UG/UGA; aut. EAU)	Ugandos šilingas (UGX)	Uganda shilling
Ukraina (UA/UKR)	grivina (UAH)	hryvnia

Valstybės oficialusis pavadinimas (kodas**)	Valiuta (kodas)	Anglų kalba
Urugvajaus Rytų Respublika (UY/URY; aut. ROU)	Urugvajaus pesas (UYU)	peso Uruguayo
Uzbekistano Respublika (UZ/UZB)	Uzbekijos somas (UZS)	Uzbekistan som
Vakarų Sachara (EH/ESH; aut. –)	Maroko dirhamas (MAD)	Moroccan dirham
Vanuatu Respublika (VU/VUT; aut. –)	vatu (VUV)	vatu
Vatikano Miesto Valstybė, Šventasis Sostas (VA/VAT; aut. V)	euras (EUR)	euro
Venesuelos Bolivarų Respublika (VE/VEN; aut. YV)	stiprusis Venesuelos bolivaras (VEF)	Venesuelan bolivar fuerte
Vengrijos Respublika (HU/HUN; aut. H)	forintas (HUF)	forint
Vietnamo Socialistinė Respublika (VN/VNM)	Vietnamo dongas (VND)	Vietnamiškas dong
Vokietijos Federacinė Respublika (DE/DEU; aut. D)	euras (EUR)	euro
Volisas ir Futūna (Prancūzijos užjūrio teritorija) (WF/WLF; aut. –)	CFP frankas (XPF)	CFP franc
Zambijos Respublika (ZM/ZMB; aut. RNR)	Zambijos kvača (ZMK)	Zambian kwacha
Zimbabvės Respublika (ZV/ZVE)	Zimbabvės doleris (ZWD)	Zimbabwe dollar
Žaliojo Kyšulio Respublika (CV/CPV; aut. –)	Žaliojo Kyšulio eskudas (CVE)	Cape Verde eskudo

* Pasaulio valiutų duomenys imti iš „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“, „Pasaulio šalių žinyno“ (Vilnius: Aktėja, 2006).

Valstybių pavadinimai rašomi pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patikslintą ir 2009 m. vasario 19 d. patvirtintą nutarimą. Kurių jame nerasta, imta iš „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“, „Pasaulio šalių žinyno“.

Žinias apie valiutas rinko ir rengė spaudai *Mečislovas Griškėdis* ir *Darius Šimkūnas*.

** Pusjuodžiu šriftu pateikiamas ISO (Tarptautinės standartizacijos organizacijos) suteiktas kodas, po skersinio brūkšnio – valstybės pavadinimo santrumpa, po kabliataškio – automobilinis valstybės kodas, jei jis skiriasi nuo ISO. Brūkšnys po santrumpos „aut.“ rodo, kad šalis automobilinio valstybės kodo neturi.

Santrumpos

aut.	– automobilinis
BCEAO	– Vakarų Afrikos valstybių centrinis bankas / <i>pranc. Banque Centrale des États de l’Afrique de l’Ouest</i>
BEAC	– Centrinės Afrikos valstybių bankas / <i>pranc. Banque des États de l’Afrique Centrale</i>
CEP frankas	– Prancūzijos Ramiojo vandenyno kolonijų frankas / <i>pranc. CFP franc</i> , arba <i>Pacific franc</i> , arba <i>Communauté Financière Pacifique franc</i> , arba <i>franc de Colonies Françaises du Pacifique</i>
CFA	– Afrikos finansinė sandrauga / <i>pranc. Communauté Financière Africaine</i>
CFA frankas	– Afrikos finansinės sandraugos frankas / <i>pranc. franc de la Communauté Financière de l’Afrique</i> , arba <i>franc de Colonies Françaises de l’Afrique</i>
CFAC frankas	– Centrinės Afrikos finansinio bendradarbiavimo frankas / <i>pranc. franc de la Coopération Financière en Afrique</i> , leidžia BEAC
CFP	– Prancūzijos kolonijos Ramiojo vandenyno salose / <i>pranc. colonies françaises du Pacifique</i>

Anglišų atitikmenų rodyklė

acclimatization / aklimatizacija

accommodation / apgyvendinimas

accommodation enterprise / apgyvendinimo įmonė

accommodation provided without charge by relatives or friends / apsigyvenimas pas giminaičius ar draugus

accommodation rating / apgyvendinimo paslaugų klasifikacija

accommodation services / apgyvendinimo paslaugos

account / apskaita

accountable manual document / bilieto blankas

accounting / apskaita

accreditation / akreditacija

acropolis / Akropolis

active part of a trip / aktyvioji kelionės dalis

active tourism / aktyvusis turizmas

activity co-ordinator / laisvalaikio organizatorius

act of God / nenugalimoji jėga

actual flying time / faktinė skrydžio trukmė

acute stress reaction / kultūrinis šokas

adjoining rooms / sublokuotieji kambariai

administration / administracija

advance / avansas

advance booking / išankstinis bilietų pardavimas

advance sale of tickets / išankstinis bilietų pardavimas

adventure tourism / nuotykių turizmas

advertising / reklama

aeroplaine / lėktuvas

affinity card / jungtinė mokėjimo kortelė

affinity group / bendraminčių keliautojų grupė

agency / agentūra

agent / agentas

agent bypass / tiesioginis pardavimas

agreement / sutartis

agricultural landscape / agrarinis kraštovaizdis

agrotourism / ūkinis turizmas

air conditioning / oro kondicionavimo sistema

air ferry / oro perkėla

airflow / oro srovė

air hostess / skrydžio palydovė

air humidity / oro drėgnis

airline / oro linija; oro vežėjas

airlines catering / maitinimas lėktuve

airport / oro uostas

airport access fees / oro uosto įvažiavimo mokestis

airport code / oro uosto kodas

airport hotel / oro uosto viešbutis

airport service charge / oro uosto mokestis

airport tax / oro uosto mokestis

air steward(ess) / skrydžio palydovas, -ė

air taxi / oro taksi

all inclusive (AI) / visų paslaugų kaina

allocation / užsakytųjų vietų skaičius

allotment / užsakytųjų vietų skaičius

all-suite hotel / prabangusis viešbutis

Alpine convention / Alpių konvencija

alternative route / atsarginis maršrutas

alternative tourism / alternatyvusis turizmas

altipport / aukštumų oro uostas

amateur tourism / pomėgių turizmas

Amber Road / Gintaro kelias

amenity / patogumai

American plan / amerikinis planas

amusement / atrakcionas

amusement park / pramogų parkas

animated action / organizuotasis laisvalaikis

animator / renginių animatorius

Antarctic tourism / antarktinis turizmas

anthropogenic effect / antropogeninis poveikis

anthropogenic impact / antropogeninis poveikis

anticipation / kelionės laukimas

aparthotel / apartamentų viešbutis

apartment / butas; apartamentas

apartment complex / apartamentų kompleksas

apartment hotel / apartamentų viešbutis

APEX fare / APEX kaina
appropriate tourism / alternatyvusis turizmas
aquatory / akvatorija
archaeological and cultural reserve / archeologinis kultūrinis draustinis
archaeological object of the cultural landscape / archeologinis kultūrinio krašto-vaizdžio objektas
archipelago / salynas
architectural ensemble / architektūrinis ansamblis
architectural object of the cultural landscape / architektūrinis kultūrinio krašto-vaizdžio objektas
architecture / architektūra
Arctic tourism / arktinis turizmas
area / aikštelė; regionas
armchair tourism / virtualusis turizmas
arrival and departure card / atvykimo ir išvykimo kortelė
arrivals / atvykimo salė
arrivals hall / atvykimo salė
arrivals lounge / atvykimo salė
arrivals of residents and non-residents / svečių atvykimas
arrival time / atvykimo laikas
assessment / vertinimas
assistance during travel / pagalba kelionėje
atlas / atlasas
atrium cabin / kabinė su langu į atriumą
attraction / atrakcija
attractivity / patrauklumas
attribution / atribucija
authenticity / autentiškumas
authority / administracija
autochtones, autochtons / čiaubuviai
automated ticket and boarding pass (ATB) / jungtinis bilietas
autotourism / automobilių turizmas
available seat miles (ASMs) / oro transporto bendrovės keleivinio pajėgumo koeficientas
aviation broker / oro transporto bendrovės brokeris

baby bed / lovelė
back-haul flight / atgalinis reisas
back-haul trip / atgalinis reisas
back office / pagalbinių viešbučio patalpos
back of the house / pagalbinių viešbučio patalpos
backpacker / žygeivis
back-to-back / nuoseklusis užsakymas

backwash / lėktuvo banga
baggage / bagažas
baggage allowance / neapmokestinamasis bagažas
baggage check / bagažo talonas
baggage claim area / bagažo išdavimo vieta
baggage room / bagažo saugykla
baggage tag / bagažo kortelė
balance payment / kelionės kainos likutis
ballast / balastas
balneology / balneologija
balneotherapy / balneoterapija
bank line / kranto linija
bank rate / oficialusis valiutos kursas
banquet / banketas
banquet event order / banketo paraiška
banquet function sheet / banketo scenarijus
banqueting room / banketų salė
bar / baras
bareboat charter / transporto priemonės be įgulos nuoma
barge / barža
barge cruising / plaukiojimas barža
barman / barmenas
barrier reef / barjerinis rifas
barter / natūriniai mainai
base / bazė
basic price / bazinė kaina
basin / akvatorija; baseinas
bazaar, bazar / turgus
beach / paplūdimys
beacon / švyturys
bed / lova
bed and breakfast / nakvynės ir pusryčių paslauga
bed night / lovanaktis
beer road / alaus kelias
beginning of the journey / kelionės pradžia
bell captain / pasiuntinukų vadovas
bellhop / pasiuntinukas
bereavement fare / paguodos kelionės kaina
biblical sites / biblinės vietos
bicycle / dviratis
bicycle tourism / dviračių turizmas
big four / didysis ketvertas
bike / dviratis
bill / sąskaita
bill broker / oro transporto bendrovės brokeris
binary function of advertisements / priešiamoji reklamos funkcija
bird watching / ornitologinis turizmas
bistro / užkandinė

- bivauac** / turizmo bazė
blizzard / pūga
block(ed) space / užsakytasis plotas
block booking / masinis užsakymas
boarding pass / įlaipinimo kortelė
boarding time / įlaipinimo laikas
board of directors setup / sėdimųjų vietų išdėstymas aplink stalą
boat / valtis
boatel / viešbutis ant vandens
boat station / vieta gelbėjimosi valtyje
boat trip / iškyla laivu
bodega / vyno rūsys
bond / įkaitinis raštas; užstatas 1.
booking / užsakymas
booking code / užsakymo registracijos kodas
booking fee / užsakymo mokestis
booklet / lankstinukas
booth / kabina
boutique / prabangioji parduotuvė
boutique hotel / prabangusis viešbutėlis
boutique operator / prabangiųjų kelionių organizatorius
branch / filialas
break / pertrauka
breakage / nuostolių atlyginimo rezervas
breakfast / pusryčiai
breakout room / pasitarimų kambarys
briefing tour / informacinė kelionė
brochure / brošiūra
broker / brokeris
budget fare / pigusis bilietas
budget hotel / pigusis viešbutis
buffet breakfast / savitarnos pusryčiai
bulk contract / didmeninė sutartis
bulkhead / pertvara
bulkhead seats / galinės lėktuvo vietos
bundling / vienuodų kainų akcija
bungalow / poilsio namelis
buoy / plūduras
bureau / biuras
bus / autobusas
bushwalking / poilsis miške
business class / verslo klasė
business club / verslo klasės laukiamaasis
business mix / dalykinė ir laisvalaikio kelionė
business tourism / verslo turizmas; dalykinis turizmas
business traveller / keliautojas dalykiniais reikalais
buyback agreement / atpirkimo sutartis
buying decision / vartotojo sprendimas
cab / karieta
cabana / kabana
cabaret / kabaretas
cabin / kabina; kajutė
cabin cruiser / miegamasis motorlaivis
cabin steward / kajučių patarnautojas
cabotage / kabotažas
cabriolet / kabrioletas
cafeteria / savitarnos užkandinė
cambist / valiutos keitėjas
camera safari / fotosafaris
camp / stovykla; turizmo bazė
camper van / kemperis
camping / stovyklavimas
camping site / kempingas
canal barge / turistinė barža
cancellation / atšaukimas
cancellation by a provider of tourism services / sutarties nutraukimas turizmo paslaugų teikėjo sprendimu
cancellation by traveller / sutarties nutraukimas keliautojo sprendimu
cancellation charge / sutarties nutraukimo mokestis
cancellation clause / atšaukimo išlyga
cancellation penalty / atšaukimo mokestis
canoe / kanoja
canoe paddle / kanojos irklas
capacity / geba; talpa
capacity dumping / pajėgumo dempingas
capsule hotel / japoniškasis viešbutis
captain / kapitonas; restorano administratorius
caravan / priekabinis namelis
caravanette / kemperis
caravan holiday home / kempingo namelis
caravan park / kempingas
car class / automobilio klasė
card / kortelė
car ferry / automobilių keltas
carnet / muitinės licencija vežti transporto priemonę per sieną
carnival / karnavalas
car rental / automobilio nuoma
carrier / oro vežėjas
carrousel / bagažo transporteris
car sleeper train / keleivinis miegamasis automobilvežis
cartographer / kartografas
cartography / kartografija
cartoscheme / kartoschema
cashless cruising / kruizas be grynųjų pinigų
casino / lošimo namai

- casual client** / atsitiktinis klientas
cataloge / katalogas
catamaran / katamaranas
catering / maitinimas; viešasis maitinimas
catering enterprise / maitinimo įmonė
catering service / viešojo maitinimo paslauga
Celsius scale / Celsijaus skalė
centralized billing / centralizuotas sąskaitos pateikimas
central reservation / centralizuotas užsakymas
Central Reservation Office / centrinis viešbučių tinklo užsakymų biuras
centre / centras
certificate / sertifikatas
certification / sertifikavimas
certified mail / registruotasis paštas
certified niche specialist (CNS) / profesionalus vartotojų interesų specialistas
certified travel counselor (CTC) / profesionalus kelionių konsultantas
chain / tinklas
Chain Hotels / viešbučių tinklas
chairlift / sėdimasis keltuvas
chalet / poilsio namelis
chart / jūrlapiai
charter / užsakomasis reisas
charter transport / užsakomasis transportas
checked-in baggage / registruotasis bagažas
check-in / registracija
check-in time / registracijos laikas
cheque / čekis
chevron setup / sėdimųjų vietų išdėstymas eglute
child / vaikas
children's play room / vaikų žaidimų kambarys
churning / kartotinis užsakymas
circle type wading / bridimas ratu
circular tour / žiedinis maršrutas
city break / ekskursija į miestą; kelionė į miestą
city pair / miestų pora
city terminal / miesto terminalas
city tourism / miesto turizmas
class / klasė
classes of transport / transporto klasė
classification / klasifikacija
client / klientas
climate / klimatas
climate information / meteorologijos informacija
climate zone / klimato juosta
cloakroom attendant / drabužininkas
club / klubas
club floor / klubinis aukštas
coach / ekonomiškoji klasė; karieta; vagonas
coastal strip / kranto juosta
coastal zone / kranto zona
coastline / kranto linija
code / kodas
code-sharing flight / jungtinis skrydis
codes of conduct / elgesio kodeksas
coefficient / koeficientas
cojoint analysis / kombinuotosios vertės nustatymas
combined route / mišrusis maršrutas
commemorative ensemble / memorialinis ansamblis
commerce / prekyba
commercialization / komercinimas
commission / komisinis atlygis
common politics of fishery, the / bendroji žvejybos politika
common rated / vienoda kaina
commutation ticket / nuolatinis bilietas
companion fare / kuopinė kaina
company / bendrovė
comparative hight / santykinis aukštis
compartment / kupė
compass / kompasas
compass declination / kompasno nuokrypis
competition / varžybos
complaint / skundas
compulsory / priverstinis postovis
computation / apskaita
Computer Information and Booking System / elektroninė informacijos ir užsakymo sistema
Computer Reservation System / elektroninė užsakymo sistema
concessions / nuolaidos
conditional fare / sąlyginis bilietas
conditions of a travel contracts / kelionės sutarties sąlygos
conference / konferencija
conference center / konferencijų centras
conference tourism / konferencijų turizmas
confidential tariff / didmeninis tarifas
conformation / reljefas
connected rooms / sublokuotieji kambariai
connecting room / bloko kambarys
connecting transport / suderintasis vežimas
conservation / apsauga
consul / konsulas
consulate / konsulatas

- consultant** / konsultantas
consumers turnover / klientų kaita
contest / varžybos
contest technique / varžybų technika
continental breakfast / lengvieji pusryčiai
continental climat / žemyninis klimatas
contract of transport / vežimo sutartis
contractual liability / sutartinė atsakomybė
convenience foods / maisto pusgaminiš
convention / konvencija
conversion / konversija
conversion payment / konversijos mokestis
conveyer, conveyor / transporteris
coordinate / koordinatės
Coordinated Universal Time (UTC) / suderintasis pasaulinis laikas
coordinator / koordinatorius
cot / lovelė
couchette / miegamoji vagono vieta
coverage / atlyginimas
crew / įgula
cross-country skis / žygio slidės
cruise / kruizas
cruise director / kruizo vadovas
cruise ship / kruizinis laivas
cultural tourism / kultūrinis turizmas
culture landscape / kultūrinis kraštovaizdis
culture shock / kultūrinis šokas
cunami / cunamis
curative tourism / gydomas turizmas
currency / valiuta
currency exchange / valiutos keitykla
customer decision / vartotojo sprendimas
custom house (CH) / muitinė
customs / muitinė
cycle tourism / dviračių turizmas
- daily program** / dienos programa
dais / pakyla
davit / laivo keltuvas
day cruiser / iškylių laivas
daylight savings time / vasaros laikas
day nursery / vaikų priežiūros kambarys
day rate / dienos kaina
day tripper / vienadienis lankytojas
deadend booking / negaliojantis užsakymas
deadhead / grįžtamoji kelionė tuščiomis; nemokamasis darbuotojų keliavimas
dead reckoning / kelio skaičiuojamoji navigacija
debit memo / papildomoji sąskaita
deck / denis; kabina
deck chair / gulimasis krėslas
- deck plan** / denio planas
deck steward / denio patarnautojas
declared price / deklaruojamoji kaina
deductible / draudimo įmoka
default / įsipareigojimų nevykdymas
default of appearance / keliautojo neatvykimas
deficit / deficitas
demographics / demografinė statistika
denied-boarding compensation / neįvykusių kelionių kompensacija
departure of residents and non-residents / svečių išvykimas
departure point / išvykimo vieta
departure tax / išvykimo mokestis
departure time / išvykimo laikas
deposit / avansas; užstatas 2.
depot / parkas 1.
deregulation / reglamentavimo panaikinimas
destination / vykimo vieta
destination life cycle / vykimo vietos gyvavimo ciklas
destination choice / vykimo vietos pasirinkimas
destination information / informacija apie vykimo vietą
destination management / vykimo vietos vadyba
destination marketing organization / turizmo rinkodaros organizacija
destination wedding / vestuvės turistinėje vietovėje
dine-around plan / restoranų tinklo abonentas
dinner / pietūs 1.
direct deal / tiesioginis sandoris
direct flight / tiesioginis skrydis
directional tariff / dalinio skrydžio tarifas
direct mail / reklama paštu
direct spending / tiesioginės turistų išlaidos
disclosure / paskelbimas
discontinued date / pasibaigęs terminas
discount card / nuolaidų kortelė
discount fare / kelionės kaina su nuolaida
discounts / nuolaidos
discretionary travel / individualioji kelionė
disease / liga
dish / patiekalas
distance / atstumas
district sales manager / regiono pardavimo vadybininkas
document / blankas; dokumentas
documentation / kelionės dokumentų tvarkymas

dome car / turistinis vagonas
domestic airline / vietinis oro vežėjas
domestic carrier / vietinis oro vežėjas
domestic fare / vietinės kelionės kaina
domestic tourism / vidaus turizmas
doorman / durininkas
dormette sleeperette / miegamoji lėktuvo vieta
dormitory / bendrabučio kambarys
double bed / dvigulė lova
double booking / pasirenkamasis užsakymas
double-decker / dviaukštis autobusas
double-double room / dviejų dvigulių lovų kambarys
double-layered inflatable boat / dvisluoksnė pripučiamoji valtis
double occupancy rate / kaina dviem asmenims
double room / dvivietis kambarys
downgrade / kokybės pabloginimas
downline / mažėjančios svarbos sąrašas
drag / oro pasipriešinimas
drill / instruktažas
drive-away company / pervežimo įmonė
drive-in / užvažiuojamoji vieta
drop-off charge / mokestis už automobilio negražinimą į vietą
dry lease / transporto priemonės be įgulos nuoma
dumbwaiter / maisto liftas
duplex / dviaukštis numeris
duplicate reservation / pasirenkamasis užsakymas
dutiable / apmuitinamosios prekės
duty / maitas
duty free goods / neapmuitinamosios prekės
dwelling / būstas
dwellings rented from private individuals or professional agencies / nuomojamasis būstas

early booking / išankstinis pirkimas
early morning call sheet / ryto paslaugų lapas
east (E, e) / rytai
ecoethics / ekologinė etika
eco-labeling / ekologinis ženklėjimas
economy class / ekonomiškąją klasę
economy hotel / ekonomiškąją klasę viešbutis
ecoresort / ekologinis kurortas
ecotourism / ekologinis turizmas
educational cruise / šviečiamasis kruizas

educational recreation / šviečiamoji rekreacija
educational tourism / šviečiamasis turizmas
effective date / įsigaliojimo data
efficiency *amer.* / kambarys su virtuvele
efficiency apartment / kambarys su virtuvės įranga
elapsed flying time / realioji skrydžio trukmė
elderhostel / pagyvenusių žmonių nakvynės namai
elderly study trip / pagyvenusių žmonių šviečiamoji kelionė
electronic promotion source / elektroninės reklamos priemonės
electronic ticketing / elektroninis bilietai pardavimas
embarkation and disembarkation card / atvykimo ir išvykimo kortelė
encoding / kodavimas
end of the journey / kelionės pabaiga
entertainment recreation / pramoginė rekreacija
entertainment street / pramogų gatvė
entertainment strip / pramogų gatvė
entry fee / įėjimo ar įvažiavimo mokestis
entry information about a country / informacija vykstantiems į šalį
entry requirements / įvažiavimo į šalį formalumai
environment / aplinka
environmental aesthetics / aplinkos estetika
environmental compactibility / turizmo ir aplinkos darna
environmental impact assessment (EIA) / poveikio aplinkai vertinimas (PAV)
Environmental Management System (EMS) / aplinkosaugos vadybos sistema (AVS)
errors and omission insurance / draudimas nuo agentų klaidų ir neatidumo
escarpment / statuma, įkalnė, šlaitas
escort / palydovas
escrow account / sąlyginė sąskaita
establishment / organizacija
estimated time of departure (ETD) / numatomas išvykimo laikas (NIL)
estimation / vertinimas
ethnic group / etninė grupė
ethnic tourism / etninis turizmas
e-ticket / elektroninis bilietai
etnicultural reserve / etnokultūrinis draustinis
Eurailpass / lengvatinis Europos geležinkelių bilietai

- European Blue Flag** / Europos mėlynoji vėliava
- European centre** / Europos centras
- European plan** / europinis planas
- event** / renginys
- excess baggage** / perviršinis bagažas
- exchange voucher** / keitimo talonas
- excursion** / ekskursija
- excursion fare** / specialioji kelionės kaina
- excursionist** / ekskursantas
- excursion map** / maršruto schema
- excursion profile** / maršruto profilis
- excursion report** / žygio ataskaita
- executive club** / verslo klasės laukiamasis
- exhibit** / paroda
- exhibition** / paroda
- exoticism** / egzotika
- expanded breakfast** / pagerinti lengvieji pusryčiai
- expectation** / lūkestis
- expedition** / ekspedicija
- expenses** / išlaidos
- exposition** / ekspozicija
- extended stay** / ilgesnioji viešnagė
- extension tour** / papildomoji kelionė
- externalities** / išorinis poveikis
- extra section** / papildomas lėktuvas
- facilities for disabled** / neįgaliųjų pagalbinės priemonės
- facilities management** / įrenginių priežiūra
- factor** / koeficientas
- factory tourism** / pramonės turizmas
- Fahrenheit scale (F)** / Farenheito skalė
- fair** / mugė
- false booking** / negaliojantis užsakymas
- familiarization trip or tour** / žvalgomoji kelionė
- family plan** / šeimos planas
- family room** / šeiminis kambarys
- family style** / šeimos stilius
- fare basis** / kainos pagrindas
- fare bucket** / tam tikros kainos vietų skaičius
- fare code** / bilieto kodas
- farmhouse** / kaimo turizmo sodyba
- farmstead** / sodyba
- farm tourism** / ūkinis turizmas
- fast food** / greitas maistas
- fast food outlet** / greito maisto įmonė
- fathom (F)** / jūros siekis
- favour** / paslauga
- feast** / pokylis
- ferry** / keltas
- festival** / festivalis
- final payment** / paskutinė įmoka
- firm** / įmonė
- firming up** / kelionės patvirtinimas
- first attempt** / pirmasis įveikimas
- first class** / pirmoji klasė
- first class hotel** / pirmosios klasės viešbutis
- first freedom** / pirmoji oro erdvės teisė
- first screen booking** / pirminės pasiūlos užsakymas
- first sitting** / pirmoji maitinimo pamaina
- fishing** / žvejyba
- fitness room** / treniruoklių salė; sporto salė
- fixed cost** / fiksuotoji kaina
- flag** / vėliava
- flat rate** / vienoda norma
- flight** / skrydis
- flight attendant** / skrydžio palydovas
- flight coordinator** / skrydžių koordinatorius
- flight coupon** / skrydžio kuponas
- flight crew** / lėktuvo įgula
- flight kitchen** / lėktuvo virtuvė
- flight number** / skrydžio numeris
- flight shop** / lėktuvo parduotuvė
- flight time** / skrydžio trukmė
- float** / plūdrioji priekplauka
- floating** / perkėla
- fly cruises** / skrydžio ir kruizo paslauga
- fly-drive package** / skrydžio ir automobilio paslauga
- flyer** / skrajutė
- foghorn** / sirena
- folding caravan** / surenkamasis priekabinis namelis
- folio** / sąskaitos lapas
- food** / maistas
- foreign exchange** / valiutos keitykla
- foreign independent tour (FIT)** / individualioji užsienio kelionė
- forest** / miškas
- forest-park** / miško parkas
- form** / blankas
- fortress** / tvirtovė
- frame-inflatable kayak** / pripučiamoji karkasinė baidarė
- franchise** / franšizė
- freeboard** / antvandeninio borto dalis
- freedom of the seas** / laisvė naudotis jūra
- free hits** / nemokamų prisijungimų limitas
- free port** / laisvasis uostas
- free pouring** / nenormuojamas alkoholio pilstymas
- freestyle cruising** / laisvasis kruizas

free time / laisvas turisto laikas
freighter / krovininis laivas
French service / prancūziškas aptarnavimas
frequency / dažnumas; skrydžių dažnumas
frequent flyer / nuolatinis klientas
frequent flyer program / nuolatinųjų klientų programa; oro transporto bendrovės lojalumo programa
frequent lodger / nuolatinis klientas
frequent lodger program / nuolatinųjų klientų programa
front desk / registratūra
Front Office System / priimamųjų sistema
front of the house / tiesioginio klientų aptarnavimo tarnybos
fuel charge / degalų mokestis
fuel surcharge / degalų priemoka
full board / nakvynės ir viso maitinimo kaina; viešbučio ir viso maitinimo kaina
full breakfast / sotieji pusryčiai
full service ticket agency / bilietų agentūra
fully appointed agency / visų paslaugų kelių agentūra
function book / užsakymų knyga
funfair / pramoginis atrakcionų parko įrenginys
funnel flight / tarpinis skrydis

gala / šventė
galley / laivo virtuvė
gambling / lošimas
games room / žaidimų kambarys
gangway / keleivių laipteliai
garage / garažas
garden side room / kambarys su išėjimu į sodą
garden view room / kambarys su vaizdu į sodą
gastronomy / gastronomija
gate / vartai
gazetteer / geografinės vadovas
gear / varžybų inventoriūs
general conditions / pagrindinės sąlygos
geographical belt / geografinė juosta
geographical coordinate / geografinės koordinatės
Geographical Information System (GIS) / geografinė informacinė sistema (GIS)
geographical latitude / geografinė platumą
geographical longitude / geografinė ilgumą
geographical position / geografinė padėtis
geographical zone / geografinė zona
geyser / geizeris

ghetto / getas
glider / sklandytuvai
Global Code of Ethics for Tourism / Pasaulinis turizmo etikos kodeksas
Global Distribution System (GDS) / Pasaulinė platinimo sistema
Global Positioning System (GPS) / globalinė padėties nustatymo sistema
golf / golfas
grading scheme / apgyvendinimo paslaugų klasifikacija
grandfather clause / regresinis privilegijavimas
Grand Tour, the / didžioji kelionė
gratuity / arbatpinigiai
graveyard shift / naktinė pamaina
gravity model / traukos modelis
greasy spoon / užeiga
Green Globe / Žalioji gaublys
green marketing / žalioji rinkodara
Greenwich Mean Time (GMT) / vidutinis Grinvičo laikas
Greenwich Time / pasaulinis laikas
group / grupė
group desk / grupinių užsakymų skyrius
group rate / grupės kaina
group travel / grupinė kelionė
group travel market / grupinių kelionių rinka
guarantee / garantija
guaranteed group rate / fiksuotoji grupės kaina
guaranteed reservation / garantuojamas užsakymas
guest / svečiai
guest house / svečių namai; užeigos namai
guide / vedlys
guide-book / kelionių vadovas 2.; vadovas
guided tour / ekskursija su gidu; kelionė su gidu
guide qualification / gido kvalifikacija
gulf / įlanka
gym / sporto salė; treniruoklių salė

half board / nakvynės, pusryčių ir vakarienės kaina
half pension / nakvynės, pusryčių ir vakarienės kaina
hall / salė
hand baggage / rankinis bagažas
handicapped / neįgalus
handicraft / rankdarbiai
hansom cab / samdomoji karieta
harbour / uostas

harbour master / uosto kapitonas
hard copy / spausdintinė dokumento kopija
hard currency / stipri valiuta
hard tourism / masinis turizmas
harness / apraišas
hatchway / liukas
hawser / lynas
headcount / keleivių skaičiavimas
head tax / turistų mokestis
health and vaccination information / sveikatos ir skiepų reikalavimai
heli-skiing / kelionė sraigtasparniu į slidinėjimo vietą
heritage / paveldas
high season / intensyvusis turizmo sezonas
highway / magistralė
hike / žygis
hike deadlines / žygio kontrolinis terminas
hike group inventory / žygio grupės inventorius
hike member / žygio dalyvis
hike party / žygio grupė
hike record book / žygio maršruto knygelė
hike record sheet / žygio maršruto lapas
hike route / žygio maršrutas
hike schedule / žygio grafikas
hiking / žygeivių turizmas
hiking boots / žygio batai
hill station / kalnų kurortas
historical tourism / istorijos mėgėjų turizmas
hold time / užsakymo galiojimo pabaiga
holiday caravan / kempingo namelis
holiday center / turizmo centras
holiday hotel / atostogų viešbutis; poilsio namai
holiday park / kempingas
holiday village / turizmo centras
holistic approach / holistinis požiūris
hollow square setup / sėdimųjų vietų išdėstymas keturkampiu
home exchange / namų mainai
Honor System / pasitikėjimo sistema
horizon / horizontas
horizontal integration / horizontalioji integracija
hospitality / svečių aptarnavimas
hospitality industry / svečių aptarnavimo verslas
hospitality suite / svečių kambarys
host / administratorius; pasitinkantysis atstovas
hosted tour / ekskursija su palydovu
hostel / nakvynės namai

hostess / administratorė; pasitinkančioji atstovė
hot air ballooning / kelionė oro balionu
hotel / viešbutis
hotel clustering / viešbučių telkimas
hotel groundkeeper / viešbučio teritorijos prižiūrėtojas
hotelling / užsakomųjų kabinetų sistema
hotel representative / viešbučio atstovas
hotel voucher / viešbučio talonas
hot line / karštoji linija
house flag / laivo vėliava
housekeeper / viešbučio ūkvedys
housekeeping / viešbučio valymo tarnyba
hovercraft / visureigis su oro pagalve
Hub-and-spoke / centrinė skrydžių skirstymo sistema
hub and spoke tour / spindulinė kelionė
hunt / medžioklė
hunting / medžioklė
hush kit / triukšmo slopintuvas
hydrofoil / laivas su povandeniniais sparnais
hydrological reserve / hidrografinis draustinis
hydrostatic release unit / hidrostatinė gelbėjimosi valtis
hyperreality / hiperrealizmas

IATAN card / Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo pažymėjimas
IATAN endorsed location / įgaliotasis Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo atstovas
IATAN list / Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo privilegijuotųjų sąrašas
IATAN registered personnel / Tarptautinio oro transporto bendrovių agentų tinklo registruotasis personalas
IATA number / Tarptautinės oro transporto asociacijos kodas
IATA Predesignated Point / Tarptautinės oro transporto asociacijos adresų sistema
iceboat / ledrogės
ice sledge / burinės rogės; ledrogės
ice-yacht / burinės rogės
ichtiological reserve / ichtiologinis draustinis
iconography / ikonografija
image / įvaizdis
immunity / imunitetas
in bond / laikymas muitinėje iki išvykimo
inbound operator / atvykstamojo turizmo kelionių organizatorius

- inbound or incoming travel agency** / atvykstamojo turizmo kelionių agentūra
incentive / skatinamoji priemonė
incentive company / skatinamojo turizmo organizatorius
incentive house / skatinamojo turizmo organizatorius
incentive tourism / skatinamasis turizmas
incentive travel / skatinamoji kelionė
inclusive tour / organizuota turistinė kelionė
inclusive tour fare / organizuotosios turistinės kelionės kaina
incoming tourism / atvykstamasis turizmas
independent travel / nepriklausoma kelionė
index / indeksas
indigenous people / vietiniai gyventojai
indirect spending / netiesioginės turistų išlaidos
indirect tax / netiesioginis mokestis
industrial tourism / pramonės turizmas
inflatable kayak / pripučiamoji baidarė
information technology / informacinės technologijos
infrastructure / infrastruktūra
in-house sales / vidinis išpardavimas
inn / užėig; užmiesčio svečių namai
input-output model / įvedinio ir išvedinio modelis
in-room messaging / žinutės į kambarius
inside cabin / vidinė kajutė
insolvency protection / apsauga nuo kelionių organizatoriaus nemokumo
instructional hike / mokomasis žygis
instructor / instruktorius
insurance premium / draudimo įmoka
interdiction / draudimas
interline agreement / bendroji oro transporto bendrovių sutartis
interline connection / persėdimas į kitos oro transporto bendrovės lėktuvą
intermodal trip / įvairiarūšė kelionė
internal tourism / vidaus turizmas
internal tourist / vietinis turistas
International Air Transport Association (IATA) Accredited Passenger Agency / Tarptautinės oro transporto asociacijos akredituota kelionių agentūra
international aviation liberalization / tarptautinė oro linijų liberalizacija
International Date Line / datos keitimosi linija
international tourism / užsienio turizmas
international visitor / užsienio lankytojas
internetticketing / bilietų pardavimas internetu
interview / interviu
In-vehicle Travel Information Systems / informacinė automobilio sistema
inventory / aprašas; inventorius
inventory risk / perpardavimo rizika
invoice / sąskaita
itinerary / kelionės programa
itinery / vadovas
IT number / kelionės kodas
jack / vėliava
jacuzzi / sūkurinė vonia
jamboree / sąskrydis
jetlag / organizmo paros ritmo sutrikimas
jet loader jitney / maršrutinis taksi
jet ski / vandens motociklas
jetty / molas
jetway / galeriniai keleivių laipteliai
jitney / maršrutinis taksi
joint fare / bendroji kelionės kaina
joint notice of change / raštas apie pasikeitusį savininką
judgement / vertinimas
jungle tourism / džunglių turizmas
junior suite / pusiau liukso kambarys
junket / valdžios ar rėmėjų finansuojama kelionė
kayak / baidarė
kayak paddle / baidarės irklas
kid / vaikas
king room / karaliaus kambarys
kitchen / virtuvė
kitchenette / virtuvėlė
land arrangements / paslaugos atskridus
landfall / sausumos pasirodymas
land for recreational purposes / rekreacinis žemės sklypas
landing fee / tūpimo mokestis
landing strip / kilimo ir tūpimo aikštelė
land only / žemės paslaugų kaina
landscape / kraštovaizdis
landscape architecture / kraštovaizdžio architektūra
landscape object / kraštovaizdžio objektas
landscape planning / kraštovaizdžio planavimas
landscape policy / kraštovaizdžio politika
landscape protection / kraštovaizdžio apsauga

- land use planning** / kraštovarkva
last-minute tour / paskutinės minutės kelionė
last person in a line, the / paskutinis voros asmuo
last-room availability / paskutinio kambario pardavimas
last-seat availability / paskutinių lėktuvo vietų pardavimas
late booking fee / skubiojo bilietų užsakymo mokestis
lava rope / lavininė juosta
layout / planas
leader / vadovas
lease / nuoma
leasing / finansinė nuoma
legend / legenda
leisure / laisvalaikis
leisure-class fare / sąlyginis bilietas
leisure tourist / laisvalaikio turistas
leisure travel / laisvalaikio kelionė
length / trukmė
length of stay / sustojimo trukmė
lessor / nuomininkas
letter of agreement / susitarimo laiškas
level of difficulty / žygio sudėtingumo kategorija
level of route / klasifikuotasis maršrutas
licence / leidimas; licencija
lido / paplūdimys
lido deck / denio baseinas
life-boat / gelbėjimosi valtis
life-cycle / gyvenimo ciklas
life-jacket / gelbėjimosi liemenė
lift / liftas
lighthouse / švyturys
limited purpose card / kelioninė mokėjimo kortelė
Limited Service Agency Location / dalinių paslaugų agentūros padalinys
limited service hotel / dalinių paslaugų viešbutis
limousine / limuzinas
line / linija
linear route / linijinis maršrutas
liner / laineris
liner / laivas
liquidated damages clause / nuostolių atlyginimo sąlyga
literary tourism / literatūrinis turizmas
load capacity / laivo keliamoji galia
load factor / užimtumo rodiklis
loading apron / krovinių platforma
load lines / didžiausia laivo įkrova
local lore studies / kraštotyra
local representative / vietinis atstovas
local tourism organization / vietinė turizmo organizacija
location / apgyvendinimas
lodge / poilsiautojų namelis
lodging / būstas
lodging-house / nuomojamųjų kambarių su baldais namas
logbook / laivo žurnalas
logo / logotipas
long boat, long-boat / barkasas
long recreation period / ilgasis rekreacijos laikas
look-to-book ratio / lankytojų ir klientų koeficientas
lounge / baras; poilsio kambarys
low cost flight / pigusis skrydis
lower bed / apatinis gultas
lowest logical airfare / mažiausioji bilieto kaina
low season / pigusis sezonas
luggage pass / bagažo leidimas
maid service / kambarių tvarkymo paslauga
management contract / viešbučio vadybos sutartis
manager / vadovas 2.
manifest / keleivių ir krovinių deklaracija
map / atlasas; žemėlapis
mapping / kartografija
map scale / žemėlapio mastelis
market / rinka; turgus
market elasticity / rinkos lankstumas
marketing / rinkodara
market share override program / pardavimo viršijimo programa
marking / ženklėjimas
martial law / karo padėtis
mass culture / masinė kultūra
mass hike / masinis žygis
mass tourism / masinis turizmas
mass trek / masinis žygis
maximum flight range / didžiausias skrydžio nuotolis
maximum number of travellers / didžiausias keliautojų skaičius
maximum stay / ilgiausias kelionės laikas
medium recreation period / vidutinis rekreacijos laikas
meeting fare / dalykinių susitikimų kaina

meeting planner / dalykinių susitikimų planuotojas
meeting rate / dalykinių susitikimų tarifas
meetings tourism / dalykinis turizmas
memorial cultural object / memorialinis kultūros objektas
memorial cultural reserve / memorialinis kultūrinis draustinis
menu engineering / meniu principas
merchant model pricing / komercinė kainodara
microclimate / mikroklimatas
mid-priced hotel / vidutinių kainų viešbutis
migration / migracija
mileage / atstumas; kilometražas
mileage allowance / kilometro sąnaudos
mileage cap / leidžiamasis kilometražas
mileage charge / kilometražo mokestis
mini bar / mini baras
mini cruise / trumpasis kruizas
minimum connection time / trumpiausioji persėdimo trukmė
minimum land package / mažiausias paslaugų rinkinys nusileidus
minimum number of travellers / mažiausias keliautojų skaičius
minimum room / paprasčiausias kambarys
minimum stay / trumpiausias kelionės laikas
mixed forest / mišrusis miškas
mixed route / mišrusis maršrutas
mobile home / kempingo namelis
modified American plan / modifikuotas amerikinis planas
monitoring / stebėseną
moor / švartavimas(is)
Morse code / Morzės abėcėlė
mostess / restorano administratorė
motel / motelis
motivation / motyvacija
motorail / keleivinis miegamasis automobilvežis
motor bike / motoroleris
motor boat / variklinė valtis
motor coach / turistinis autobusas
motor cycle / motociklas
motor cycle tourism / motociklų turizmas
motor home / kempingis
motor launch; motor ship / motorlaivis
motor sledge / variklinės rogės
motor yacht / variklinė jachta
mountaineering / alpinizmas
mountain guide / kalnų vedlys
mountain refuge / kalnų namelis

mountains / kalnai
mountain tourism / kalnų turizmas
multiple bedded room / daugiavietis kambarys
murphy bed / atlenkiamoji lova
museum / muziejus
mustering station / susitelkimo vieta
mystery tour / slaptingoji kelionė
narrow-body / siaurakorpūs lėktuvas
narrow-gauge railway / siaurasis geležinkelis
national character / nacionalinis charakteris
national park / nacionalinis parkas
National Tourism Administration (NTA) / nacionalinė turizmo administracija
National Tourism Information System / nacionalinė turizmo informacijos sistema
natural complex / gamtinis kompleksas
natural hike obstacles / žygio kliūtys
natural resources exploitation / gamtos išteklių naudojimas
natural resources utilisation / gamtos išteklių naudojimas
nature complex / gamtinis kompleksas
nature environment / gamtinė aplinka
nature resources / gamtos ištekliai
nature tourism / gamtos mėgėjų turizmas
nature trail / gamtos takas
nautical mile / jūrmylė
navigation / navigacija
navigation lights / navigaciniai žiburiai
Navigator / paieškos sistema
net / tinklas
net fare / grynoji kaina
net rate / grynoji kaina
night auditor / naktinis budėtojas
night club / naktinis klubas
night flight / naktinis skrydis
night shift / naktinė pamaina
no frills service / bazinė paslauga
no name booking / nevardinis bilieto užsakymas
non-stop carriage / vežimas be sustojimo
non-stop flight / tiesioginis skrydis be nusileidimo
non-visa exchange / beviziai mainai
normal fare / paprastasis bilietas
north (N) / šiaurė
nose count / keleivių skaičiavimas
no show / keliautojo neatvykimas
nostalgia / nostalgija

- occupancy rate** / viešbučio užimtumas
offline airline / nekompiuterizuotas oro vežėjas
offline carrier / nekompiuterizuotas oro vežėjas
off-peak / ne piko metas
off-road vehicle / visureigė transporto priemonė
off-season / nesezonas
offshore firm / neapmokestinamoji įmonė
omnibus / omnibusas
one-way trip / vienpusė kelionė
online airline / kompiuterizuotas oro vežėjas
online carrier / kompiuterizuotas oro vežėjas
online connection / persėdimas į tos pačios oro transporto bendrovės lėktuvą
open bar / nemokami gėrimai
open pay / sutartinis užmokestis
open rate / sutartinis užmokestis
open seating / nežymėtos sėdimosios vietos
open sitting / nežymėtos sėdimosios vietos
open skies agreement / atvirosios oro erdvės sutartis
open ticket / laisvasis bilietas
option / užsakymo sutartis
optional tourism service / pasirenkamoji turizmo paslauga
option date / užsakymo patvirtinimo terminas
organization / organizacija
organizer / organizatorius
orientation / orientacija
orientation tour / įvadinė kelionė
Orient Express / Rytų ekspresas
origin / išvykimo vieta
origin and destination traffic (O & D traffic) / pakeleivingasis ir pagrindinis srautas
ornithological tourism / ornitologinis turizmas
outbound / išvykimas
outbound tourism / išvykstamasis turizmas
out date / išvykimo data
outfitter / laisvalaikio (sporto) reikmenų parduotuvė
outplant / užsakymų filialas
outside cabin / išorinė kajutė
outsource / išoriniai ištekliai
outsourcing / užsakomosios paslaugos
overbooking / užsakymų perviršis
overlook / apžvalgos aikštelė
oversale / perviršinis pardavimas
oversupply / laisvos vietos
package of tourist services / turizmo paslaugų rinkinys
package tour / organizuota turistinė kelionė
paid vacation / mokamosios atostogos
panoramic tour / apžvalginė kelionė
parcels book / siuntinių ir korespondencijos registracijos knyga
park / parkas 2.
parking / aikštelė; automobilių stovėjimo aikštelė; garažas
parlor-car / saloninis vagonas
participant / žygio dalyvis
participants duties / žygio dalyvio pareigos
passenger / keleivis
passenger mile / keleivių mylia
passenger name record / keleivio registracijos įrašas
passenger service agent / keleivių aptarnavimo agentas
passenger ship / keleivinis laivas
passenger space ratio / keleivių erdvės koeficientas
passenger terminal indicator / keleivių terminalo rodyklė
passenger traffic manager / keleivių srauto vadybininkas; kelionių vadybininkas
passive booking / pasyvusis užsakymas
passive part of a trip / pasyvioji kelionės dalis
passive segment / pasyvusis užsakymas
passive tourism / pasyvusis turizmas
passport / pasas
path / takas
patrimony / palikimas
payment / įmoka
peak fare / piko tarifas
pedometer / žingsniamatis
penalty fare / atšaukimo mokestis
pendulous drift / švytuoklinė migracija
pension / pensionas
penthouse / pastogės apartamentas
people mover / slenkantysis takas
perceptual map / suvokimo žemėlapis
permit / leidimas
personal accident insurance / asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų
personal belongings / asmeninis inventorių
personal effects coverage / asmeninių daiktų draudimas
photosafari, photo-safari / fotosafaris
pier / molas; prielauka
pier head jump / užsakymas denyje
pilgrim / piligrimas

- pilgrimage** / piligriminė kelionė
pilot / pilotas
pine forest / pušynas
place / vieta
placelessness / masinė vieta
plank-bed / gultas
planning / planavimas
plate / matrica
play / žaidimas
pleasure tourist / pramogų turistas
plunge pool / vidinis baseinas
polar tourism / arktinis turizmas
political asylum / politinis prieglobstis
pool deck / baseino denis
pool route / jungtinis maršrutas
port / uostas
port authority / uosto administracija
port charges / uosto mokesčiai
porter / durininkas; nešikas
porthole / iluminatorius
port-intensive cruise / daugiauostis kruizas
port of call / viešnageš uostas
port of entry / įplaukimo uostas
port tax / uosto mokesčiai
position / vietos pakeitimas
positioning / vietos pakeitimas
post trip audit / kelionės auditas
pre-booking / išankstinis užsakymas; kelionės užsakymas
preferred supplier / pagrindinis tiekėjas
preferred supplier agreement / sutartis su privileijuotuuoju tiekėju
pre- or postconvention tour / pridėtinė kelionė
preregistration / išankstinė registracija
preservation / apsauga
preservation area / saugoma teritorija
prestige / prestižinė kelionė
pre-trip auditing / kelionės peržiūra
price / kaina
price fixing / sutartinis kainų nustatymas
prime meridian / nulinis dienovidinis
privat accommodation / privatusis būstas
programme / programa
prohibition / draudimas
promotional fare / reklaminė kaina
proof of citizenship / pilietybės įrodymas
property / valda
property management system / viešbučio administravimo programa
proprietary club / privatusis klubas
prospecting cycle / žvalgomasis laikotarpis
protected area / saugomoji teritorija
protection / apsauga
protection zone / apsaugos zona
prototypical tourism form / pirmąsias turizmas
provider of tourism services / turizmo paslaugų teikėjas
provisioned charter / užsakomasis reisas su atsargomis
pseudo-agent / agentas apsišaukėlis; agentas mėgėjas
pseudo-event / pramanytoji įdomybė
psychographics / psichografija
public charter / viešasis užsakomasis reisas
public participation / visuomenės dalyvavimas
pullman / prabangusis keleivinis vagonas
purser / laivo ekonomas
push-pull factors / dvitaktis veiksnys
quad / keturvietis kambarys
qualification / kvalifikacija
qualifying code / kvalifikacinis kodas
quality assurance / maršruto kokybės kontrolė
quality assurance software / kokybės garantijos programa
quay / prieklausa
queen room / karalienės kambarys
queue / pranešimo siuntimas elektronine užsakymo sistema
quin / penkiavietis kambarys
quintuplet / penkiavietis kambarys
rack rate / deklaruojamoji kaina
radial route / spindulinis maršrutas
raft / plaustas
railway / geležinkelis
rain check / kompensacijos kuponas
ramp agent / krovos agentas
rate and service structure / kainų ir paslaugų struktūra
reading room / skaitykla
recall commission statement / grąžinamųjų komisinių ataskaita
receiving agent / sutikimo vadybininkas
reception / viešbučio priimamasis
receptionist / viešbučio registratorius
receptive service / sutikimo paslauga
receptive service operator / sutikimo vadybininkas
Recheck System / pakartotinio tikrinimo sistema
reckoning / apskaita

- recommendation** / rekomendavimas
reconfirm / pakartotinis patvirtinimas
reconnaissance / žygio žvalgyba
recreation / rekreacija
recreational carrying capacity / rekreacinė geba
recreational fishing / rekreacinė žvejyba
recreational forest / miško parkas
recreational forests / rekreacinis miškas
recreational geography / rekreacinė geografija
recreational territory / rekreacinė teritorija
recreational tourist / rekreacijos turistas
recreational vehicle / pramoginė transporto priemonė
recreation center / rekreacijos centras
recreation experience / rekreacinė patirtis
recreation field / rekreacinė aikštelė
recreation management / rekreacijos valdymas
recreation manager / rekreacijos vadybininkas
recreation period / rekreacijos laikas
recreation resources / rekreaciniai ištekliai
recreology / rekreologija
red and green / raudona ir žalia
Red Book / Raudonoji knyga
red-eye flight / naktinis skrydis
redress / atlyginimas
reduction for place of departure / išvykimo vietos keitimo priemoka
referral / rekomendavimas
regata / regata
regime of territorial regulation / teritorijos plėtros režimas
region / regionas
regional carrier / regioninis oro vežėjas
regional jet / regioninis lėktuvas
regional planning / regiono planavimas
regional time / juostinis laikas
register / registras
registering clerk / registratorius
registrar / registratorius
registration card / registracijos kortelė
registration desk / registratūra
registration form / registracijos kortelė
regular fare / standartinė kaina
regular transport / maršrutinis transportas
reissue / pakartotinis bilietas
relaxation / relaksacija
relaxation center / poilsio centras
relief / reljefas
religion / religija
religious center / religinis centras
religious tourism / religinis turizmas
remote ticketing / nuotolinis bilietų pardavimas
rent-a-car / nuomojamasis automobilis
rented car / nuomojamasis automobilis
repeat tourist / nuolatinis turistas
repellent / baidiklis, repelentas
replacement cost / pakeitimo kaina
replacement of a traveller / pakaitinis keliautojas
representative / atstovas
rescue inventory and measures / gelbėjimo priemonės
rescue operation / gelbėjimo darbai
rescue rope / gelbėjimo virvė
rescue rope with a float / gelbėjimo virvė su plūduru
reservation / išlyga; rezervatas
reserves / ištekliai
residence / apartamentų kompleksas
residential hotel / ilgalaikio (nuolatinio) gyvenimo viešbutis
resort / atostogų viešbutis
resort / kurortas
resort club / kurortininkų klubas
resort enclave / uždarysis kurortas
resort hotel / kurorto viešbutis
resort rehabilitation center / kurorto reabilitacijos centras
resort sanatorium / kurorto sanatorija
resources / ištekliai
responsible tourism / atsakingasis turizmas
rest / poilsis
rest area / poilsio aikštelė
restaurant / restoranas
retail agent / kelionių agentas
retailer / agentas
revalidation sticker / pataisų lipdukas
revenue passenger mile / keleivių įmokų mylia
revenue sharing / didmeninio platinimo nuolaidos
Richter scale / Richterio skalė
right / teisė
right of way / pirmumo teisė
risk / rizika
risk analysis / rizikos analizė
ritual / ritualas
road / kelias
rollaway / sulankstomoji lova su ratukais
roll-on roll-off ship / įvažiuojamasis keltas
room / kambarys, numeris

room block / užsakytieji kambariai
room board / maitinimas kambaryje
room clerk / viešbučio registratorius
roomette / miegamojo vagono kupė
rooming list / apgyvendinimo aprašas
room night / kambarys nakčiai
room only / tik kambario kaina
room service / aptarnavimas kambariuose
room with cold and hot running water / kambarys su šaltu ir karštu vandeniu
room with shower or bathroom / kambarys su dušu ar vonia
room with toilet / kambarys su tualetu
rope tow / keltuvas
Ro-Ro ship / įvažiuojamasis keltas
roster / budėjimo tvarkaraštis
roundtrip, round trip / ciklinė kelionė
route / maršrutas
routine of territorial regulation / teritorijos plėtros režimas
routing / maršruto sudarymas
running lights / navigaciniai žiburiai
rural tourism / kaimo turizmas
rural tourism service / kaimo turizmo paslauga

safari / safaris
safety / saugumas
sail 'n' stay program / kruizinė atostogų programa
sale / pardavimas
sales promotion tour / pardavimo skatinamoji kelionė
salon / salonas
sanatorium / sanatorija
sanitation / sanitarija
Satellite Ticket Printer Network / palydovinis bilietų spausdinimo tinklas
sauna / sauna
scale / mastelis
scenic route / vaizdingasis maršrutas
schedule / programa
schematic map / scheminis žemėlapis
scheme / turistinė schema
schoolroom setup / mokyklinis sėdimųjų vietų išdėstymas
scooter / motoroleris
script / užsakymo scenarijus
scuba / akvalangas
sea / jūra
seagate / jūros vartai
seaplane / vandens lėktuvas
search / dingusiųjų turistų paieška

seasickness / jūrligė
seaside / pajūris
season / sezonas
seasonality / sezoniškumas
seat reservation / vietos užsakymas
seat rotation / vietų rotacija
seaway / jūros kelias
second freedom / antroji oro erdvės teisė
second home / laisvalaikio namai; vila
second sitting / antroji maitinimo pamaina
second-tier airport / nepagrindinis oro uostas
sector bonus / sektoriaus premija
security / apsauga; saugumo tarnyba
security check / apsaugos postas
security service / apsaugos postas
security surcharge / saugumo priemoka
segment / segmentas
seiche / stovinčiosios bangos
Self-bailing Floor / savaiminio sausinimo sistema
self-catering / savitarna
self-catering facilities / valgio gaminimosi priemonės
self-help tourism / neorganizuotasis turizmas
self sales / vidinis išpardavimas
semi-finished product / pusgaminis
senior / pagyvenęs turistas
senior citizen / pagyvenęs turistas
senior tourism / pagyvenusių žmonių turizmas
service / aptarnavimas; paslauga; tarnyba
service charge / aptarnavimo mokestis
service fee / paslaugos mokestis
service included / įskaičiuotieji arbatpinigiai
service not included / neįskaičiuotieji arbatpinigiai
setup / sėdimųjų vietų išdėstymas
shakedown cruise / bandomasis kruizas
shangri-la, Shangri-La / rojaus kampelis
shell / reklamos spaudinys su vieta ant spaudui
shift / pamaina
ship / laivas
ship it freight / paprastasis vežimas
shock / šokas
shoot / medžioklė
shooting / medžioklė
shop / parduotuvė
shopper / netikrasis pirkėjas
shopping center / prekybos centras
shoreline / kranto linija

- shore zone** / kranto zona
shortest operated mileage / trumpiausiojo atstumo kaina
short-haul / trumpasis reisas
short recreation period / trumpasis rekreacijos laikas
shoulder season / tarpinis sezonas
shuttle / švytuoklinio maršruto autobusas
shuttle transport / švytuoklinio maršruto transportas
siesta / siesta
sight / vaizdingoji vieta
sights / lankytinos vietos
sightseeing / žymių vietų lankymas
Silk Road, the / Šilko kelias
single entity charter / privačioji nuoma
single room / vienvietis kambarys
single room supplement / vienviečio kambario priemoka
single supplement / vienviečio kambario mokestis
sitting / maitinimo pamaina
sitting / pamaina
ski lift / slidininkų keltuvas
skimobil / variklinės rogės
ski tourism / slidžių turizmas
skycap / bagažo nešikas
skyjacking / lėktuvo pagrobimas
sledge / rogės
sleeper / miegamasis vagonas
sleeper berth / miegamoji lėktuvo vieta
sleeping car / miegamasis vagonas
sleight / rogės
small architecture / smulkioji architektūra
smuggle / kontrabanda
smuggling / kontrabanda
snack / užkandžiai
snack bar / užkandinė
snowbird / žiemos turistas
snowstorm / pūga
social control / socialinė kontrolė
social tourism / socialinis turizmas
soft departure / nesukomplektuotas reisas
soft sailing / nesukomplektuotas reisas
solarium / soliariumas
souk / rytietiškas turgus; turgus
south(s) / pietūs 2.
souvenir / suvenyras
spa / kurortas; vandens procedūrų centras
space tourism / kosmoso turizmas
spa cuisine / sveikas maistas
spa food / sveikas maistas
spa hotel / vandens procedūrų viešbutis
spa room / vandens procedūrų kambarys
special accommodation service / specialiojo apgyvendinimo paslauga
special fare / specialioji kaina
special interest group / specialiųjų interesų grupė
special interest tour / specialiųjų interesų ekskursija
special offer of travel / specialusis kelionės pasiūlymas
special service requirement / specialiųjų paslaugų prašymas
specialty vehicle / specialioji transporto priemonė
specification / specifikacija
speleotourism / urvų turizmas
spending / išlaidos
sports bar / sporto baras
sports recreation / sporto rekreacija
sports tourism / sportinis turizmas
squall / škvalas
staff / personalas
stakeholder / suinterasuotas asmuo
stairs / parteris
standardization / standartas
standard passenger capacity / numatytoji transporto priemonės talpa
standard room / standartinis kambarys
starter / šaltasis užkandis
state park / valstybinis parkas
static caravan / kempingo namelis
station / bazė
statistics / statistika
statute mile / mylia
steerage / ketvirtosios klasės laivo patalpa
stereotype / stereotipas
stipulation / išlyga
stopover / numatytas postovis
stopover / postovis
store / parduotuvė
strip / aikštelė
strip mall / prekybos centras
stripped package / mažiausias kelionės paslaugų rinkinys
structure / struktūra
student visa / studento viza
studio / studija
study trip / šviečiamoji kelionė
submarine park / povandeninis parkas
subsidiary / patronuojamoji bendrovė
subway / metropolitenas

suite / liukso numeris
summer cottage / vasarnamis
sun deck / pagrindinis denis
sundries / asmens higienos reikmenys
sunlounger / gulimasis krėslas
sunstroke / saulės smūgis
super club / naktinis klubas
superior room / geresnysis kambarys
super-jumbo jet / keleivinis reaktyvinis orlaivis
superliner / didysis laineris
superstructure / antstatai
supplemental liability coverage / papildomasis draudimas
supplement for place of departure / išvykimo vietos keitimo priemoka
surcharge / priemoka
survey / apklausa; apžvalga
sustainable tourism / darnusis turizmas
swimming pool / baseinas
swing shift / popietinė pamaina
system / sistema

table assignment / paskirtoji vieta prie stalo
table of the landlord / tabldotas
table tent / stalo kortelė
tandem bicycle / dvivietis dviratis
tapas / baro užkandžiai
taxe / mokestis
taxi / taksi
taxiway / riedėjimo takas
teleconference / telekonferencija
teleticketing / bilietų pardavimas telefonu
tender / priplukdyto laivas
tent / palapinė; tentas
terminal / terminalas
territorial waters / teritoriniai vandenys
territory / teritorija
territory capacity / teritorijos plėtros geba
theater setup / teatrinis sėdimųjų vietų išdėstymas
theme cruise / teminis kruizas
theme park / pramogų parkas
theme restaurant / teminis restoranas
theme road / teminis kelias
therapeutic recreation / gydomoji rekreacija
through service / tiesioginis skrydis
through traffic / tiesioginė kelionė
ticket / bilietas
ticketed / keleivis su bilietu
ticketed point mileage / apmokėtasis atstumas

ticket on departure / išankstinis bilietas
ticket service / bilietų parūpinimo paslauga
time / laikas
time / trukmė
timeshare / bendrosios nuosavybės valda
tip / arbatpinigiai
tirekicker / netikrasis pirkėjas
toll road / mokamas kelias
tonnage / tonažas
total overall dimensions / bendrieji gabaritiniai matmenys
tour / iškykla; išvyka; kelias; kelionė
tour contract / kelionės paslaugų sutartis
tourer / priekabinis namelis
tour escort / kelionės palydovas
tour guide / kelionių vadovas 1.
touring camp / kempingas
touring caravan / priekabinis namelis
touring park / kempingas
touring season / turizmo sezonas
tourism / turizmas
tourism agglomeration / turizmo aglomeracija
tourism and recreation special planning scheme / turizmo ir rekreacijos schema
tourism anthropology / turizmo antropologija
tourism board / turizmo taryba
tourism expenditure / kelionės išlaidos
tourism form / turizmo forma
tourism geography / turizmo geografija
tourism impact / turizmo poveikis
tourism industry / turizmo pramonė
Tourism Information Centre (TIC) / turizmo informacijos centras (TIC)
tourism law / turizmo įstatymas
tourism manager / turizmo vadybininkas
tourism market / turizmo rinka
tourism master plan / strateginis turizmo planas
tourism organization / turizmo organizacija
tourism plan / turizmo planas
tourism product planning / turizmo paslaugos planavimas
tourism public infrastructure / viešojo turizmo infrastruktūra
tourism resource evaluation / turizmo išteklių vertinimas
tourism resources / turizmo ištekliai
tourism satellite account / turizmo ir jam artimų sektorių statistinė apskaita
tourism service / turizmo paslaugos

- tourism service quality** / turizmo paslaugos kokybė
- tourism sociology** / turizmo sociologija
- tourism sorts** / turizmo rūšys
- tourism structure** / turizmo struktūra
- tourism system** / turizmo sistema
- tourism types** / turizmo rūšys
- tourist** / turistas
- tourist camp service** / turistinės stovyklos paslauga
- tourist canoe** / turistinė baidarė
- tourist card** / turisto leidimas
- tourist class** / ekonomiškoji klasė
- tourist deficit** / turizmo pajamų deficitas
- tourist excursion train** / turistinis traukinys
- tourist fair** / turizmo mugė
- tourist guide** / gidas
- tourist journey** / turistinė kelionė
- tourist localization curve** / turistų lokalizacijos kreivė
- tourist research expedition** / turistinė ekspedicija
- tourist season** / turistinis sezonas
- tourist space** / turistinė erdvė
- tourist tax** / turisto mokestis
- tourist trap** / turizmo pinklės
- tourist typology** / turistų tipologija
- tour leader** / kelionių vadovas 1.
- tour manager** / kelionių vadybininkas
- tour operator** / kelionių organizatorius
- tour operator's partner** / kelionių organizavimo partneris
- tour operator program** / kelionių organizatorių programa
- tour wholesaler** / kelionių organizatorius
- townscape cultural reserve** / urbanistinis kultūrinis draustinis
- trade** / prekyba
- trade mission** / verslo misija
- trade show** / pardavimo paroda
- trading area** / rinkos plotas
- tradition** / tradicija
- traditional cruise** / įprastinis kruizas
- Traffic Conference Area** / sutartinė srautų teritorija
- trail** / takas
- trailer tent** / priekabinė palapinė
- training fare** / mokomosios kelionės mokestis
- training hike** / mokomasis žygis
- training path** / mokomasis takas
- transfer** / pervežimas
- transit** / tranzitas
- transit point** / tranzito stotelė
- transit visa** / tranzito viza
- transportation** / transportas
- transportation carrying capacity** / transporto priemonės talpa
- transporter** / transporteris
- Trans-Siberian Express** / Sibiro ekspresas
- travel** / kelionė
- travel advisory** / kelionės patarimai
- travel agency** / kelionių agentūra
- travel agent** / kelionių agentas
- travel brochure** / kelionių katalogas
- travel booking** / kelionės pirkimas
- travel bureau** / kelionių agentūra
- travel certificate** / kelionių kuponas
- travel consultant** / kelionių konsultantas
- travel consulting** / kelionės konsultacija
- travel documentation** / kelionės dokumentai
- travel health disorder** / kelioninis sveikatos sutrikimas
- travel insurance service** / kelionės draudimas
- travel intermediary** / kelionių tarpininkas
- traveller** / keliautojas
- traveller's cheque** / kelionės čekis
- travellers club** / keliautojų klubas
- travelling** / keliavimas
- travelling on foot** / žygeivių turizmas
- travel management report** / kelionių paslaugų ataskaita
- travel price** / kelionės kaina
- travel purpose** / kelionės tikslas
- travel season** / kelionių sezonas
- travel service** / kelionės organizavimas
- travel tactics** / kelionės taktika
- travel time** / kelionės trukmė
- travel voucher** / kelialapis
- traverse** / traversas
- trek** / turistinis žygis; žygis
- trek deadlines** / žygio kontrolinis terminas
- trek leader** / žygio vadovas
- trek party** / žygio grupė
- trek record book** / žygio maršruto knygelė
- trek record sheet** / žygio maršruto lapas
- trek route** / žygio maršrutas
- trek technique** / žygio pobūdis
- trimaran** / trimaranas
- trinet** / trinetas
- trip** / kelionė
- trip** / reisas
- trip index (Ti)** / kelionių indeksas
- triple room** / trivietis kambarys
- trundle bed** / ištraukiamoji lova
- truth-in-advertising** / reklamos teisingumas

tsunami / cunamis
tube / metropolitenas
tubing / plaukimas vienviečiais plaustais
tunnel / tunelis
turiada / turiada
turnaround point / ciklinės kelionės apsisukimo vieta
turndown service / vakarinio lovos klojimo paslauga
turnpike / greitkelis
TV room / televizijos kambarys
twin double room / dvivietis dvigulių lovų kambarys
twin room / dviejų lovų kambarys
tying / susaistymas
typology / tipologija

unaccompanied minor / nelydimas vaikas
unchecked baggage / neregistruotasis bagažas
uninterrupted international air transportation / tiesioginis tarptautinis skrydis
Universal Time (UT) / pasaulinis laikas
unlimited mileage / neribojamasis kilometražas
unrestricted fare / bilietas be apribojimų
unspoiled / neatrastoji vieta
upper berth / viršutinis gultas
upscale / aukštesnysis lygis
urban passenger transportation / miesto keleivių pervežimas
urban tourism / miesto turizmas
user-oriented / patogumai turistams
utilization rate / nuomos koeficientas

vacation hotel / atostogų viešbutis
vacations / atostogos
vaccination / skiepijimas
valet service / drabužių tvarkymo paslauga
validator / žymeklis
value season / pigūs sezonas
vehicle / transporto priemonė
velodrome / velodromas
venture / avantiūra
vertical integration / vertikalioji integracija
very important passenger (VIP) / labai svarbus keleivis (LSK)
very important person (VIP) / labai svarbus asmuo (LSA)
vessel / laivas
videoconference / vaizdo konferencija
view / reginys
viewing / apžvalga

viewpoint / regykla
virtual tourism / virtualusis turizmas
viruses / virusai
visa / viza
visa information / informacija apie vizas
visa service / vizų parūpinimo paslauga
visa support / vizos priedas
visiting friends and relatives (VFR) / draugų ir giminaičių lankymas
visitor / lankytojas
visitor's visa / svečio viza
voucher / kvitas; talonas

wagon-lit / miegamasis vagonas
waiting-room / laukiamasis
waiver / teisės atsisakymas
walker / svetimasis klientas
walking tour / kelionė pėsčiomis
wall type wading / bridimas sienele
water area / akvatorija
water ration / vandens režimas
water tourism / vandens turizmas
water tourism service / vandens turizmo paslauga
water transportation / vandens transportas
way / kelias
weather tourist / orų turistas
weir / slenkstis
west (W) / vakarai
wholesaler / didmenininkas
wholesaler rate / didmeninė kaina
widow's walk / laivų stebėjimo aikštelė
wild recreation / lauko rekreacija
windblast / oro srovė
wood / miškas
World Heritage Convention / Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija
World Youth Days / Pasaulio jaunimo dienos
wrapper / kelionių tarpininkas

X-ray lit / bagažo tikrinimas rentgenu

yacht / jachta
yaw / nukrypimas nuo kurso
youth hostel / jaunimo nakvynės namai; jaunimo viešbutis
youth hotel / jaunimo viešbutis
youth tourism / jaunimo turizmas

zonal time / juostinis laikas
zone time / juostinis laikas
zoning / zonavimas

Lotyniškų atitikmenų rodyklė

vade mecum / vademekumas
Via Hanseatica / [Hanzos kelias]
villa / vila
Via Baltica / [Baltijos kelias]

Prancūziškų atitikmenų rodyklė

à la carte / pasirinkimas iš valgiaraščio
brasserie / baras
chambre d'hôte rurale / kaimo viešbutis
crèche / vaikų priežiūros kambarys
demi-pension / nakvynės, pusryčių ir vakarienės kaina
en masse / masinė kelionė
en pension / nakvynės ir viso maitinimo kaina
en suite / numeris su vonia
entrée / pagrindinis patiekalas; šaltasis užkandis
force majeure / nenugalimoji jėga
hors d'oeuvre / šaltasis patiekalas
maître d'hôtel / restorano administratorius
porte cochère / dengtoji įvažė
prix fixe / kompleksiniai pietūs
service compris / įskaičiuotieji arbatpinigiai
service non compris / neįskaičiuotieji arbatpinigiai
sommelier / someljė
son et lumière / garso ir šviesos reginys
table d'hôte / tabldotas

Literatūra

- Aplinkos apsaugos terminų žodynas* (sud. V. Raškauskas, K. Jankevičius, P. Zajančiauskas), Vilnius: LR aplinkos ministerija, 2000, 519 p.
- Barkin David, Ecotourism for Sustainable Regional Development, *Current Issues in Tourism*, vol. 5, N 3 and 4, p. 252.
- Buračas A., *Lietuvių–anglų kalbų aiškinamasis bankinių ir komercinių terminų žodynas*, Vilnius; Kaunas, 1997, d. 1, 454 p.
- Ceballos-Lascuriin Hector. Preface, *Current Issues in Tourism*, vol. 5, N 3 and 4, p. 169.
- Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, 5-asis leid., Vilnius, 2003.
- Dėl dviračių turizmo pagrindinių trasų specialiojo plano* / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / V-11 / 2005 02 02 / Galioja nuo 2005 02 16, *Valstybės žinios*, 2005, nr. 22-717.
- Dėl Kelionės organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo draudimo taisyklių patvirtinimo* / Lietuvos Respublikos Vyriausybė / Nutarimas / 756 / 2003 06 12 / Galioja nuo 2003 06 19, *Valstybės žinios*, 2003, nr. 58-2593.
- Dėl kelionių agentūros informacijos apie sudarytą rašytinį susitarimą su kelionės organizatoriumi ir (arba) keleivių vežimo įmone pateikimo Valstybiniam turizmo departamentui prie Ūkio ministerijos tvarkos* / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / 23-V / 2003 03 27 / Galioja nuo 2003 04 01, *Valstybės žinios*, 2003, nr. 31-1297.
- Dėl Lietuvos Baltijos jūros krantotvarkos strategijos nuostatų patvirtinimo* / LR aplinkos ministerija / Įsakymas / 570 / 2001 11 29 / Galioja nuo 2001 12 08, *Valstybės žinios*, 2001, nr. 103-3690.
- Dėl Lietuvos kurortų plėtros koncepcijos* / Lietuvos Respublikos Vyriausybė / Nutarimas / 1713 / 2002 10 29 / Galioja nuo 2002 11 01, *Valstybės žinios*, 2002, nr. 104-4671.
- Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 2 d. nutarimo Nr. 126 „Dėl Pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklių patvirtinimo“ papildymo* / Lietuvos Respublikos Vyriausybė / 2002 12 03 / Galioja nuo 2002 12 07, *Valstybės žinios*, 2002, nr. 116-5205.
- Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 2 d. nutarimo Nr. 126 „Dėl pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklių patvirtinimo“ dalinio pakeitimo* / Lietuvos Respublikos Vyriausybė / 2001 10 19 / Galioja nuo 2001 10 27, *Valstybės žinios*, 2001, nr. 91-3196.
- Dėl Pažymėjimo, patvirtinančio, kad kelionės organizatorius ar kelionių agentūra atitinka nustatytus reikalavimus, bei suteikiančio teisę teikti atitinkamas turizmo paslaugas, išdavimo tvarkos patvirtinimo* / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / 25-V / 2003 03 27 / Galioja nuo 2003 04 01, *Valstybės žinios*, 2003, nr. 31-1299.
- Dėl turizmo informacijos centro ženklų naudojimo tvarkos* / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / 2003 m. kovo 26 d. / Nr. 19-V, Vilnius.
- Dėl turizmo ir rekreacijos schemų ir planų (projektų) rengimo taisyklių patvirtinimo* / Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija / Įsakymas / 4-246 / D1-341 / 2004 06 17 / Galioja nuo 2004 07 02, *Valstybės žinios*, 2004, nr. 103-3814.
- Dėl turizmo paslaugų teikimo sutarties standartinių sąlygų* / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / 18-V / 2003 03 26 / Galioja nuo 2003 04 01, *Valstybės žinios*, 2003, nr. 31-1292.
- Dėl Valstybinio turizmo departamento direktoriaus 2001 m. sausio 2 d. įsakymo Nr. 2 „Dėl kvalifikacinių reikalavimų gido kategorijai bei gido ir kelionių vadovo pažymėjimams gauti ir pažymėjimo išdavimo (panaikinimo) tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo* / 2003 m. rugsėjo 10 d. / Nr. V-93. Vilnius, *Valstybės žinios*, 2003, nr. 88-4012.

- Dėl Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2003 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 18-V „Dėl turizmo paslaugų teikimo sutarties standartinių sąlygų“ pakeitimo / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / V-37 / 2004 05 24 / Galioja nuo 2004 06 02, Valstybės žinios, 2004, Nr. 87-3188.*
- Dėl Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos 2003 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. 24-V „Dėl Kelionės organizatoriaus informacijos apie Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų prievolių užtikrinimą pateikimo Valstybiniam turizmo departamentui prie Ūkio ministerijos tvarkos“ pakeitimo / Valstybinis turizmo departamentas / Įsakymas / V-38 / 2004 05 24 / Galioja nuo 2004 06 02, Valstybės žinios, 2004, Nr. 87-3189.*
- Dėl vizų išdavimo pagal individualius sanatorinius kelialapius / Užsienio reikalų ministerija / Įsakymas / 4 / 34 / 1998 05 01 / Galioja / Valstybės žinios, 1998, nr. 44-1230.*
- Dėl vizų išdavimo pagal Valstybinio turizmo departamento nustatytos formos turistinius kelialapius tvarkos / Užsienio reikalų ministerija / Įsakymas / 102 / 140 / 2001 04 23 / Galioja nuo 2001 05 01, Valstybės žinios, 2001, nr. 41-1434.*
- Dictionary of Travel, Tourism and Hospitality / S. Medlik, Butterworth-Heinemann, 2003.*
- Encyclopedia of tourism (ed. J. Jafari, London & New York: Routledge, 2000, 683 p.*
- English–Lithuanian Dictionary of Marine Technology, Navigation, Fishery = Anglų–lietuvių kalbų jūrų technikos, laivybos, žvejybos žodynas (sud. Jurgis Banaitis), Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2001, 728 p.*
- Europos standartas, Turizmo paslaugos. Kelionių agentūros ir kelionių organizatoriai. Terminija. ISO EN 13809:2003, CEN: Europos standartizacijos komitetas, 2003.*
- Europos standartas, Turizmo paslaugos. Viešbučiai ir kitų rūšių apgyvendinimo paslaugos. Terminija. ISO EN 18513:2003, CEN: Europos standartizacijos komitetas, 2003.*
- Hinkelman E., Tarptautinės prekybos žinynas, Kaunas, 2003, 480 p.*
- Kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimai / Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos / 2003 kovo 27 d. / Nr. 26-V, Vilnius.*
- Kalbos praktikos patarimai, Vilnius: Mokslas, 1985.*
- Kempingų klasifikavimo reikalavimai / Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos / 2003 kovo 26 d. / Nr. 21-V, Vilnius.*
- Komisijos sprendimas dėl Tarybos direktyvos 95/57/EB dėl statistinės informacijos turizmo srityje rinkimo įgyvendinimo tvarkos (1999/35/EB), 1998 m. gruodžio 9 d.*
- Kvalifikaciniai reikalavimai gido kategorijai bei gido ir kelionių vadovo pažymėjimams gauti ir pažymėjimo išdavimo (panaikinimo) tvarka / 2001 01 02 / Valstybinis turizmo departamentas, Valstybės žinios, 2001, nr. 7-220.*
- Lietuvių bendrinės kalbos tvarkybos principai, kodifikacijos kriterijai ir jų taikymas, Gimtoji kalba, 1997, nr. 4, p. 1–3.*
- Lietuvių kalbos komisijos nutarimai. 1977–1998, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1998.*
- Lietuvos higienos norma hn 118 : 2002 „Apgyvendinimo paslaugų saugos sveikatai reikalavimai“ / Sveikatos apsaugos ministerija / 2003 m. sausio 6 d. / Įsakymas Nr. V-2, Valstybės žinios, 2003, nr. 13-531.*
- Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas / 2004 m. sausio 22 d. / Nr. IX-1969, Vilnius.*
- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Turizmo paslaugų teikimas, kn. 6. Prievolių teisė. XXXV skyrius. Atlygintinų paslaugų teikimas. Trečiasis skirsnis. Turizmo paslaugų teikimas / Valstybės žinios, 2000, nr. 74-2262.*
- Lietuvos Respublikos darbo kodeksas. Patvirtintas 2002 m. birželio 4 d. įstatymu Nr. IX-926.*
- Lietuvos Respublikos Transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymas / 2002 m. vasario 28 d. / Nr. IX-747, Valstybės žinios, 2002, nr. 29-1034.*
- Lietuvos Respublikos Turizmo įstatymo 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas / Lietuvos Respublikos Seimas / Įstatymas / IX-1854 / 2003 11 25, Valstybės žinios, 2003, nr. 114-5119.*
- Lietuvos Respublikos Turizmo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas / Lietuvos Respublikos Seimas / Įstatymas / IX-2476 / 2004 10 12, Valstybės žinios, 2004, nr. 156-5689.*

- Lietuvos Respublikos Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymas / Lietuvos Respublikos Seimas / Įstatymas / IX-1211 / 2002 12 03, Valstybės žinios, 2002, nr. 123-5507.*
- Nacionalinė turizmo plėtros 2007–2013 metų programa, Valstybės žinios, 2008, nr. 82-3253.*
- Nacionalinės turizmo informacijos sistemos nuostatai / Valstybinis turizmo departamentas / 2004 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. V-23, Valstybės žinios, 2004, nr. 54-1881.*
- Pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklės / 2001 02 02 / Lietuvos Respublikos Vyriausybė / Galioja nuo 2001 05 01, Valstybės žinios, 2001, nr. 12-346.*
- Pass Ch., Lowes B., Davies L., *Ekonomikos terminų žodynas*, iš anglų kalbos vertė Z. Bareikytė, L. B. Žemaitytė, K. Francūzevičiūtė, Vilnius, 1997, 584 p.
- Poilsio namų klasifikavimo reikalavimai / Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2004 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr. V-34.*
- Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 25 straipsnio papildymo ir įstatymo papildymo 38(2) straipsniu įstatymas / Lietuvos Respublikos Seimas / Įstatymas / IX-310 / 2001 05 08 / Galioja nuo 2001 06 01, Valstybės žinios, 2001, nr. 43-1490.*
- Rekomenduojama kaimo turizmo, nakvynės ir pusryčių bei turistinės stovyklos paslaugų teikimo pažymėjimo išdavimo tvarka.* Patvirtinta Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2003 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 35-V.
- Urbanskienė R., Clotley B., Jakštys J., *Vartotojų elgsena: Vadovėlis*, Kaunas: Technologija, 2000, 240 p.
- Vaitekūnas S., *Enciklopedinis geografinis žodynas*, Kaunas: Šviesa, 1994, 256 p.
- Vaitkevičiūtė V., *Kompiuterinis tarptautinių žodžių žodynas* (CD), Vilnius: Fotonija, 2003.
- Valiukėnas V., Žilinskas P. J., *Penkiakalbis aiškinamasis metrologijos terminų žodynas*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2006, 1163 p.
- Vandens turizmo paslaugų teikimo reikalavimai / Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2003 m. kovo 27 d. įsakymas Nr. 29-V.*
- Velička A., *Jūreivystės žodynas*, Klaipėda, 1991.
- Velička A., *Jūreivystės, žvejybos ir politechnikos terminų žodynas*, Klaipėda, 1992, d. 1.
- Velička A., *Jūreivystės, žvejybos ir politechnikos terminų žodynas*, Klaipėda, 1992, d. 2.
- Viešbučių, motelių, svečių namų klasifikavimo reikalavimai / Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2003 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 20-V.*
- Visuotinė lietuvių enciklopedija*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2001–2009, t. 1–15.
- World Ecotourism Summit Quebec, Canada, May 19–22, 2002.*
- <http://www.ecotourism2002.org/anglais/index_a.html>.
- <<http://www.world-tourism.org/sustainable/IYE-Main-Menu.htm>>.

Ai54 **Aiškinamasis** turizmo terminų žodynas : lietuvių ir anglų kalbomis / [Valstybinis turizmo departamentas prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos]. – Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2009. – 167, [1] p.

Bibliogr. p. 165–167. R-klės: p. 144–164.

Aut. nurodyti antr. lapo kt. pusėje.

ISBN 978-5-420-01644-2

Pirmą kartą leidžiamame aiškinamajame žodyne pateikiama per pusantro tūkstančio turizmo terminų. Taip pat surašyta lietuviškos ir angliškės santrumpos, svarbiausios turizmo organizacijos, pagrindiniai žurnalai turizmo tematika, pasaulio valstybių valiutos. Yra rodyklės anglų ir kt. kalbomis. Žodynas skiriamas turizmo praktikams, studentams, akademiniam darbuotojams, visiems, kurie domisi turizmu.

UDK 379.8(03)=882=20

Aušrinė Armaitienė

žodyno rengimo grupės vadovė

Aiškinamasis turizmo terminų žodynas

lietuvių ir anglų kalbomis

Redaktorius *Mečislovas Grikpėdis*

Dailininkas *Albertas Broga*

Techninė redaktorė *Elvyra Volkienė*

Korektorės *Rūta Šližytė, Teresa Timošikienė,*

Stasė Urbonienė

Maketuotojas *Darius Šimkūnas*

2009 11 12. 12,59 apsk. I. I. Tiražas 1500 egz. Užsakymas 1477.

Išleido Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, L. Asanavičiūtės g. 23,

LT-04315 Vilnius, www.meli.lt. Spaudė *Standartų spaustuvė*, S. Dariaus

ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius.